

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EL SANATLARI EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
GELENEKSEL EL SANATLARI EĞİTİMİ BİLİM DALI

KIRŞEHİR İLİ EL DOKUMASI HALILARINDAKİ TEKNİK, DESEN
VE KOMPOZİSYON ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Pelin VAHABOĞLU

Ankara
Ocak, 2014

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EL SANATLARI EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
GELENEKSEL EL SANATLARI EĞİTİMİ BİLİM DALI

KIRŞEHİR İLİ EL DOKUMASI HALILARINDAKİ TEKNİK, DESEN
VE KOMPOZİSYON ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Pelin VAHABOĞLU

Danışman: Prof. Dr. Feriha AKPINARLI

Ankara
Ocak, 2014

Pelin VAHABOĞLU’ nun “Kırşehir İli El Dokuması Halılarındaki Teknik, Desen ve Kompozisyon Özelliklerinin İncelenmesi” başlıklı tezi.....tarihinde, jürimiz tarafından El Sanatları Eğitimi Ana Bilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

Başkan:.....
Üye (Tez Danışmanı):.....
Üye:.....
Üye:.....
Üye:.....

ÖNSÖZ

El sanatları bir ulusun kültürel kimliğinin yaşatmış ve kuşaktan kuşağa aktarılıp geliştirilmesi sağlamıştır. Geleneksel el sanatları içinde önemli bir yeri olan halı dokuma sanatı, Anadolu'nun birçok yerinde geçmişten günümüze kalıcı izler bırakmış ve sadece kullanımıyla değil barındırdığı anlamlarla da ön planda bulunmuşlardır. Anadolu'da belli halı dokuma merkezlerinden birisi de Kırşehir ilidir.

Bu çalışma giriş, kavramsal çerçeve ve ilgili araştırmalar, yöntem, bulgular ve yorum, sonuç ve öneriler olmak üzere beş bölümden oluşmuştur. 'Kırşehir İli El Dokuması Halılarındaki Teknik, Desen ve Kompozisyon Özelliklerinin İncelenmesi' konulu çalışmamda araştırmamın bütün evresinde düzenleme ve katkılarıyla çalışmamı yönlendiren, biçimlendiren ve çalışmamı yapma olanağı sunan danışman hocam Sayın Prof. Dr. Feriha Akpınarlı' ya şükranlarımı sunmayı bir borç bilirim. Araştırmamın bilgi toplama evresinde özel arşivlerini açan farklı örnekleri bulmamda yardımcı olan yöre halkına, Kırşehir müzesi çalışanlarına teşekkürlerimi bildiririm. Yüksek lisans eğitimimim başlamasından bitimine kadar maddi manevi desteğini esirgemeyen biricik annem ve babam Harika-Nihat Kaplan'a, bu süreçte hoşgörülerini esirgemeyen sevgili kayınvalidem ve kayınbabam Armağan-Adil Vahaboğlu' na, eşim C. Özgür Vahaboğlu'na ve sabırla bekleyen canım kızım Asya Defne'ye sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Pelin VAHABOĞLU

ÖZET

KIRŞEHİR İLİ EL DOKUMASI HALILARINDAKİ TEKNİK, DESEN VE KOMPOZİSYON ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ

VAHABOĞLU Pelin
Yüksek Lisans, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
El Sanatları Eğitimi Ana Bilim Dalı
Geleneksel Türk El Sanatları Eğitimi Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Feriha AKPINARLI
Ocak- 2014 333 sayfa

Bu araştırmanın amacı; Kırşehir ilinde var olan el dokuması halıları belgelemek ve özelliklerini ortaya koymaktır. Kırşehir il merkezinde özel arşivlerden, müzeden ve satış yerlerinden halılar belirlenmiş, Kırşehir il merkezi araştırma kapsamında ulaşılabilen eski ve yeni örneklerden oluşan 116 adet el dokuması halı örneklem olarak alınmıştır. Bu gruptaki halıların teknik, renk, desen, motif ve kompozisyon özelliklerinin en iyi şekilde belirlenmesi için birçok açıdan fotoğrafları çekilerek kaydedilmiştir. Bu doğrultuda örneklem grubundan elde edilen yargısal bilgilerin düzenli kayıt altına alınması için halı bilgi formu geliştirilmiştir. Yöre halılarının özelliklerine ait genel bir değerlendirilme yapılabilmesi için, tablolar elde edilmiş, frekans analizleri yapılmış ve ilgili bölümde verilmiştir.

Kırşehir ilinde el dokuması halı üretiminin yapılmadığı tespit edilmiştir. İncelenen eski örneklerde 1910-1950 yılları arasında ıstar tezgâhlarında, atkısı, çözgüsü ve ilme iplikleri yün olarak üretilmiştir. Son dönem örnekler germe tip tezgahlar da üretilmiş, çözgüsü pamuk, atkı ve ilmesi ise yün olarak dokunmuştur. Halılar genellikle 5mm hav yüksekliğinde, 27x33 orta kalitede dokunmuştur. Kullanım alanlarına göre farklı ende ve boyda dokuma yapılmış, namazlık, minder, yastık ve seccade tipi ürün çeşitlerini tercih edilmiş, minder ve yastıklar madalyonlu, namazlık ve seccade halıları ise mihraplı kompozisyonlu şeklinde dokunmuştur. Zemin renklerinde genellikle kırmızı, zemin deseninde ve bordürde kahverengi ve tonları kullanılmıştır. Bu halılarda, geometrik, bitkisel, sembolik ve nesneli bezemeler yoğun olarak kullanılmıştır. Yöreye

ait olarak köşelerini süsleyen bitkisel bezemelerden salkım söğüt motifi, sembolik bezemelerden top motifleri, müftü topu, ayna, arapeli, havabaşı, gelinağlatan, ev, bahçe ve elma motifleri, özellikle Mucur halı yastığında görülen el, ayak motifleri, figürlü bezemelerden ejder ve sinek motifleri kullanılmıştır. Örneklem olarak alınan halıların eski örnekler ile günümüze yaklaşan örnekleri arasında yozlaşma tespit edilmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Kırşehir ili, el dokuması halı, el sanatları, dokuma, tezgah, kompozisyon

ABSTRACT

AN ANALYSIS OF THE CHARACTERISTICS OF TECHNIQUE, PATTERN AND COMPOSITION IN KIRŞEHİR HAND-KNOTTED CARPETS

VAHABOĞLU Pelin

Post Graduate, Institute of Education Sciences

Department of Crafts Teaching

Department of Traditional Turkish Crafts Teaching

Thesis Advisor: Prof. Dr. Feriha AKPINARLI

January- 2014 333 pages

The purpose of this study is to document the hand-knotted carpets in Kırşehir and to present their characteristics. Carpets were detected from special archives, the museum and carpet sellers and 116 old and new hand-knotted carpets which were found within the context of the research made in the city center of Kırşehir were taken as the sample. The carpets in this group were photographed from many different angles and recorded so that their technique, color, motif and composition characteristics could be determined in the best way. Accordingly, a carpet information form was developed to record the judgmental information from the sample group regularly. For a general evaluation of the characteristics of the carpets of the region; tables were formed, frequency analysis was performed and they were presented in the relevant section.

It has been found out that hand-knotted carpets are not produced in Kırşehir. The old samples which were analyzed were knotted between the years 1910-1950 on ıstar and their woofs, warps and pile yarn were woven from wool. Recent samples were knotted on vertical looms and their wraps were woven from cotton while their woofs and piles were woven from wool. Carpets were generally woven of 5mm pile height, 27 x33 medium quality. They were woven in different widths and lengths depending on their area of use; prayer rugs, cushion and pillow types were preferred; cushions and pillows were woven with patterns of medallion and prayer rugs were woven with patterns of mehrab. Red was generally used for background color while brown and its shades were used for patterns and borders. Geometrical, plantal, symbolic patterns and

patterns depicting objects were intensively used in these carpets. For plantal patterns decorating the corners of the carpet, weeping willow motif was used; for symbolic decorations, ball motifs, müftü topu, mirror, arapeli, havabaşı, gelinağlatan, house, garden and apple motifs were used; especially Mucur carpet pillows used hand and foot motifs and dragon and fly motifs. No deterioration was found between the old examples and more recent examples of the carpets taken as samples.

Key Words: Kırşehir, hand-knotted carpet, crafts, weaving, loom, composition

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI

ÖNSÖZ	i
ÖZET	ii
ABSTRACT.....	iv
TABLolar LİSTESİ.....	viii
ŞEKİLLER LİSTESİ	ix
KISALTMALAR LİSTESİ	xii

1. GİRİŞ	1
1.1. Problem.....	1
1.2. Amaç	4
1.3. Önem.....	5
1.4. Varsayımlar.....	5
1.5. Sınırlılıklar	6
1.6. Tanımlar.....	6
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	9
2.1.Kırşehir İli ve Halı Dokumacılığının Genel Özellikleri	9
2.1.1.Kırşehir İlinin Genel Özellikleri	9
2.1.2.Halı Dokumacılığının Tarihi Gelişimi	12
2.1.3. Halı Dokumacılığında Kullanılan İplik Çeşitleri.....	17
2.1.3.1. Yün İplikler.....	17
2.1.3.2. Pamuk İplikler.....	18
2.1.3.3. İpek İplikler.....	18
2.1.4. Halı Dokumacılığında Kullanılan Boyarmaddeler	19
2.1.5.Halı Dokumacılığında Kullanılan Araçlar	20
2.1.5.1.Halı Dokumacılığında Kullanılan Tezgahlar	21
2.1.5.2. Halı Dokumacılığında Kullanılan Yardımcı Araçlar	24
2.1.6.Halı Dokumacılığında Kullanılan Teknikler	26
2.1.7.Halılarının Kullanım Alanları	27
2.1.8. Halı Dokumacılığının Desen ve Kompozisyon Özellikleri	28
2.2. İlgili Araştırmalar	30

3. YÖNTEM	32
3.1. Araştırmanın Modeli	32
3.2. Evren ve Örneklem	32
3.3. Verilerin Toplanması	32
3.4. Verilerin Analizi	33
4. BULGULAR VE YORUM	34
4.1. Kırşehir Halıları Kataloğu	34
4.2. Bilgi Formlarının Değerlendirilmesi	274
4.2.1. Kaynak Kişilerin Bireysel Özellikleri	274
4.2.2. Yörede Dokunmuş Halılardaki Kimlik Özellikleri	276
4.2.3. Yörede Dokunmuş Halılardaki Boyutsal ve Kalite Özellikleri	277
4.2.4. Yörede Dokunmuş Halılarda Teknik Özellikleri	286
4.2.5. Yörede Dokunmuş Halılarda Kullanılan Malzemeler	286
4.2.6. Yörede Dokunmuş Halılarda Renk, Desen ve Kompozisyon Özellikleri	287
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	323
5.1. Sonuç	323
5.2. Öneriler	325
KAYNAKÇA	326
EKLER	332
Ek 1. Bilgi Formu	332

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Meslek ve Eğitim Durumları Dağılımı	274
Tablo 2. Doğum Yılları Dağılımı	275
Tablo 3. Üretim Tarihleri Dağılımı.....	276
Tablo 4. Ürün Çeşitleri Dağılımı	277
Tablo 5. Genel Boyut ve Bordür Boyut Ölçüleri Dağılımı.....	278
Tablo 6. Kalitesi Dağılımı	283
Tablo 7. Hav Yüksekliği Dağılımı.....	285
Tablo 8. Yapımda Kullanılan Gereçlerin Dağılımı	286
Tablo 9. Yörede Halılara Verilen İsimler Dağılımı	287
Tablo 10. Zeminde, Zemin Deseninde ve Bordürde Kullanılan Renkler Dağılımı	288
Tablo 11. Geometrik Bezemelerin Dağılımı.....	290
Tablo 12. Bitkisel Bezemelerin Dağılımı	292
Tablo 13. Sembolik Bezemelerin Dağılımı	298
Tablo 14. Figürlü Bezemelerin Dağılımı	309
Tablo 15. Nesneli Bezemelerin Dağılımı	313
Tablo 16. Birlikte Kullanılan Bezemelerin Dağılımı.....	318
Tablo 17. Kompozisyon ve Desen Özellikleri.....	319

ŞEKİLLER LİSTESİ

Resimler Listesi

Resim 1. Kırşehir İlinin Genel Görünümü.....	9
Resim 2. Sarma Tezgâh	22
Resim 3. Germe Tezgâh.....	24
Resim 4. Halı Dokumada Kullanılan Çeşitli Kiritler.....	25
Resim 5. Bıçak.....	25
Resim 6. Türk Düğüm Çeşitleri.....	26
Resim 7. Sine (İran) Düğümü	27

Çizimler Listesi

Çizim 1. Kuşaklardaki Üçgen Örnekleri	291
Çizim 2. Zikzak Çizgi	292
Çizim 3. Çiçek, Dal ve Yaprak Motifli Bordür Örnekleri	293
Çizim 4. Sütunlar Arasındaki Stilize Çiçek, Yaprak ve Dal Motifleri	294
Çizim 5. Göbek ve Köşede Çiçek, Stilize Çiçek ve Yaprak Motifleri	294
Çizim 6. Yaprak Motifi	294
Çizim 7. Hatai Motifi	295
Çizim 8. Gül Motifi ve Gülü Top Örneği	295
Çizim 9. Salkım Söğüt Motifi	296
Çizim 10. Lale Motifi	296
Çizim 11. Ladik Gülü Motifi	297
Çizim 12. Pıtrak Motifi	297
Çizim 13. Çiçek Tomurcuğu Motifi	297
Çizim 14. Top Örnekleri	299
Çizim 15. Çatıkkaş Motifinin Değişik Uygulanmış Şekilleri	300
Çizim 16. Elibelinde Motifi	300
Çizim 17. Koçboynuzu Motifi	301
Çizim 18. Kandil Motifi Örnekleri	301
Çizim 19. Sütun Motifi	302
Çizim 20. Elma Motifi	302
Çizim 21. Ev Motifleri	303
Çizim 22. Arapeli Motifinin Sandık Bölümündeki Şekli	303
Çizim 23. Müftü Topu	303
Çizim 24. Ayna Motifi	304
Çizim 25. Ayak ve El Motifleri	304
Çizim 26. Havabaşı Motifi	304
Çizim 27. Leblebi Motifinin Göbek İçerisindeki Şekli	305
Çizim 28. Leblebi Motifi	305
Çizim 29. Gelinağlatan Motifi	305
Çizim 30. Turunç Motifi	306
Çizim 31. Hayatağacı Motifi	306
Çizim 32. Tarak Motifi	307

Çizim 33. Koçboynuzlu Sandık Motifi	307
Çizim 34. Göz Motifi	307
Çizim 35. Devetabanı Motifi	308
Çizim 36. Parmak Motifi	308
Çizim 37. Karıboşatan Motifi	308
Çizim 38. Bahçe Motifi	309
Çizim 39. Kuş Motifleri	310
Çizim 40. Arapeli Deseniyle Birlikte Kuş Motifi	310
Çizim 41. Sinek Motifi Örnekleri	310
Çizim 42. Göbek Bölümündeki Ejder Motifi	311
Çizim 43. Sandık Bölümündeki Ejder Motifleri	311
Çizim 44. İnsan Motifi	312
Çizim 45. Kelebek Motifi	312
Çizim 46. Basamak Motifi	314
Çizim 47. Çengel Motifi	315
Çizim 48. Yıldız Şeklinin Bordürde Yer Almış Şekli ve Göbekteki Şekli	316
Çizim 49. Testere dişi Motifi	316
Çizim 50. İbrik Motifi	317
Çizim 51. Saksı Motifi	317

KISALTMALAR LİSTESİ

A.Ş. : Anonim Şirketi
bkz. : Bakınız
çev : Çeviren
cm : Santimetre
cm² : Santimetre kare
dm² : Desimetre kare
Doç. : Doçent
Dr : Doktor
Env No: Envanter numarası
Foto : Fotoğraf
No : Numara
M.Ö. : Milattan önce
M.S. : Milattan sonra
Prof. : Profesör
s. : Sayfa
T.C :Türkiye Cumhuriyeti
vb. : ve benzeri
yy : Yüzyıl

1. GİRİŞ

1.1. Problem

Türk toplulukları yaşadıkları bölgelerde kültürlerini yaşatmış ve o bölgenin mevcut kültürlerinden de etkilenecek yeni kültürel sentezler oluşturmuşlardır. Bu kültürel özelliklerinin biri yaşayan el sanatlarıdır. (Akpınarlı, 2004 s.1)

El sanatları, başlangıçta insanın kendi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla basit ev eşyalarını ve av silahlarını yapmasıyla başlamış, ihtiyaçların artmasıyla zengin bir çeşitliliğe sahip olmuştur. (Anonim, 1989 s. 3)

Tarih boyunca pek çok kültürün beşiği sayılan Anadolu uzun süre çok çeşitli ve zengin özelliklere sahip el sanatlarının merkezi olmuştur. El sanatları hammaddelerine göre yedi grupta incelenmiştir. Bunlardan hammaddesi lif olan bir, iki veya daha çok iplik grubunun çeşitli şekillerde birbiri arasından geçerek meydana getirdiği doku olarak tanımlanan dokumacılık sanatıdır. Dokumacılık tekniklerine göre kirkitli, mekikli, çarpana ve mekiksiz dokumalar olarak sınıflandırılmıştır. (Say, 2011 s.240; Akpınarlı ve Onuk, 2003 s.17; Akpınarlı,1997 s. 52)

Halı, kilim, cicim, zili, sumak gibi dokumaların atkı ipliklerini sıkıştırmada kullanılan “kirkit” adı verilen bir aletten dolayı bu tür dokumalara genel olarak “kirkitli dokumalar” adı verilmiştir. Kirkitli dokumalar teknik açıdan düğümlü (havlı) ve düğümsüz (düz) dokumalar olarak iki ana başlık altında toplanmıştır. Düğümlü dokumalar halı, tülü, düğümsüz dokumalar ise kilim, cicim, zili, sumak v.b. isimlerle bilinmektedir. (Barışta, 1998a s.46.)

Dokumacılık sanatının yeri ve başlama tarihi kesin olarak bilinmese de insanların yaşamlarını ve yaptıklarını önce resimlerle sonra da yazı ile ifade etmeye başlamasından çok eski olduğu tahmin edilmektedir. (Kaya ve Ergenekon,1989 s.4; Akpınarlı, 1996 s.10)

Yapılan çeşitli araştırma ve kazılara göre, dokumacılığın M.Ö 5000’de Mezopotamya’da ortaya çıktığı, Asya ve Avrupa’ya da buradan yayıldığı şeklinde düşüncelere ulaşılmıştır. (Karahana, 1992 s.25).

Dokumada yeni bir dönem koyun, keçi, at, deve gibi hayvanların ehlileştirilmesi ve bu hayvanların yünlerinden iplik elde edilmesiyle başlamıştır. Yünün ilk olarak iki el arasında ovuşturularak iplik haline getirildiği tahmin edilmektedir. Daha sonraları “iğ” keşfedilmiştir. Kıl, yapağı ve bitkisel liflerin bükümü ile üretilen iplikler dokuma, şiş ve tığ örgü tekniklerinin gelişmesini sağlamıştır. (Kırzioğlu, 1994 s.4; Soysaldı, 2009 s. 1).

Göçebe hayatı yaşayan insanoğlu bir konut için gerekli olan bütün ihtiyaçlarını hafif ve kolay taşınabilen yünden yapılmış eşyalarla karşılamıştır. Göçebe yaşamına uygun çadır ve tarım işçiliğinde kullanılabilecek ürün niteliklerini tercih etmiştir. (Durul, 1969 s.5; Kırzioğlu, 1994 s.4)

Dokumacılık Orta Asya'dan Türk halkının, doğumundan ölümüne kadar, hayatının en önemli parçası olmuştur. Türkmen kadınları, kendi dokudukları beşikte, bebeğini büyütmüş; çocuğunu, dokuduğu torba içinde sırtında taşımıştır. Bebeğinin kundak bağını, kocasının silah torbasını, hayvanın heybesini, evinin yaygısını, seccadesini, minderini, yastığını, çuvalını, kapısının perdesini, at ve öküz örtüsü v.b. ihtiyaçları için dokumalar yapmışlardır. (Kırzioğlu, 2001 s.1)

Halı, Orta Asya'da Türk topluluklarının yaşadıkları bölgelerde çok erken devirlerde ortaya çıkmış, sanat zevki, zengin motif dünyası, kompozisyon ustalığı ile yüzyıllar boyunca büyük bir gelişme göstererek Türklerle birlikte Ortadoğu'ya, İslam ülkelerine yayılmıştır. İlk düğümlü halıların III. yüzyıldan önce Orta Asya'da Türkler tarafından yapılmaya başlandığı bugün artık kabul edilmiş bir gerçek olmuştur. (Önder,1998 s.93; Aslanapa,1972 s.5)

Altayların Pazırık Bölgesinde, Hunlara ait 40' a yakın Prens mezarlarında, Rudenko idaresinde yapılan kazılarda Büyük Hun İmparatorluğu döneminin kültürünü yansıtacak zengin sanat ürünleri ortaya çıkarılmıştır. Türklere ait olduğu kabul edilen V. Pazırık kurganında (höyüğünde) bulunan keçelerin yanı sıra ele geçen Pazırık halısı ilk düğümlü örnek olarak bilinmektedir. (Diyarbakirli,1974,s.260)

Türk halı sanatının düzenli ve sürekli gelişmesinde en önemli yeri, Anadolu Selçuklularının merkezi Konya'da Alaeddin Camii'nde bulunan Selçuklu halıları almıştır. Dünya halı sanatı tarihinde hakiki 'Gördes- Türk' düğümü tekniğinde yapılmış ilk halılar olarak uzun zaman yer almıştır. Beylikler dönemi halıları Selçuklu geleneğini

sürdürmüş, bu halılar XIV.- XV. yüzyıl Rönesans ressamalarının tablolarında yer alan örneklerine bakılarak saptanmıştır. Beylikler dönemi halılarının bilinen örnekleri seccade biçiminde ve Gördes düğümüyle dokunmuştur. Bu halılardaki motifler stilize edilmiş hayvan figürleri (zümrüdüanka ve ejder) geometrik desenler ve kufi yazılardan oluşmuştur. XV. ve XVI. yüzyılda, Osmanlı Beyliği zamanında dokunan, Erken Osmanlı Devri halıları da Avrupalı ressamaların tablolarından tanınıp tasnif edilmiş ve bir yandan da İslam minyatürlerinde resmedilmiştir. (Yetkin, 1991 s.7; Sözen ve Güner; 1998 s.172; Deniz, 2000 s.28)

Havlu yüzlü kirkitli dokuma olan halı, geometrik biçimleri çeşitli düzenler haline getirerek, renkli ipliklerle zengin kompozisyonlar yaratan, şekillere ruh veren bir sanat olmuştur. Her el dokusu halı başlı başına bir sanat eseridir. Halılara bu özelliği veren desenleridir. Desenler halının en küçük birimini oluşturan motiflerin belli bir düzen içerisinde ahenkle yerleştirilmesinden oluşmuş, halının yüzeyinin bütününe verdiği görüntüyü anlatmıştır. Bu motifler çoğunlukla kendi başlarına her biri bir anlam taşımış, halıya özgünlük kazandırmıştır. Kullanılan motifler bitkilerden, hayvanlardan, kullanım eşyalarından, geometrik şekillerden ve sembolleştirilmiş olay ve eşyalardan oluşmuştur. (Aslanapa,1993 s.113, Yazıcıoğlu, 1992 s.73-74; Kafalılar, 1981 s.22)

Halının malzemesini yün, tiftik, pamuk ve ipek oluşturmuştur. Yünü iplik haline getirmede, isimleri yörelere göre değişen, ‘iğ (teşi), kirmen, çıkırık’ gibi aletler kullanılmıştır. Halı üretiminde, Gördes Düğümü (Türk düğümü), Sine Düğümü (İran düğümü), Tek Arış Üzerine Düğüm ve Hekim Düğümü’ kullanılmıştır. (Deniz, 1984a s.20)

Asya’nın topraklarında Türk kavimleri boy ve aşiretler halinde yaşamışlardır. Bu boy ve aşiretlerin dokudukları dokumaların motif, renk ve kompozisyon özellikleri onların yaşam biçimlerini, kültürlerini, hayatı anlayışlarını, birbirleri ile olan ilişkilerini, inançlarını yansıtır şekilde kendilerine özgü oluşmuştur. Her boy, oymak ya da aşiretin gelenekselleşmiş, kendine ait dokuma ve motif özellikleri ortaya çıkmıştır. (Acar, 1982 s.16).

Anadolu’da Hereke’ den başka çağdaş birçok halı merkezi bulunmaktadır. Merkezler sırasıyla; Konya (Ladik, Karapınar, Karaman, İnlce, Keçimusla, Derbent, Cihanbeyli, Sille), Niğde (Çamardı, Maden, Bor, Arısan, Ulukışla,

Taşpınar, Sultanhanı, Armutlu, Kutluköy), Kayseri (Bünyan, Yahyalı, Yeşilhisar), Sivas, Erzurum, Kars, Tokat, Uşak, Manisa (Gördes, Kula, Demirci), İzmir (Bergama), Muğla (Milas), Antalya (Döşemealtı), Afyonkarahisar (Dazkırı), Ankara (Kızılcahamam, Kalecik), Nevşehir (Avanos, Ürgüp), Kırşehir (Mucur, Çiçekdağı), Adana (Toros Dağları'nda yaşayan yürükler), K.Maraş, Urfa, Gaziantep, Malatya, Elazığ, İstanbul (Hereke), Bolu, İsparta, Balıkesir (Sındırgı, Yağcıbedir, Yuntdağı) dır. (Say, 2011 s.242)

XVII. yüzyılda gelişen bir başka halı grubu Kırşehir halılarıdır. Kırmızı, kahverengi, mavi, lacivert, yeşil, beyaz ve sarı renkleriyle karakteristiktir. Halıların zemininde tek veya çift yönlü bir mihrap bulunmuştur. Mihrap merdiven halinde daralarak yükselmiş, bazılarında basamakların yerini bulut şekilleri almıştır. (Deniz, 2000 s.46, Kafalılar, 1981 s.15)

Anadolu'da önemli ve eski bir yerleşim yeri olan Kırşehir'de halı dokumacılığı, el sanatları arasında eski ve önemli bir yere sahiptir. Yörede yaşayan insanların gelenek görenek, kültür ve yaşayış biçimlerini işleyerek yaptıkları halı dokumacılığı, kentin 1950'lerden sonra göç vermesi, yaşlı dokuyucuların ölmesi gibi nedenler sonucunda, azalmış ve günümüzde de yok olma noktasına gelmiştir.

Yapılan bu araştırmada Kırşehir ilinde yapılmış el dokusu halıların araç-gereç, teknik, desen ve renk özellikleri, kullanım alanları ve günümüzdeki durumunu belirleyen bir çalışma olmaması araştırma problemini oluşturmaktadır.

1.2. Amaç

Bu araştırmanın genel amacı; Kırşehir ilinde el dokuması halıların; teknik, desen ve kompozisyon özellikleri bakımından incelenip bu konuda çalışanlara bilimsel bir doküman hazırlamak, Kırşehir ili el dokuması halı örneklerini bir arada toplayarak gelecek kuşaklara bir belge oluşturmaktır.

Genel amaç doğrultusunda aşağıdaki alt amaçlar üzerinde çalışılacaktır.

1. Kırşehir ilinde el dokusu halıları bulunduran kaynak kişilerin bireysel özellikleri nelerdir?

2. Türk halı dokumacılığının genel özellikleri nelerdir?
3. Kırşehir ili müze ve özel koleksiyonda bulunan halılarda;
 - 3.1. Kullanılan araçlar ve gereçler nelerdir?
 - 3.2. Teknik özellikler nelerdir?
 - 3.3. Motif özellikleri nelerdir?
 - 3.4. Kompozisyon özellikleri nelerdir?
4. Geçmişte dokunan halılarla günümüzde dokunan halılar arasındaki ilişkiler nelerdir?

1.3. Önem

Halı dokumacılığı yüzyıllar süren bir gelişim göstermiş, insan hayatının hemen hemen her evresinde bulunmuştur. Birçok nesil tarafından geliştirilmiş halıların renk ve kompozisyon yapısı halkın kültürel düşüncelerinin en uygun biçimde ifade bulmasına yardımcı olmuştur. Ancak gelişen teknolojiye bağlı olarak el dokusu halıcılığının hızla yok olduğu görülmüştür. Kırşehir el dokuması halıları günümüzde çok az sayıda üretilmesi, her geçen gün bunların yitiriliyor olması, geleneksel özellikteki unsurlarının (motif, renk) yozlaşması, ve yörede el dokusu halılar hakkında bilgi alacak kişilere ulaşmada çekilen sıkıntılar nedeniyle, Kırşehir ili el dokuma halılarını teknik, desen ve kompozisyon özellikleri açısından incelenip gelecek kuşağa tanıtmanın önemli olduğu düşünülmektedir.

Ayrıca bu çalışma Kırşehir el dokuması halıları konusunda yapılacak diğer çalışmalara kaynak olacaktır.

1.4. Varsayımlar

Bu araştırmanın temelinde aşağıdaki varsayımlar (sayılılar) yer almaktadır.

- Konu ile ilgili kaynaklardan sağlanan verilerin yeterli, doğru ve güvenilir olduğu,
- Araştırma yöresinde başvuru kaynak kişilerden elde edilen bilgilerin doğru ve güvenilir olduğu,

- Araştırmada kullanılan teknik ve yöntemler araştırmanın amacına ulaştırır nitelikte olduğu,
- Araştırmacının teknik bilgi ve becerileri araştırmayı yürütecek nitelikte olduğu,
- Bilgi formunun içeriği araştırmaya uygun olduğu,
- Araştırma kapsamında yer alan örneklemin araştırma evrenini temsil ettiği varsayılmıştır.

1.5.Sınırlılıklar

Bu araştırma;

- Kırşehir İli merkezdeki özel arşivler ve Kırşehir müzesindeki halı örnekleriyle,
- Araştırma, geleneksel dokumalarımızdan yalnızca el dokuması halılar ile,
- Araştırma, yüksek lisans tez süre ile,
- Türkçe kaynaklardan elde edilen bilgilerle,
- Veri toplama aracı olarak; bilgi formları ile sınırlandırılmıştır.

1.6. Tanımlar

Argaç: Dokumalarda bir kenarından öteki kenarına, çözümler arasından geçirilen ipliklerdir. Atkı da denilmektedir. (Kırzioğlu, 2001 s. 20)

Arış: Kumaş ya da her tür yaygının ana iskeletini oluşturan ve arasından atkılarının geçirilmesi, ya da üzerine düğümlerin atılması için geçirilmiş paralel ipliklerdir (Sözen ve Tanyeli, 1992 s.25).

Bordür: Halının kenarını çevreleyen desenli veya düz kısımdır. Küçük suların, sedefin ve büyük suyun birleşiminden bordür meydana gelir.(Kafalılar, 1981 s. 38)

Çiti: Halının başlangıcında ve bitim uçlarında 10 cm. mesafeden sonra yapılan çözü tellerinin her noktada eşit aralıktaki olmasını sağlayan, halının dağılmasını önleyen bir çeşit örgüdür. (Bayrakçı, 1997 s. 91)

Desen: Dokumalar ile halı, kilim gibi yaygıları süsleyen öğelerin tümüdür (Sözen ve Tanyeli, 1992 s. 66).

Göbek: Geniş anlamda orta kısım. Her türlü süslemede orta yerde bulunan kısım (İslimyeli, 1973 s. 247).

İğ: İpliğin sarıldığı, ucu çengelli gövde ile ağırlık veren gövdeye geçirilmiş yuvarlak bir tahta olmak üzere iki kısımdan oluşan büküm aleti. Büküm makinelerindeki ipliğin sarıldığı alete de iğ denir (Aytaç, 1982 s. 249).

İlme: Halı düğümü, çözgü ipliklerinin her çifti üzerine bağlanarak halıyı oluşturan yün ipliklerden her biridir (Sözen ve Tanyeli, 1992 s.112).

Halı Kalitesi: Halının belli bir ölçü birimi içindeki düğüm sayısı yani halının enine ve boyuna 1 cm² içindeki düğüm sayısıdır. (Karahan, 1989 s. 137)

Kirman: Yün eğirmek ve tek bükülü iplik yapmak için kullanılan bir araçtır. Kirman orta eksen olan ince bir çubuk ve uçları aşağı doğru eğik iki ahşap parçanın artı şeklinde birbiri içine geçirilmesinden meydana gelir. (Soysaldı, 2009 s.13)

Kompozisyon: Duygu, düşünce, konu, obje ve motiflerin bir bütün içinde birleştirilerek sunulmasıdır.

Levent: Çözügülerin alta ve üste sarıldığı kalın sııklar. Bazı bölgelerde levent ağacı ya da bazı denir. (Acar, 1982 s.115)

Mekik: Atkılarının çözgüler arasındaki boşluktan (ağızlıktan) kolayca geçmesini sağlayan, atkı ipliğinin, üzerine sarıldığı veya masuralar üzerine sarıldıktan sonra içine yerleştirildiği, iki ucu sivrice, çoğunlukla ahşaptan yapılan alettir. Daha çok çul ve bez

dokumalarda kullanılır. (Aytaç, 1982 s.115)

Mihrap: Namaz kılmak amacıyla dokunmuş yaygıların orta zemininde cami mihraplarına yada kemerli bir kapıya benzer bölümdür (Acar, 1982 s.115).

Motif: Bezeme ve süslemelerde bütünü oluşturan parçalardan her birine verilen addır. Türkçe örge sözcüğü de kullanılmaktadır. (Sözen ve Tanyeli, 1992 s.166).

Sedef: Asıl bordürün etrafındaki ince sular aynı zamanda çubukta denir. (Acar, 1982 s. 116)

Tezgah: Dokuma yapmaya yarayan araçtır. (Aytaç, 1982 s.257)

Toprakçalık: Halının karşılıklı iki kenarı boyunca uzanan 5-10 cm. genişliğinde desensiz düz örgüdür (Sözen ve Tanyeli, 1992 s.238).

Varan-Gelen: El tezgahlarında, gücü ağacından daha ilerdeki çözümlerin arasında duran, aşağı yukarı hareket ederek çözümler arasındaki açıklığı artırıp eksilten uzunca ağaç. Çapraz çubuğu, gelen-varan ve kargı da denir (Aytaç, 1982 s.257).

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1.Kırşehir İli ve Halı Dokumacılığının Genel Özellikleri

Kırşehir İlinin tarihi gelişimi, Kırşehir müzesi, yöredeki el sanatları ile ilgili genel bilgiler verilmiş, halı dokumacılığının tarihi gelişimi, kullanılan iplik çeşitleri, boyarmaddeler, araçlar ve teknikleri, kullanım alanları, desen ve kompozisyon özellikleri ile ilgili bilgiler sunulmuştur.

2.1.1.Kırşehir İlinin Genel Özellikleri

Kırşehir ili, İç Anadolu Bölgesi'nin Orta Kızılırmak bölümünde yer almakta, il merkezi 34 derece 10 dakika doğu boylamında; 39 derece, 8 dakika kuzey enleminde bulunmaktadır. İl topraklarını Nevşehir, Niğde ve Aksaray, Ankara, Kırıkkale, Yozgat ilçeleri çevrelemektedir. Toplam alanı 6665.km. dır. (Anonim, 2000 s.4)

Resim 1. Kırşehir İlinin Görüntüsü

(<http://www.kirsehir.gov.tr/veni/Default.asp?p=GaleriD&ID=119>)

Kırşehir ilinden irili ufaklı birçok akarsu geçmekte, Kızılırmak ise ilin 17 km.

güneyinden geçmektedir. Kırşehir ili genel olarak bozkır görünümünde, vadi tabanlarında ve sulak yerlerde yer yer kavaklık, meyve bahçeleri bulunmaktadır. Kırşehir'in karasal ikliminde yazları sıcak ve kurak, ilkbahar yağmurlu, sonbahar ise az yağmurludur. İlinin ekonomisi tarıma dayalı, sanayi bakımından en az gelişmiş iller arasındadır. (Cihan, 1990 s.14, 16, 18)

Kırşehir'in tarihten önce kurulmuş olduğu, şehir merkezindeki "Keltepe" denilen halkın kale adını verdiği yerde, ilin bir köyü olan Hashöyükte ve il sınırları içinde birçok yerde yapılan arkeolojik kazılarda ele geçirilen kalıntılarda yontma tas devrine ait bilgilere ulaşılmıştır. Bu araştırmalarda özellikle Hashöyükte yapılan kazılarda aynı zamanda tunç çağı döneminin de (MÖ. 3500-2000) yaşandığını gösteren bölgelere rastlanmıştır. (Sürmeli, 1977 s. 5)

Kırşehir, Hititlerin yerleşim alanı olan Kızılırmak yayı içerisinde olduğundan, Hititler döneminin Kırşehir'de yaygın bir şekilde yaşandığı kesindir. Japonlar tarafından 1986 yılında başlatılan Kalehöyük' te yapılan kazılar sırasında erken ve geç Hitit dönemlerine ait kalıntılar gün ışığına çıkarılmıştır. Kırşehir M.Ö. 1600'lerden M.Ö. 1200'lere kadar Hititler'in, bu yüzyıldan M.Ö. 675'e değin de Friglerin yönetiminde kalmıştır. Daha sonra da önce Medlerin, MÖ. VI yüzyılın ortalarında da Perslerin eline geçmiştir. M.Ö. 332'de kurulan Kapadokia Krallığı'nın sınırları içinde kalan yöre, M.Ö. II. Yüzyılın sonlarında Pontus Kralı Mithrades'in denetimine girmiştir. Bu dönemde yöre "Aqua Saravenae" (Su şehri) adıyla anılan kent, M.Ö. 85 yılında Roma egemenliğine girmiştir. (Şahin, 2007 s.51)

Kapadokya bölgesinde III. ve IV yüzyıllarda Hristiyanlara ait puta tapan rahiplerden sığınmak ve korunmak amacıyla yapılan pek çok yeraltı şehri bulunmuş ilde de bu döneme ait; on tane yeraltı şehri ortaya çıkarılmıştır. Kırşehir MÖ.395'e kadar Roma'ya bağlı kalmıştır. İlde höyüklerin bir kısmında Roma dönemine ait çanak-çömlek parçaları ile yine bu döneme ait sikkeler bulunmuştur. (Anonim, 1989 s.11)

Bizans döneminde, Makissos adıyla anılan kent IV. yy. da İmparator Justinianus tarafından onarılarak yeniden kurulmuş, hatta adını da almıştır. (Önder, 1976 s.10)

1071'de yapılan Malazgirt savaşıyla Bizanslıları yenilgiye uğratan Türk orduları, Anadolu içlerine yayılarak Anadolu Selçuklu devletini kurmuş, ve 1075 Kutalmışoğlu

Süleyman Sah, Kırşehir'i topraklarına katmıştır. Anadolu'ya ve Kırşehir'e gelen oğuz boyları yerleştikleri yerlere genellikle kendi boy, oba ve yer adları ile kişi adlarını da vermişlerdir. Bu gün Kırşehir içinde kasaba ve köy adı Oğuz boylarından “Cepni, Bayındır, Buğduz (Bügdüz), Kargın, Yazır, Kınık, Avsar” boylarının adları ile oba, oymak ve diğer Türkçe adlar yaşatılmaktadır. (Tarım, 1948 s.19)

XII. yüzyılda kısa bir süre Danismentlilerin elinde kalan şehir o dönemde “Gülşehri” olarak adlandırılmıştır. Selçuklular döneminde kentin adının Kırşehir'e dönüştürüldüğü sanılmaktadır. 1174'de Kılıçaslan, Kırşehir'i Selçuklu devletine bağlamıştır. Bu dönemde imar edilerek bir kültür merkezi olmuştur. (Cihan, 1990 s.28)

Kırşehir 1365'de Eretna Beyliği'nin hâkimiyetine girmiş, 1389'da Kara Tatarların lideri Mürüvvet Beyi yöreyi Kadı Burhaneddin'e vermiştir. Yöre 1364'te Karamanoğulları tarafından yağmalanmıştır. 1398'de Yıldırım Beyazıd'ın Osmanlı topraklarına kattığı yöreyi Timur, Ankara Savası'nda sonra Karamanoğullarına vermiştir. (Şahin, 2007 s.60)

Kırşehir Osmanlı İmparatorluğu yönetimine II. Murat zamanında tam ve kesin olarak geçmiştir. Kırşehir XIX. yüzyılda önemini yitirmiş, yollar üzerinde küçük bir uğrak yeri olmuştur. (Anonim, 2000 s.11)

20 Temmuz 1954 tarihli ve 6429 sayılı kanun Nevşehir il, Kırşehir'i ona bağlı ilçe haline getirmiştir. 1 Temmuz 1957'de çıkan 7001 sayılı kanunla Kırşehir yeniden il olmuştur. Bu yeni düzenlemede Kırşehir'e, Çiçekdağı, Kaman ve Mucur bağlanmıştır. Hacıbektaş ve Avanos ise Nevşehir'e dahil edilmiştir. Akpınar (1989), Akçakent (1990), Boztepe (1990) yılında Kırşehir'in yeni ilçeleri olmuştur. Halen Kırşehir'e bağlı yedi ilçesi bulunmaktadır. (Anonim, 2000 s.14.)

Geleneksel Sanatlar ilde halı ve kilim dokumacılığı önemlidir. Sanayileşme ve kentleşmeyle birlikte dokumacılık yakın geçmişte ilçe ve köylere kaymışsa da günümüzde önemini yitirmiştir. Geçmişte büyük önem taşıyan bakırcılık ortadan kalkmış gibidir. Yörede geleneksel olarak sürdürülen taş işlemeciliği günümüzde gelişerek dış pazara yönelmiştir.

Kırşehir Müzesi'nin ilk kuruluş çalışmasına 1936 yılında başlanmıştır. Yeni müzelerin kurulmaya çalışıldığı Cumhuriyet döneminde tarihi eserler ilk kez,

Kırşehir’de halkın ‘Kalehöyük’ adını verdiği yerdeki Alaaddin Cami’nde toplanmıştır. Ancak sonraki yıllarda bu girişim devam etmemiştir. 1975 yılında Kırşehir Valiliğince eski eserlerin korunması ve müze oluşturulması için ‘Eski Eserler Komisyonu’ kurulmuş; 1980 yılında ise Kırşehir Müzesi Müdürlüğü tesis edilmiştir. (Anonim, 2007)

Kırşehir Müzesi’nde Roma dönemine ait mermer eser grupları, Selçuklu dönemi çocuk sandukaları, mezar taşları ve İslami dönem eserleri, sikkeler ile Osmanlı dönemine kadar uzanmıştır. Müzenin ikinci katı etnografya bölümü olarak düzenlenmiştir. Ahilik, halıcılık dokumasında kullanılan tezgah, önünde yöresel kıyafetli manken, günlük hayattan kesintiler sergilenmiştir. (Önder, 1999 s.275)

2.1.2.Halı Dokumacılığının Tarihi Gelişimi

Halı dokumacılığının tarihsel gelişiminde, Orta Asya’da yapılan kazılarda Türklerin yaşadığı bölgelerde, V. Pazırık Kurgan’ ında M.Ö. V-IV yy.a ait buluntular arasında ilk düğümlü halı yaygılar bulunmuştur. (Diyarbakırlı, 1984 s.1–12.)

1949 yılında Sergei I. Rudenko liderliğinde bir grup arkeolog, Sibirya’da Altay Dağları’ndaki Pazırık adlı vadide, bugün dünyanın bilinen en eski halısı olarak kabul edilen ‘Pazırık Halısı’ nı bulmuştur. Bu halı, kurganların içine dolan suların donarak buzul haline gelmesiyle, muhafaza edilerek zamanımıza kadar gelebilmiş, at koşumun bir parçasını olan halının ‘eğer örtüsü’ olarak kullanıldığı anlaşılmıştır. (Önder, 2004 s.8; Haack, 1975 s.13; Yetkin,1991 s.2)

Halının argaç ve arışları çok ince yünden Gördes düğüm tekniği ile yapılmıştır. Dokumanın üzerinde merkezde 24 kare, karelerin ortalarında palmet motifi, karelerin etrafını saran birinci bordürde grifon figürleri, daha enli ikinci bordürde Ren geyikleri sırası yer almıştır. Bu geyikler üzerindeki şekiller Türk hayvan üslubuna ait tasvirleri içermektedir. Pazırık Halısı’nın dıştan içe ikinci geniş bordüründe 28 at sıralanmış yarısında süvariler atın üzerinde, diğer yarısında atların yanında yürümektedir. (Aslanapa, 1987 s.9; Karamağralı, 1998 s.175; Özkartal, 2012 s.96; Kırzioğlu, 1998, s.139)

Ayrıca, Doğu Türkistan'da Lop Gölü batısındaki Lou- Lan'da, III. ve IV. yüzyıllardan kalma, düğümlü halı parçaları bulunmuştur. Tamamen sert, kalın ve boyanmamış yünden bükülmüş ipliklerden tek argaçlar üzerine düğüm atılıp bazen beş sıra arış geçirilerek hazırlanarak dokunmuştur. (Kırzioğlu, 2001 s.105; Aslanapa, 1987 s.10)

Milattan sonra V. ve VI. yüzyıllara tarihlendirilen diğer bir parça, A. Von Le Coq tarafından Kuça' ya yakın Kızıl'da bulunmuştur. III. ve IV. yüzyıldaki örneklerdeki teknik özellikler ile aynıdır. (Yetkin, 1991 s.3; Aslanapa, 1987 s.10)

Mısır'da Eski Kahire'de (Fustat) bulunan bazı parçalar, Orta Asya'da bulunan halı örnekleri gibi, tek argaç üzerine düğümleme tekniği ile yapılmıştır. Selçuklular XI. yy' da düğümlü halı tekniğini tüm Yakındoğu'ya tanıtmışlar bundan sonra halı sanatı batıya doğru yayılmış, fakat İran'da büyük Selçuklulardan hiçbir örnek günümüze ulaşamamıştır. (Yetkin, 1991 s.3-4; Aslanapa, 1984 s.357)

Fustat'da mezarlarda tek çözü ile düğümlenmiş ve X- XV. yüzyıldan kalma 100'den fazla halı parçaları da bulunmuştur. Bunlardan sadece 29 tanesi Lamm tarafından resim ve desenleriyle birlikte yayımlanmıştır. İçlerinde Anadolu Selçuklu ve Beylikler dönemi halıları da mevcuttur. XIII. XIV. ve XV. yüzyıllardan kalan bu parçalarda geometrik örnekler hâkimdir. (Haack, 1975 s.12; Deniz, 2000 s. 23)

Anadolu'da, dokumacılık sanatı özellikle Selçuklular döneminde XIII. yy. da en güzel örneklerini vermiştir. Bu dönemdeki önemli halı ve kilim merkezleri başta Konya olmak üzere; Kayseri, Sivas, Erzincan, Malatya ve Ankara şehirleridir. (Aslanapa, Durul, 1973 s.18–33.)

En eski düğümlü halıları Selçuklu baş şehri olan Konya'da Alaeddin Camii'nde 1905 yılında 8 parça bulunmuş, 'Konya Halıları' diye isimlendirilerek dünyanın en meşhur halıları olmuştur. Konya'daki 8 parçadan üçü büyük, oldukça eskimiş olmakla beraber bütün olarak kalabilmiş halılardır. Öbür iki büyük halının ise ancak parçaları mevcut üç büyük parça ise daha küçük halıların parçaları şeklindedir. Selçuklu halılarında geometrik motifler, üsluplaştırılarak geometrik karakter kazanmış bitkisel motifler, halı zeminini sonsuz bir düzende kaplamıştır. İri kufi yazılı bordürler, Selçuklu halılarının en karakteristik özelliği olmuş ve Selçuklu halıları içinde dahi örgülü kufiden

çiçekli kufiye kadar bir gelişme göstererek çeşitlenmiştir. (Erdmann, 1960 s.85-92-93; Sözen ve Güner, 1998 s.20; Yetkin, 1991 s.8)

Bu halılar, gerek estetik gerekse teknik yapıları bakımından yörelere özgü karakterleri beraberinde taşıyarak devamlı gelişmeler göstermiş, gelenekli tasarımın en belirgin motifleri olan ‘elibeline, koçboynuzu ve yıldız’ motiflerinin ilk ve en güzel biçimlendirilmiş örnekleri bulunmuş, daha sonraki Türk halı sanatının temellerini teşkil etmiştir. (Anonim, 1989 s.20; Kayıpmaz ve Kayıpmaz, 1999 s.370)

Anadolu Selçuklu halılarının geometrik bir düzen içerisinde simetrik çengelli, yıldız ve stilize edilmiş bitki motifli, bazen kufi bordürlü örnekleri, dokunduğu bölgelere göre kişiliğini kazanmış ve bu özellikleri yaşatmış, Osmanlı devrinde çok daha gelişme imkanları bulmuştur. (Önder, M. 1969 s. 6; Önder, T.2004 s.8)

Anadolu Türk halılarında Selçuklulardan sonra görülen türleri aşağıdaki şekilde gruplandırmak mümkündür. Hayvan figürlü Anadolu halıları, erken devir Osmanlı halıları (Holbein halılar) ve klasik Osmanlı halılarıdır. (Uşak grubu) (Anonim, 1989 s. 20)

XIV. yüzyılın başlarından itibaren Selçuklu halılarının yanında ikinci grup halılar, ‘hayvan figürlü’ halılar oluşturmaktadır. XV. yüzyılın ikinci yarısından itibaren ise hayvan figürlü halı tasvirleri, tablolarla azalmış, XVI. yüzyılda ise bu hayvan figürleri tamamen ortadan kalkmıştır. Bunların yerini geometrik ve kuvvetle geometrik bir stilizasyona uğratılmış bitkisel motifli dolgular almıştır. XV. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Avrupa ressamlarının tablolarında görülmeye başlanmış bu halılar yanlış olarak ‘Holbein Halıları’ adı ile tanınmıştır. Erken devir Osmanlı halılarıdır. (Yetkin, 1991 s.19, 35; Erdmann, 1960 s.106)

Bu halılar dört ayrı tip şeklinde ortaya çıkmıştır. I. ve II. tipler küçük parçalı ve sekizgenler dizisinin kaydırılmış eksenlerde eşkenardörtgen şekilleri birbirini takip etmiş, yün malzemeye ve Türk düğümü tekniği ile dokunmuştur. II. tipte Holbein’in hiçbir zaman tablolarında resmetmediği bu halılar, Lorenzo Lotto’nun resimlerinde birkaç defa görüldüğü için, Lotto halıları olarak tanınmaya başlanmıştır. III. tipte ise halının enine doğru, içi bir sekizgenle doldurulmuş tek bir kareden ibarettir. Halının uzunlamasına doğru ise, böyle iki ile dört kare bulunur. IV. tip III. tipin bir varyasyonu

şeklindedir. III. tipten farklı olarak büyük karelerin altında ve üstünde ikişer küçük sekizgenden ibaret bir kompozisyonlar bulunur. (Erdmann, 1960 s.106; Aslanapa, 1987 s.73)

Klasik dönem Osmanlı halıları, ise, XVI. yüzyılda Uşak ve çevresinde yapılan halılarla başlamış ve Anadolu halılarının en önemli grubunu meydana getirmiştir. Uşak halılarının çok zengin ve çeşitli grubu madalyonlu ve yıldızlı Uşak halılarıdır. İki ana tip olup Holbein halılarının ikinci grubundan gelişmiştir. Madalyonlu halılar, büyük orta madalyonun altında ve üstünde birer, yanlarında ikişer kesik madalyonlu sonsuzluğa işaret eden bir örnek gösterir. Madalyonlu Uşak halıları XVI. yüzyıldan XVIII. yüzyıl ortalarına kadar devam etmiştir. Yıldız örneğindeki madalyonlarla baklavalardan alternatif sıralanmasını gösteren yıldızlı Uşaklarda sonsuz örnek daha belirlidir. Bunlar XVII. yüzyıldan sonra görülmez. (Aslanapa, 2007 s.354; Tozun, 1999 s.546)

Türk halılarının XVI. yüzyılın son yarısında, teknik ve dekor bakımından tamamen farklı grup halı görülür ki, bunlara ‘Osmanlı Saray Halıları’ adı verilmiştir. Osmanlı saray halılarında saz üslû denilen hançer yaprakları, palmet ve madalyonlar, tamamı ile natüralist lale, sümbül, karanfil ve narçiçekleri ile birleştirilerek yepyeni bir üslup yaratılmıştır. Bütün diğer Türk halılarından farklı olarak Osmanlı saray halıları Sine Düğümü (İran düğümü) ile yapılmıştır.(Aslanapa, 2007 s.355; Tozun, 1999 s.546)

1883’de Abdülhamid tuğrası ile Hereke’de halıhane yapılmış, bu 100 tezgâhlı fabrikaya ilk halı ustaları Sivas, Ladik ve Manisa’dan getirilmiştir. 1945’de Halıhane islah edilerek tezgah adedi arttırılmış, burası halıcılık okulu haline getirilmiştir. Ayrıca Hereke köylerinde tezgah koydurulup iplik dağıtılarak köylüye götürü iş verilmeye başlanmıştır. (Aslanapa, 1987 s.193)

XIX. ve XX. yüzyılın başlarında İstanbul’da devlet, halı atölyelerine bağlı olarak çalıştığı söylenen Tuzla atölyeleri vardır. Miktar ve kalite bakımından önemli olan halılar Hereke ve Feshane halılarıdır. (Tozun, 1999 s.547)

Halıcılığın endüstriyel ve ticari hale gelmesinin sonucunda İzmir Limanı Türkiye’nin en büyük halı ihraç limanı olmuş, İstanbul ikinci dereceye gelmeye başlamıştı. 1927 yılına kadar dış memleketlerden gelen siparişlere uygun olarak artan imalat, bu tarihte ortaya çıkan ekonomik sıkıntılarla birden bire durmuştur. Birçok

şehirler faaliyetlerini tamamen durdurmuş, bazıları ise sadece ülke için tezgahlarını azaltmıştır. Türkiye’de halıcılık 1932’den sonra biraz canlanmaya başlamış ve II. Dünya Harbine kadar gelmiştir. (Aytaç, 1982 s.117)

Cumhuriyet döneminde atölyeler okullara dönüşmüş, sayıları hızla yükselmiştir. Osmanlı döneminde 1882 yılında, devletçe yürütülen çağdaşlaşma programının bir ürünü olarak kurulan ‘Mektebi Sanayii Nefise-i Şahane’ Cumhuriyetin ilanından sonra ‘Güzel Sanatlar Akademisi’ olmuştur. (Sözen ve Güner, 1998 s.19)

Halı dokumacılığı yüzlerce yılın gelişmesi ve toplumsal işin sonucu olurken tecrübe ve bilgide istemiştir. Halının karakterini birde yörenin hammaddeleri belirlemiş, ama bunun önemini asırlarca büyükler tarafından aktarılan tecrübeler ve teknikler sağlamıştır. (Ayyıldız, 1985 s.10).

Kırşehir halıları kaynaklardaki çeşitli bilgilerle, İstanbul Türk ve İslam Eserleri Müzesi, İstanbul Vakıflar Halı Galerisi, Konya Mevlâna Müzesi, yabancı ülkelerdeki çeşitli müze ve koleksiyonlardaki Kırşehir halısı olarak tanıtılan örneklerle dayanarak, bu halıların XVII, XVIII. yy. a kadar uzandığını, XIX, XX. yy. lar boyunca da dokunduğunu görülmüştür. (Deniz, 1984b s.32)

Kırşehir halılarının XVII-XVIII. yy. örnekleri genellikle seccade tipindedir. Gördes düğümü tekniğiyle, tamamen yün malzemeye dokunmuşlardır. Halının her 10 x 10 cm. sinde 40x50-55 düğüm mevcuttur. XIX. yy. örnekleri, küçük ayrılıklar dışında, teknik ve desen açısından, önceki yüzyıllarda benzer, bazı değişikliklerle XX. yy. ortalarına kadar devam eder: 1900-1950 yılları arasında dokunan Kırşehir halılarının malzemesi, genellikle yündür. Ancak, yaklaşık Birinci Dünya Savaşı yıllarından itibaren pamuk da görülmeye başlar. Dokumada, günümüzde ‘gömme ıstar’ diye bilinen tezgâhlar ve yatık tezgâhlar kullanılmıştır. Halılarda genellikle, 36 x 45 veya 38 x 50 düğüm mevcuttur. (Deniz, 1984b s.25,32, 34)

1900-1950 yıllarına ait Kırşehir halıları genellikle, seccade, sedir halısı, oda halısı ve yastık tipindedir. Bu yıllara ait halılarda mihrap içerisi çoğunlukla boş, bırakılır veya, göbek ile doldurulmuş ve ejderler çeşitli şekillerde yer almıştır. (Deniz, 1984b s.34)

Yörede 1940- 1941 yıllarında Halıcılık kooperatifi kurulmuş ancak dört sene faaliyetini sürdürebilmiştir. 1950 yılında da ikinci bir Halıcılık kooperatifi açılmışsa da çok kısa zamanda kapatılmıştır. (Anonim, 2000 s. 15)

Yaklaşık 1960 yıllarına kadar Kırşehir'in hemen her köyünde halı dokunduğu bilinmekteyse de, bu yıllardan sonra sadece, dört köyün birleşmesinden meydana gelen Özbağ Köyleri (Erevik, Kızılcaköy, Örcün, Helvacılar) ile Karacaören, Dalakçı ve Kümbet Köylerinde sürdürülmüştür. (Deniz, 1984b s.37)

Kırşehir'de 1980'de dokumacılıkla uğraşan 108 işletme bulunmaktaydı ve 1990 yıllarında halıcılık okulunda 34, cezaevinde 54 halı tezgehi bulunmaktaydı. Aynı yıllarda ilde toplam tezgah sayısı 1000 civarındaydı. Çoğunlukla evlerde ve el tezgahlarında faaliyet sürdürülmektedir.(Cihan, 1990 s.153)

Bu gelenek 2000 li yıllarda bitme noktasında gelmiştir. 2003 yılında Dünya Bankası Destekli, Halk Eğitim Merkezi ve Yardım Sevenler Derneği aracılığıyla halı dokuma kursları açılarak canlandırılmaya çalışılsa da başarı sağlanamamıştır.

2.1.3. Halı Dokumacılığında Kullanılan İplik Çeşitleri

Halı dokumacılığında yün, pamuk ve ipek iplikler kullanılmıştır.

2.1.3.1. Yün İplikler:

Hayvancılıkla geçinen Türkler tarafından ilk çağlardan beri kullanılan yün, kolay elde edilen bir malzeme olmuştur. Yün malzeme boyayı iyi emme özelliği mukavemeti ve yumuşaklığından dolayı halıcılıkta tercih edilmiştir. Dokumada, henüz bir yaşına gelmemiş koyunun sırtından alınan yünler kullanılmakta, koyunun yan tarafındaki yünleri ise doğa olaylarına açık, kalın ve uzun olduğundan kullanılmamaktadır. (Deniz, 1984a s.18)

Koyunların yününün kesilmesine halk arasında kırkım denilmiştir. Yünler genellikle yaza ve kışa girerken yılda iki kez kırılmasından elde edilmişlerdir. Mayıs'ta

kesilene yün, Ağustos'ta kesilene yapağı adını vermişlerdir. Hayvanın doğumundan altı ay sonra elde edilen yünlere kuzu yünü, bir yıl sonra kırkılırsa yıllık yün denilmiştir. (Deniz, 1991 s.32).

Taranarak hazırlanmış olan yünden istenilen kalınlıkta iplik yapıp, yünler iğ, öreke, kirman veya çıkırık gibi eğirici aletler kullanılarak iplik haline getirilmektedir. (Kafalılar, 1981 s.26)

Yünü kullanmayı ve ip elde etmeyi öğrendikten sonra dokumacılıkta bu ipleri kullanarak gerçek dokumaları oluşturmuşlardır.

Kırşehir halılarında, Birinci Dünya Savaşı yıllarına kadar yün malzeme kullanılmıştır. Son dönem dokumalarında ilme iplerinde yün malzeme kullanılmış, atkı, çözgü ve ilmesi yün malzemeden dokunan halılarda görülmüştür. (Deniz, 1984b s.37)

2.1.3.2. Pamuk İplikler:

Pamuk çok eski çağlardan beri bilinen ve yetiştirilen bir bitkidir. Pamuk elyaflarının ince iplik katları şeklinde bükülerek bir araya gelmesiyle pamuk ipliği oluşmaktadır. Halının iskeletini teşkil eden çözgü ipliklerinin sağlam olması gerekmektedir. Bunun için kat adedi fazla ve çok bükümlü pamuk iplikleri çözgüde kullanılmıştır. (Kafalılar, 1981 s. 27)

Kırşehir halılarında, Birinci Dünya Savaşından sonra pamuk yaygınlaşmıştır; 1960 yıllarına kadar pamuk yalnızca çözgü ipi olarak değerlendirilmiş, bu yıllardan itibaren atkı (argaç) ipliğinde de kullanılmaya başlanmıştır. (Deniz, 1984b s.37)

2.1.3.3. İpek iplikler:

İpek böceği kozasından çekilerek elde edilen doğal elyafa ipek adı verilmektedir. İpek; halının atkısı, çözgüsü ve ilme ipliği olarak kullanılmaktadır. Bükümlü ipek, halının çözgüsünde; az bükümlü ipekte ince atkısında kullanılmaktadır. Bazen ipek halılarda sim kullanıldığı da görülmektedir (Gülal,1991 s.65-66).

İpek, yün, pamuk ipliğine altın ve gümüş bükümlü metal ipliğin katılması da başka bir yenilik olmuştur. XVII. yy.' dan başlayarak metal iplik kullanılmış halıların en zengin örnekleri XIX. yy. olarak tarihlenmektedir. (Barışta, 1998b s.122).

İpek iplik çok pahalı olduğundan dolayı halı dokumacılığında ender olarak kullanılmaktadır. Eskiden yüksek kaliteli bazı saray halılarında atkı ve çözgüler için ipek kullanılmıştır. İpek çok ince ve çok sağlam olduğundan yüksek kaliteli halılar için mükemmel bir materyal olmaktadır. (Haack, 1975 s. 24)

Kırşehir halılarında ipek iplik kullanımına, incelenen kaynak ve örneklerde rastlanmamıştır.

2.1.4. Halı Dokumacılığında Kullanılan Boyarmaddeler

Halı dokumacılığında kullanılan boyalar araştırıldığında organik ve inorganik boya olmak üzere ikiye ayrılmışlardır. Organik boyalar sünni organik boya ve doğal organik boya olarak ayrılmış, sünni organik boyalar, sentetik boyaları; doğal organik boyalar ise bitkisel ve hayvansal boyaları kendi içinde bulundurmıştır. (Aytaç, 1982 s.11)

Kırşehir ilinde halı dokumacılığında anilin boya ve bitkisel boyalar kullanılmıştır.

Sentetik boyalardan anilin boyalar; 1956 yılından sonra ortaya çıkmış, sentetik olarak kömürden elde edilen boyalardır. 1880'den sonra ülkemizde kullanılmaya başlanmış, daha kolay kullanıldığından ve ucuz olduğundan doğal boyaların yerini almıştır. (Acar, 1982 s.111)

Kırşehir halılarında yaklaşık 1950 yıllarına kadar doğal boya kullanıldığını, sonra ise sentetik boyaların tercih edildiği görmüştür. Kırşehir' de sentetik boyalardan, 1950 yıllarına kadar, genellikle pamuk ipliğinin boyanmasında faydalanılmıştır. Bu yıllardan sonra halının her yanı sentetik boya ile boyanmaya başlanmıştır. İpler ya boyahanelerde modern usullerle boyanmış veya boyanmış fabrika ipliği tüketilmiştir. (Anonim, 1959 s.17; Deniz, 1984b s. 40,42)

Doğal organik boyalardan bitkisel boyalar kullanılmıştır. Bitkilerin kök, kabuk, yaprak, çiçek ve tohum gibi bölümlerinden doğal yollarla elde edilen boyalara denilmiştir. (Aydoğ, 1967 s.10)

Bütün renklerin bitkileri olmakla beraber bunlardan en önemlileri Türk kırmızısının esası olan kökboyadır. Latince adı ‘*Rubia tinctorum* L.’ dir. (Baykara, 1998 s.64)

Kökboya (*Rubia tinctorum* L.) ülkemizde el sanatları çerçevesinde kullanım alanına sahip, bitkisel boyacılıkta çok geniş renk yelpazesi olan, *Rubiaceae* familyasına ait çok yıllık, çift çenekli bir bitkidir. Kökboya eskiden yurdumuzda geniş ölçüde kültürü yapılan ve çeşitli lifleri boyamak amacıyla yetiştirilen bir boya materyali durumundaydı. Boyarmadde bitkinin kökünde bulunmakta ve yaşlı kökleri genel olarak genç köklerden daha çok boya ihtiva etmektedir. Kökboyanın boyacılıkta kullanılan kökleri gerçek kök olmayıp, toprak altı sürgünleridir. Kökboya kökünün kabuk kısmı koyu kırmızı; canlı korteks bölgesi sarı, odun kısmı sarımsı beyaz, öz bölgesi ise sarı turuncu renkte bulunmaktadır. (Kayabaşı ve Dellal, 2004 s.79,80)

2.1.5. Halı Dokumacılığında Kullanılan Araçlar

Halı dokumada kullanılan başlıca araçlar tezgah, bıçak, makas (sındı), ıstar tarağı (kirkit) ve taraktır.

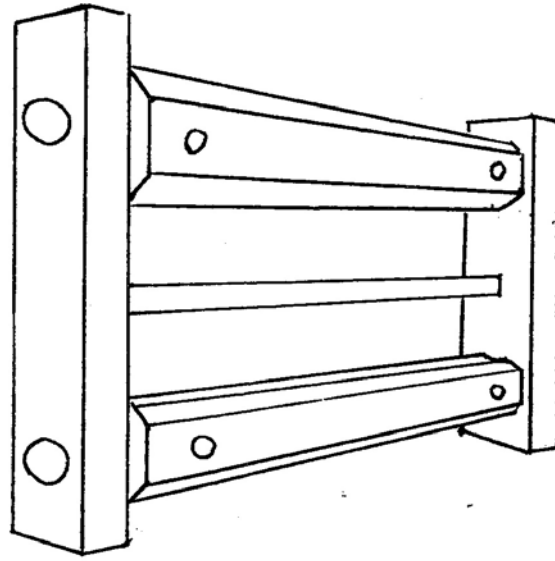
Yörede dokuma sırasında, tezgah olarak ‘gömme ıstar’ kullanılmış, yardımcı araç olaraksa ‘kirkit, bıçak, makas ve tarak’ tan yararlanılmaktadır. Bu araçların özelliklerini şöyle açıklayabiliriz.

2.1.5.1. Halı Dokumacılığında Kullanılan Tezgâhlar

Anadolu’da halı tezgahına, yörelere göre ıstar, hana, halı ağacı, ip ağacı, ağaç gibi isimler verilmiştir. Günümüzde daha çok, tezgah denilmektedir. Istar, genellikle ahşaptan yapılmış ve duruş şekline göre isimler almıştır. Anadolu’da, genellikle, üç tür tezgah (ıstar) kullanılmıştır. Bunlar dik tezgah, yarı yatık tezgah ve yer tezgahıdır. Dik ve yatık tezgahlar, genellikle yerleşik yaşayanlarda, köy ve kasabalarda kullanılmıştır. Dik tezgahların bir ucu yere gömülmüş, diğer ucu tavana takılmış, sabit bir şekilde durdurulmuştur. Bu nedenle bunlara sabit tezgah da denilmiştir. Çoğu yöre, bu tür tezgahla, ayakları yere gömülü olduğu için gömme ıstar veya kenarları kerkitli (oyuntulu) olduğu için kertme adını da vermiştir. (Deniz, 2000 s.68)

Kırşehir yöresinde dokuma tezgâhına “ıstar” , ‘seyyar tezgah’ ve ‘gömme ıstar’ ismiyle tanınmıştır. Istar, iki yan tahtası ile üst ve alt olmak üzere iki yuvarlak merdaneden oluşmuş, bir ucu tavana tutturulmuş, bir ucu toprağa gömülmüş sabit tezgahlara denilmiştir. Ayrıca, çözümleri gerdirmek için gerdirmeye ve gücü ağacından olmak üzere iki ek parçaları bulunmaktadır. Kırşehir’de mevcut tezgâhların çoğunun eni 150 cm. yüksekliği 180 cm. dir. Bu tezgahlarda modern tezgâhlardaki vida veya mengene yerine “buru” denilen ağaçtan yapılmış gerdirmeye kolu vardır. Yörede daha sonra modern tezgahlara dönüşmüştür. Halı dokumacılığında çoğunlukla sarma ve germe tezgahlar kullanılmıştır.

Sarma Tezgahlar: Sarma tip tezgahın ilk temelini, ıstarlar oluşturmaktadır. Sarma tezgâhlar, ahşap sarma tezgahlar ve metal sarma tezgahlar olarak iki gruba ayrılmaktadır. (Bayrakçı, 1997 s.1)

Resim 2. Sarma tezgâh (Özel, 1990 s. 23)

Ahşap sarma tezgahın bölümlerinden biri yan ağaçlardır. Bunlar sağda ve solda olmak üzere iki tanedir. Yan tahtaları merdanelerin fili başlarından tutulmasını ve merdanelerin kendi eksenleri etrafında dönmesini sağlar. Tezgah ebatlarına göre kalınlıkları ve uzunlukları değişen en önemli tezgah parçalarıdır. (Bayrakçı, 1997 s.4)

Gücü Ağacı; çözümlerin üstünde duran kalınca bir sopadır. Arka çözümler öne alınarak bunun üzerinde sarılı olan ipliklerin arasından geçirilir ya da ayrı bir iplik teker teker bu ağaca bağlanır. Böylece dokuma sırasında arka çözümler öne, öndekilerin arkaya geçmesi, çözgü iplerinin arasındaki fırk veya ağızlığın değişmesiyle sağlanmış olur. (Aytaç, 1982 s.248)

Varangelen ağacı (Vargel); 3-4 cm kalınlıkta tahtadan yapılmış olup çözümlerin arasında, gücü ile üst mazının ortasında bulunur. Aşağı ve yukarı hareket ederek çözgü ipliklerinin her sırada yer değiştirerek açılmasını sağlar.

Takoz; leventin dönmesini durdurur ve kol demirine desteklik yapar.(Aytaç, 1982 s.127).

Merdane; alt ve üst olmak üzere iki tanedir. Genellikle altıgen yapırlılar. Üst merdanede üst çubuk demirinin bağlanabileceği çiviler vardır. Bazı tezgahlarda çivi yerine alt merdanede olduğu gibi çubuk demiri yatağı vardır. (Bayrakçı, 1997 s. 4)

Gerdirme makinası; halının gerdirilmesini sağlar. Bu iş için eğri demir, doğru demir, kol demiri (köstek) birbiri ile bağlantılı olarak çalışırlar.

Çubuk demiri; çözgünün uçlarına takılarak halının alt ve üstlerini tutar.(Kafalılar, 1981 s.32)

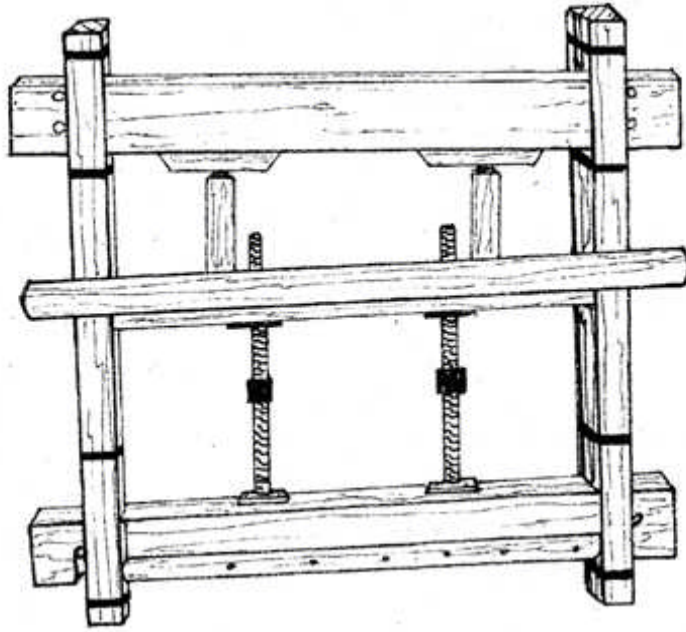
Tezgah tablası; tezgahın tamamının bu tabla üzerine monte edilerek hassas ayar yapılmasını sağlar. Özellikle tezgahın kurulacağı yumuşak zeminlerde, tezgahın tabana oturmasına engel olur. (Bayrakçı, 1997 s.5)

Gerdirme araçları; makinalar, çember ve kol demirleridir. Makinalar, alt ve üstte bulunan iki parça borunun ortasında yivli olarak yapılmış diğer bir parçayla uzanıp kısalabilen sonsuz vida sayesinde gerdirme sağlanır. Çember, gerdirme makinasının alt levente bağlanmasını sağlar. Kol demiri, bu parçalar ile gerekli olan gerdirme sağlanır. (Bayrakçı, 1997 s.7)

Payandalar; 4x5 cm ebatlarında olup, halı tezgahını sabit bir yere tespit etmek için yan tahtalara üstten ve yandan çakılarak tezgahı monte eder. (Bayrakçı, 1997 s.7)

Metal sarma tezgahların bölümleri ise, alt ve üst merdaneleri 2,5- 3 mm. kalınlığında saçtan altıgen olarak yapılmıştır. Her iki merdane üzerinde çubuk demiri yatağı bulunmuş, merdaneler tezgahın yan tablalarına takılarak monte edilmiştir. Tezgahın gerdirme sistemi yan tablalarda bulunan sonsuz vida sistemiyle gerçekleşmiştir. Metal germe tezgahlar üzerinde, ayrıca gücü demiri vardır ki uç noktalarına takılan sonsuz vida sistemi ile gücü demiri kolayca ileri geri hareket ederek, çözgü çaprazının açılıp kapanmasını sağlar. (Bayrakçı, 1997 s.11-12)

Germe Tezgahları: Bu tezgahlara düz tezgah da denilmektedir. Çözgü tellerinin gerdirilmesi, alt leventin aşağı yukarı hareketiyle sağlanmaktadır. Genellikle çözgü iplerinin maliyetini düşürmek için, bu tezgahlar kullanılmakta, ipek ve Hereke türü ince kaliteli halıların tek parça halinde dokunması için idealdir. (Bayrakçı, 1997 s.13)

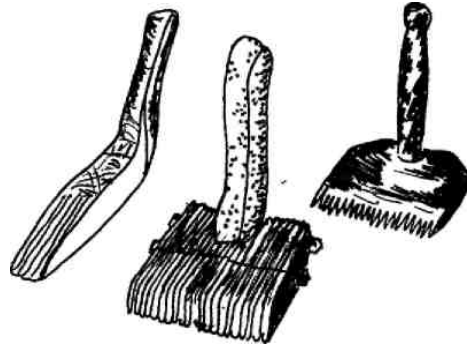
Resim 3. Germe tezgâh (Yazıcıoğlu, 1992 s. 62)

Halının çözgüsü tezgah üzerinde çözülmemektedir. Germe tip tezgahlarda gerdirme düzeneği ya tezgahın ortasında ya da kenarında yer almakta ve gerdirme alt ile üst mazıları birbirinden iterek sağlanmakta, ayrıca ikinci bir gücü ağacı bulunmakta ve yörede buna çözgü gücü adı verilmektedir. Germe tip tezgahlarda dokunan halı yükseldikçe tezgahın alt merdanesinin altından kaydırılarak tezgahın arka kısmına geçirilmektedir.

2.1.5.2. Halı Dokumada Kullanılan Yardımcı Araçlar

Kirkit: Yörede ıstar tarağı olarak bilinmektedir. Halı dokumada kullanılan bir diğer araç kirkittir. Kirkit, ahşap ya da demirden yapılmış, ahşap veya demir saplı, kursun gövdeli, tarak şeklinde dişleri bulunan, dişleri ipler arasına girerek düğüm iplerini sıkıştırmaya yarayan alettir. (Deniz, 1986 s.150)

Halıda çözgü ipliklerinin arasına kolayca girebilecek sıklıkta yan yana dizilmiş 16-18 adet dişleri olan bir tarak görünümündedir ve kolay hareket ettirebilmek için ahşap materyalden sap kısmı bulunmaktadır.

Resim 4. Halı Dokumada Kullanılan Çeşitli Kirkitler (Özel,1990 s.31)

Sındı (Makas): İki el yardımıyla kullanılan ve ayarlanabilen özel bir alettir. Dokunan kısımlardaki havı (düğüm ipi) kesmeye yarar. Bu nedenle hav halının her yerinde aynı yüksekliktedir. (Deniz, 2000 s.70)

Bıçak: İlmenin düğümlenmesinden sonra fazla ipliğin kesilmesini sağlayan alete halı bıçağı ya da çakı adı verilir. Kırşehir yöresinde “inmeci bıçağı” olarak da adlandırılır. (Özel, 1990 s.32; Deniz, 1986 s. 150)

Halı bıçağı genellikle küçük bir çakı görünümünde, sap kısımları ahşap, dokuyucunun avucu içine kolaylıkla yerleşebilecek şekilde üretilmiş bir özellik taşır.

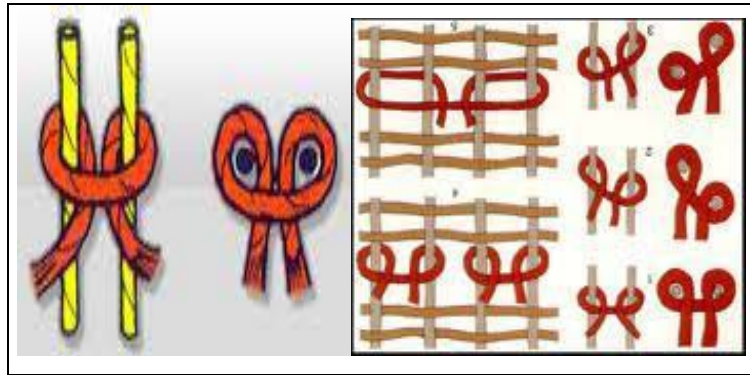

Resim 5. Bıçak (Özel,1990 s.31)

Tarak: Tarak ise halı havlarının kesilmesinden sonra halı üzerinde kalan kırpıkları temizlemek için kullanılır. (Deniz, 1986 s. 170)

2.1.6. Halı Dokumacılığında Kullanılan Düğüm Teknikleri

Gördes (Türk) Düğümü; Arka ve ön çözgü telinin her ikisinin etrafını sarıp, ilme uçları çözgü tellerinin içinden çıkarak bağlanır. Bu yüzden oldukça sağlamdır, sökülmesi son derece zordur. Ancak halının ön yüzünden sökülür. Halının arkasından bakıldığı zaman, çözgü telleri görülmez ve halı boyunca çözgüler, tek çizgi halinde görülür. Detaylı desenlerin dokunması, hav yüksekliği çok kısa olan halıların dokunması, kısaca ince kaliteli halıların dokunmasında bu düğüm tekniği kullanılır. (Bayrakçı, 1997 s. 96)

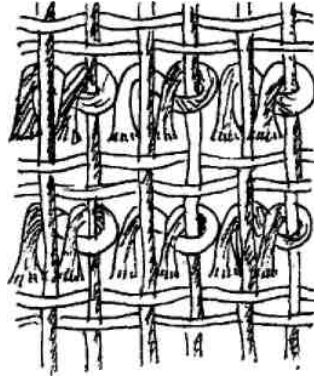

Resim 6. Türk Düğüm çeşitleri (Öztürk ve Oran, 2012 s.1)

Kırşehir yöresinde halılarda Türk düğüm tekniği kullanılmaktadır. Bu diğer birçok yerde kullanılan tek ilmeden daha zor tatbik edilmesine rağmen sağlamlık bakımından üstündür.

Sine (İran) Düğümü: Batı İran'da geliştirilen ve 'Sine Düğümü' adını alan çözgülerden biri üzerine düğüm ipliği sarılır, düğüm ipliğinin diğer ucu ikinci çözgü üzerinde serbest bırakılır. Bu nedenle fazla sağlam değildir, yuvarlak ve girift kompozisyonlara uygundur. (Öney ve Erginsoy, 1988 s. 127)

Sine düğümü bütün İran, Türkistan, Hind ve Çin halılarıyla bazı Türk halılarında kullanılmıştır. Anadolu'da, halk arasında, tek düğüm adıyla tanınmaktadır. (Aytaç, 1982 s.136; Deniz, 2000 s.73)

Resim 7. Sine (İran) Düğümü (Aytaç, 1982 s. 136)

Bu düğüm tekniklerinin yanında halı dokumacılığında hekim düğümü ve tek arış üzerine yapılan düğüm teknikleri de vardır.

2.1.7. Halıların Kullanım Alanları

Anadolu halılarında en çok rastlanan halı tipleri kullanım alanlarına göre namazlık halısı, seccade, yastık, duvar halısı, sedir halısı, çift halı, döşek halısı, heybe, torba, eğer örtüsü ve at çulu olarak adlandırılan halılardır.

Namazlık halısı; üzerinde namaz kılmak için dokunur, kullanılmadığı zamanlarda, toplanıp, bir yerde saklanır. Genellikle bir insanın namaz kılabilceği 100 x 50-60 cm. veya 140x 80 cm ölçülerindedir. Diğer halılardan farklı olarak, namaz kılınacak yöne sembolik bir mihrap yapılır. Bazen mihrabın altında ve üstünde birer dikdörtgen çerçeve bulunur. Seccade halıları ise namazlık halılarından büyük, kelle halısından daha küçük, büyük halıların yetmediği yerleri doldurmak için kullanılır. Genellikle 2 m.²'ye yakın ölçülerde dokunur (Deniz, 2000 s. 75, 1984b s.55)

Yastık halısı; insanların otururken sırtını duvara dayaması için dokunur. İçlerinde 60-70 x 30-40 cm. ölçülerinde örnekleri vardır, 90-110 x 40-60 cm. boyutlarındadır. Bir odayı dolduracak sayıdaki yastıklara takım yastık denir. Minder halısı; genellikle oturma ve sandalye minderi olarak iki tipi bulunur. Boyutları çoğunlukla 70-80 x 70-80, 40 x 40 cm. dir. Duvar halısı; duvarı süslemek, duvardan gelecek nem ve soğuğu önlemek üzere dokunmuş halılardır. Karyola halısı, oda halısı

olarak da bilinmektedir. Boyutları evin ölçülerine göre ayarlanır, genellikle 2.20 x 1.40 - 2.25 x 1.50 – 2.75x1.90 m boyutlarında ve çoğunlukla göbeklidir. (Deniz, 2000 s. 75)

Sedir halısı; sedir üzerine örtmek için eni dar ve uzun dikdörtgen şeklindedir. Heybe halısının arkası kilim ve gözlerinin ön yüzleri halı olarak dokunur. Hayvan semeri üzerine ve omuzda kullanılır. 40x40 veya 60x60 cm. boylarındadır. (Aytaç, 1982 s.123)

Taban halısı; büyük boy halılara verilen addır. Genellikle tek parça halinde kullanılır, 6 m² ve daha büyük dokunur. Büyük mekanlara sermek için kullanılır. Kelle halısı ise taban halılarının bir boy küçüğüdür. Yaklaşık 4 m² ile 6 m² arasında değişir. Genellikle tek kullanılır.(Deniz, 2000 s.74,77)

Kırşehir’de 1950 yıllarına kadar karyola halısı, sedir halısı, seccade, namazlık, minder ve yastık dokunmuştur. (Deniz, 1984b s. 56)

2.1.8. Halılarda Kullanılan Motif ve Kompozisyon Özellikleri

İslamiyet öncesi Türk halılarında ejder ve kuş resimleri ağırlıklı olmak üzere diğer hayvan resimleri halıda simetrik bir şekilde işlenmiştir. Selçuklu dönemi halılarında ise geometrik desenlerin hakim olduğu büyük küçük madalyonlar halıda yer almıştır. Bu halılar dal, yaprak, gül gibi tabiatta bulunan çiçekler süs olarak kullanılmaz. Dokuyucu karşısında hiçbir model bulunmadan, basit çizgilerden bin bir çeşit yaratmış ve bu şekilleri halıya uyumlu bir şekilde aksettirmiştir. Selçuklulardan sonra günümüze kadar gelen zaman dilimi içinde bu asil şekiller devam etmekle beraber, gül çiçek, sarmaşık, dal, yaprak gibi şekiller ağırlık kazanmış ve desen kullanılmıştır.

Genellikle Anadolu’da dokunan halılarda sümbül, karanfil, lale, narçiçeği, çilek, asma filizi, çalı, çengel, mezar taşı, kilit, leğen, ibrik, sakal tarağı, güvercin, gonca gül, çiçek demeti, kandil ve sarmaşık motifleri desen olarak kullanılmıştır. Yine İslamiyet’ten önce Türk halılarında bulunan gamalı haç şeklindeki çapraz hatlar, halıda desen olarak işlenmiştir. (Karahana, 1989 s. 138,139)

Halılarda kullanılan motifler genellikle doğa görünümünün ifadesidir. Bu motifler ya doğrudan doğruya kopya (natürel) edilmişler veya değiştirilerek (stilize) kullanılmışlardır. Bunun yanında sembol olarak kullanılan motiflere de rastlanmaktadır. Doğadan alınan natürel veya stilize edilerek kullanılan motiflerle sembol olarak kullanılan hayvansal ve bitkisel motiflerin dışında geometrik motiflerde vardır. (Kafalılar, 1981 s. 22)

Halılarda kullanılan bezeme beşe ayrılır. Hayvansal bezemeler, bitkisel bezemeler, geometrik bezemeler, sembolik ve karışık bezemelerdir. (Bayrakçı, 1997 s. 46-48)

Bitkilerden esinlenerek elde edilen motifler; ağaç, yaprak, dal, çiçek, kozalak, v.s. canlı varlıklardan esinlenilen motifler, hayvanlar; kuş, akrep, kirkayak, koyun, köpek, kurt vs. dir. Ev eşyalarından esinlenenler; tarak, ibrik, kirkit, sandık, ayna vs. yaşadığımız çevreden sembolize edilenler; çadır, ev, yol vs, insan vücudundan el, ayak, baş vs. varlık ve nesneler dokumada motif haline getirilip kullanılmışlardır. (Acar, 1982 s.25)

Kullanılan motiflerin halı üzerinde düzenlenmesine kompozisyon denilmektedir. Yani halının önceden hazırlanmış plan şeklindeki taslağıdır. Böylece motifler çeşitli şekillerde bir araya gelerek desenleri; desen ve motiflerde çeşitli şekillerde yerleştirilerek gelenekselleşmiş ve kompozisyonları oluşturmuşlardır. (Kafalılar, 1981 s. 20; Acar, 1982 s. 25)

Halılar zemin ve bordürlerde kullanılan desen özelliklerine göre incelenerek değerlendirilmiştir.

Halılar zeminde kullanılan desenlere göre mihraplı, madalyonlu, serbest tasarımlı (serpme) halılar olmak üzere üç grupta incelenmiştir. (Aytaç, 1982 s.124)

Mihraplı halılar: Seccadelerde iç kısım mihraplıdır. Bunlardan bazen ortanın üstünde veya hem üstünde ve hem altında dar bir dikdörtgen kısım vardır. Buna ‘ayet’, ‘tabak’, ‘kaş’ gibi isimler verilmektedir. Seccadelerin çoğu tek mihraplıdır. Çift

mihraplı veya saf seccade halinde çok mihraplı olarak dokunanlarda vardır. (Aytaç, 1982 s.124)

Madalyonlu halılar: Halının iç kısmının tam merkezinde büyükçe motif bulunur. Ayrıca aynı motifin dörtte bir parçası veya değişik bir motif, zemin kısmının dört köşesine yerleştirilir. Geride kalan boşluklar tek renkle doldurulabileceği gibi serpmeler olarak çeşitli küçük şekil ve çiçeklerle de işlenebilir. Bazı yerlerde göbek, tepsi, madalyon, top gibi isimlerle de anılır. (Kafalılar, 1981 s.21)

Serbest tasarımlı (Serpme) halılar: Bu tip desenler halı zemininin tamamını birbirini tamamlayan geometrik şekillerden ve çiçeklerden oluşur. (Bayrakçı, 1997 s.50; Kafalılar, 1981 s.21)

2.2. İlgili Araştırmalar

Bayındır (2007) ‘Günümüzde Avanos’ta (Nevşehir) el halısı üretimi ve özellikleri’ konusundaki yüksek lisans tezinde Avanos ve halıcılığı ile genel bilgi, desen ve kompozisyon özellikleri, yöredeki el dokusu halıları dokuyan aileleri, halı satış mağazaları ve halı şirketi ile bilgi verilmiş, buradaki halılar üzerinde inceleme yapmıştır. Avanos halı tasarımı ile ilgili fikirlerini belirtmiştir.

Karatay (2011) ‘Ankara Etnografya Müzesi’ndeki Kırşehir halıları’ isimli yüksek lisans çalışmasında yöre ve müze ile ilgili bilgi vermiştir. Müzede bulunan Kırşehir halılarını karşılaştırmış ve değerlendirmiştir. Müzedeki yöre halılarının kullanılan malzeme ve yapım özellikleri, kullanım yerleri, renk, desen ve kompozisyon özelliklerini incelemiştir. Kırşehir el dokusu halıların kalitelerini artırma çabalarından da bahsetmiştir.

Anmaç (1997) ‘Geçmişten günümüze Kula halılarının teknik ve sanatsal özellikleri ve yeni tasarımlar’ adlı sanatta yeterlilik tezinde yöre ve yörede halıcılıkla ilgili bilgi vermiş, Kula halılarının teknik ve sanatsal özelliklerini araştırmıştır. Kula halılarının teknik özelliklerini, kullanılan hammadde, iplik, türleri ve boyut özellikleri

olarak incelemiştir. Sanatsal özelliklerini ise kompozisyon özellikleri, motif özellikleri ve şematik olarak incelemiştir. Kula halılarını kaynak alarak yeni tasarımlar çıkarmıştır.

Ölmez (1999) Hazırladığı doktora tezinde ‘Niğde İlinde el dokusu halıcılık ve üretilen halıların bazı teknolojik özellikleri’ üzerine bir araştırma yapmıştır. Bu araştırmada, halıcılık, yörede halıcılık ile ilgili bilgi verilmiş halı dokumada kullanılan teknikler kullanılan araçlar, halının teknik özellikleri incelenmiştir. Ayrıca dokuyucularla ilgili bilgilerde yer almıştır.

Karavar (1997) ‘Bergama halılarının tasarım özellikleri ve yeni halı tasarımları’ adlı sanatta yeterlilik tezi araştırmasında yöre halıcılığı ile ilgili bilgiler, halı tasarımı ve Bergama Halılarının tasarımlarını incelemiş, yöre halılarında kullanılan malzemeler, teknikler ve renk, motif, kompozisyon özelliklerini incelemiştir. Restitüsyon çalışmaları ve yeni tasarım çalışmaları da yapmıştır.

Yarmacı (2010) ‘Ağrı ili Doğubayazıt ilçesi el dokuması halı geleneği’ adlı yüksek lisans tezi çalışmasında el dokusu halı geleneğinin tarihi, halı dokumada kullanılan araç ve gereçlerin özellikleri, kullanılan teknikler, yörede halı dokuyanlarla ilgili bilgiler, üretim ile ilgili bilgiler verilmiştir.

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın yöntemi açıklanarak, araştırmanın evren ve örneklemini belirtilmiştir. Verilerin toplanmasında kullanılan ölçme araçlarının niteliği ve verilerin nasıl çözümleneceği ana hatlarıyla açıklanmıştır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Yapılan araştırma Kırşehir ili el dokuması halıların teknik, renk, desen ve kompozisyon özelliklerine yönelik alan araştırması niteliğinde betimsel bir araştırmadır. Araştırmanın materyalini Kırşehir müzesinde ve özel arşivlerdeki halılar oluşturmaktadır. Araştırma esnasında el dokusu halılardan elde edilen veriler ilişkisel tarama modeli ile değerlendirilmiştir.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırma evrenini, Kırşehir müzesi ve özel arşivlerde bulunan el dokuması halılar oluşturmaktadır. Kırşehir il merkezinde ve müzedeki orijinal dokuma örnekleri üzerinde yapılan araştırma yansız ve tesadüfi olarak ulaşılabilmüş, evreni temsil niteliğinde olduğu düşünülen müzede 76 adet halı ve özel arşivlerde 40 adet halı olmak üzere toplam 116 adet el dokusu halı örneklem grubu olarak belirlenmiştir.

3.3. Verilerin Toplanması

Veriler iki yolla toplanmıştır. Birinci olarak yöredeki el dokuması halılarla ilgili olgusal verilere ulaşmak için literatür taraması yapılmıştır.

İkinci olarak örneklem grubundan elde edilen yargısal bilgilerin düzenli doğru ve güvenilir bir şekilde kayıt altına alınması için halı bilgi formları hazırlanmış,

danışmana inceletilmiş ve son şekli verilmiştir. Bilgi formları halıların inceleme ve yapım tarihlerini belirleyecek şekilde, halıların boyut ölçülerini, hav yüksekliklerini, kalite ve kullanılan iplik özelliklerini ölçer nitelikte hazırlanmıştır. Hazırlanan bilgi formlarında kullanım alanları, yöredeki adları, kullanılan renkler ve bezemeleri belirlenmiştir. Bilgi formları her bir halı için tek tek uygulanmıştır. Hazırlanan bilgi formlarında tespit edilen halı örneklerinin ön ve arka yüz fotoğrafları çekilmiştir.

3.4. Verilerin Analizi

Literatürden elde edinilen bilgiler araştırmanın çeşitli bölümlerinde direk ve dolaylı alıntılarla kullanılmıştır. Yörede elde edilen bilgiler amaçlar doğrultusunda değerlendirilmiştir. Bilgi formları tek tek incelenmiş bilgi formundaki her özelliğin çetelemesi yapılmış frekansları saptanmış elde edilen değerler tek tek tablolara dönüştürülerek, yüzdeleri alınmış ve yorumları yapılmıştır. Boyut tablolarının aritmetik ortalamaları alınmış, yorumları yapılmıştır. İlgili kaynaklarla elde edilen sonuçlar ve yörede elde edinilen bilgiler tablo yorumlarına ilave edilmiştir. Yörede isimlendirilmiş olan ve halının farklı yerlerinde kullanılan motiflerin çizimleri yapılmıştır.

Araştırma, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak rapor haline getirilmiştir.

4.BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde yöredeki el dokuması halı örnekleri için hazırlanan bilgi formları doldurulmuş ve elde edilen sonuçlar tablolara dökülerek yorumlanmıştır.

4.1.Kırşehir Halıları Kataloğu

BİLGİ FORMU-1

Çizim no:6

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1954

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Ahievran Mah.

Türü: Karyola (Duvar, Oda) Halısı

Boyutları:

En:150 cm

Boy:350 cm

Bordür Eni: 30 cm

Bordür Boyu:350 cm

Hav Yüksekliği:8mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 32x38

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Açık gri

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, açık kahve, yeşil, beyaz, pembe, kırmızı, mavi, hardal sarısı, siyah, sarı, açık yeşil, yavruağzı, bej, haki yeşil, ten rengi, gri, lacivert

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, lacivert, sarı, yeşil, gri, hardal sarısı, açık mavi, beyaz, yavruağzı, haki yeşil, koyu vişne, açık kahve

Yöredeki Adı: Türk Ocağı Toplu Halı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, daire, yarım daire, düz çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Çiçek, stilize çiçek, yaprak, dal, hatai, lale, tomurcuk, hançerli yaprak, salkım söğüt

Sembolik Bezeme: Ayna, çatıkkaş, top

Nesneli Bezeme: Sandık

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bu örnekte dikdörtgen şekilli yüzeylerin içerisinde altıgen bir yapı görülmekte, bu yapıya ‘madalyon’, ‘göbek’ veya ‘top’ da denilmektedir. Altıgen bu yapı yörede ‘Türk Ocağı Topu’ adı ile bilinmektedir. Halının göbek kısmında ‘ayna’ motifi kullanılmış, daire şekli oluşturarak birbirini takip eden çiçeklerle süslenmiş bir rozetten meydana gelmiştir. Göbeğin içi rozetin sağ ve soluna birer hatai deseni yerleştirilerek ve etrafı yörede ‘salkım söğüt’ diye anılan bitkisel bezemelerle süslenerek tamamlanmıştır. Rozetin üst ve altı birer ‘lale’ motifi ile bağlanmış, göbeği çevreleyen ince sınır kontörü küçük kare motiflerden oluşmuş, göbek deseni ve dikdörtgen yapının arasında kalan zemin tamamen bitkisel bezemelerle süslenmiştir. Halının göbeğinin uç kısımları yelpaze şekilli stilize çiçek motifi ile birleştirilmiş, bu kısımlardan sağa ve sola fışkıran dalların üzerine çiçek, yaprak, hançerli yaprak, stilize çiçek ve stilize yaprak motifleri dokunmuştur.

Zeminin köşeleri stilize çiçek, yaprak ve hatai motifleri ile doldurulmuş, zemin ve bordürlere kontör ‘tilif’ geçilmiştir. Zeminin üstünde ve altında kalan dikdörtgen şeklindeki bölüme yörede ‘sandık’ ismi verilmekte, içi kökleriyle stilize çiçek motifinden çıkan dal ve yaprakların arasına hatai çiçeklerinin yerleştirilmesiyle oluşmuştur. Halıda üç bordür bulunmakta, enli bordürü stilize edilmiş hatai motiflerinin

sağından ve solundan çıkan stilize edilmiş yaprak ve dalların arasına yine aynı stilize edilmiş çiçek motifinin düzenli tekrarından oluşmaktadır. Halıdaki dar bordürler çatıkkaşa benzer bir desenle zikzak çizgilerin içerisine şaşırtmalı olarak yerleştirilmiş bir alt bir üst çiçek motiflerinden oluşmaktadır. Bordürleri birbirine bağlayan kontörler ise haki renkli ve düzdür.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Elmas KÖSE

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/1938

Öğrenimi: İlköğretim

Mesleği: Ev hanımı

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Sahir Kurutluoğlu Cad.2.Pınar Apt: 5

BİLGİ FORMU- 2

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1960

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Ahievran Mah.

Türü: Karyola (Duvar, Oda) Halısı

Boyutları:

En:150 c m

Boy:350 c m

Bordür Eni: 20 cm

Bordür Boyu: 350 cm

Hav Yüksekliği:4 mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 28x28

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Yeşil, hardal sarısı, kırmızı, açık mavi, beyaz, siyah, mavi, sarı, pembe, lacivert

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, mavi, siyah, yeşil, hardal sarısı, eflatun, beyaz

Yöredeki Adı: Toplu (Göbekli) Halı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, kare, daire, düz çizgi, verev çizgi, üçgen, oval, beşgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Elma, elibeline, top

Nesneli Bezeme: Testere dişi

Kompozisyon Özellikleri: Bu örnek, madalyonlu halı kompozisyonuna sahiptir. Halının göbeği sarı renkle çevrelenmiş kırmızı oval formun içine yerleştirilmiş altıgen bir yapıdan oluşmakta, göbeğin etrafı beyaz renkli bir kontörle 'tilif' çevrelenmiştir. Altıgen şekilli göbeğin içerisine saks mavisi kontörle 'tilif' çevrelenmiş eş kenar dörtgen formunda bir yapı yerleştirilmiştir. Arada kalan kısımda ve eş kenar dörtgenin içinde geometrik ve bitkisel formlardan oluşan motifler bulunmaktadır. Zeminin köşelerine çiçek ve yaprak motifleri yerleştirilmiştir. Halıda ikisi dar biri enli üç bordür bulunmaktadır. Halıdaki dar bordürler de birbirini ters düz izleyen üçgenlerden oluşan üçgenli su motifi yer almaktadır. Halıyı çevreleyen enli bordür de sıralı dizilmiş çiçek onu takip eden üçgen ve yaprak şeklini andıran motiflerinden oluşmuştur. Bu bordürdeki çiçek halk arasında 'elma' motifi olarak bilinmektedir. Bu enli bordür içteki ince bordürün bir eşi ile çevrelenip kompozisyon tamamlanmıştır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

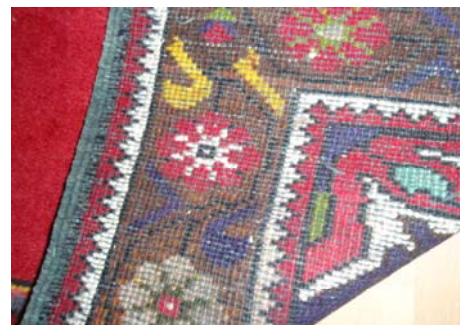
Adı ve Soyadı: Şükran ASLAN

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/1960

Öğrenimi: İlköğretim

Mesleği: Ev hanımı

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Sahir Kurutluoğlu Cad.2.Pınar Apt: 9

BİLGİ FORMU-3

Çizim no: --

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1961

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Yenice Mah.

Türü: Karyola Halısı

Boyutları:

En:200cm

Boy:300 c m

Bordür Eni: 7 cm

Bordür Boyu: 300 c m

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Halı, Türk Düğümü

Halının kalitesi: 32x32

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Ten rengi

Zemin Deseninde: Sarı, kırmızı, yeşil, açık yeşil, açık mavi, mavi, pembe, kahverengi, siyah, mor, açık mor, eflatun

Bordürde: Kahverengi

Yöredeki Adı: Duvar Halısı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Dikdörtgen, daire

Bitkisel Bezeme: Çiçek, yaprak

Kompozisyon Özellikleri: Bu örnek serbest tasarımlı halı grubundandır. Halının bütünü birbirini vevv şekilde takip eden çiçek ve yaprak desenlerinden oluşmaktadır. Bu takip yan yana gelmiş çiçek ve yaprak desenlerinin kendi içinde bir rozet oluşturduktan sonra alt alta, paralel ve vevv şeklinde sıralanması ile olmuştur. Halı tamamı düz bir bordürle çevrelenmiştir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Hasibe PEKTAŞ

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/1945

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Emekli

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Sahir Kurutluoğlu Cad.2.Aksaray Apt:10/5

BİLGİ FORMU-4

Çizim no:5,16,17

Envanter no:2008/46E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir-Nasuh Dede Camii

Türü: Seccade Halısı

Boyutları:

En:100cm

Boy:167cm

Bordür Eni:20 cm

Bordür Boyu:155 cm

Hav Yüksekliği:8mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 32x34

Kullanılan İplik türü:

Atkıda, Çözüde, İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, açık kahve, yeşil, beyaz, pembe, eflatun, sarı, kırmızı, açık mavi, turuncu, ten rengi

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, sarı, eflatun, siyah, yeşil, gri, açık mavi, beyaz, koyu vişne, taba, turuncu

Yöredeki Adı: Toplu (Göbekli) Halı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, kare, üçgen, düz çizgi, zikzak çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, hatai, karanfil, ladik gülü

Sembolik Bezeme: Elibelinde, çatıkkaş, koçboynuzu

Figürlü Bezeme: İnsan

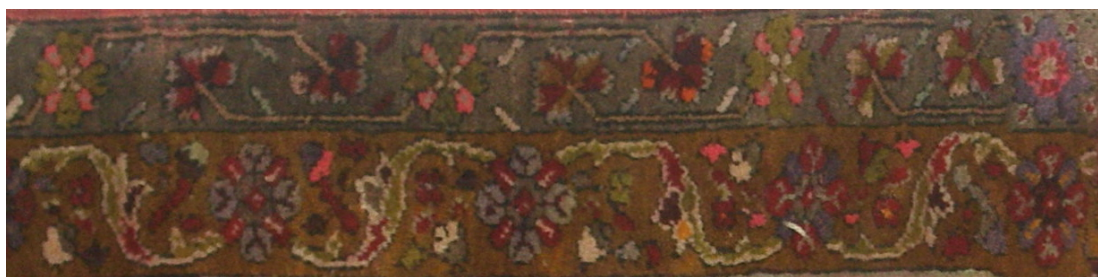
Nesneli Bezeme: Testere dişi, çengel, ok

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu halı grubuna sahip bu örnekte iç içe geçmiş altıgen yapılar görülmekte, bu yüzeye ‘madalyon’, ‘göbek’ veya ‘top’ denilmektedir. Halının göbeği eşkenar dörtgenin köşelerinden ve aralarından çıkan sekiz kollu dalların stilize çiçeklerle ve yapraklarla son bulması ile doldurulmuştur. Çevresi altıgen şekilde dört verev kenarından içe doğru ‘koçboynuzu’ oluşturarak kontörlenmiş üst ve altı ‘elibeline’ ye benzer bir motifle birleştirilmiştir. Zeminin köşe kısımları ortadaki göbeğin dörtte bir motifi ile oluşturulmuş, köşe göbekleri ‘testere dişi’ ile birbirine bağlanmıştır. Tüm halıyı çevreleyen bordürler çeşitli kalınlıkta uzunlukta yerleştirilmiş, bordürlerde ‘model’ alınmak için çeşitli desenlere yer verilmiştir. Bu bordürlere farklı geometrik, sembolik ve bitkisel formlardan oluşan motiflerle dokunmuştur. Bir ucunda üçgen şekli oluşturan ‘hançer yaprakların’ arasına bir üst bir alt gelecek şekilde çiçekler yerleştirilerek oluşmuştur. Bir bölümü hatai çiçeklerin arasına kare formlu küçük çiçeklerin birbirini izlemesiyle, bir bölümü ‘ladik gülü’ motifi ile bir bölümü ise ‘insan, çatıkkaş, elibelinde’ benzeri motiflerle oluşmuştur. Halının üstünde kalan devam etmeyen bordür de ise stilize çiçek motifinden çıkan dalların, yaprakların arasında kalan hatai çiçeklerin birbirini takip etmesiyle oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-5

Çizim no:5,10,15,24

Envanter no:2008/90E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1959

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Sevdiğin Köyü Camii

Türü: Seccade Halısı

Boyutları:

En:114cm

Boy:173 cm

Bordürün Eni:20cm

Bordür Boyu: 173 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Halı, Türk Düğümü

Halının kalitesi: 28x33

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kırmızı, kahverengi, koyu vişne, açık kahve, yeşil, beyaz, pembe, mavi, siyah, sarı, açık yeşil, ten rengi

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, beyaz, siyah, yeşil, açık kahve

Yöredeki Adı: Türk Ocağı Toplu Halı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, daire, kare, düz çizgi, verrev çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, hatai, lale, tomurcuk, salkım söğüt

Sembolik Bezeme: Ayna, çatıkkaş, top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bu örnek yörede ‘türk ocağı toplu halı’ olarak bilinmekte, halının ortası altıgen şekilli göbek ve bu kısmında ‘ayna’ motifi kullanılmıştır. Bu desen daire şekli oluşturarak birbirini takip eden çiçeklerle süslenmiş bir rozetten meydana gelmiştir. Göbeğin içi rozetin sağ ve soluna birer hatai motifi yerleştirilerek ve etrafı stilize edilmiş yaprak, çiçek ve dallarla süslenerek tamamlanmıştır. Rozetin üst ve altı birer lale motifi ile bağlanmış, göbeği çevreleyen ince sınır kontörü küçük kare motiflerden oluşmuş, göbeğin uçları yelpaze şekilli stilize çiçek motifi ile birleştirilmiştir. Halının köşe kısımlarında bitkisel bezemelerle doldurulmuş üçgen formlar bulunmaktadır. Tüm halıyı çevreleyen kontörler ‘tilif’ açık renklidir. Halıda ikisi dar biri enli üç adet bordür bulunmaktadır. Halının en dışında kalan dar bordürde ‘çatıkkaş’ motifi kullanılmış, birbirini zikzak çizerek izleyen paralel kenar şeklinde stilize yapraklara bir dal bağlantısıyla küçük çiçekler yerleştirilmiştir. Bunun bir benzeri de ikinci dar bordürde tekrarlanmıştır. Halı da bulunan enli bordürde ise birbirini paralel şekilde takip eden çiçek, yaprak ve dallar bulunmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-6

Çizim no:--

Envanter no:2008/91E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Mamuriyetil Hamidiye Camii

Türü: Seccade Halısı

Boyutları:

En:95cm

Boy:190 cm

Bordür Eni: 15cm

Bordür Boyu: 190 cm

Hav Yüksekliği:6 mm

Kullanılan Teknikler: Halı, Türk Düğümü

Halının kalitesi: 28x33

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, yeşil, beyaz, pembe, kırmızı, açık kahve, siyah, eflatun, ten rengi

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, mavi, siyah, yeşil, eflatun, sarı, beyaz, açık mavi

Yöredeki Adı: Türk Ocağı Toplu Halı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, sekizgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, kare, zikzak çizgi, verrev çizgi, üçgen, yamuk

Bitkisel Bezeme: Hatai, stilize çiçek, yaprak, dal, lale, tomurcuk, salkımsöğüt

Sembolik Bezeme: Ayna, çatıkkaş, top

Nesneli bezeme: Sandık

Kompozisyon Özellikleri : Madalyonlu kompozisyona sahip yörede ‘türk ocağı toplu halı’ olarak bilinen bu örnekte ortada altıgen şekilli bir göbekten oluşmaktadır. Göbek kısmında ‘ayna’ motifi kullanılmış, daire şekli oluşturarak birbirini takip eden çiçeklerle süslenmiş bir rozetten meydana gelmiştir. Göbeğin içi rozetin sağ ve soluna birer hatai motifi yerleştirilerek ve etrafı yörede ‘salkımsöğüt’ olarak bilinen, stilize edilmiş yaprak, çiçek ve dallarla süslenerek tamamlanmıştır. Rozetin üst ve altı birer ‘lale’ deseni ile bağlanmış, göbeği çevreleyen ince sınır kontörü küçük kare motiflerden oluşmuştur. Halının göbeğinin uç kısımları yelpaze şekilli stilize çiçeklerle birleştirilmiştir. Zeminin köşe kısımlarında bitkisel bezemelerle doldurulmuş üçgen formlar bulunmaktadır. Halının üstünde ve altında kalan dikdörtgen şeklindeki bölüme sandık denilmekte ve bu bölümünde birbirini paralel şekilde takip eden bitkisel formlardan oluşan çiçek, yaprak ve dal motifleri bulunmaktadır. Sandık bölümü ve tüm halı ‘zikzaklı su’ ile çevrelenmiş, tüm halıyı çevreleyen bordürde ise ‘çatıkkaş’ motifi kullanılmıştır. Zikzak çizgiler içerisine bir ters bir düz gelecek şekilde yerleştirilmiş dört yapraklı çiçekler bulunmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-7

Çizim no:15, 22, 39, 40, 44

Envanter no:2008/95E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Dedeli Köyü Camii

Türü: Seccade Halısı

Boyutları:

En:97 cm

Boy:168 cm

Bordür Eni:25 cm

Bordür Boyu: 168 cm

Hav Yüksekliği:4 mm

Kullanılan Teknikler: Halı, Türk Düğümü

Halının kalitesi: 30x32

Kullanılan İplik türü:

Atkıda, Çözüde, İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, siyah, yeşil, beyaz, pembe, kırmızı, gri

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, beyaz, siyah, yeşil, bej, gri

Yöredeki Adı: Toplu Halı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, beşgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, verev çizgi, üçgen, kare, zikzak çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Figürlü Bezeme: Kuş, İnsan

Sembolik Bezeme: Arapeli, çatıkkaş, koçboynuzu, top

Nesneli Bezeme: Ok, sandık

Kompozisyon Özellikleri: Çift yönlü mihraplı kompozisyona sahip bu örnekte iç içe geçmiş altıgen yapılar görülmekte, bu yüzeye ‘madalyon’, ‘göbek’ veya ‘top’ denilmektedir. İçinde eş kenar dörtgen formunda bir daldan çıkan çiçek ve yaprak motifleri görülmekte, çevresi altıgen şekilde dört verev kenarından içe doğru ‘koçboynuzu’ oluşturarak kontörlenmiş uçları stilize çiçek ile birleştirilmiştir. Zeminin köşe kısımları göbekteki madalyonun dörtte biri şeklinde yapılmıştır. Halının üstünde ve altında kalan dikdörtgen şeklindeki sandık bölümünde ‘arapeli’ motifi kullanılmıştır. Zikzak şeklin bir altına bir üstüne yerleştirilen şaşırtmalı bitkisel motifler yerleştirilmiş, sırt sırta vermiş ‘kuşa’ benzer figürlere yer verilmiştir. Sandık bölümünü çevreleyen kontörün biri çarpı ve kare şeklinin birbirini takip etmesi ile oluşmuş, diğer sandık kontörü ise iki renkli verev çizgilerden oluşmuştur. Halıda ikisi ince biri kalın bordür kullanılmış, içteki dar bordürde ‘çatıkkaş’ motifi kullanılmış, ortadaki enli bordürde ise ‘insan’ figürü şematize edilerek yerleştirilmiştir. Enli bordürün uzun kenarları aynı yönde birbirini takip ederek yerleştirilirken, kısa kenarların biri sağa doğru biri sola doğru yerleştirilmiştir. Bordürleri birbirine bağlayan kontörlerde zikzaklı su kullanılmıştır. En dıştaki ince bordürde çatıkkaş motifini andıran bir süslemeden oluşmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-8

Çizim no:1, 2, 41, 46, 48

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1952

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Taburoğlu Köyü Camii-Cebeci Halı

Türü: Seccade Halısı

Boyutları:

En:110cm

Boy:220cm

Bordür Eni: 30 cm

Bordür Boyu: 220 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Halı, Türk Düğümü

Halının kalitesi: 28x32

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, açık kahve, yeşil, beyaz, pembe, kırmızı, mavi, sarı, eflatun, ten rengi, siyah

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, sarı, eflatun, koyu vişne, beyaz, siyah, yeşil

Yöredeki Adı: Göbekli (Toplu) Halı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, düz çizgi, üçgen, beşgen, kare, zikzak çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Arapeli, top

Figürlü Bezeme: Sinek, kuş

Nesneli Bezeme: Basamak, sandık, yıldız

Kompozisyon Özellikleri: Çift yönlü mihraplı bir kompozisyona sahip, zemin merdiven şeklinde daralarak yükselen altıgen şekilli mihraptan oluşmaktadır. Mihrabın merdiven uçları beşgen şeklinde tepesinde yaprak çıkan bir yapı ile birleştirilmiştir. Mihrabın etrafı dört farklı kontörle çevrelenmiştir. Göbek bitkisel bezemelerle süslenmiş, eş kenar dörtgen formunda bir yapıdan oluşmaktadır. Mihrabın üçgen formundaki köşeleri figürlü bezemelerden oluşan ‘sinek’ motiflerinden oluşmaktadır. Mihrabın üstünde ve altında kalan sandık bölümünde ‘arapeli’ motifi kullanılmıştır. Sandık bölümü zikzaklı su ile süslenmiş kuşakla çevrelenmiştir. Halıda üç dar bordür bulunmaktadır. Halıyı çevreleyen bordürler üçgenli su desenli kontörle birbirine bağlanmıştır. Halının birinci ve üçüncü bordürü rozeti andıran stilize çiçeklerin arasına sütun şekilli çubukların birbirini düzenli takip etmesi ile oluşmaktadır. Ortada bulunan bordürde ise birbirini takip eden ‘yıldız şekilli’ motiflerin arasına yerleştirilen geometrik bezemelere yer verilmiştir. Bu bordürler ince üçgenli su desenli kuşaklarla birbirine bağlanmıştır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Mehmet CEBECİ- Cebeci Halı

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/ 1955

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Esnaf

BİLGİ FORMU-9

Çizim no: 3

Envanter no: 141 E

İnceleme tarihi: 2008

Üretim tarihi: 1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Karalar Köyü Camii

Türü: Karyola Halısı

Boyutları:

En: 130 cm

Boy: 225 cm

Bordür Eni: 5 cm

Bordür Boyu: 225 cm

Hav Yüksekliği: 4 mm

Kullanılan Teknikler: Halı, Türk Düğümü

Halının kalitesi: 28X30

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Koyu vişne, kırmızı, siyah, ten rengi, yeşil, pembe, mavi, beyaz, bej

Bordürde: Kırmızı, pembe, mavi, siyah, yeşil, beyaz, koyu vişne, sarı, açık mavi

Yöredeki Adı: Kollu Göbekli Halı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, kare, paralel kenar, verrev çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, çiçek

Sembolik Bezeme: Elibelinde, top

Nesneli Bezeme: Testere dişi

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bu örnek göbekteki altıgen yapının içinde eş kenar dörtgeni andıran bir form yer almaktadır. Bu formun iç kısmında bitkisel bezemelerden stilize çiçek, yaprak, dal motifleri ve geometrik bezemelerden oluşmaktadır. Dış kısmında ise sadece bitkisel bezemelere yer verilmiştir. Bu bezemelerin bitkisel dal ve yaprakların çıkıntıları kolla benzetildiği için yörede bu madalyona ‘kollu göbek’ denilmektedir. Zeminin köşeleri göbekteki altıgenin dörtte biri olacak şekilde yerleştirilmiştir. Köşe göbekleri ‘testere dişi’ kontörü ile birleştirilmiştir. Tüm halıyı çevreleyen bordürde birbirini takip eden bir daldan çıkmış çiçek ve yaprak desenleri bulunmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi:

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-10

Çizim no:27, 28

Envanter no: 2008-142 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1952

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Karalar Köyü Camii

Türü: Karyola Halısı

Boyutları:

En:135 cm

Boy:216 cm

Bordür Eni: 5cm

Bordür Boyu: 216 cm

Hav Yüksekliği: 4 mm

Kullanılan Teknikler: Halı, Türk Düğümü

Halının kalitesi: 25x33

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Krem rengi

Zemin Deseninde: Kırmızı, yeşil, mavi, pembe, beyaz, siyah, koyu vişne

Bordürde: Krem rengi, kırmızı, koyu vişne, pembe, mavi, siyah, yeşil, eflatun

Yöredeki Adı: Leblebili Halı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Sekizgen, altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, düz çizgi, üçgen, verrev çizgi, beşgen, paralel kenar

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Leblebi, elibelinde, koçboynuzu, top

Nesneli Bezeme: Ok, yıldız

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bu örnekte altıgen formun içerisine geçmiş sekizgen yapıları göbekler görülmektedir. Göbeğin içinde rozeti andıran eş kenar dörtgen formunda bir yapı yer almaktadır. Bu rozetin merkezi yıldız şekilli bir çiçekten çevresi çiçek, stilize yaprak ve dal desenlerinden oluşmaktadır. Rozetin dışı ise stilize dal desenlerinden oluşmaktadır. Halının göbeği eş kenar dörtgen, ok ve elibelinde motiflerini andıran desenlerle birleştirilmiştir. Zeminin köşelerine göbekteki sekizgenin dörtte biri olacak şekilde köşe göbekleri yerleştirilmiştir. Göbek ve köşe göbeklerini çevreleyen kontörlerin içi ‘leblebili su’ deseni ile süslenmiştir. Köşe göbekleri de leblebili su ile birleştirilmiştir. Yöredeki adını da bu sulardan almıştır. Tüm halıyı çevreleyen bordürde yine birbirini takip eden bir daldan çıkmış çiçek ve yaprak desenleri bulunmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-11

Çizim no:--

Envanter no:143 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Kortulu Köyü Camii

Türü: Karyola Halısı

Boyutları:

En:135 cm

Boy:234 cm

Bordür Eni: 5 cm

Bordür Boyu: 234 cm

Hav Yüksekliği:4 mm

Kullanılan Teknikler: Halı, Türk Düğümü

Halının kalitesi: 27 X 33

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, kırmızı, yeşil, beyaz, pembe, mavi, siyah, sarı, bej, krem rengi

Bordürde: Kırmızı, yeşil, pembe, siyah, mavi, beyaz, krem rengi

Yöredeki Adı: Leblebili Halı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, sekizgen, paralel kenar, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, düz çizgi, verrev çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Elibelinde, koçboynuzu, leblebi, top

Nesneli Bezeme: Sinek, testere dişi, yıldız

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bu örnekte iç içe geçmiş sekizgen yapılı göbekler görülmektedir. Göbeğin içinde rozeti andıran eş kenar dörtgen formunda bir yapı yer almakta ve merkezi yıldız şekilli bir çiçekten yapraklarından çıkan ok benzeri şeritlerden oluşmaktadır. Rozetin dışı ise stilize dal motiflerinden oluşmaktadır. Halının göbeği eş kenar dörtgen, üçgen ve elibelinde benzeri motiflerle birleştirilmiştir. Göbeği çevreleyen kontörün içi ‘leblebili su’ deseni ile süslenmiştir. Zeminin köşeleri ise helezon şeklindeki çıkıntılarla dal ve yapraklardan oluşmuştur. Köşe kısımlarında bulunan üçgen formların içinde ‘sinek’ şeklini andıran motifler yer almaktadır. Tüm halıyı çevreleyen bordürde birbirini takip eden bir daldan çıkmış çiçek ve stilize yaprak motifleri bulunmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-12

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Selğah Mahallesi

Türü: Karyola Halısı

Boyutları:

En:200 cm

Boy:3 m

Bordür En: 7 cm

Bordür Boyu: 3 m

Hav Yüksekliği: 6 mm

Kullanılan Teknikler: Halı, Türk Düğümü

Halının kalitesi: 28x30

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Koyu vişne, kırmızı, yeşil, sarı, pembe, beyaz, mavi, krem, siyah, bej

Bordürde: Mavi, kırmızı, koyu vişne, yeşil, pembe, siyah, krem, koyu vişne

Yöredeki Adı: Leblebili Halı

Geometrik Bezeme: Sekizgen, altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, paralel kenar, daire, düz çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Elibelinde, koçboynuzu, leblebili top

Nesneli Bezeme: Saksı, yıldız

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bu örnekte altıgen formun içerisine geçmiş sekizgen yapıları göbekler görülmektedir. Göbeğin içinde rozeti andıran eş kenar dörtgen formunda bir yapı yer almaktadır. Bu rozetin merkezi yıldız şekilli bir çiçekten çevresi çiçek, stilize yaprak ve dal motiflerinden oluşmaktadır. Rozetin dışı ise stilize dal motiflerinden oluşmaktadır. Halının göbeği eş kenar dörtgen ve elibelinde benzeri motiflerle birleştirilmiştir. Zeminin köşelerine göbeğin dörtte biri olacak şekilde köşe göbekleri yerleştirilmiş içleri saksı çiçekleri ve stilize dallı yapraklarla doldurulmuştur. Göbek ve köşeleri çevreleyen kontörlerin içi 'leblebili su' motifli kuşaklarla süslenmiştir. Köşeler de leblebili su ile birleştirilmiştir. Yöredeki adını da bu sülardan almıştır. Tüm halıyı çevreleyen bordürde yine birbirini takip eden bir daldan çıkmış çiçek ve yaprak motifleri bulunmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Armağan VAHABOĞLU

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/ 1943

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Emekli

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Özge Apt:4/8

BİLGİ FORMU-13

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Selğah Mahallesi

Türü: Seccade Halısı

Boyutları:

En:110cm

Boy:200 cm

Bordür Eni: 25 cm

Bordür Boyu: 200 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Halı, Türk Düğümü

Halının kalitesi: 28x32

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kırmızı, koyu vişne, kahve, yeşil, beyaz, pembe, siyah, eflatun, sarı

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, sarı, yeşil, beyaz, koyu vişne, siyah

Yöredeki Adı: Müftü Toplu Halı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, düz çizgi, üçgen, zikzak çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Arapeli, top

Figürlü Bezeme: Sinek, kuş

Nesneli Bezeme: Basamak, sandık, yıldız

Kompozisyon Özellikleri: Çift yönlü mihraplı bir kompozisyona sahip, zemin merdiven şeklinde daralarak yükselen altıgen şekilli mihraptan oluşmaktadır. Mihrabın merdiven uçları yaprak şekilli bir yapı ile birleştirilmiş, etrafı dört farklı kontörle çevrelenmiştir. Göbekte, yanları basık, iki ucunda daralan görünüme sahip yörede ‘Müftü topu’ olarak bilinen motife yer verilmiş, bitkisel bezemelerle süslenmiştir. Mihrabın üçgen formundaki köşeleri ‘sinek’ motiflerinden oluşmuş, sandık bölümünde ‘arapeli’ motifleri kullanılmıştır. Sandık bölümü ve mihrabı çevreleyen dikdörtgen zikzaklı su kuşağıyla çevrelenmiştir. Halıda üç dar bordür bulunmaktadır. Halıyı çevreleyen bu bordürler üçgenli su desenli kuşaklarla birbirine bağlanmıştır. Halının birinci ve üçüncü bordürü rozeti andıran stilize çiçeklerin arasına sütun şekilli çubukların birbirini düzenli takip etmesi ile oluşmuş, ortada bulunan bordür ise yıldız şekilli çiçeklerin arasına yerleştirilen geometrik bezemelerin birbirini düzenli takip etmesinden oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Armağan VAHABOĞLU

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/ 1943

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Emekli

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Özge Apt:4/8

BİLGİ FORMU-14

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:2000

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Ahievran Mah.

Türü: Seccade Halısı

Boyutları:

En:100 cm

Boy:190 cm

Bordür Eni: 3 cm

Bordür Boyu: 190 cm

Hav Yüksekliği:6mm

Kullanılan Teknikler: Halı, Türk Düğümü

Halının kalitesi: 26x32

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Açık kahverengi

Zemin Deseninde: Kırmızı, beyaz, yeşil, açık yeşil, siyah

Bordürde: Mavi, siyah

Yöredeki Adı: Güllü Halı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Dikdörtgen, daire, verev çizgi

Bitkisel Bezeme: Yaprak, dal, tomurcuk, gül

Kompozisyon Özellikleri: Bu örnek serbest tasarımlı halı grubundandır. Halının bütünü sıralı şekilde yerleştirilmiş gül demetlerinden oluşmaktadır. Dikdörtgen formun içerisine gül demetleri üç sıra halinde yan yana ve alt alta gelecek şekilde yerleştirilmiştir. Tüm halıyı saran bordür tek renkten oluşmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Nurten BÜYÜKSARAÇOĞLU

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/1952

Öğrenimi: Öğretmen Okulu

Mesleği: Emekli Öğretmen

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Sağıp Ağa Apt. Kat:4 No:11

BİLGİ FORMU-15

Çizim no:5, 14, 23, 46, 47

Envanter no: 1.7.

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Bilinmiyor

Türü: Seccade Halısı

Boyutları:

En:115cm

Boy:200 cm

Bordür Eni:30 cm

Bordür Boyu:200 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi:28x34

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, açık kahve, yeşil, beyaz, pembe, kırmızı, mavi, açık mavi, siyah

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, mavi, siyah, yeşil, açık mavi, koyu vişne, beyaz, turuncu, açık kahve

Yöredeki Adı: Müftü Toplu (Göbekli) Halı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, düz çizgi, zikzak çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, karanfil, ladik gülü

Sembolik Bezeme: Arapeli, top

Figürlü Bezeme: Akrep, kuş

Nesneli Bezeme: Basamak, testere dişi, çengel, sandık

Kompozisyon Özellikleri: Çift yönlü mihraplı bir kompozisyona sahip, zemin merdiven şeklinde daralarak yükselen altıgen şekilli mihraptan oluşmaktadır. Mihrabın merdiven uçları beşken şekilli bir yapı ile birleştirilmiştir. Mihrabın etrafı dört farklı kontörle çevrelenmiştir. Göbekte, ‘Müftü topu’ motifine yer verilmiş, bitkisel bezemelerle süslenmiştir. Bu yapıyı testere dişi şeklinde stilize bir dal ile çevrelenmiştir. Mihrabın üçgen formundaki köşeleri sembolik bezemelerden oluşan ‘çengel’ motiflerinden oluşmaktadır. Halının sandık bölümünde ‘arapeli’ motifi kullanılmıştır. Sandık bölümü zikzaklı su ile süslenmiş kuşakla çevrelenmiştir. Halıda ikisi dar biri geniş üç bordür bulunmaktadır. Halıyı çevreleyen bordürler kesik çizgilerden ince kuşaklarla birbirine bağlanmıştır. Halının birinci ve üçüncü bordürü ‘akrep’ motifinin aralarına stilize çiçeklerin bir alt bir üst gelerek birbirini düzenli tekrar etmesi ile oluşmaktadır. Ortada bulunan geniş bordür ise Ladik Gülü motifi ile süslenmiştir. Üsluplaştırılmış lale deseni uzun kenarlarda bir alta bir üstte gelerek kısa kenarlarda ise sadece alta gelerek ve aralarına karanfil motifleri yerleştirilerek tamamlanmıştır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-16

Çizim no:11

Envanter no:124 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Karlıoğlu Camii

Türü: Namazlık

Boyutları:

En:70cm

Boy:107 cm

Bordür Eni:10 cm

Bordür Boyu:100 cm

Hav Yüksekliği: 5 mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 29x34

Kullanılan İplik türü:

Atkıda, Çözüde, İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, beyaz, pembe, kırmızı, siyah, sarı, açık kahve, bej

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, siyah,

Yöredeki Adı: Toplu (Göbekli) Halı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, kare, düz çizgi, verev çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Çiçek, stilize çiçek, yaprak, dal, pıtrak

Sembolik Bezeme: Elibeline, elma, çatıkkaş, top

Nesneli Bezeme: Çengel

Kompozisyon Özellikleri: Çift yönlü mihraplı kompozisyona sahip bu örnekte altıgenin içine geçmiş dörtgen bir göbek görölmektedir. Göbeğin içinde yine dörtgen formunda yıldız şekline benzeyen bir rozet görölmektedir. Bu rozet on iki çiçek deseni ile çevrelenmiş uçlarından çıkan stilize çiçek motifleri sonlandırılmıştır. Bu çiçekler yörede ‘elma’ adıyla anılmaktadır. Göbeğin üstü ve altı ise ‘pıtrak’ motifi ile bağlanmıştır. Yörede bu top ‘turunç motifi’ olarak bilinmektedir. Zeminin alt köşe kısımlarına stilize çiçek ve yaprak motifleri yerleştirilmiştir. Üst köşe kısımlarından birisi çengel motifi diğeri de stilize çiçek motifi ile dokunmuştur. Tüm halıyı çevreleyen bordürler model halılarda olduğı gibi çeşitli boy, kalınlıkta ve motiftedir. Halıyı ‘L’ şeklinde çevreleyen bordürde zikzak çizilmiş şekillerinin içine stilize çiçek motifinin bir ters bir düz yerleştirilmesi ile oluşan çatıkkaş motifine benzeyen bir modele yer verilmiştir. Halının başlangıç ve son kısımlarındaki bordürde bitkisel ve geometrik formlardan oluşan motifler bulunmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-17

Çizim no: 3, 43, 47

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1962

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Selğah Mah.

Türü: Seccade Halısı

Boyutları:

En:115cm

Boy:190 cm

Bordür Eni: 30 cm

Bordür Boyu:190 cm

Hav Yüksekliği: 5 mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 28x34

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, kırmızı, koyu vişne, yeşil, beyaz, pembe, açık kahve, açık mavi, eflatun, siyah

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, sarı, açık mavi, beyaz, siyah

Yöredeki Adı: Müftü Toplu Halı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Dikdörtgen, altıgen, eş kenar dörtgen, daire, kare, düz çizgi, zikzak çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Çiçek, stilize çiçek, yaprak, dal, ladik gülü, karanfil,

Nesneli Bezeme: Çengel, basamak, sandık

Figürlü Bezeme: Ejder

Sembolik Bezeme: Top

Kompozisyon Özellikleri: Çift yönlü mihraplı bir kompozisyona sahip, zemin merdiven şeklinde daralarak yükselen altıgen şekilli mihraptan oluşmaktadır. Mihrabın merdiven uçları beşgen şeklinde tepesinde yaprak çıkan bir yapı ile birleştirilmiştir. Mihrabın etrafı dört farklı kontörle çevrelenmiştir. Göbekte, bitkisel bezemelerle süslenmiş ‘Müftü topu’ motifi kullanılmıştır. Mihrabın üçgen formundaki köşeleri sembolik bezemelerden oluşan ‘çengel’ motiflerinden oluşmaktadır. Halının sandık bölümünde serbest olarak bırakılmış orta yerinde bir boğum yapan ejder çift başlı ve başları aşağı doğru sarkmış halde kullanılmıştır. Sandık bölümü ve bordürleri birbirine bağlayan kuşaklar zikzaklı su motifi ile çevrelenmiştir. Halıda ikisi dar biri geniş üç bordür bulunmaktadır. Halıdaki iki dar bordür birbirini paralel şekilde takip eden stilize yaprak motiflerinin aralarına göbeklerinden bağlanarak birbirini düzenli şekilde takip eden stilize çiçek motiflerinden oluşmaktadır. Ortada bulunan geniş bordür ise Ladik Gülü motifi ile süslenmiştir. Üsluplaştırılmış lale deseni uzun kenarlarda bir alta bir üstte gelerek kısa kenarlarda ise sadece alta gelerek ve aralarına karanfil motifleri yerleştirilerek tamamlanmıştır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-18

Çizim no:13, 29

Envanter no:135 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1954

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Sıdıklı İkizağl Köyü Camii

Türü: Yastık

Boyutları:

En:86 cm

Boy:125 cm

Bordür Eni: 15 cm

Bordür Boyu: 125 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 25x28

Kullanılan İplik türü:

Atkıda, Çözüde, İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, mavi, kırmızı, yeşil, beyaz, pembe, siyah, açık kahve

Bordürde: Kırmızı, kahve, pembe, mavi, siyah, yeşil, sarı, beyaz, açık kahve

Yöredeki Adı: Ayaklı Halı Yastığı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, düz çizgi, verev çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Çiçek, stilize çiçek, yaprak, çiçek tomurcukları

Sembolik Bezeme: Elma, çatıkkaş, gelin ağlatan, tavşan topuğu, top

Nesneli Bezeme: Küpe, basamak, yıldız

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bu örnekte zeminin göbeği altıgen şekilli bir yüzeyden oluşmaktadır. Göbeğin merkezinde çiçek motifi çevresinde saç bağı benzeri bir geometrik motif görülmektedir. Göbeğin sağ ve solu yıldız şekilli çiçek rozetleri, küpe motifi ve stilize yaprak, çiçek motifleri ile süslenmiştir. Altıgen göbek basamak şekilde daralarak uç kısımlarının biri ‘tavşan topuğu’ motifi diğeri ise stilize edilmiş bitkisel motifle bağlanmıştır. Zeminin köşeleri birer çiçek, yaprak ve çiçek tomurcukları ile doldurulmuştur. Halıda üç dar bordür bulunmaktadır. Birinci ve ikinci bordürde ‘gelin ağlatan’ motifi kullanılmıştır. Bitkisel karakterli bu motif, çiçek desenlerinin sürekli yinelenmesinden meydana gelmiştir. İkinci bordür ise ‘çatıkkaş’ motifi kullanılmıştır. Zikzak çizgiler arasına bir ters bir düz yerleştirilmiş yörede ‘elma’ diye bilinen çiçek motifinin tekrarlanması ile oluşmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-19

Çizim no: 2, 3, 12, 48

Envanter no:144 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1955

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Karalar Köyü Camii

Türü: Sedir Halısı

Boyutları:

En:128cm

Boy:283 cm

Bordür Eni:30 cm

Bordür Boyu:283 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 28x28

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, siyah, mavi, turuncu, eflatun, yeşil, beyaz, pembe, kırmızı, sarı

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, koyu vişne, mavi, eflatun, turuncu, siyah, yeşil, beyaz, krem rengi

Yöredeki Adı: Yolluk

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, kare, düz çizgi, verrev çizgi, üçgen, paralel kenar, zikzak çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, çiçek, sümbül, pıtrak, kelebek şekl. çiçek,

Sembolik Bezeme: Göz, top

Nesneli Bezeme: Çengel, ok, basamak, testere dişi, yıldız

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu bu halıda zeminde altıgen yapının içine yan yana iki tane altıgen şekilli top yerleştirilmiştir. Bu göbeklerin ortalarında kare ile çevrelenmiş çiçek motifleri bulunmaktadır. Karelerin etrafı on iki daire deseninden oluşmuş ve tekrar kare şekilli bir yapı ile çevrelenmiştir. Göbeğin bu kısmı on iki adet çiçek, yıldız şekilli çiçek, dört adet çengel, göz ve geometrik bezemeyeyle doldurulmuştur. Göbeğin çevresi testere dişi ile çevrelenmiş, ok şekline benzer bir motifle bağlanmıştır. Zeminin köşeleri sümbül benzeri bitkisel bezeme, çiçek, pıtrak ve çengel motifleri ile doldurulmuştur. Zemin üçgenli ve zikzaklı su ile çevrelenmiştir. Halıda ikisi dar, biri enli üç bordür bulunmaktadır. Halının enli bordürü gerçek şekline benzeyen dört tane kelebeğin oluşturduğu çiçek motiflerinin sürekli tekrar etmesiyle oluşmuştur. Halının dar bordürleri enli bordürün üstü ve altında zikzaklı su motifi ile çevrelenmiştir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-20

Çizim no: 16, 35

Envanter no:146 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1955

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Bilinmiyor

Türü: Seccade Halısı

Boyutları:

En:100cm

Boy:200 cm

Bordür Eni:25 cm

Bordür Boyu:200 cm

Hav Yüksekliği: 5 mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 28x28

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, kırmızı, açık mavi, siyah, yeşil, beyaz, pembe

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, krem rengi, açık mavi, siyah, mavi, yeşil, beyaz, turuncu

Yöredeki Adı: Toplu Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, düz çizgi, verev çizgi, üçgen, zikzak çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize yaprak, dal, çiçek,

Sembolik Bezeme: Gelin, devetabanı, elibelinde, ayak, göz, top

Nesneli Bezeme: Basamak, sandık, yıldız

Kompozisyon Özellikleri: Çift yönlü mihraplı bir kompozisyona sahip, zemin merdiven şeklinde daralarak yükselen altıgen şekilli mihraptan oluşmaktadır. Göbek deseni basamak şeklinde daralarak eş kenar dörtgen formunda bir yapıdadır. Göbeğin içi stilize çiçek, dal ve yaprak şekilleri ile doldurulmuş uçları ise elibelinde benzeri bir motifle birleştirilmiştir. Zeminin köşe kısımları basamak şeklinde daralarak çiçek, ‘göz’, ‘gelin’ ve stilize yaprak motifleriyle doldurulmuştur. Halının sandık bölümünde bitkisel içerikli ‘devetabanı’ motifi kullanılmıştır. Sandık bölümü ve zemin, önce bir ters bir düz yerleştirilmiş, üçgenli su ile çevrelenmiştir. Ardından zikzaklı su ile ince bir kuşakla çevrelenmiştir. Halıda ikisi dar biri enli üç bordür vardır. Tüm halıyı çevreleyen enli bordürde birbirini izleyen yıldız şeklinde çiçeklere yer verilmiştir. Bir sonraki dar bordürde ise birbirini takip eden çiçek motifleri görülmektedir. Halıdaki diğer dar bordürde zikzaklı su ile çevrelenerek tamamlanmıştır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-21

Çizim no: 12, 20, 34, 36

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1941

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Ahievran Mah.

Türü: Namazlık Halısı

Boyutları:

En:80 cm

Boy:130 cm

Bordür Eni:25 cm

Bordür Boyu: 130 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 23x27

Kullanılan İplik türü:

Atkıda, Çözüde, İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, kırmızı, beyaz, mavi, yeşil, bej, sarı, siyah

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, beyaz, açık mavi, siyah, yeşil, turuncu

Yöredeki Adı: Toplu Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eşkenardörtgen, daire, kare, düz çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Çiçek, stilize çiçek, yaprak, dal, pıtrak

Sembolik Bezeme: Elma, göz, parmak, çatıkkaş, top

Nesneli Bezeme: Basamak, yıldız

Kompozisyon Özellikleri: Çift yönlü mihraplı kompozisyona sahip, zeminde iç içe geçmiş altıgen yapılar görölmektedir. Zemindeki göbek yedi adet çiçek motifinden oluşmaktadır. Yörede bu tarz çiçek motiflerine ‘elmalı’ denilmektedir. Elmalar altıgen formda basamak şeklinde daralarak kontörlenmiş ve göz motifleri ile birleştirilmiştir. Etrafı on iki adet kelebek kanatlarından oluşmuş çiçek motifi, stilize çiçek ve çiçek motifi ile doldurulmuş altıgen formda bir tilifle çevrelenmiştir. Halının göbeğinin bir ucu üçgen şekli diğer ucu ise parmak deseni ile birleştirilmiştir. Zeminin köşe kısımları basamak şeklinde daralarak içleri birer pıtrak motifi ile doldurulmuştur. Halıdaki tek bordür; uzun kenarları zikzak çizgilerin aralarına üç adet iki adet elmalı denilen çiçeklerin birbirini takip etmesiyle oluşmaktadır. Kısa kenarları da çatıkkaş motifine benzer zikzak çizgilerin aralarına çiçeklerin bir alt bir üst yerleştirilmesi ile oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Servet DURKAL

Doğum Yeri ve Yılı: Trabzon, 1960

Öğrenimi: Lisans

Mesleği: Öğretmen

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-22

Çizim no:--

Envanter no: 218 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1965

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Kortulu Köyü Camii

Türü: Sedir Halısı

Boyutları:

En:125cm

Boy:160 cm

Bordür Eni:10 cm

Bordür Boyu:160 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 28x28

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, kırmızı, yeşil, beyaz, sarı, mavi, siyah, turuncu

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, mavi, siyah, yeşil, beyaz, koyu vişne, sarı

Yöredeki Adı: Yolluk

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, paralel kenar, daire, kare, düz çizgi, verrev çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, sümbül, hançerli yaprak

Nesneli Bezeme: Basamak, çengel, yıldız

Sembolik Bezeme: Top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu bu halıda zeminde altıgen yapının içine yan yana iki tane altıgen şekilli top yerleştirilmiştir. Bu göbeklerin ortalarında eş kenar dörtgen şekli ile çevrelenmiş stilize çiçek, yaprak ve dal motifleri bulunmaktadır. Eş kenar dörtgenin etrafı sekiz adet kelebek şekilli çiçek, uçları sümbül benzeri desenle doldurulmuştur. Göbeğin çevresi üç farklı tilifle ile çevrelenmiştir. Zeminin köşeleri çengel motifleri ile doldurulmuştur. Halının bordüründe hançer şekilli yapraklar bir ters bir düz yerleştirilerek üçgen şekiller oluşturmuş içlerine de çiçek motifleri yerleştirilmiştir. Bu enli bordür bir ters bir düz yerleştirilen üçgenli su ile çevrelenmiştir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-23

Çizim no: 8, 14, 26, 45

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1944

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Medrese Mah.

Türü: Seccade Halısı

Boyutları:

En:100 cm

Boy:170 cm

Bordür Eni:10 cm

Bordür Boyu:150 cm

Hav Yüksekliği:4mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 32x34

Kullanılan İplik türü:

Atkıda, Çözüde, İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, kırmızı, yeşil, beyaz, pembe, bej, haki yeşil, turuncu, sarı, siyah, mavi

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, eflatun, siyah, yeşil, turuncu, koyu vişne, beyaz, gri

Yöredeki Adı: Güllü Toplu Halı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, daire, üçgen, düz çizgi, zikzak çizgi

Bitkisel Bezeme: Çiçek, gül, tomurcuk, stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Havabaşı, elibelinde, top

Nesneli Bezeme: Basamak, sandık

Figürlü Bezeme: Kelebek

Kompozisyon Özellikleri: Çift yönlü mihraplı kompozisyona sahip, zemin üç kat kontrolenerek basamak şeklinde daralarak altıgen bir yapı oluşturmuştur. Bu yapının uçları elibelinde motifi ile birleştirilmiştir. Halının göbeğinde gerçek şekliyle çiçek demeti yer almaktadır. Bu demet çiçek, gül, tomurcuk, yaprak ve dal motifleri ile dokunmuştur. Yörede bu göbeğe ‘Güllü top’ denilmektedir. Zeminin köşe kısımları birbirini vevv şekilde takip eden kelebeğe benzer stilize çiçek ve yaprak motifleri yerleştirilmiştir. Sandık bölümünde ‘hava başı’ motifi yer almaktadır. Sandık bölümünü ve zemini çevreleyen enli bordür zikzaklı su desenli kuşaklarla çevrelenmiştir. Halıyı saran enli bordürde ise birbirini izleyen stilize çiçek, çiçek ve yaprak motiflerine yer verilmiştir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Harika KAPLAN

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/1957

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Emekli

Açık Adresi: Aşıkpaşa Mah. K. Karabekir Cad. Sağlam Apt. 2/11

BİLGİ FORMU-24

Çizim no:--

Envanter no:2008-229 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Kortulu Köyü Camii

Türü: Namazlık Halısı

Boyutları:

En:70 cm

Boy:125 cm

Bordür Eni:15 cm

Bordür Boyu:125 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 28x28

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kırmızı, yeşil, siyah, beyaz

Bordürde: Siyah, sarı, mavi, beyaz, krem rengi, turuncu, kırmızı, pembe

Yöredeki Adı: Mihraplı Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Beşgen, dikdörtgen, daire, kare, düz çizgi, üçgen, çarpı

Bitkisel Bezeme: Stilize yaprak, çiçek, dal

Sembolik Bezeme: Çatıkkaş

Nesneli Bezeme: Basamak

Kompozisyon Özellikleri: Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip bu örnek, zemin iki kat basamak şeklinde daralarak yükselen beşgen şekilli mihraptan oluşmaktadır. Mihrabın tepesi altı adet stilize çiçekler ve yapraklarıyla süslenmiştir. Mihrabın içi ve köşeleri boş bırakılmıştır. Zemin önce kırmızı renk bir kontörle ‘tilifle’ sonra birbirini izleyen iki renkli ince bir kuşakla çevrelenmiştir. Halıdaki enli bordürde çatıkkaş motifine benzeyen zikzak çizgilerin üzerlerine yaprak, aralarına çiçek motifleri yerleştirilmesi ile oluşturulmuştur. Yine halıdaki dar bordürde yan yana dizilmiş birbirini düzenli takip eden biri çiçek motifini andıran diğeri çarpı şeklinde yapılara yer verilmiştir. Son olarak halı tek renkli bir kuşak çevrelenerek bitirilmiştir.

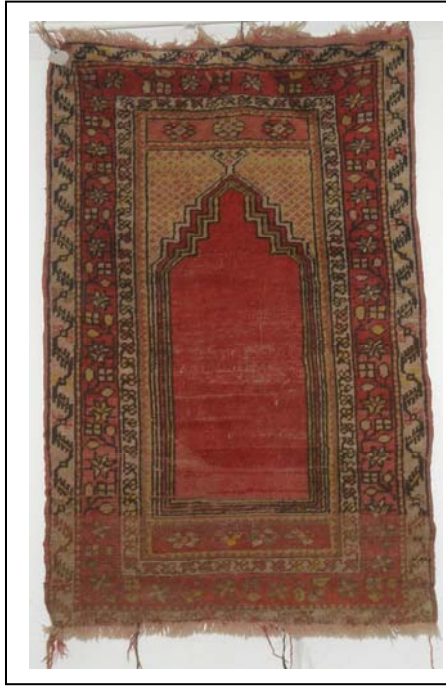
Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-25

Çizim no: 16

Envanter no:2008/48E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1941

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir-Zemine Hatun Cami

Türü: Namazlık Halısı

Boyutları:

En:70cm

Boy:125 cm

Bordür Eni:20 cm

Bordür Boyu:125 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 29x34

Kullanılan İplik türü:

Atkıda, Çözüde, İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kırmızı, siyah, yeşil, beyaz, sarı

Bordürde: Kırmızı, pembe, sarı, siyah, yeşil, bej

Yöredeki Adı: Mihraplı Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Beşgen, dikdörtgen, daire, kare, düz çizgi, üçgen, oval, zikzak çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Gelin ağlatan, elibelinde

Figürlü Bezeme: Sinek, yıldız

Nesneli Bezeme: Basamak, sandık

Kompozisyon Özellikleri: Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip bir örnektir. Zemin dört kat basamak şeklinde daralarak yükselen beşgen şekilli mihraptan oluşmaktadır. Mihrabın tepesi elibelinde benzeri bir motifi ile birleştirilmiş ve mihrabın içi boş bırakılmıştır. Mihrabın köşe kısımları halk arasında ‘sinek’ denilen motifle süslenmiştir. Tek yönlü mihraplı halılarda üst kısmındaki sandık bölümüne ‘alınlık’ denilmektedir. Alınlık kısmını üç adet iri çiçek doldurmuş, alt kısımdaki sandık bölümünü ise aynı çiçek ve aralarına benzeri yarım çiçek doldurmuştur. Sandık bölümü ve zemin ‘zikzaklı su’ motifli bir kuşakla çevrelenmiştir. Halıda sırasıyla iki dar, bir enli olmak üzere üç adet bordür bulunmaktadır. Halıdaki dar bordüre bitkisel karakterli ‘gelin ağlatan’ motifi yerleştirilmiş, çiçek desenlerinin sürekli yinelenmesinden meydana gelmiştir. Halıdaki enli bordürde zikzak çizen bir dal üstünde birbirini takip eden stilize çiçek ve yaprakların aralarına yıldız şekilli çiçeklere yer verilmiş, bordürler arası geçiş iki renkli ince bir kuşakla sağlanmıştır. En dıştaki dar bordür birbirini paralel şekilde takip eden stilize yaprakların aralarına göbeklerinden bağlanarak birbirini düzenli şekilde takip eden stilize çiçek motiflerinden oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-26

Çizim no: 3, 49

İnceleme tarihi: 2008

Envanter no: 2008/49E

Üretim tarihi: 1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Zemin Hatun Cami

Türü: Namazlık Halısı

Boyutları:

En: 95cm

Boy: 150 cm

Bordür Eni: 10cm

Bordür Boyu: 150 cm

Hav Yüksekliği: 7mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 28x33

Kullanılan İplik türü:

Atkıda, Çözüde, İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Taba

Zemin Deseninde: Kırmızı, yeşil, mavi, siyah, sarı, taba

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, eflatun, sarı, siyah, yeşil, koyu vişne

Yöredeki Adı: Mihraplı Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Beşgen, üçgen, altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, kare, verrev çizgi, düz çizgi, çarpı, yamuk

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak

Sembolik Bezeme: Sütun

Nesneli Bezeme: Testere dişi

Kompozisyon Özellikleri: Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip bu örnekte dikdörtgen formun içinde beşgen şeklinde mihrap görülmektedir. Zeminin sağına ve soluna üzerleri üçgen ve dik çizgilerden oluşan sütunlar yerleştirilmiştir. Bu sütunlar kalın bir çarpı şekliyle devam ettirilmiş ve testere dişi motifi ile mihrap oluşturacak şekilde birleştirilmiştir. Mihrabın tepesi altıgen formda bir yapının sağ ve soluna oval şekillerin gelmesinden oluşmuştur. Zeminin iç ve köşeleri benek şeklinde sembolik bezeme yerleştirilmiştir. Halıda iki adet dar bordür vardır. İçteki dar bordürün uzun kenarları biri ters biri düz yerleştirilmiş yapraklı çiçek motifinin arasına ok şeklini andıran stilize yaprak motiflerinin birbirlerini düzenli takip etmesi ile oluşmuştur. Kısa kenarları ise hafif kaydırılmış çiçek motiflerinden oluşmaktadır. Yine tüm halıyı kaplayan dar bordürde zikzaklı suyu andıran yay şeklinde birbirini izleyen geometrik bezemeler bulunmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-27

Çizim no: 4, 9, 18, 19

Envanter no:2008/52E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1948

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Zemin Hatun Cami

Türü: Namazlık Halı

Boyutları:

En:75cm

Boy:125 cm

Bordür Eni:25 cm

Bordür Boyu:125 cm

Hav Yüksekliği:8 mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 28x32

Kullanılan İplik türü:

Atkıda, Çözüde, İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, kırmızı, yeşil, beyaz, pembe, eflatun, mavi, açık mavi, bej, yavruağzı, gri

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, mavi, yeşil, koyu vişne, beyaz, gri, siyah

Yöredeki Adı: Kandilli Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Beşgen, sekizgen, üçgen, yamuk, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, verrev çizgi,

Bitkisel Bezeme: Stilize dal, çiçek, yaprak, salkım söğüt

Sembolik Bezeme: Kandil, sütun

Nesneli Bezeme: Çengel, sandık

Kompozisyon Özellikleri: Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip bu örnekte dikdörtgen formun içinde beşgen şeklinde yapı görülmektedir. Bu beşgen yapıya mihrap denilmektedir. Mihrabın uç kısmı kollarını açmış bir insana benzeyen stilize çiçek ve yaprak motifi ile birleştirilmiştir. Mihrabın tepe noktasından yani nişten inen çift yönlü çengel motifinin ortasından büyükçe bir kandil sarkmaktadır. Çengellerin uçlarında da stilize dal ve yaprak motifleri ile bağlanmış küçük kandiller görülmektedir. Bu küçük kandillerin altında zeminin sağ ve sol yanında bitkisel bezemelerden oluşan sütunlar bulunmaktadır. Zeminin köşe kısımlarına halk arasında ‘salkım söğüt’ olarak adlandırılan, bir daldan çıkan çiçek ve yaprak motifleri yerleştirilmiştir. Halının sandık bölümünde bitkisel formlardan oluşan bir dal üzerinde birbirini izleyen stilize çiçek ve yaprak motifleri bulunmaktadır. Sandık bölümünü, zemini ve halıyı verrev şekilde iki renkli kuşaklar çevrelemiştir. Halıdaki enli bordür birbirini paralel şekilde takip eden bitkisel formlardan oluşan çiçek, yaprak ve dal motifleri oluşmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-28

Çizim no: 18

Envanter no:2008/2 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1952

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir-Nasuhlu Dede Cami

Türü: Namazlık Halı

Boyutları:

En:89cm

Boy:160 cm

Bordür Eni:15 cm

Bordür Boyu:160 cm

Hav Yüksekliği:8 mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 28x33

Kullanılan İplik türü:

Atkıda, Çözüde, İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Koyu vişne

Zemin Deseninde: Mavi, kahverengi, koyu vişne, yeşil, beyaz, pembe, siyah, gri

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, mavi, siyah, yeşil, gri, beyaz, koyu vişne

Yöredeki Adı: Kandilli Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Beşgen, altıgen, üçgen, dikdörtgen, daire, eş kenar dörtgen, düz çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, salkım söğüt

Sembolik Bezeme: Kandil, sütun, koçboynuzu, çatıkkaş

Nesneli Bezeme: Basamak, çengel, sandık

Kompozisyon Özellikleri: Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip bu örnekte dikdörtgen formun içinde beşgen şeklinde mihrap görülmektedir. Mihrap basamak şeklinde daralarak koçboynuzu motifi ile birleştirilmiş, mihrabın tepe noktasından nişten inen sarkıtlı çift yönlü çengel motifinin ortasından büyükçe bir kandil sarmaktadır. Çengellerin uçlarında da stilize dal ve yaprak motiflerine bağlanmış küçük kandiller görülmekte, altlarında zeminin sağ ve sol yanında bitkisel bezemelerden oluşan sütunlar bulunmaktadır. Zeminin köşe kısımlarına halk arasında ‘salkım söğüt’ motifleri yerleştirilmiştir. Halının sandık bölümü bitkisel formlardan oluşan birbirini paralel şekilde izleyen iri yaprakların arasına çiçek ve yaprak motifin yerleşmesi ile oluşmuştur. Zemini ve sandık bölümünü stilize çiçeklerle işlenmiş ince kuşaklar çevrelemiştir. Halıda biri enli diğeri dar iki bordür bulunmaktadır. Halının enli bordürünü kısa kenarların ortasından çıkan çiçek motifinin sağ ve soluna dağılarak birbirini paralel şekilde takip eden stilize çiçek, yaprak ve dal motifleri oluşturmaktadır. Halıyı çevreleyen dar bordürde ise çatıkkaş motifi kullanılmıştır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-29

Çizim no: 5, 7, 14, 42

Envanter no:2008/3E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir-Zemine Hatun Cami

Türü: Seccade Halısı

Boyutları:

En:102cm

Boy:165 cm

Bordür Eni:20 cm

Bordür Boyu: 165 cm

Hav Yüksekliği:9 mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 28x36

Kullanılan İplik türü:

Atkıda, Çözüde, İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, bej, kırmızı, yeşil, beyaz, pembe, mavi, haki yeşil, siyah

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, mavi, siyah, yeşil, koyu vişne, gri

Yöredeki Adı: Toplu (Göbekli) Halı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, üçgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, verev çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, hatai

Sembolik Bezeme: Koçboynuzu, top

Figürlü Bezeme: Ejder

Nesneli Bezeme: Çengel, testere dişi, sandık, yıldız

Kompozisyon Özellikleri: Çift yönlü mihraplı bir kompozisyona sahiptir. Mihrap etrafı testere dişi şeklinde kontörle ‘tilifle’ çevrelenmiş, mihrabın uçlarına sağ ve sola doğru birer dik üçgen yerleştirilmiştir. Göbeğin ortasında bir çiçek motifi bulunmakta ve çiçek, sekiz kollu; geniş yapraklı stilize çiçek motifine oturtulmuştur. Ortadaki sekiz kollu stilize çiçeğin iki tarafı koçboynuzu motifi oluşturmıştır. Bu kollu çiçeğin yanlarında başları aşağı sarkık şekilde tasvir edilmiş ejder figürüne benzer birer süsleme bulunmaktadır. Göbekteki diğer bezemeler stilize çiçek ve yapraklar motiflerinden oluşmakta, mihrabın köşeleri sembolik bezeme ‘çengel’ motiflerinden oluşmaktadır. Sandık bölümü hatai çiçeklerinin yanlarından çıkan stilize yaprak ve dal motiflerinin birbirini takip etmesiyle oluşmuştur. Bu bölümler zikzaklı su kuşaklarla çevrelenmiştir. Halıda ikisi dar biri enli üç bordür bulunmaktadır. Halıyı çevreleyen dar bordürlerde birbirini izleyen paralel kenar şeklinde yapılar altlı üstlü yerleştirilmiştir. Halıdaki enli bordürde ise stilize çiçek ve yaprak motiflerine yer verilmiş, stilize çiçek motifinden çıkan dalların, yaprakların arasında kalan hatai çiçeklerin birbirini takip etmesiyle oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-30

Çizim no:--

Envanter no:2008/6E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1948

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Zemin hatun Cami

Türü: Namazlık Halı

Boyutları:

En:82cm

Boy:120 cm

Bordür Eni: 15 cm

Bordür Boyu: 120 cm

Hav Yüksekliği:8mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 27x33

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Koyu vişne

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, mavi, yeşil, beyaz, pembe, kırmızı, siyah

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, sarı, mavi, açık mavi, siyah, yeşil, beyaz, koyu vişne

Yöredeki Adı: Kandilli Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Sekizgen, beşgen, dikdörtgen, üçgen, daire, yamuk, zikzak çizgi, düz çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, hatai, salkım söğüt

Sembolik Bezeme: Kandil, sütun, çatıkkaş, ev

Nesneli Bezeme: Çengel, sandık

Kompozisyon Özellikleri: Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip bir örnektir. Mihrabın uç kısmı çengel benzeri bir motif ile birleştirilmiş etrafı açık renk ince bir kuşakla çevrelenmiştir. Mihrabın tepe noktasından nişten inen sarkıtlı çift yönlü bir çengel motifi bulunmaktadır. Bu motifinin ortasından büyükçe bir kandil sarmaktadır. Çengellerin uçlarında da stilize dal ve yaprak motiflerine bağlanmış küçük kandiller görülmektedir. Zeminin sağ ve sol yanında bitkisel bezemelerden oluşan sütunlar bulunmaktadır. Zeminin köşe kısımlarına halk arasında ‘salkım söğüt’ motifi yerleştirilmiştir. Sandık bölümü üçgen şekilli bir dal üzerinde stilize yapraklardan oluşmuştur. Üçgen formun altında kalan bölümler ev şeklini andıran beşgen yapılardan üstünde kalan bölümler ise kalp şeklindedir. Sandık bölümleri zikzaklı su benzeri bir kuşakla çevrelenmiştir. Halıda biri enli ikisi dar üç bordür bulunmaktadır. Halının enli bordürü hatai motifinin sağından ve solundan çıkan çiçek, yaprak ve dal motiflerinin arasına hatai motifinin düzenli tekrarından oluşmaktadır. Halıdaki iki dar bordürde ise çatıkkaş motifi benzeri motif kullanılmıştır. Zikzak çizgilerin aralarına tepelerinden iki yana kısa dallar çıkan çiçekler yerleştirilmiştir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-31

Çizim no:21, 41

Envanter no:2008/8E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Zemin Hatun Cami

Türü: Yastık

Boyutları:

En:57cm

Boy:102 cm

Bordür Eni: 6 cm

Bordür Boyu: 90 cm

Hav Yüksekliği:6mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 26x33

Kullanılan İplik türü:

Atkıda, Çözüde, İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, açık kahve, yeşil, beyaz, pembe, bej, siyah

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, koyu vişne, mavi, siyah, yeşil, gri, beyaz

Yöredeki Adı: Müftü Toplu Halı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, beşgen, üçgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, düz çizgi, verrev çizgi,

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Ev, çatıkkaş, top

Nesneli Bezeme: Basamak, testere dişı

Figürlü Bezeme: Sinek

Kompozisyon Özellikleri: Çift yönlü mihraplı kompozisyona sahiptir. Zemin üçgenli bir su ile birleştirilmiş basamak şeklinde daralarak yükselen altıgen şekilli yapıdan oluşmaktadır. Halının göbeğı, Müftü topu’ motifine yer verilmiştir. Bu motif bitkisel bezemelerle süslenmiş, eş kenar dörtgen formunda bir yapıdan oluşmaktadır. Göbeğın üst kısmı arap harfleriyle yazılmış ve tarihlendirilmiştir. Zeminin köşeleri figürlü bezemelerden oluşan ‘sinek’ motiflerinden oluşmaktadır. Zemin önce tek renkli ince bir kontörle ‘tilifle’ ardından çatıkkaş motifli dar bir bordürle çevrenmiştir. Halının sadece üst ve alt kısmında kalan bölüme beşgen formunda ‘ev’ şeklini andıran motiflerin arasına stilize çiçek motifleri yerleştirilmiştir. Bu başlıklar iki renkli bir kuşakla çevrenmiştir.

Kaynak Kişı ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Doğum Yeri ve Yılı:

Öğrenimi:

Mesleğı:

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-32

Çizim no:--

Envanter no:2008/45E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1946

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir-Zemine Hatun Cami

Türü: Namazlık Halı

Boyutları:

En:75cm

Boy:130 cm

Bordür Eni: 15 cm

Bordür Boyu: 130 cm

Hav Yüksekliği:6 mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 27x33

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, eflatun, kırmızı, hardal sarısı, yeşil, beyaz, pembe, mavi, siyah, sarı, açık yeşil, turuncu, taba

Bordürde: Kahverengi, koyu vişne, kırmızı, pembe, eflatun, bej, beyaz, siyah, yeşil, hardal sarısı, mavi, haki yeşil

Yöredeki Adı: Kandilli Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Yedigen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, üçgen, yamuk

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, hatai

Sembolik Bezeme: Kandil, arapeli

Nesneli Bezeme: Çengel, ok, sandık

Figürlü Bezeme: Kuş

Kompozisyon Özellikleri: : Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip bu örnekte dikdörtgen formun içinde yedigen şeklinde yapı görülmektedir. Mihrabın etrafı leblebili su motifi ince bir kuşakla çevrelenmiştir. Mihrap birbirine bakan iki çengel ve iki ok şeklinin kesiştiği yerden bir kandil sarmaktadır. Zeminin üst köşe kısımlarına birer yaprak deseni alt köşelerine ise birer saplı çiçek motifi yerleştirilmiştir. Halının sandık bölümü arapeli motifinin yerleştirilmesi ile oluşmuştur. Halıyı, zemini ve sandık bölümünü üçgenli su ince bir kuşakla çevrelemiştir. Halıda bir tane enli bordür bulunmaktadır. Halının bordürünü hatai motifinin sağ ve solundan çıkan stilize dal, yaprak motiflerinin arasına tekrar hatai motifinin gelmesi ile oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-33

Çizim no:--

Envanter no:2008/57E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Zemin Hatun Cami

Türü: Namazlık Halı

Boyutları:

En:82 cm

Boy:119 cm

Bordür Eni:15 cm

Bordür Boyu: 119 cm

Hav Yüksekliği:8 mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 28x33

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, yeşil, beyaz, pembe, kırmızı, siyah, eflatun, ten rengi, mavi, sarı

Bordürde: Kahve, kırmızı, pembe, sarı, mavi, siyah, yeşil, koyu vişne, bej, beyaz

Yöredeki Adı: Kandilli Seccade**Seçilen Konu:**

Geometrik Bezeme: Beşgen, sekizgen, paralel kenar, dikdörtgen, üçgen, eş kenar dörtgen, daire, yamuk, düz çizgi, verev çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, hatai, salkım söğüt

Sembolik Bezeme: Kandil, sütun, ev, çatıkkaş

Nesneli Bezeme: Çengel, sandık

Kompozisyon Özellikleri: : Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip, mihrabın uç kısmı çengel benzeri bir motif ile birleştirilmiş etrafı açık renk ince bir kuşakla çevrelenmiştir. Mihrabın tepe noktasından nişten inen sarkıtlı çift yönlü bir çengel motifi bulunmakta ve ortasından büyükçe bir kandil sarmaktadır. Çengellerin uçlarında da stilize dal ve yaprak motiflerine bağlanmış küçük kandiller görülmekte, zeminin sağ ve sol yanında bitkisel bezemelerden oluşan sütunlar bulunmaktadır. Zeminin köşelerine salkımsöğüt motifleri yerleştirilmiş, sandık bölümü üçgen şekilli bir dal üzerinde stilize yapraklardan oluşmuş aralarında ev şeklini andıran beşgen yapılara yer verilmiştir. Sandık ve bordür geçişleri düz bir kuşakla çevrelenmiş, biri enli ikisi dar üç bordür bulunmaktadır. Halının enli bordürü hatai motifinin yanlarından çıkan çiçek, yaprak ve dal motiflerinin arasına hatai motifinin düzenli tekrarından oluşmaktadır. Halıdaki iki dar bordürde ise çatıkkaş benzeri motif kullanılmıştır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-34

Çizim no: 18

Envanter no:2008/59E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Zemin Hatun Cami

Türü: Namazlık Halı

Boyutları:

En:94 cm

Boy:104 cm

Bordür Eni:5 cm

Bordür Boyu: 104 cm

Hav Yüksekliği:8 mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 26x30

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kırmızı, beyaz, mavi

Bordürde: Kırmızı, lacivert, mavi, beyaz, pembe

Yöredeki Adı: Kandilli Seccade**Seçilen Konu:**

Geometrik Bezeme: Beşgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, yamuk, çarpı, üçgen, düz çizgi, verrev çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak

Sembolik Bezeme: Kandil, sütun

Nesneli Bezeme: Basamak

Kompozisyon Özellikleri: Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip bu örnekte dikdörtgen formun içinde beşgen şeklinde yapı görülmektedir. Bu beşgen yapının uç kısmı, mihrabın tepe noktası basamak şeklinde son bulmaktadır. Mihrabın orta kısmından paralel kenar oluşturacak şekilde dört tane kandil sarmaktadır. Zeminin sağ ve sol tarafında ince sütunlar görülmektedir. Mihrabın köşe kısımlarına verrev şeklinde çizgiler yerleştirilmiştir. Zemini açık renk bir kontörle ‘tilif’ çevrelenmiş bu halının dar bir bordürü bulunur. Bu bordürde birbirini takip eden çarpı şeklinde motifler yer almaktadır. Halıyı çevreleyen kontörde üçgenli su kullanılmıştır. Bu kontör birbirini izleyen üçgen formlardan oluşmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-35

Çizim no: 31

Envanter no:2008/74E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1955

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Güzler Köyü Cami

Türü: Namazlık Halı

Boyutları:

En:102cm

Boy:145 cm

Bordür Eni:20 cm

Bordür Boyu: 145 cm

Hav Yüksekliği:4 mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 25x33

Kullanılan İplik türü:

Atkıda, Çözüde, İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Siyah, kırmızı, yeşil, beyaz, pembe, mavi, sarı

Bordürde: Kırmızı, pembe, sarı, siyah, yeşil, mavi, gri, açık mavi, beyaz

Yöredeki Adı: Hayat Ağaçlı Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Beşgen, üçgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, yamuk, düz çizgi, verrev çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak

Sembolik Bezeme: Arapeli, elibelinde, hayat ağacı, koçboynuzu

Nesneli Bezeme: İbrik, basamak, çengel, ok

Kompozisyon Özellikleri: Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip bir örnektir. Mihrabın tepe noktası basamak şeklinde daralarak koçboynuzu motifi ile son bulmaktadır. Mihrabın iç kısmı hayat ağacı denilen sembolik bezeme ile süslenmiştir. Hayat ağacının tepe noktasında yine sembolik bezemelerden ‘elibeline’ benzeri bir motif yer almaktadır. Hayat ağacının dalları ibrik ve elibelinde benzeri motiflere yer verilmiştir. Zeminin köşeleri sembolik bezemelerden ‘ibrik’ motifi ve basamak uçları çengeller ile süslenmiştir. Halı arka arkaya gelmiş iki dar bordürden ve bir enli bordürden oluşmaktadır. Zemini çevreleyen dar bordürler birbirini takip eden stilize edilmiş çiçek motifleri bulunmaktadır. Halıdaki bordür ise arapeli motifi kullanılmıştır. Bu desen zikzak çizgilerin arasına yerleştirilmiş bitkisel bezemelere yer verilmiştir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-36

Çizim no: 4

Envanter no:2008/94E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1940

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Sıdıklı İkizağıl Köyü Camii

Türü: Namazlık Halı

Boyutları:

En:86cm

Boy:119 cm

Bordür Eni:15 cm

Bordür Boyu: 119 cm

Hav Yüksekliği:9 mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 29x31

Kullanılan İplik türü:

Atkıda, Çözüde, İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Bej, koyu vişne, gri, beyaz, kırmızı, yeşil, pembe, yavruağzı, siyah

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, mavi, siyah, yeşil, beyaz, gri, eflatun, haki yeşil, koyu vişne

Yöredeki Adı: Kandilli Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, beşgen, eş kenar dörtgen, daire, yamuk, verev çizgi, üçgen, düz çizgi, çarpı, paralel kenar

Bitkisel Bezeme: Tomurcuk, stilize çiçek, yaprak, dal, hatai

Sembolik Bezeme: Kandil, sütun, çatıkkaş

Nesneli Bezeme: Sandık

Kompozisyon Özellikleri: Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip, mihrap tek renk ince bir kontörle ‘tilif’ çevrenmiştir. Mihrabın tepe noktasından daire şekilli bir bağ ile inen bir kandil bulunmaktadır. Zeminin sağ ve sol yanında bitkisel bezemelerden oluşan sütunlar bulunmakta ve mihraba bağlandıkları görülmektedir. Mihrabın üstü zemin ile birleştirilmemiş, benek formda bitkisel bezemelerden oluşmuştur. Mihrabın tepe noktasının içine belli aralıklarla dizilmiş tomurcuk çiçeklere yer verilmiştir. Mihrabın alt kısmına dört adet ikisi sütunların içinde diğerleri dışında stilize çiçekler yerleştirilmiştir. Buraya kadar olan kompozisyon sanki caminin tavanından sarkan avize görünümü oluşturmaktadır. Sandık bölümü hatai motifinin yanlarından çıkan yaprakların arasına stilize çiçek motifinin tekrar etmesiyle oluşmuş, üst kısmındaki şerit çatıkkaş motifi ile alt kısmıysa çarpı benzeri şeklin eşkenar dörtgenle sıralı şekilde tekrarından oluşmuştur. Halıda iki dar biri enli üç bordür bulunmakta, dar bordür leblebili su benzeri yan yana dizilmiş dairelerin içine noktalar yerleştirilmiştir. Halının enli bordürü birbirini paralel şekilde takip eden çiçek, yaprak ve stilize dal motifleri oluşturmaktadır. Halıyı çevreleyen ince bordürde ise çatıkkaş motifi kullanılmıştır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-37

Çizim no:--

Envanter no:2008/104E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1954

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Müftülük Cami

Türü: Namazlık Halı

Boyutları:

En:82 cm

Boy:105 cm

Bordür Eni:15 cm

Bordür Boyu:105 cm

Hav Yüksekliği:8 mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 27x33

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, kırmızı, koyu vişne, mavi, eflatun, yeşil, beyaz, pembe, bej, yavruağzı, siyah

Bordürde: Beyaz, kırmızı, pembe, eflatun, siyah, yeşil, açık mavi, mavi, bej

Yöredeki Adı: Kandilli Seccade**Seçilen Konu:**

Geometrik Bezeme: Beşgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, yamuk, daire, üçgen, verev çizgi, düz çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Kandil, sütun

Nesneli Bezeme: Basamak, çengel, sandık

Kompozisyon Özellikleri: Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip bir örnektir. Mihrap tek renkli basamak şekliyle daralan ince bir ‘tilif’ kontörle çevrelenmiş, uç kısmı sırt sırta vermiş çengel motifleri ile birleştirilmiştir. Mihrabın tepe noktasından nişten aşağı doğru büyükçe bir kandil sarmakta, sağında ve solunda stilize dal, yaprak motifleri ile bağlanmış küçük kandiller görülmektedir. Bu küçük kandillerin altında zeminin sağ ve sol yanında bitkisel bezemelerden oluşan sütunlar bulunmaktadır. Zeminin köşe kısımlarına çiçek ve stilize yaprak motifleri yerleştirilmiştir. Halının sandık bölümünde bitkisel bezemeler görülmektedir. Sandık bölümünün alınlık kısmı diğerine göre daha dar dokunmuştur. Zemini üçgenli su kuşaklar çevrelemiştir. Halıdaki tek bordür birbirini paralel şekilde takip eden bitkisel formlardan oluşan çiçek, yaprak ve stilize dal motifleri oluşturmaktadır. Bordürü çevreleyen kuşak zemindeki ile aynıdır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-38

Çizim no:--

Envanter no:112 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Kervansaray Mah. Serindağ Camii

Türü: Namazlık Halı

Boyutları:

En:80 cm

Boy:135 cm

Bordür Eni:15 cm

Bordür Boyu:135 cm

Hav Yüksekliği:7mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 28x34

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Turkuaz, koyu vişne, siyah, kırmızı, mavi, kahverengi, yeşil, beyaz, pembe, açık mavi, açık kahve, ten rengi

Bordürde: Kahve, kırmızı, pembe, mavi, siyah, eflatun, yeşil, açık mavi, beyaz

Yöredeki Adı: Kandilli Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Beşgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, düz çizgi, verrev çizgi, zikzak çizgi, üçgen, oval, yamuk

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, gül, hatai, salkım söğüt

Sembolik Bezeme: Kandil, sütun

Nesneli Bezeme: Basamak, çengel, sandık

Kompozisyon Özellikleri: Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip, mihrap basamak şeklinde daralarak yükselmektedir. Mihrabın etrafı içerisi zikzaklı suya benzer bir kuşakla çevrelenmiş, mihrabın tepe noktasından inen sarkıtlı çift yönlü çengel motifinin ortasından büyükçe bir kandil sarkmaktadır. Çengellerin uçlarında stilize dal ve yaprak motiflerine bağlanmış küçük kandiller görülmekte, altında zeminin sağ ve sol yanında bitkisel bezemelerden oluşan sütunlar bulunmaktadır. Zeminin köşe kısımlarına bir daldan çıkan gül, çiçek ve yaprak motifleri yerleştirilmiş, sandık bölümü üç adet stilize çiçek ve yaprak motifinin yan yana gelmesinden oluşmuş, zemin ve sandık zikzaklı suya benzer bir kuşakla çevrelemiştir. Halıda biri enli diğeri dar iki bordür bulunmakta, enli bordürünü hatai çiçeğinin yanlarından çıkan dal ve yaprak motifinin arasına çiçek motifinin yerleştirilmesinden oluşturmaktadır. Halıyı çevreleyen dar bordürde ise zikzaklı su motifi kullanılmıştır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-39

Çizim no:--

Envanter no: 125 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1968

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Sıdıklı İkizağıl Köyü

Türü: Namazlık Halı

Boyutları:

En:65 cm

Boy:125 cm

Bordür Eni:10 cm

Bordür Boyu:125 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi:26x30

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kahverengi

Zemin Deseninde: Açık kahverengi, koyu vişne, yeşil, beyaz, mavi, kırmızı, pembe, turuncu, açık mavi, kahverengi, sarı, ten rengi

Bordürde: Kırmızı, kahverengi, pembe, beyaz, turuncu, yeşil, mavi, eflatun, açık mavi, siyah

Yöredeki Adı: Kandilli Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Beşgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, düz çizgi, verrev çizgi, üçgen, oval

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Kandil, Sütun

Nesneli Bezeme: Zincir

Kompozisyon Özellikleri: Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip, mihrap bir dal üzerinde stilize çiçek ve yaprak motiflerinden oluşmaktadır. Bu dalın tepe noktasından zincirle bir kandil sarmaktadır. Mihrabın sağ ve sol alt kısımlarında sütun formunda küçük kandiller yer almıştır. Mihrabın köşe kısımlarına bitkisel bezemeler yerleştirilmiştir. Zemin ve bordür verrev çizgili iki renkli kuşaklarla çevrelenmiştir. Halıdaki bordür çiçek motifinin her iki yanından verrev şekilde çıkan tomurcukların tekrarından oluşmaktadır. Mihrabın üst kısmında halının dokuma yılı işlenmiştir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-40

Çizim no: 51

Envanter no: 133 E

İnceleme tarihi: 2008

Üretim tarihi: 1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Ali Çam Camii

Türü: Namazlık Halı

Boyutları:

En: 94 cm

Boy: 135 cm

Bordür Eni: 15 cm

Bordür Boyu: 135 cm

Hav Yüksekliği: 5 mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 25x28

Kullanılan İplik türü:

Atkıda, Çözüde, İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Koyu vişne, sarı, yeşil, beyaz, pembe, mavi, kırmızı, siyah

Bordürde: Koyu vişne, sarı, kırmızı, pembe, mavi, yeşil, beyaz, kahverengi

Yöredeki Adı: Mihraplı Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Yedigen, dikdörtgen, düz çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Çiçek, yaprak, dal

Nesneli Bezeme: Basamak, çengel, ok, sepet

Kompozisyon Özellikleri: Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip bir örnektir. Mihrap çengel desenli bir kuşakla basamak şeklinde daralarak yükselmiştir. Mihrabın tepe noktası üç tane ok şeklinin çevrelenmesinden oluşan geometrik bezemelerle birleştirilmiştir. Mihrap içinde gerçek üslupta bir çiçek demeti yer almaktadır. Zeminin dört köşesinde ikisi mihrap içinde ikisi köşelerde vazo veya sepet benzeri motiflerin içlerinde gerçekçi çiçek demetleri görülmektedir. Zemin ve bordür düz bir kontörle çevrelenmiştir. Halıdaki tek bordür birbirine dönük iki gerçekçi çiçek ve yaprak motifinin tekrarından oluşmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-41

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1944

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Ahievran Mahallesi

Türü: Namazlık Halı

Boyutları:

En:86 cm

Boy:135 cm

Bordür Eni:15 cm

Bordür Boyu:135 cm

Hav Yüksekliği:8 mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 28x28

Kullanılan İplik türü:

Atkıda, Çözüde, İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, eflatun, mavi, yeşil, beyaz, pembe, lacivert, kırmızı, sarı, açık mavi, siyah, gri

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, mavi, siyah, yeşil, beyaz, sarı, gri, eflatun, yavruağzı, koyu vişne

Yöredeki Adı: Kandilli Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Beşgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, kare, düz çizgi, yamuk, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, hatai, tomurcuk, sümbül, salkım söğüt

Sembolik Bezeme: Kandil, sütun, elibelinde

Nesneli Bezeme: Basamak, çengel, zincir, sandık

Kompozisyon Özellikleri: Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip bir örnektir. Mihrap basamak şeklinde daralarak yükselen elibelindeye benzer bir motifle birleştirilmiştir. Mihrabın tepe noktasından zincirle inen çift yönlü çengel motifinin ortasından büyükçe bir kandil sarkmaktadır. Çengellerin uçlarında da stilize dal ve yaprak desenlerine bağlanmış küçük kandiller görülmektedir. Bu küçük kandillerin altında zeminin sağ ve sol yanında bitkisel bezemelerden oluşan sütunlar bulunmaktadır. Köşe kısımlarına bir daldan çıkan çiçek ve yaprak motifleri yerleştirilmiştir. Köşelerdeki motiflerden çıkan tomurcuklar basamakların üzerlerine yerleştirilmiştir. Mihrabın etrafı küçük karelerin yan yana gelmesi ile oluşmuş kuşaklarla çevrelenmiştir. Halının sandık bölümü stilize çiçek motifinden çıkan dalların, yaprakların arasında kalan hatai çiçeklerin birbirini takip etmesiyle oluşmuştur. Halı, zemin ve sandık bölümünü üçgenli su desenli ince kuşaklar çevrelemiştir. Halının bordürü açık renk bir ‘tilif’ kontörle geçilmiştir. Halının bordürünü geometrik formların içlerine çiçek, sümbül, stilize çiçek ve yaprak motiflerinin tekrarından oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Nurten SARAÇOĞLU

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/1952

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Emekli

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Sağıp Ağa Apt. Kat:4 No:11

BİLGİ FORMU-42

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1960

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Ahi Evran Mahallesi

Türü: Namazlık Halı

Boyutları:

En:65 cm

Boy:120 cm

Bordür Eni:10 cm

Bordür Boyu:120 cm

Hav Yüksekliği:7mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi:27x33

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, kırmızı, mavi, yeşil, açık mavi, siyah, sarı, beyaz, pembe

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, mavi, açık mavi, yavruağzı, sarı, turuncu, siyah, beyaz

Yöredeki Adı: Kandilli Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Beşgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, düz çizgi, yamuk, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Kandil, sütun, çatıkkaş

Nesneli Bezeme: Ok, çengel, sandık

Kompozisyon Özellikleri: Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip bir örnektir. Mihrabın uç kısmı çengel benzeri bir motifle birleştirilmiş etrafı açık renk ince bir kuşakla çevrelenmiştir. Mihrabın tepe noktasında ok şeklinde bir bağ ile büyükçe bir kandil sarmaktadır. Bu bağın yanlarından çıkan stilize dal ve yaprak motiflerine bağlanmış küçük kandiller görülmektedir. Zeminin sağ ve sol yanında bitkisel bezemelerden oluşan sütunlar bulunmaktadır. Zeminin köşe kısımlarına geniş yapraklı stilize çiçek ve yaprak motifleri yerleştirilmiştir. Halının sandık bölümü üçgen şekli oluşturan hançer yapraklarının aralarına stilize çiçeklerden oluşmuştur. Halı, zemin ve sandık bölümleri tek renkli düz bir kuşakla çevrelenmiştir. Halıdaki bordürde ise çatıkkaş motifi benzeri motif kullanılmıştır. Zikzak oluşturan dal ve yaprakların aralarına çiçekler yerleştirilmiştir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

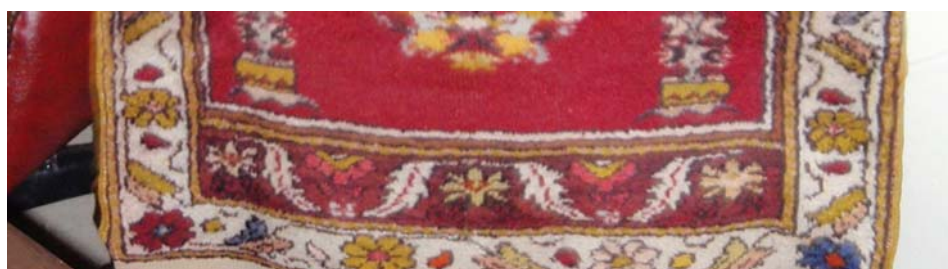
Adı ve Soyadı: Kadir ŞENYÜZ

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/1950

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Muhtar

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Muhtarlığı

BİLGİ FORMU-43

Çizim no:--

Envanter no:103 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Karalar Köyü Camii

Türü: Namazlık Halı

Boyutları:

En:75 cm

Boy:120 cm

Bordür Eni:15 cm

Bordür Boyu: 120 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 26x30

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Turuncu

Zemin Deseninde: Kahverengi, kırmızı, turuncu, siyah, pembe, bej, yeşil, beyaz,

sarı

Bordürde: Kahverengi, pembe, siyah, bej, sarı, turuncu

Yöredeki Adı: Yöredeki Adı Bilinmiyor

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, düz çizgi, verev çizgi, üçgen, zikzak çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Nesneli Bezeme: Testere dişi

Sembolik Bezeme: Elibelinde, çatıkkaş

Figürlü Bezeme: Sinek

Kompozisyon Özellikleri: Çift yönlü mihraplı kompozisyona sahip, zemin iç içe geçmiş altıgen yapılardan oluşmaktadır. Halının göbeği yıpranmış olsa da çiçek, stilize çiçek ve yaprak motiflerinden oluştuğu görülmektedir. Zeminin köşeleri ‘sinek’ motifi ile doldurulmuştur. Zeminin içi ‘testere dişi’ kuşak çevrenmiştir. Sandık bölümü benzeri bir dikdörtgen yapı görülmektedir. Bu bölüm stilize çiçek ve yaprak motiflerinin yan yana gelmesiyle oluşmuştur. Halıda biri enli diğeri dar iki bordür bulunmaktadır. Halıdaki dar bordürde çatıkkaş motifi kullanılmıştır. Halıdaki enli bordürde ise zikzak çizen kuşakların arasına elibelinde benzeri stilize çiçek motifleri yerleştirilmiştir. Halı biri düz diğeri iki renkli verev kuşakla çevrenerek bitirilmiştir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-44

Çizim no: 47

Envanter no: 114 E

İnceleme tarihi: 2008

Üretim tarihi: 1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Karalar Köyü Camii

Türü: Namazlık Halı

Boyutları:

En: 80 cm

Boy: 120 cm

Bordür Eni: 15 cm

Bordür Boyu: 120 cm

Hav Yüksekliği: 5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 23x27

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Turuncu

Zemin Deseninde: Kahverengi, kırmızı, eflatun, açık kahve, yeşil, bej, pembe, açık mavi, siyah, turuncu, sarı

Bordürde: Kahverengi, pembe, sarı, eflatun, siyah, yeşil, bej, açık mavi, turuncu, beyaz

Yöredeki Adı: Yöredeki Adı Bilinmiyor

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, kare, düz çizgi, üçgen, oval, çarpı

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Nesneli Bezeme: Basamak, çengel

Kompozisyon Özellikleri: Çift yönlü kompozisyona sahip bir örnektir. Halının göbek kısmı uçları basamak şeklinde daralan altıgen bir yapıdan oluşmaktadır. Göbek ortasında çarpı şekli bulunan kareden oluşmuştur. Bu karenin yanlarına hayvan başını andıran bezemeler yerleştirilmiş üst ve altına da çiçek, stilize yaprak ve stilize dal motifleri ile doldurulmuştur. Zeminin içi düz bir kontörle ‘tilif’ çevrelenmiştir. Zeminin köşelerinde çengel motifleri yer almaktadır. Zeminin çevresine ince düz bir kuşak geçirilmiştir. Halının bordürü geniş geometrik yapraklı stilize çiçek motiflerinin tekrarından oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-45

Çizim no:--

Envanter no:116 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1955

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Yenice Mahallesi Kümbetaltı Camii

Türü: Namazlık Halı

Boyutları:

En:84 cm

Boy:145 cm

Bordür Eni:15 cm

Bordür Boyu:145 cm

Hav Yüksekliği:9mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi:28x32

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, kırmızı, açık kahve, eflatun, yeşil, bej, pembe, beyaz, mavi, siyah

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, mavi, beyaz, siyah, yeşil, koyu vişne, turuncu

Yöredeki Adı: Kandilli Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Beşgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, yamuk, daire, düz çizgi, üçgen, zikzak çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, hatai, hançer yapraklar

Sembolik Bezeme: Kandil, sütun, çatıkkaş

Nesneli Bezeme: Çengel, sandık

Kompozisyon Özellikleri: Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip, mihrabın uç kısmı çengel benzeri bir motifle birleştirilmiş etrafı açık renk ince bir kuşakla çevrelenmiştir. Mihrabın tepe noktasından sarkıtlı çift yönlü çengel motifinin ortasından büyükçe bir kandil sarmakta, çengellerin uçlarında da stilize dal ve yaprak motiflerine bağlanmış küçük kandiller görülmektedir. Bu küçük kandillerin altında sütunlar bulunmaktadır. Zeminin köşe kısımlarına stilize çiçek, yaprak motifleri yerleştirilmiştir. Sandık bölümü üçgen şekli oluşturan hançer yapraklarının aralarına çiçeklerin gelmesinden oluşmakta ve zikzaklı su kuşakla çevrelemiştir. Halıda biri enli diğeri ikisi dar üç bordür bulunmakta, enli bordür hatai çiçeğinin yanlarından çıkan stilize dal, yaprakların arasına stilize çiçek motifi, dar bordür ise çatıkkaş motifi kullanılmıştır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-46

Çizim no:--

Envanter no:2008-126 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1948

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Aşıkpaşa Mahallesi Karlıoğlu Camii

Türü: Namazlık Halı

Boyutları:

En:94 cm

Boy:150 cm

Bordür Eni:15 cm

Bordür Boyu: 150 cm

Hav Yüksekliği:7mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi:27x33

Kullanılan İplik türü:

Atkıda, Çözüde, İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, açık kahve, yeşil, beyaz, pembe, açık mavi, kırmızı, bej, mavi, siyah

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, açık mavi, siyah, yeşil, eflatun, turuncu, bej, beyaz, açık kahve, koyu vişne

Yöredeki Adı: Kandilli Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Beşgen, dikdörtgen, oval, daire, düz çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize dal, çiçek, yaprak, hatai,

Sembolik Bezeme: Kandil, sütun

Nesneli bezeme: Çengel, zincir, sandık

Kompozisyon Özellikleri: Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip, mihrabın uç kısmı daire formunda bir motifle birleştirilmiş etrafı açık renk ince bir kontörle ‘tilif’ çevrelenmiştir. Mihrabın tepe noktasından iki renkli bir bağ ile inen büyükçe bir kandil bulunmaktadır. Zeminin sağ ve sol yanında bitkisel bezemelerden oluşan sütunlara yer verilmiştir. Köşe kısımlarına bir daldan çıkan stilize çiçek ve yaprak motifleri yerleştirilmiştir. Mihrabın alt kısmına birbirini takip eden saplı çiçekler yerleştirilmiştir. Sandık bölümü zikzak çizen bir dal üzerinde stilize çiçek ve yaprakların aralarına çiçek motiflerinin yerleştirilmesinden oluşmaktadır. Halıda iki dar biri enli üç bordür bulunmakta, dar bordürler ve sandık bölümünün etrafı birbirinin aynı desenlerden oluşmaktadır. Halıdaki dar bordür bir çengel bir çiçek motifinin birbirini düzenli takip etmesinden oluşmuş, enli bordürü hatai motifinin sağından ve solundan çıkan çiçek, yaprak ve dal motiflerinin arasına tekrar hatai motifinin gelmesinden oluşmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-47

Çizim no: 3, 31

Envanter no:2008-131E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1954

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Sultan Ahmet Camii

Türü: Seccade Halısı

Boyutları:

En:102cm

Boy:160 cm

Bordür Eni:30 cm

Bordür Boyu: 160 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 29x31

Kullanılan İplik türü:

Atkıda, Çözüde, İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, beyaz, kırmızı, açık mavi, siyah, sarı, turuncu, bej

Bordürde: Kahverengi, sarı, siyah, eflatun, bej, turuncu, beyaz

Yöredeki Adı: Mihraplı Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Beşgen, dikdörtgen, paralel kenar, daire, kare, düz çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Çiçek, stilize çiçek

Sembolik Bezeme: Hayat ağacı, arapeli

Nesneli Bezeme: Çengel, basamak, testere dişi, sandık, yıldız

Figürlü Bezeme: Kuş

Kompozisyon Özellikleri: Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip bir örnektir. Mihrap basamak şeklinde daralarak yükselmektedir. Mihrabın ucu çengel motifi ile birleştirilmiş içi ise boş bırakılmıştır. Halının sandık bölümü mihrap benzeri çatıların içine hayat ağacı motifi diğer tarafına bozulmuş arapeli motifi ve sırt sırtta vermiş kuş motiflerine yerleştirilmiştir. Zemini ve sandık bölümünü testere dişi benzeri bir kuşak çevrelemiştir. Halıda üç bordür bulunmaktadır. İçteki bordür kare şekilli dışı taraklı stilize çiçeklerin birbirini tekrar etmesi ile oluşmaktadır. Ortadaki bordürde ise paralel kenar şeklinin içine yıldız şekilli çiçeklerin yerleştirilmesinden oluşmuştur. En dıştaki bordürde ise yıldız şekilli çiçeklerin birbirlerini düzenli takip etmesi oluşmuştur. Bordürler arası geçişler kuşaklarla yapılmıştır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-48

Çizim no:--

Envanter no:2008-132 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1955

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Müstean Camii

Türü: Seccade Halısı

Boyutları:

En:110cm

Boy:160 cm

Bordür Eni:30 cm

Bordür Boyu: 160 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi:29x34

Kullanılan İplik türü:

Atkıda, Çözüde, İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, açık kahve, beyaz, pembe, kırmızı, sarı, açık mavi, bej

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, mavi, sarı, yeşil, eflatun, beyaz, gri, siyah, açık kahve

Yöredeki Adı: Toplu Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, kare, üçgen, düz çizgi, verrev çizgi, zikzak çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, dal, yaprak, pıtrak, çiçek tomurcukları

Sembolik Bezeme: Elma, arapeli, top

Figürlü Bezeme: Kuş

Nesneli Bezeme: Testere dişi, çengel, sandık

Kompozisyon Özellikleri: Çift yönlü mihraplı kompozisyona sahip, eş kenar dörtgen formunda turuncu motifli bir göbek bulunmaktadır. Göbeğin ortası dört yapraklı bir çiçeğin geniş yapraklı stilize çiçek motifinin içine yerleştirilmesinden oluşmuştur. Bu motifin etrafına on iki adet rozet şeklinde halk arasında ‘elma’ diye bilinen çiçekler yerleştirilmiştir. Göbeklerin uçları pıtrak ile bitirilmiş, mihrabın içi testere dişi motifi ile çevrelenmiştir. Zeminin köşeleri çengel motifleri ile doldurulmuş, zemin ve sandık bölümü zikzaklı su ile çevrelenmiştir. Halının sandık bölümünde arapeli desenine yer verilmiştir. Halıda ikisi dar biri enli üç bordür bulunmakta, dar bordürler saplı çiçeklerin alt alta tekrarından oluşmuştur. Halının bordür geçişlerinde üçgenli su ve zikzaklı su kullanılmıştır. Halıdaki enli bordür ise kare formda küçük çiçek tomurcuklarının tekrarından oluşmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-49

Çizim no:--

Envanter no:136 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1954

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Karlıoğlu Camii

Türü: Namazlık Halı

Boyutları:

En:82 cm

Boy:112 cm

Bordür Eni:15 cm

Bordür Boyu:112 cm

Hav Yüksekliği:7mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 28x32

Kullanılan İplik türü:

Atkıda, Çözüde, İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, yeşil, beyaz, pembe, kırmızı, açık kahve, eflatun, siyah, sarı, bej

Bordürde: Kahverengi, yavruağzı, siyah, yeşil, kırmızı

Yöredeki Adı: Kandilli Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Beşgen, dikdörtgen, üçgen, eş kenar dörtgen, daire, düz çizgi, zikzak çizgi, oval

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Kandil, arapeli,

Nesneli Bezeme: Basamak, sandık

Figürlü Bezeme: Ejder

Kompozisyon Özellikleri: Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip, mihrap basamak şeklinde daralarak yükselmiş, stilize çiçek motifi ile birleştirilmiştir. Mihrabın tepe noktasından büyükçe bir kandil sarkmaktadır. Mihrabın içi belirli aralıklarla yerleştirilmiş saplı küçük çiçekler yerleştirilmiştir. Zeminin köşe kısımları bir daldan çıkan çiçek ve yaprak motifinin serpiştirilmesi ile doldurulmuştur. Halının sandık bölümü ‘arapeli’ motifi ve zikzakların üstüne ortadan boğumlu iki başlı ‘ejder figürü’ ile süslenmiştir. Halıyı, zemini ve sandık bölümünü zikzaklı su kuşaklarla çevrelemiştir. Halıdaki enli bordür birbirini paralel şekilde takip eden bitkisel formlardan oluşan çiçek, stilize yaprak ve dal motifleri oluşmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-50

Çizim no: 21, 50

Envanter no:225 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1948

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Homurlu Beşler Köyü Camii

Türü: Seccade Halısı

Boyutları:

En:122cm

Boy:160 cm

Bordür Eni: 15 cm

Bordür Boyu:160 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 28x28

Kullanılan İplik türü:

Atkıda, Çözüde, İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Koyu vişne, açık yeşil, beyaz, bej, kırmızı, hardal sarısı, açık mavi, açık kahve, sarı, ten rengi

Bordürde: Kahve, kırmızı, açık mavi, siyah, hardal sarısı, bej, beyaz, sarı, mavi

Yöredeki Adı: Hayat Ağaçlı Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Beşgen, dikdörtgen, üçgen, daire, kare, düz çizgi, verev çizgi, zikzak çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, ağaç

Sembolik Bezeme: Ev, bahçe, hayatağacı, çatıkkaş

Nesnel Bezeme: İbrik, ev

Kompozisyon Özellikleri: Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip bu örnekte mihrabı altı üçgen çizgili enli bir kuşak çevrelemiştir. Kuşağın içi, farklı renk ve belli aralıklarda zincir benzeri verev çizgilerle doldurulmuştur. Mihrabın tepe noktası stilize bir çiçek motifi ile sonlandırılmıştır. Mihrabın içinde manzara tasvirleri yer almakta, üst üste dizilmiş üç bahçe platformu ve üzerlerinde yanyana dizilmiş sembolik evlerin aralarına yerleştirilmiş stilize ağaçlara yer verilmiştir. En üstteki sembolik bahçenin tepesine ağzından su damlayan bir ibrik yerleştirilmiştir. Mihrabın tabanını ikiye bölen üç adet ikisi yarı biri tam hayatağacı motifi yer almıştır. Hayatağaçlarının aralarına ise ince sınırlarla birbirinden ayrılmış üçer adet önü bahçeli sembolik evler yerleştirilmiştir. Mihrabın iç duvarlarına saplı çiçekler ve küçük karelerle karelere yer verilmiştir. Zeminin köşeleri stilize çiçeklerle doldurulmuştur. Zemin açık renk bir tilifle çevrelenmiştir. Halıda ikisi dar ikisi enli dört bordür bulunmaktadır. Zemini çevreleyen bordür küçük bir stilize daldan çıkan stilize çiçek ve yaprak motiflerinin tekrarından oluşmaktadır. Enli bordürleri birbirine bağlayan açık renk dar bordürde; uzun kenarları düz, kısa kenarları ise verev çizgilerden oluşmaktadır. Halıdaki diğer enli bordür ise ‘çatıkkaş’ motifi oluşmuştur. Halı çevreleyen dar bordürde ise zikzaklı su çevrelenmiştir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-51

Çizim no:--

Envanter no:226 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1954

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Bağbaşı Mahallesi Yeni Evler Camii

Türü: Namazlık Halı

Boyutları:

En:73cm

Boy:125 cm

Bordür Eni:15 cm

Bordür Boyu:125 cm

Hav Yüksekliği:7mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 27x33

Kullanılan İplik türü:

Atkıda, Çözüde, İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, kırmızı, siyah, yeşil, beyaz, lacivert, mavi, açık mavi, açık kahve, turuncu

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, gri, eflatun, siyah, yeşil, lacivert, açık mavi, açık kahve, beyaz

Yöredeki Adı: Kandilli Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Beşgen, dikdörtgen, üçgen, eş kenar dörtgen, yamuk, daire, kare, düz çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, hatai

Sembolik Bezeme: Kandil, sütun

Nesneli Bezeme: Çengel, basamak, sandık

Kompozisyon Özellikleri: Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip, mihrap basamak şeklinde daralarak yükselmiştir. Mihrabın tepesinden aşağı çift yönlü çengel motifinin ortasından büyükçe bir kandil sarmaktadır. Çengellerin uçlarında da stilize dal ve yaprak desenlerine bağlanmış küçük kandiller görülmekte, altında zeminin sağ ve sol yanında bitkisel bezemelerden oluşan sütunlar bulunmaktadır. Zeminin köşe kısımlarına çiçek, hatai, stilize çiçek ve yaprak motifleri yerleştirilmiştir. Halının sandık bölümü iri yapraklı üç adet çiçek deseniyle süslenmiştir. Sandık bölümü kare formu çiçek deseninin aralarına karelerin yerleştirilmiş kuşakla çevrelenmiş, zemini üçgenli su desenli kuşak çevrelemiştir. Halıdaki bordür birbirini paralel şekilde takip eden bitkisel formlardan oluşan çiçek, yaprak ve dal desenleri oluşmaktadır.

Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-52

Çizim no: 50

Envanter no:227 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1954

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Homurlu Beşler Köyü Camii

Türü: Namazlık Halı

Boyutları:

En:88 cm

Boy:148 cm

Bordür Eni: 20 cm

Bordür Boyu:148 cm

Hav Yüksekliği:6mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 24x27

Kullanılan İplik türü:

Atkıda, Çözüde, İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Açık kahve, kırmızı, siyah, mavi, bej, pembe

Bordürde: Açık kahve, kırmızı, pembe, mavi, siyah, yeşil, beyaz

Yöredeki Adı: Kandilli Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Beşgen, dikdörtgen, oval, üçgen, eş kenar dörtgen, daire, düz çizgi, zikzak çizgi

Bitkisel Bezeme: Çiçek

Sembolik Bezeme: Kandil, koçboynuzu, elma

Nesneli Bezeme: İbrik, basamak, zincir

Kompozisyon Özellikleri: Bu örnek tek yönlü mihraplı bir kompozisyona sahiptir. Mihrap basamak şeklinde daralarak yükselmektedir. Mihrabın ucu çengel ve koçboynuzu benzeri bir desenle birleştirilmiştir. Mihrabın tepe noktasından zincirle inen küçük bir kandil görülmektedir. Kandilin altına dokuyucu ismini işlemiştir. Mihrabın etrafı üç farklı renk ve zikzaklı su ile çevrelenmiştir. Mihrabın köşelerine ibrik motifi yerleştirilmiştir. İbriklerin başlarına harfler dokunmuştur. Zemin açık renk ince bir kuşakla çevrelenmiştir. Bu kuşakların farklı renkleri bordürün iki tarafında da bulunmaktadır. Halının bordürü elma desenli çiçeklerin belli aralıklarla yerleştirilmesinden oluşmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-53

Çizim no:--

Envanter no:231 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1955

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Bağbaşı Yeni Camii

Türü: Namazlık Halı

Boyutları:

En:88 cm

Boy:148 cm

Bordür Eni:15 cm

Bordür Boyu:148 cm

Hav Yüksekliği:7mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi:28x33

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, açık kahve, yeşil, beyaz, pembe, kırmızı, bej, Eflatun, siyah, yavruağzı, turuncu

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, açık mavi, siyah, yeşil, gri, açık kahve, eflatun, beyaz,

Yöredeki Adı: Kandilli Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Beşgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, yamuk, düz çizgi, zikzak çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, hatai

Sembolik Bezeme: Kandil, sütun, çatıkkaş, havabaşı

Nesneli Bezeme: Çengel, zincir, sandık

Kompozisyon Özellikleri: Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip, mihrabın uç kısmı çengel benzeri bir motif ile birleştirilmiş etrafi açık renk ince bir kuşakla çevrelenmiştir. Mihrabın tepe noktasından zincirle inen çift yönlü çengel motifinin ortasından büyükçe bir kandil sarkmaktadır. Çengellerin uçlarında da stilize dal ve yapraklara bağlanmış küçük kandiller görülmekte, altında bitkisel bezemelerden sütunlar bulunmaktadır. Zeminin köşe kısımlarına stilize çiçek ve yaprak motifleri yerleştirilmiştir. Sandık bölümü bitkisel formlardan oluşan birbirini ‘havabaşı’ motifinin yerleşmesi ile oluşmuş, zikzaklı su desenli bir kuşakla çevrelenmiştir. Halıda biri enli ikisi dar üç bordür bulunmakta, enli bordürünü hataiden çıkan stilize yaprak motiflerinin arasına stilize çiçek motifinin gelmesiyle, dar bordürde ise çatıkkaş motifi kullanılmıştır.

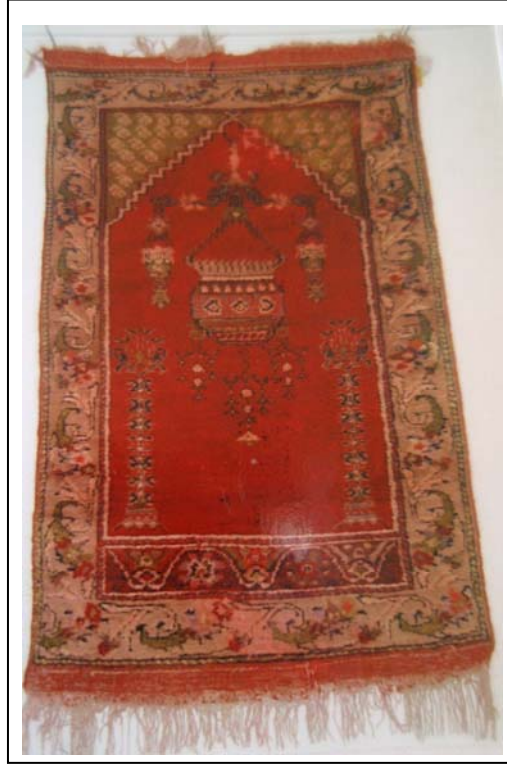
Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-54

Çizim no:--

Envanter no:233 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1954

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Yeni Mahalle Hamidiye Camii

Türü: Namazlık Halı

Boyutları:

En:75 cm

Boy:125 cm

Bordür Eni:15 cm

Bordür Boyu:125 cm

Hav Yüksekliği:6mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi:26x33

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, kırmızı, siyah, yeşil, beyaz, açık mavi, pembe, bej

Bordürde: Kırmızı, pembe, siyah, yeşil, mavi, beyaz, koyu vişne, turuncu, bej

Yöredeki Adı: Kandilli Seccade**Seçilen Konu:**

Geometrik Bezeme: Beşgen, üçgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, yamuk, daire, düz çizgi, verrev çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Kandil, sütun, havabaşı

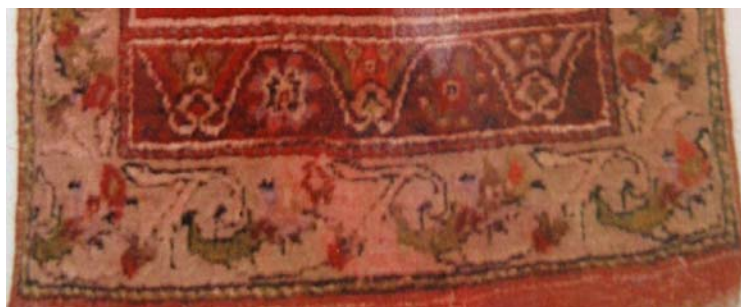
Nesneli Bezeme: Basamak, çengel, sandık

Kompozisyon Özellikleri: Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip bu örnekte dikdörtgen formun içinde beşgen şeklinde mihrap görülmektedir. Mihrap basamak şeklinde daralarak çengel motifi ile birleştirilmiş, mihrabın tepe noktasından inen sarkıtlı çift yönlü çengel motifinden büyükçe bir kandil sarmaktadır. Çengellerin uçlarında da stilize dal ve yaprak motiflerine bağlanmış küçük kandiller görülmekte, altında bitkisel bezemelerden oluşan sütunlar bulunmaktadır. Mihrabın köşe kısımlarına çengel motifleri yerleştirilmiş, sandık bölümünde bitkisel formlardan oluşan ‘havabaşı’ motifi kullanılmıştır. Zemin ve sandık bölümü iki renkli bir kontörle ‘tilif’ geçilmiştir. Halının enli bordürü birbirini paralel şekilde takip eden çiçek, stilize çiçek, yaprak ve dal motifleri oluşturmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-55

Çizim no:--

Envanter no:234 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1954

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Bağbaşı Mahallesi Yenievler Camii

Türü: Namazlık Halı

Boyutları:

En:75cm

Boy:115 cm

Bordür Eni:8 cm

Bordür Boyu: 115 cm

Hav Yüksekliği:7mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 25x32

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, açık kahve, yeşil, beyaz, pembe, kırmızı, mavi, siyah, krem rengi, açık mavi

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, açık mavi, siyah, yeşil, eflatun, açık kahve, bej, beyaz

Yöredeki Adı: Kandilli Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Beşgen, dikdörtgen, üçgen, yamuk, daire, sekizgen, verev çizgi, zikzak çizgi, düz çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, hatai, salkımsöğüt

Sembolik Bezeme: Kandil, sütun, çatıkkaş, sandık

Kompozisyon Özellikleri: Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip, mihrap tek renkli bir kontörle daralarak yükselmiştir. Mihrabın tepe noktasından inen bir bağın ortasından büyükçe bir kandil sarmaktadır. Bağın sağ ve sola ayrılan uçlarında da stilize dal ve yaprak motiflerine bağlanmış küçük kandiller görülmekte, altında sütunlar bulunmaktadır. Bu sütunların arasına yer ve isim dokunmuştur. Zeminin köşe kısımlarına halk arasında ‘salkımsöğüt’ motifleri yerleştirilmiştir. Halının sandık bölümü hatai çiçeğinin yanlarından çıkan yaprak motiflerinin arasına sekiz kollu çiçek motifleri yerleştirilmiştir. Sandık bölümü iki renkli verev çizgilerle çevrelenmiştir. Halının bordürünün bir kısa kenarı birbirini paralel şekilde takip eden çiçek, stilize çiçek, yaprak ve dal motiflerinden oluşturmaktadır. Halının üç kenarı da çatıkkaş benzeri bir motiften oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-56

Çizim no: 37

Envanter no: 2008-239 E

İnceleme tarihi: 2008

Üretim tarihi: 1955

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Çayağzı Kasabası Yukarı Mahalle Camii

Türü: Seccade Halısı

Boyutları:

En: 100 cm

Boy: 150 cm

Bordür Eni: 35 cm

Bordür Boyu: 150 cm

Hav Yüksekliği: 5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 25x28

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, açık kahve, mavi, siyah, turuncu, beyaz, bej, sarı, koyu vişne

Yöredeki Adı: Yöredeki Adı Bilinmiyor

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Dikdörtgen, yamuk, üçgen, daire, düz çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, çiçek tomurcukları

Sembolik Bezeme: Karıboşatan (kaynana çatlatan)

Kompozisyon Özellikleri: Düz bir zemin üzerine sahip bir örnektir. Halıda üç bordür bulunmaktadır. Zemin üçgenli su ile çevrelenmiştir. Halıda açık zemin üzerine dokunmuş iki aynı bordür bulunmaktadır. Bu bordürlerde halk arasında ‘karıboşatan, kaynana çatlatan’ adıyla bilinen sembolik bezemeler kullanılmıştır. Halının orta bordüründe kare formda açmamış çiçek tomurcuklarının tekrarı görülmektedir. Bordürler arası geçişlerde üçgenli su desenli kuşaklar kullanılmıştır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-57

Çizim no: 12, 20, 30

Envanter no: 2008-250 E

İnceleme tarihi: 2008

Üretim tarihi: 1959

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Değirmenkaşı Köyü Camii

Türü: Seccade Halısı

Boyutları:

En: 110 cm

Boy: 175 cm

Bordür Eni: 25 cm

Bordür Boyu: 85 cm

Hav Yüksekliği: 5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 30x32

Kullanılan İplik türü:

Atkıda, Çözüde, İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kırmızı, koyu vişne, açık kahve, beyaz, pembe, siyah, bej, gri

Bordürde: Kahve, kırmızı, pembe, sarı, siyah, gri, beyaz, koyu vişne, açık kahve

Yöredeki Adı: Toplu Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, düz çizgi, verrev çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Ladik gülü, stilize çiçek, yaprak, dal, karanfil, pıtrak, kelebek şekl. çiçek, çiçek tomurcukları,

Sembolik Bezeme: Elma, çatıkkaş, gelin ağlatan, arapeli, devetabanı, top

Figürlü Bezeme: Kuş

Nesneli Bezeme: Basamak, sandık, yıldız

Kompozisyon Özellikleri: Çift yönlü mihraplı kompozisyona sahip, zemin kenarları basamak şeklinde daralan altıgen yapıdan oluşmuştur. Halının göbeği ‘turunç’ motifli olarak bilinmektedir. Göbek dört yapraklı yıldız şekilli çiçek motifinden oluşmuştur. Bu çiçeğin etrafı on iki adet rozet şeklinde halk arasında ‘elma’ diye bilinen çiçekler yerleştirilmiştir. Çiçeklerden uzatılan aynı sayıda stilize çiçek motifleri ile bitirilmiştir. Bu göbek yörede ‘turunç deseni’ olarak bilinmektedir. Halının köşeleri yıldız şekilli çiçek, devetabanı, stilize çiçek ve bir daldan çıkan çiçek ve yaprak motifleri ile karışık olarak doldurulmuştur. Halının sandık bölümleri ayrı desenlerden oluşmuştur. Alınlık bölümü arapeli diğeri ise stilize çiçek, yaprak motifli ile dokunmuştur. Çevrelerine verrevli ince kuşaklar geçilmiştir. Halıda biri dar diğeri enli iki bordür bulunmakta, enli bordür farklı motiflerle dokunmuştur. Bunlar ladik gülü, karanfil, stilize çiçek ve yaprak motifleri, zikzak çizgilerin aralarına yerleştirilen çiçek motiflerinden oluşmuştur. Halıdaki dar bordürde de çatıkkaş benzeri, çiçek paralel kenar şekilli yaprak, yan yana dizilmiş çiçek farklı motiflere yer verilmiştir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-58

Çizim no: 43

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1920

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir-Cebeci Halı

Türü: Seccade Halısı

Boyutları:

En:105 cm

Boy:175 cm

Bordür Eni:20 cm

Bordür Boyu:175 cm

Hav Yüksekliği:6mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi:29x34

Kullanılan İplik türü:

Atkıda, Çözüde, İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Siyah, kırmızı, mavi, açık mavi, sarı, beyaz, pembe, koyu vişne, yeşil

Bordürde: Kahverengi, siyah, kırmızı, mavi, açık mavi, sarı, beyaz, pembe, bej, yeşil, açık kahve

Yöredeki Adı: Mihraplı Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Beşgen, dikdörtgen, daire, çarpı, kare, üçgen, düz çizgi, zikzak çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, ladik gülü, karanfil

Sembolik Bezeme: Koçboynuzu, elibelinde

Figürlü Bezeme: Sinek

Nesneli Bezeme: Basamak, sandık

Kompozisyon Özellikleri: Tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip, zemin üç kat basamak şeklinde daralarak yükselen beşgen şekilli mihraptan oluşmaktadır. Mihrabın tepesi koçboynuzu ve elibelinde motifi ile birleştirilmiştir. Mihrabın içi boş bırakılmış, köşe kısımları ise 'sinek' motifiyle süslenmiştir. Sandık bölümü son dönem üsluplaştırılmış ejder figürü yer almaktadır. Sandık bölümü çarpı ve kare formlu çiçek motiflerinin tekrarı ile çevrelenmiştir. Zeminin mihrabın kısmı taç şeklinde 'zikzaklı su' motifli kuşakla çevrelenmiştir. Halıda iki dar bir enli üç adet bordür bulunmakta, dar bordürlere zikzak şekilli dalın üzerindeki çiçekler ve yapraklar yerleştirilmiştir. Halıdaki enli bordürde 'ladik gülü' motifi kullanılmıştır. Bordürler arası geçişler zikzaklı sulu kuşaklarla sağlanmıştır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Mehmet CEBECİ-Cebeci Halı

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/ 1955

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Esnaf

BİLGİFORMU-59

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1975

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Cebeci Halı

Türü: Seccade Halısı

Boyutları:

En:105 cm

Boy:175 cm

Bordür Eni:25 cm

Bordür Boyu: 175 cm

Hav Yüksekliği:4mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 28x36

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, yavruağzı, kırmızı, yeşil, beyaz, pembe, mavi, açık mavi

Bordürde: Kahverengi, yeşil, pembe, kırmızı, eflatun, koyu vişne, bej, beyaz

Yöredeki Adı: Toplu Seccade

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, daire, üçgen, eş kenar dörtgen, zikzak çizgi, oval

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, hatai, yaprak, lale

Figürlü Bezeme: Kuş, sinek

Sembolik Bezeme: Arapeli, çatıkkaş, top

Nesneli Bezeme: Testere dişi, çengel, sandık

Kompozisyon Özellikleri: Çift yönlü mihraplı bir kompozisyona sahip, zeminin yanları basamak şeklinde daralarak yükselen altıgen şekilli mihraptan oluşmaktadır. Mihrabın etrafı ‘testere dişi’ ile çevrelenmiş ‘çengel’ motifi ile birleştirilmiştir. Göbekte, oval şeklin içinde artı oluşturacak şekilde ‘lale’ motifi aralarına yaprak motiflerine yer verilmiş bir rozet görülmektedir. Bu rozet stilize çiçek ve yaprak motifleri ile çerçeve içine alınmıştır. Mihrabın köşeleri ‘sinek’ motifi ile doldurulmuştur. Mihrabın üstünde ve altında kalan sandık bölümünde ‘arapeli’ motifi kullanılmış, ‘zikzaklı su’ ile süslenmiş kuşakla çevrelenmiştir. Halıda ikisi dar biri enli üç bordür bulunmakta, halıyı çevreleyen bu bordürler ‘üçgenli su’ kontörle birbirine bağlanmıştır. Halının birinci ve üçüncü bordürü ‘çatıkkaşa’ benzer bir motifle oluşmaktadır. Ortada bulunan bordürü ise stilize edilmiş bir dal üzerine yerleştirilmiş hatailer ve yaprakları oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Mehmet CEBECİ-Cebeci Halı

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/ 1955

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Esnaf

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Ünal çarşısı Yanı.

BİLGİ FORMU-60

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1975

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Aşıkpaşa Mah.

Türü: Minder

Boyutları:

En:60 cm

Boy:60 cm

Bordür Eni:6 cm

Bordür Boyu: 60 cm

Hav Yüksekliği:1,3 cm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 23x27

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Pamuk ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Mavi, yeşil, gri, pembe, siyah, ten rengi

Bordürde: Kahverengi, sarı, pembe, mavi, beyaz, kırmızı

Yöredeki Adı: Köşe minderi

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Daire, altıgen, eş kenar dörtgen, kare, düz çizgi

Bitkisel Bezeme: Çiçek, stilize yaprak, dal, hançerli yaprak

Sembolik Bezeme: Koçboynuzu, elibelinde, top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Halının göbeği altıgen formda stilize dal ve yaprak motifleri ile çevrelenmiş, üst ve alt kısımları içe doğru dönerek ‘elibelinde’ motifi ile bitirilmiştir. Bu bitkisel bezemelerin yanlarında ise ‘koçboynuzu’ figürü görülmektedir. Göbeğin ortası küçük altıgenden dağılan hançer şeklinde yapraklardan oluşmaktadır. Tüm halıyı çevreleyen ince bordürde birbirini paralel şekilde izleyen çiçek ve yaprak motiflerine yer verilmiştir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Nihat KAPLAN

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/1955

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Emekli

Açık Adresi: Aşıkpaşa Mah. Kazım Karabekir Cad. Sağlam Apt.15/11 Kırşehir

BİLGİ FORMU-61

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1941

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Aşıkpaşa Mah.

Türü: Minder

Boyutları:

En:70cm

Boy:70 cm

Bordür Eni:10 cm

Bordür Boyu:70 cm

Hav Yüksekliği:1,3 cm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 25x28

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Siyah, kırmızı, açık kahve, yeşil, beyaz, pembe, kahverengi, koyu vişne, eflatun, ten rengi, gri

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, beyaz, siyah, sarı, hardal sarısı, yeşil, koyu vişne, eflatun

Yöredeki Adı: Köşe minderi

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Sekizgen, kare, düz çizgi, daire, üçgen

Bitkisel Bezeme: Çiçek, stilize yaprak, dal, gül, tomurcuk

Sembolik Bezeme: Ayak, koçboynuzu, top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bu örnek, göbeğinde gerçekçi bir çiçek demetine yer verilmiştir. Bu madalyon yörede ‘güllütop’ olarak bilinmektedir. Zeminin köşeleri koçboynuzu şekli oluşturan ince bir kuşakla belirlenmiştir. Köşelerin içi yörede ‘ayak’ adı ile bilinen stilize çiçek ve yaprak motifleri bulunmaktadır. Tüm halıyı çevreleyen bordürde bir dal üzerinde birbirini izleyen çiçek ve yaprak motiflerine yer verilmiştir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Harika KAPLAN

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/1957

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Emekli

Açık Adresi: Aşıkpaşa Mah. Kazım Karabekir Cad. Sağlam Apt.15/11 Kırşehir

BİLGİ FORMU-62

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1935

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Aşıkpaşa Mah.

Türü: Minder

Boyutları:

En:65 cm

Boy:65 cm

Bordür Eni:6 cm

Bordür Boyu: 65 cm

Hav Yüksekliği:9 mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 25x28

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kırmızı, koyu vişne, sarı, beyaz, pembe, siyah, açık kahve, hardal sarısı, kahverengi, gri

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, siyah, hardal sarısı

Yöredeki Adı: Köşe minderi

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Sekizgen, daire, kare, düz çizgi, verrev çizgi, üçgen, eş kenar dörtgen, zikzak çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Ayna, elma, top

Nesneli Bezeme: Ok, basamak

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Halının göbeği uçları basamak şeklinde daralan açık renk kontörle çevrelenmiş eşkenar dörtgen şeklinde bir yapıdadır. Halının göbeği on iki yapraklı çiçekten oluşmuş yanlarından uzun saplı oklar çıkmıştır. Göbeğin içi dört tane yörede elma ağacının çiçeğine benzetilen ‘elma’ motifi ve stilize çiçek, yaprak motiflerinden oluşmuştur. Zeminin köşeleri stilize çiçek, yaprak ve dal motifleri ile doldurulmuştur. Zemin zikzaklı su ile çevrelenmiştir. Halının bordürü birbirini paralel şekilde izleyen saplı stilize çiçek ve yaprak motiflerinden oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Harika KAPLAN

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/1957

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Emekli

Açık Adresi: Aşıkpaşa Mah. Kazım Karabekir Cad. Sağlam Apt.15/11 Kırşehir

BİLGİ FORMU-63

Çizim no:--

Envanter no: 2008- 139 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1961

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Zemin Hatun Camii

Türü: Minder

Boyutları:

En:65 cm

Boy:80 cm

Bordür Eni: 15 cm

Bordür Boyu: 80 cm

Hav Yüksekliği:5m

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 24x27

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Yün ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, yeşil, bej, kırmızı, siyah, sarı, gri

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, bej, siyah, sarı, açık kahve, beyaz

Yöredeki Adı: Köşe minderi

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, daire, üçgen, verev çizgi, düz çizgi, eş kenar dörtgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Elma, top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Halının göbeği altıgen formunda stilize bir dal motifi ile çevrelenmiştir. Göbeğin ortası çiçek motifinin etrafında altıgen bir dalda bulunan altı adet çiçek motifi ve bu daldan çıkan çiçek, yaprak, tomurcuk motifleri ile doldurulmuştur. Zeminin köşeleri de stilize çiçek ve yaprak motifinden oluşmuştur. Zeminin etrafı zikzaklı su desenli bir kuşakla çevrelenmiştir. Halıda iki adet bordür bulunmaktadır. Halının enli bordürü gösterişli, geniş yapraklı zikzak çizen bir dal ve içlerinde çiçek motiflerinden oluşmuştur. Halıdaki dar bordür ise zikzak çizen bir dalın üzerinde ve içlerinde, birbirini takip eden stilize çiçek ve yaprak motiflerinden oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-64

Çizim no:--

Envanter no:90. 1379

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir

Türü: Minder

Boyutları:

En:65cm

Boy:70 cm

Bordür Eni:10 cm

Bordür Boyu:70 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 23x27

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, sarı, açık mavi, siyah, bej, gri, beyaz, pembe,

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, siyah, beyaz

Yöredeki Adı: Köşe minderi

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Sekizgen, eş kenar dörtgen, daire, kare, düz çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Çatıkkaş, elibeline, top

Figürlü Bezeme: Akrep, ejder

Nesneli Bezeme: Ok

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahiptir. Halının göbeğinin ortasında bir çiçek motifi bulunmaktadır. Bu çiçek, sekiz kollu geniş yapraklı stilize çiçek motifine oturtulmuştur. Göbekteki stilize çiçeğin yanlarında başları aşağı sarkık şekilde tasvir edilmiş ‘ejder’ figürüne benzer birer süsleme bulunmaktadır. Göbekteki diğer bezemeler stilize çiçek ve yapraklar motiflerinden oluşmaktadır. Zeminin köşelerinde dört adet sembolik bezeme olan ‘akrep’ motiflerinden oluşmaktadır. Zemin açık renk bir kontörle çevrelenmiştir. Halıdaki bordür zikzaklı bir dala yerleştirilen çiçek, tomurcuk ve yaprak motifinin tekrarından oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-65

Çizim no:--

Envanter no:2008- 73 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1948

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir

Türü: Minder

Boyutları:

En:80 cm

Boy:85 cm

Bordür Eni:15 cm

Bordür Boyu: 85 cm

Hav Yüksekliği:6 mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 25x28

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Yün ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, sarı, gri, siyah, beyaz, kırmızı, pembe, yeşil, bej

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, sarı, gri, siyah, beyaz, koyu vişne

Yöredeki Adı: Köşe Minderi

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, eş kenar dörtgen, kare, daire, düz çizgi

Bitkisel Bezeme: Çiçek, yaprak, dal, tomurcuk, hatai, salkım söğüt

Sembolik Bezeme: Top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Halının göbeği altıgen formda içerisi gerçekçi gül, çiçek ve tomurcuk motifleri ile çiçek demeti oluşturulmuştur. Zeminin köşeleri bir daldan çıkan çiçek ve yaprak motifleri ‘salkım söğüt’ ile doldurulmuş, köşelerden taşmıştır. Halının bordürü hataiden çıkan dalların arasına gelen stilize çiçek motiflerinin tekrarından oluşmuştur. Halıdaki üst ve alttaki şeritler tam olarak görünmese de çiçek motiflerinin birbirini izlemesiyle oluştuğu tahmin edilmektedir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-66

Çizim no:--

Envanter no:90. 1410

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1954

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir-Zemine Hatun Camii

Türü: Minder

Boyutları:

En:60cm

Boy:65 cm

Bordür Eni:10 cm

Bordür Boyu: 65 cm

Hav Yüksekliği:6mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 24x28

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, yeşil, beyaz, açık kahve, sarı, bej, gri, kırmızı, siyah, pembe

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, beyaz, siyah

Yöredeki Adı: Köşe Minderi

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, kare, düz çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Koçboynuzu, top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Halının göbeği eşkenar dörtgenin köşelerinden ve aralarından çıkan sekiz kollu dalların stilize çiçeklerle ve yapraklarla son bulması ile doldurulmuştur. Çevresi altıgen şekilde açık renk kontörlenmiş yan kenarları koçboynuzu deseni ile içe doğru çevrilmiştir. Zemini köşeleri bir daldan çıkan stilize çiçek ve yaprak motifleri ile doldurulmuştur. Zemin iki renkli düz bir kuşakla çevrelenmiştir. Tüm halıyı çevreleyen bordürler zikzak çizen dalların üzerine stilize yaprak aralarına çiçek motifinin gelmesinden oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-67

Çizim no:--

Envanter no:87.280

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1961

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir

Türü: Minder

Boyutları:

En:70 cm

Boy:75 cm

Bordür Eni:15 cm

Bordür Boyu:75 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 23x28

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Yün ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, yeşil, gri, açık kahve, siyah, beyaz, pembe, kırmızı

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, sarı, gri, beyaz, eflatun, siyah

Yöredeki Adı: Köşe Minderi

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, kare, eş kenar dörtgen, daire, düz çizgi, verrev çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, salkım söğüt

Nesneli Bezeme: Basamak

Sembolik Bezeme: Top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Halının göbeği altıgen formunda stilize dallarla çevrelenmiştir. Göbeğin içinde çeşitli çiçek ve yapraklardan oluşan çiçek demeti yer almaktadır. Bu göbek ‘güllü top’ olarak bilinmektedir. Zeminin içi uçları basamak şeklinde daralan altıgen şeklinde bir kontörden oluşmuştur. Zeminin köşeleri bir daldan çıkan çiçek ve yaprak motifleri ‘salkım söğüt’ doldurulmuştur. Zemin iki renkli verrev bir kuşakla çevrilmiştir. Halının bordürü çiçek ve yaprak motiflerinin birbirini düzenli tekrarıyla oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-68

Çizim no:--

Envanter no:87.291

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1952

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir

Türü: Minder

Boyutları:

En:85cm

Boy:85 cm

Bordür Eni:15 cm

Bordür Boyu:85 cm

Hav Yüksekliği:6mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 24x28

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Yün ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, yeşil, beyaz, açık kahve, kırmızı, bej, gri, pembe, siyah, hardal sarısı

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, yeşil, gri, bej, siyah, beyaz

Yöredeki Adı: Köşe Minderi

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, sekizgen, oval, daire, kare, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Çatıkkaş, elibelinde, koçboynuzu, menderes deseni top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Halının göbeği altıgen formda stilize dalların üzerine stilize yaprak motifleri ile çevrelenmiş, üst ve alt kısımları içe doğru dönerek elibelinde motifi ile bitirilmiştir. Bu bitkisel bezemelerin yanlarında ise koçboynuzu figürü görülmektedir. Halının göbeği çeşitli çiçek ve yaprak motiflerinden oluşan çiçek demetinden oluşmaktadır. Yörede bu göbeğe ‘güllü top’ denilmiştir. Zeminin köşeleri stilize çiçek, dal ve yaprak motifleri ile doldurulmuştur. Zemini çevreleyen kuşak köşelerin içinden çıkmış menderes motifi yapılmıştır. Halıdaki bordürde zikzaklı dalların arasına çiçek motifleri yerleştirilmiştir. Bu çiçek motiflerinin tepelerinden de tomurcuklar çıkmıştır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-69

Çizim no:--

Envanter no:87.282

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1954

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir

Türü: Minder

Boyutları:

En:85cm

Boy:90 cm

Bordür Eni:10 cm

Bordür Boyu:90 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 24x27

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Yün ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, beyaz, kırmızı, siyah, açık kahve, sarı, ten rengi

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, gri, bej, yavruağzı, siyah

Yöredeki Adı: Köşe minderi

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, eş kenar dörtgen, daire, oval, kare, düz çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Koçboynuzu, elibeline, top

Figürlü Bezeme: Ejder

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu bir kompozisyona sahiptir. Halının göbeğinin ortasında bir çiçek motifi bulunmaktadır. Bu çiçek, sekiz kollu geniş yapraklı stilize çiçek motifine oturtulmuştur. Göbekteki stilize çiçeğin yanlarında başları aşağı sarkık şekilde tasvir edilmiş ejder figürüne benzer birer süsleme bulunmaktadır. Göbekteki diğer bezemeler stilize çiçek ve yapraklar motiflerinden oluşmaktadır. Zeminin köşeleri bir daldan çıkan çiçek, stilize çiçek ve yaprak motiflerinden oluşmaktadır. Zemin koyu renk bir kontörle ‘tilifle’ çevrelenmiştir. Halıdaki bordür zikzaklı bir dala yerleştirilen çiçek ve yaprak motifinin tekrarından oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-70

Çizim no:--

Envanter no: 31

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1952

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir

Türü: Minder

Boyutları:

En:73 cm

Boy:75 cm

Bordür Eni:7 cm

Bordür Boyu:75 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 24x28

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, yeşil, beyaz, pembe, kırmızı, mavi, açık kahve, açık mavi, siyah,

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, açık mavi, siyah, eflatun, beyaz, yeşil, pembe

Yöredeki Adı: Köşe Minderi

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, eş kenar dörtgen, daire, kare, paralel, verev çizgi, üçgen, düz çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Koçboynuzu, top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Halının göbeği eşkenar dörtgenin köşelerinden ve aralarından çıkan sekiz kollu dalların stilize çiçeklerle ve yapraklarla son bulması ile doldurulmuştur. Çevresi altıgen şekilde açık renk kontörlenmiş yan kenarları koçboynuzu motifli ile içe doğru çevrilmiştir. Zemini köşeleri boş bırakılmıştır. Zemin önce düz ardından iki renkli verev bir kuşakla çevrelenmiştir. Tüm halıyı çevreleyen bordürler çatıkkaş motifli zikzak çizen dalların aralarına çiçek motifinin gelmesinden oluşmuştur. Halı zikzaklı kuşakla bitirilmiştir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-71

Çizim no:--

Envanter no:38

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir

Türü: Minder

Boyutları:

En:65cm

Boy:80cm

Bordür Eni:15 cm

Bordür Boyu:80 cm

Hav Yüksekliği:4mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi:25x27

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Yün ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, yeşil, beyaz, pembe, kırmızı, açık kahve, sarı

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, sarı, bej, açık kahve, beyaz, siyah

Yöredeki Adı: Köşe minderi

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Sekizgen, beşgen, dikdörtgen, daire, kare, üçgen, düz çizgi

Bitkisel Bezeme: Gül, stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Çatıkkaş, koçboynuzu, top

Nesneli Bezeme: Çengel

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Halının göbeği çeşitli çiçek ve yaprak motiflerinden oluşmuş çiçek demeti bulunmaktadır. Bu göbeğe 'güllü top' denilmektedir. Zeminin içi açık renkli ve sekizgen formda köşelerinden çengel çıkan bir kontörle çevrelenmiştir. Zeminin köşeleri stilize çiçek ve yaprak motiflerinden oluşmuştur. Zemini art arda iki dar bordür çevrelemiştir. Birisi üçgenli su diğeri çatıkkaş motifi benzeri zikzak çizgilerin arasına v şekilli çiçeklerin gelmesi ile oluşmuştur. Halının geniş bordüründe çatıkkaş motifi kullanılmıştır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-72

Çizim no:--

Envanter no:41

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir

Türü: Minder

Boyutları:

En:73cm

Boy:75 cm

Bordür Eni:20 cm

Bordür Boyu:75 cm

Hav Yüksekliği:4mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 24x27

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Koyu vişne, açık kahve, yeşil, beyaz, pembe, kırmızı, siyah, bej, ten rengi

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, yeşil, gri, siyah, beyaz, açık kahve

Yöredeki Adı: Köşe Minderi

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, oval, eş kenar dörtgen, daire, kare, düz çizgi, verev çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, salkım söğüt

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Halının göbeği altıgen formda içerisi gerçekçi gül, çiçek ve tomurcuk motifleri ile çiçek demeti oluşturulmuştur. Bu göbeğe ‘ güllü top’ denilmektedir. Zeminin köşeleri bir daldan çıkan çiçek ve yaprak motifleri ile doldurulmuş, köşelerden taşmıştır. Buda yörede ‘salkımsöğüt’ olarak anılmaktadır. Zemini bordürü iki renkli ince bir kuşak sarmıştır. Halının bordürü hataiden çıkan dalların arasına gelen stilize çiçek motiflerinin tekrarından oluşmuştur. Halıdaki üst ve alttaki şeritler tam olarak görülmemiştir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-73

Çizim no:04

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Ahievran Mah..

Türü: Minder

Boyutları:

En:75 cm

Boy:95 cm

Bordür Eni: 15 cm

Bordür Boyu: 95 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 23x27

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Yün ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, beyaz, açık kahve, bej, pembe, kırmızı, siyah, sarı

Bordürde: Siyah, sarı, pembe, açık kahve, gri

Yöredeki Adı: Köşe minderi

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Yamuk, eş kenar dörtgen, daire, kare, dikdörtgen, düz çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Elibelinde, koçboynuzu, top

Figürlü Bezeme: Ejder

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahiptir. Halının göbeğinin ortasında bir çiçek deseni bulunmaktadır. Bu çiçek, geniş yapraklı stilize bir çiçek motifine oturtulmuştur. Göbekteki stilize çiçeğin yanlarında başları aşağı sarkık şekilde tasvir edilmiş ejder figürüne benzer birer süsleme bulunmaktadır. Göbekteki diğer bezemeler stilize çiçek ve yapraklar motiflerinden oluşmaktadır. Zeminin köşelerinde dört adet stilize çiçek ve yaprak motifinden oluşmaktadır. Zemin açık renk bir kontörle çevrelenmiştir. Halıdaki bordür birbirini paralel şekilde izleyen çiçek ve yaprak motifinden oluşmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Nurten BÜYÜKSARAÇOĞLU

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/ 1952

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Emekli

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-74

Çizim no:--

Envanter no: 44

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir

Türü: Minder

Boyutları:

En:65cm

Boy:65 cm

Bordür Eni: 3 cm

Bordür Boyu:65 cm

Hav Yüksekliği:4mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 24x28

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, beyaz, pembe, kırmızı, açık mavi, eflatun, sarı, gri

Bordürde: Beyaz, pembe, sarı, kahverengi

Yöredeki Adı: Köşe Minderi

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Daire, sekizgen, üçgen, kare, yarım daire, düz çizgi

Bitkisel Bezeme: Lale, tomurcuk, stilize çiçek, yaprak, dal, hatai, saklımsöğüt

Sembolik Bezeme: Ayna, top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bu örnek yörede ‘türk ocağı toplu halı’ olarak bilinmektedir. Halının ortası altıgen şekilli bir yüzeyden ve sınır kontörü küçük kara motiflerden oluşmaktadır. Halının göbek kısmında ‘ayna’ motifi kullanılmıştır. Bu desen daire şekli oluşturarak birbirini takip eden çiçeklerle süslenmiş bir rozetten meydana gelmiştir. Göbeğin içi rozetin sağ ve soluna birer hatai motifi yerleştirilerek ve etrafı stilize edilmiş yaprak, çiçek ve dal motifleri ile süslenerek tamamlanmış buna yörede ‘salkımsöğüt’ denilmiştir. Rozetin üst ve altı birer lale motifi ile bağlanmıştır. Zeminin köşe kısımları yarım halka stilize çiçek motifleri ile doldurulmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-75

Çizim no:--

Envanter no: 2008-222 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1948

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Eski Sanayi Camii

Türü: Minder

Boyutları:

En:80cm

Boy:85 cm

Bordür Eni:10 cm

Bordür Boyu:85 cm

Hav Yüksekliği:4mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 23x25

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Yün ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, yeşil, beyaz, bej, siyah, kırmızı, pembe, açık kahve, gri

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, hardal sarısı, bej, siyah, sarı, beyaz

Yöredeki Adı: Köşe Minderi

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Eş kenar dörtgen, daire, kare, düz çizgi, üçgen, beşgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Nesneli Bezeme: Ok, yıldız

Sembolik Bezeme: Elibelinde, koçbounuzu, top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Halının göbeği eşkenar dörtgenin köşelerinden ve aralarından çıkan sekiz kollu dalların stilize çiçeklerle ve yapraklarla son bulmasının yarısı ile doldurulmuştur. Çevresi altıgenin yarısı şekilde açık renk kontörlenmiş yan kenarları koçboynuzu motifi ile içe doğru çevrilmiştir. Zemini köşeleri göbeğin yarısı şeklindedir. Halıyı çevreleyen bordürün üç kenarı yıldız şekilli çiçeklerin yan yana gelmesinden oluşmuş bir kenarı içinse bir dal üstünde devam eden çiçek ve yaprak motiflerinden oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-76

Çizim no:--

Envanter no: 50

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir

Türü: Minder

Boyutları:

En:57 cm

Boy:60 cm

Bordür Eni:7 cm

Bordür Boyu:60 cm

Hav Yüksekliği:6mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 20x20

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Beyaz, koyu vişne, siyah, mavi, sarı, kırmızı, bej, ten rengi

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, sarı, beyaz

Yöredeki Adı: Köşe minderi

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, kare, daire, yamuk, düz çizgi, zikzak çizgi, üçgen, paralel kenar

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak

Sembolik Bezeme: Elibeline, top

Nesneli Bezeme: Ok, küpe, basamak

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Halının göbeği uçları basamak şeklinde daralan açık renk kontörle çevrelenmiş eşkenar dörtgen şeklinde bir yapıdadır. Bu yapı elibeline benzer bir motifle bitirilmiştir. Halının göbeği içte altı yapraklı dışta on dört yapraklı çiçekten oluşmuş yanlarından uzun saplı oklar çıkmıştır. Göbekteki çiçeğin etrafı altıgen şekilli bir kuşakla çevrilmiştir. Zeminin köşeleri birer çiçek motifleri ile doldurulmuştur. Zemin önce açık renk bir kontör ardından iki renkli düz bir su ile çevrelenmiştir. Halının bordürü zikzaklı su ile çevrelenmiştir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-77

Çizim no:--

Envanter no: 51

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1959

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir

Türü: Minder

Boyutları:

En:65 cm

Boy:70 cm

Bordür Eni:15 cm

Bordür Boyu:70 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 23x25

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, siyah, açık mavi, sarı, kırmızı, beyaz, pembe

Bordürde: Beyaz, kırmızı, pembe, açık mavi, siyah, yeşil,

Yöredeki Adı: Köşe minderi

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Sekizgen, eş kenar dörtgen, daire, kare, üçgen, düz çizgi

Bitkisel Bezeme: Lale, stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Çatıkkaş, elibelinde, koçboynuzu, top

Figürlü Bezeme: Ejder

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahiptir. Halının göbeğinin ortasında bir çiçek motifi bulunmaktadır. Bu çiçek sekiz kollu geniş yapraklı stilize çiçek motifine oturtulmuştur. Göbekteki stilize çiçeğin yanlarında başları aşağı sarkık şekilde tasvir edilmiş ejder figürüne benzer birer süsleme bulunmaktadır. Göbekteki diğer bezemeler stilize çiçek ve yapraklar motiflerinden oluşmaktadır. Zeminin köşeleri boş bırakılmıştır. Zemin önce açık renk bir kontörle ardından üçgenli su deseni ile çevrelenmiştir. Halıdaki bordür çatıkkaş motifinden oluşmaktadır. Zikzak çizen dalların arasına çiçek motifleri yerleştirilmiştir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-78

Çizim no:--

Envanter no: 89,1035

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1961

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir

Türü: Minder

Boyutları:

En:70cm

Boy:80 cm

Bordür Eni:15 cm

Bordür Boyu:80 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 24x28

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, yeşil, beyaz, pembe, kırmızı, mavi, açık kahve, gri, siyah, sarı, açık yeşil

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, mavi, siyah, yeşil, gri, beyaz

Yöredeki Adı: Köşe Minderi

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, sekizgen, daire, kare, üçgen

Bitkisel Bezeme: Gül, tomurcuk, stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Menderes deseni, çatıkkaş, elibelinde, koçboynuzu, top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Halının göbeği altıgen formda stilize dalların üzerine stilize yaprak motifleri ile çevrelenmiş, üst ve alt kısımları içe doğru dönerek elibelinde motifi ile bitirilmiştir. Bu bitkisel bezemelerin yanlarında ise koçboynuzu figürü görülmektedir. Halının göbeği çeşitli çiçek ve yaprak motiflerinden oluşan çiçek demetinden oluşmaktadır. Buna yörede ‘güllü top’ denilmektedir. Zeminin köşeleri stilize çiçek, dal ve yaprak motifleri ile doldurulmuştur. Zemini çevreleyen kuşak köşelerin içinden çıkmış menderes motifi yapılmıştır. Halıdaki bordürde zikzaklı dalların arasına çiçek motifleri yerleştirilmiştir. Bu çiçek motiflerinin tepelerinden de tomurcuklar çıkmıştır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-79

Çizim no:--

Envanter No: Kodsuz

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1968

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir

Türü: Minder

Boyutları:

En:70 cm

Boy:70 cm

Bordür Eni:10 cm

Bordür Boyu:70 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 24x27

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, açık kahve, yeşil, pembe, siyah, beyaz, gri, kırmızı

Bordürde: Kahverengi, koyu vişne, kırmızı, pembe, siyah, açık kahve, eflatun, bej, beyaz, yeşil

Yöredeki Adı: Köşe Minderi

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Sekizgen, eş kenar dörtgen, daire, kare, üçgen, verrev çizgi, yamuk, düz çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, lale, çiçek

Sembolik Bezeme: Koçboynuzu, elibeline, çatıkkaş, top

Figürlü Bezeme: Ejder

Nesneli Bezeme: Ok

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahiptir. Halının göbeğinin ortasında bir çiçek motifi bulunmaktadır. Bu çiçek sekiz kollu geniş yapraklı stilize çiçek motifine oturtulmuştur. Göbekteki stilize çiçeğin yanlarında başları aşağı sarkık şekilde tasvir edilmiş ejder figürüne benzer birer süsleme bulunmaktadır. Göbekteki diğer bezemeler stilize çiçek ve yapraklar motiflerinden oluşmaktadır. Zeminin köşelerinde dört adet stilize çiçek, yaprak motifleri ile yapılmış halkalardan oluşmaktadır. Zemin iki renkli verrev şekilli bir kontörle çevrelenmiştir. Halıdaki bordür çatıkkaş motifi kullanılmış zikzaklı bir dala yerleştirilen çiçeklerle oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-80

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir

Türü: Minder

Boyutları:

En:45cm

Boy:75 cm

Bordür Eni:8 cm

Bordür Boyu:75 cm

Hav Yüksekliği:4mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi:25x27

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Koyu vişne

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, kırmızı, pembe, beyaz, bej, açık kahverengi, açık mavi, siyah, sarı, gri

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, mavi, siyah, sarı, beyaz, yavruağzı

Yöredeki Adı: Köşe Minderi

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Oval, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, düz çizgi, verev çizgi, üçgen, sekizgen

Bitkisel Bezeme: tomurcuk, gül, stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Elibelinde, koçboynuzu, top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Halının göbeği oval formda stilize dal ve yaprak motifleri ile çevrelenmiş, üst ve alt kısımları içe doğru dönerek elibelinde motifi ile bitirilmiştir. Bu bitkisel bezemelerin yanlarında ise koçboynuzu figürü görülmektedir. Halının göbeğinin içerisi gerçekçi gül, çiçek ve tomurcuk motifleri ile çiçek demeti oluşturulmuştur. Zeminin köşeleri stilize çiçek ve yaprak motifleri ile doldurulmuştur. Zemin ve bordür iki renkli verev kontörlerle çevrelenmiştir. Halının bordürü bir kenarı sökülmüş olsada zikzak çizen bir dal üzerinde birbirini izleyen çiçek motiflerine yer verilmiştir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Duran YILMAZ

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/1952

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Esnaf

Açık Adresi: Aşıkpaşa Mah. Öğretmenler Parkı Yanı Kıbrıs Apt.3/5

BİLGİ FORMU-81

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Cebeci Halı

Türü: Minder

Boyutları:

En:70 cm

Boy:70 cm

Bordür Eni:10 cm

Bordür Boyu: 70 cm

Hav Yüksekliği: 3mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 23x25

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Yün ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, siyah, kırmızı, mavi, sarı, beyaz, gri, yeşil, bej, pembe

Bordürde: Kahverengi, koyu vişne, siyah, kırmızı, beyaz, yeşil, pembe

Yöredeki Adı: Köşe Minderi

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, daire, eş kenar dörtgen, düz çizgi, zikzak çizgi, verrev çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, gül, tomurcuk

Sembolik Bezeme: Elma, elibeline, top

Nesneli Bezeme: Çengel

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Halının göbeği altıgen formunda stilize dallarla çevrelenmiştir. Göbeğin içinde çeşitli çiçek ve yapraklardan oluşan çiçek demeti yer almaktadır. Bu göbeğe yörede ‘güllü top’ denilmektedir. Zeminin köşeleri stilize çiçek ve yaprak motifleri doldurulmuştur. Halıda ikisi dar biri enli üç bordür bulunmaktadır. Zemini çevreleyen dar bordür zikzaklı su ile çevrilmiştir. Halının enli bordürünü belli aralıklarla birbirini izleyen çiçek motifleri oluşmuştur. Halıdaki ikinci dar bordür çengel deseninin birbirinin tekrarından oluşmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Mehmet CEBECİ- Cebeci Halı

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/ 1955

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Esnaf

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-82

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Medrese Mahallesi

Türü: Yastık

Boyutları:

En:45cm

Boy:85cm

Bordür Eni:5 cm

Bordür Boyu:85 cm

Hav Yüksekliği: 5 mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 24x25

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Yün ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Siyah, sarı, açık mavi, beyaz, kırmızı, yeşil

Bordürde: Kırmızı, sarı, pembe, açık mavi, gri, yeşil, beyaz

Yöredeki Adı: Güllü Halı Yastığı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, beşgen, dikdörtgen, düz çizgi, verrev çizgi, üçgen, kare, daire, eş kenar dörtgen, yamuk

Bitkisel Bezeme: Çiçek demeti, stilize çiçek, yaprak

Sembolik Bezeme: Elma, ev, kurtağzı, top

Figürlü Bezeme: Ejder

Nesneli Bezeme: Çengel, ok

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Halının göbeği Kırşehir kilimlerinde ‘akrep’ motifine benzetilerek dokunmuştur. Altıgen formdaki göbeğin yanlarında ‘kurtağzı’ motif, etrafında ise ‘çengeller’ kullanılmıştır. Göbeğin üst ve altından çıkan uzantılar içe bakan oklarla birleştirilmiştir. Göbeğin içinde stilize çiçek, yaprak ve ev benzeri motifler yer almaktadır. Halının köşelerine yörede elma ağacı çiçeğine benzetilen birer ‘elma’ motifi yerleştirilmiştir. Göbeğin etrafı açık renk bir dal üzerine köşelere beş adet elma motifi gelecek şekilde bir kuşakla çevrelenmiştir. Bu kuşağın içinde göbeğin altında ve üstünde kalın bölüme birer çiçek demeti yerleştirilmiştir. Zemini çevreleyen ince bordür yatı s şeklindeki çengellerin aralarına küçük dikdörtgenlerin gelmesi ile oluşmuştur. Halının üst ve altındaki yerler ‘ev’ deseni ile bilinen geometrik bezemelerden oluşmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Harika KAPLAN

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/1957

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Emekli

Açık Adresi: Aşıkpaşa Mah. Kazım Karabekir Cad. Sağlam Apt.15/11 Kırşehir

BİLGİ FORMU-83

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1959

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Medrese Mahallesi

Türü: Yastık

Boyutları:

En:50 cm

Boy:70 cm

Bordür Eni: 1 cm

Bordür Boyu: 70 cm

Hav Yüksekliği:3mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 25x28

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Yün ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, açık kahve, beyaz, pembe, siyah, kırmızı

Yöredeki Adı: Mucur Halı Yastığı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Dikdörtgen, düz çizgi, kare, eş kenar dörtgen, daire, yamuk

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: El, ayak, elma, top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Halının göbeği bitkisel bezemelerle süslenmiş, eş kenar dörtgen formunda bir yapıdan oluşmaktadır. Bu göbeğe yörede ‘nebatı toplu’ denilmektedir. Halının köşelerine yörede ‘el’ ve ‘ayak’ denilen motifler yer almaktadır. El motifi yörede ‘pençe, bayrak’ adıyla da bilinir. Görünüm olarak insan eline veya kartal figürüne benzeyen bu desenin üst kısmı girintili çıkıntılıdır ve içerisi bitkisel süslemelidir. Ayak motifi ise yörede ‘kurt, tarak’ adıyla tanınır. Motif insan ayağına benzediği için ‘ayak’, toprakta yaşayan kurt figürüne benzetildiğinden ‘kurt’, saç bağına benzetildiği için ‘tarak’ ismiyle bilinir. Geometrik karakterli, girintili çıkıntılı bir görünüme sahiptir. Halı art arda iki renkli kontörle ‘tilif’ çevrelenmiştir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Nihat KAPLAN

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/1955

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Emekli

Açık Adresi: Aşıkpaşı Mah. Kazım Karabekir Cad. Sağlam Apt.15/11 Kırşehir

BİLGİ FORMU-84

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1941

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Ahievran Mahallesi

Türü: Yastık

Boyutları:

En:50 cm

Boy:100 cm

Bordür Eni:3 cm

Bordür Boyu: 90 cm

Hav Yüksekliği:6mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 26x30

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, açık kahve, beyaz, kırmızı, siyah, açık yeşil, gri

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, sarı, açık mavi, siyah, beyaz, koyu vişne

Yöredeki Adı: Kındama Halı Yastığı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, yamuk, kare, düz çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Gül, tomurcuk, stilize çiçek, yaprak, dal, salkım söğüt

Nesneli Bezeme: Basamak

Sembolik Bezeme: Elibelinde, top

Kompozisyon Özellikleri : Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Zemin küçük karelerin yan yana gelerek basamak şeklinde daralan altıgen bir yapıdan oluşmaktadır. Halının altıgen formu göbeğinde gerçekçi çiçek demeti yer almaktadır. Bu demet çiçek, gül, tomurcuk, yaprak ve dal motiflerinden dokunmuş, ‘güllü top’ olarak bilinmektedir. Göbek açık renk bir kuşakla çevrelenmiş uçları elibelinde benzeri bir motifle birleştirilmiştir. Zeminin köşeleri bir daldan çıkan çiçek ve yaprak motiflerinden oluşmuştur. Zemini iki renkli düz bir kontör çevrelemiştir. Tüm halıyı çevreleyen ince bordürde yatık s şeklinde çengel motiflerinin alt alta tekrarına (Gelinboğan) yer verilmiştir. Halının başlangıç ve son kısımlarındaki bordürde hatai çiçeklerinin aralarına geometrik bezemeler yerleştirilmiştir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Armağan VAHABOĞLU

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/1953

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Emekli

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Karşısı Özge Apt. Kat:4 No:8

BİLGİ FORMU-85

Çizim no: 25

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Ahievran Mahallesi

Türü: Yastık

Boyutları:

En:55 cm

Boy:110 cm

Bordür Eni:3 cm

Bordür Boyu: 100 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 24x28

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, açık kahve, yeşil, beyaz, pembe, gri, kırmızı, siyah

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, açık mavi, siyah, yeşil, beyaz

Yöredeki Adı: Mucur Halı Yastığı (Pençeli)

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Beşgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, kare, düz çizgi, verrev, çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Çatıkkaş, ev, el, ayak, elibeline, koçboynuzu, top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Halının göbeğindeki çiçek, geniş dört yapraklı stilize çiçek desenine oturtulmuştur. Göbeği on altı kollu bir rozet çevrelemektedir. Halının köşelerine yörede ‘el’ ve ‘ayak’ denilen motiflere yer verilmiştir. El motifi yörede ‘pençe, bayrak’ adıyla da bilinir. Görünüm olarak insan eline veya kartal figürüne benzeyen bu desenin üst kısmı girintili çıkıntılıdır ve içerisi bitkisel süslemelidir. Ayak motifi ise yörede ‘kurt, tarak’ adıyla tanınır. Motif insan ayağına benzediği için ‘ayak’, toprakta yaşayan kurt figürüne benzetildiğinden ‘kurt’, saç bağına benzetildiği için ‘tarak’ ismiyle bilinir. Geometrik karakterli, girintili çıkıntılı bir görünüme sahiptir. Halıdaki dar bordürde çatıkkaş motifi kullanılmıştır. Halının üst ve altındaki şeritler ev benzeri geometrik şekillerin yan yana gelmesi ile oluşmuştur. Bu şeritleri iki renkli düz kontörler çevrelemiştir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Armağan VAHABOĞLU

Yeri ve Yılı: Kırşehir/1953

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Emekli

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Karşısı Özge Apt. Kat:4 No:8

BİLGİ FORMU-86

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1965

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir-Ahievran Mahallesi

Türü: Yastık

Boyutları:

En:55cm

Boy:110 cm

Bordür Eni:5 cm

Bordür Boyu:35 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi:23x27

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, kırmızı, mavi, koyu vişne, açık kahve, yeşil, beyaz, pembe, gri, siyah

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, mavi, beyaz, siyah, açık mavi, yeşil, eflatun

Yöredeki Adı: Ayaklı Yastık Halısı (Hançer)

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Daire, altıgen, dikdörtgen, düz çizgi, oval, üçgen, eş kenar dörtgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Gelinağlatan, ayna, top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bu örnekte altıgen yapının içine geçmiş oval bir yapı görülmektedir. Halının göbeği iç içe geçmiş oval formlardan oluşmaktadır. Göbeğin ortasında bir çiçek oval bir kuşakla çevrelenmiş bir daldan çıkan yapraklarla doldurulmuştur. Zeminin köşe kısımlarında çiçek ve hançer şekilli yaprak motifleri yerleştirilmiştir. Tüm halıyı çevreleyen ince bordürde ‘gelinağlatan’ motifine yer verilmiştir. Halının başlangıç ve son kısımlarında paralel iki renkli düz bir kontörle çevrelenmiştir. Bu kısımların içinde çiçeklerin arasına yaprakların gelmesi ile oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Halile İÇ

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/1953

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Emekli

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Sahir Kurutluoğlu Cad.2.Aksaray Apt:10/5

BİLGİ FORMU-87

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1952

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir-Ahievran Mahallesi

Türü: Yastık

Boyutları:

En:50 cm

Boy:100 cm

Bordür Eni:3 cm

Bordür Boyu:35 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 24x27

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, açık kahve, yeşil, beyaz, kırmızı, gri, pembe, turuncu, siyah, sarı, açık yeşil

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, mavi, siyah, yeşil, gri, açık mavi, beyaz

Yöredeki Adı: Kindama Halı Yastığı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, kare, düz çizgi, üçgen, oval

Bitkisel Bezeme: Gül, tomurcuk, sümbül, stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Çatıkkaş, elibeline, top

Nesneli Bezeme: Çengel

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bu örnektir. Halının göbeği oval bir yapıdadır. Halının göbeğinde daire formunda dallarla çevrilmiş bir gül demeti yer almaktadır. Bu demette gül, tomurcuk ve yaprak motiferi görülmekte ve ‘güllü top’ olarak bilinmektedir. Zeminin altıgen düzende sınırlandırılmış ince kuşağı küçük kare motiflerden oluşmaktadır. Zeminin köşeleri bir saptan çıkan çiçek ve yaprak motifleri yerleştirilmiştir. Tüm halıyı çevreleyen ince bordürde ‘çatıkkaş’ motifine yer verilmiştir. Halının başlangıç ve son kısımları bir ters bir düz yerleştirilen üçgen dalların üzerine yine üçgen yapraklar ve aralarına yerleşmiş stilize çiçek motifinden oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Halile İÇ

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/1953

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Emekli

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Sahir Kurutluoğlu Cad.2.Aksaray Apt:10/5

BİLGİ FORMU-88

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1968

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir-Aşıkpaşa Mahallesi

Türü: Yastık

Boyutları:

En:50 cm

Boy:100 cm

Bordür Eni:5 cm

Bordür Boyu: 100 cm

Hav Yüksekliği:4mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 21x23

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Pamuk ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Fıstık yeşili

Zemin Deseninde: Mavi, lacivert, koyu vişne, kırmızı, yeşil, beyaz, turuncu, siyah, pembe, kahverengi

Bordürde: Kırmızı, pembe, mavi, siyah, yeşil, beyaz

Yöredeki Adı: Yöredeki Adı Bilinmiyor

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, düz çizgi, daire, üçgen

Sembolik Bezeme: Elibelinde, sandık, top

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Zemin altıgen şeklinde ince bir kontörle çevrelenmiştir. Halının göbeği dikdörtgen bir yapıdadır. Göbeğin içi stilize çiçek, dal, yaprak motifleri ve geometrik bezemelerden oluşmuş elibelinde benzeri bir motifle birleştirilmiştir. Zemini köşeleri içleri dörde bölünmüş daire şeklinde stilize çiçek motifleri yerleştirilmiştir. Tüm halıyı çevreleyen bordürde içleri dörde bölünmüş daire şeklinde stilize çiçek motiflerinin birbirini izlemesi ile oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Nebiha AKBAYIR

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/1966

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Ev Hanımı

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Karşısı Özge Apt. Kat:4 No:8

BİLGİ FORMU-89

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1944

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Özbağ Halı

Türü: Yastık

Boyutları:

En:45cm

Boy:90 cm

Bordür Eni:3 cm

Bordür Boyu:90 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 23x23

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Yün ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, yeşil, beyaz, siyah, pembe, kırmızı, eflatun, açık mavi

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, bej, yeşil, açık mavi, siyah

Yöredeki Adı: Güllü Halı Yastığı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, daire, kare, beşgen, eş kenar dörtgen, oval, düz çizgi, zikzak çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, çiçek demeti

Sembolik Bezeme: Elma, ayna, top

Kompozisyon Özellikleri : Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Halının göbeğinin ortasındaki çiçek, geniş dört yapraklı stilize çiçek motifine oturtulmuştur. Göbeği on altı kollu bir rozet çevrelemektedir. Halının köşelerine yörede elma ağacı çiçeğine benzetilen birer ‘elma’ motifi yerleştirilmiştir. Göbeğin etrafı açık renk bir dal üzerine köşelere beş adet elma motifi gelecek şekilde bir kuşakla çevrelenmiştir. Bu kuşağın içinde göbeğin altında ve üstünde kalın bölüme birer çiçek demeti yerleştirilmiştir. Zemini çevreleyen ince bordür zikzaklı su deseni ile oluşmuştur. Halının üst ve altındaki yerler ‘ev’ motifi ile bilinen geometrik bezemelerin yan yana gelmesinden oluşmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Duran YILMAZ

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/1952

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Esnaf

Açık Adresi: Aşıkpaşa Mah. Öğretmenler Parkı Yanı Kıbrıs Apt.3/5

BİLGİ FORMU-90

Çizim no:--

Envanter no:2007-113 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1965

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir

Türü: Yastık

Boyutları:

En:45 cm

Boy:95 cm

Bordür Eni:3 cm

Bordür Boyu: 85 cm

Hav Yüksekliği:7mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 23x28

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, kırmızı, açık kahve, yeşil, beyaz, açık yeşil, turuncu, siyah, mavi, açık mavi, sarı, gri

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, yeşil, açık mavi, açık kahve, beyaz, siyah

Yöredeki Adı: Kındama Halı Yastığı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, yamuk, eşkenar dörtgen, kare, düz çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Nesneli Bezeme: Basamak

Sembolik Bezeme: Çatıkkaş, elibelinde, top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Zemin küçük karelerin yan yana gelerek basamak şeklinde daralan altıgen bir yapıdan oluşmaktadır. Halının altıgen formlu göbeğinde gerçekçi çiçek demeti yer almaktadır. Bu demet çiçek, yaprak ve dal motifleri ile dokunmuştur. Göbek altıgen formda stilize bir dallı çevrelenmiş uçları elibelinde benzeri bir motifle birleştirilmiştir. Zeminin köşeleri bir daldan çıkan çiçek ve yaprak motiflerinden ‘salkım söğüt’ oluşmuştur. Halının dar bordüründe çatıkkaş motifleri yer almıştır. Halının başlangıç ve son kısımları iki renkli düz bir kontörle çevrelenmiş çatıkkaş benzeri bir motiften oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Doğum Yeri ve Yılı:

Öğrenimi:

Mesleği:

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-91

Çizim no: 25

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1955

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Yenice Mahallesi

Türü: Yastık

Boyutları:

En:55cm

Boy:110 cm

Bordür Eni:5 cm

Bordür Boyu:90 cm

Hav Yüksekliği:4mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 24x27

Kullanılan İplik türü:

Atkıda, çözgüde, İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, açık yeşil, beyaz, kırmızı, siyah, yeşil, açık mavi, pembe, mavi, sarı, gri, yavruağzı

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, beyaz, siyah, açık kahve, açık mavi, sarı, yeşil, gri

Yöredeki Adı: Mucur (Pençeli) Halı Yastığı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, beşgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, düz çizgi, verev çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Ayak, çatıkkaş, el, ev, ayna, elibeline, top

Nesneli Bezeme: Basamak, Küpe

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Halının göbeğı uçları basamak şeklinde daralan kontörle çevrenmiş eşkenar dörtgen şeklinde bir yapıdadır. Bu yapı elibeline benzer bir motifle birleştirilmiştir. Halının göbeğı içte altı yapraklı dışta on dört yapraklı çiçekten oluşmuş etrafı geometrik bezemelerle süslenmiştir. Göbekteki çieğın etrafı altıgen şekilli bir kuşakla çevrilmiştir. Halının köşelerine yörede ‘el’ ve ‘ayak’ denilen motifler yer almaktadır. El motifi yörede ‘pençe, bayrak’ adıyla da bilinir. Görünüm olarak insan eline veya kartal figürüne benzeyen bu desenin üst kısmı girintili çıkıntılıdır ve içerisi bitkisel süslemelidir. Ayak motifi ise yörede ‘kurt, tarak’ adıyla tanınır. Motif insan ayağına benzediğı için ‘ayak’, toprakta yaşayan kurt figürüne benzetildiğinden ‘kurt’, saç bağına benzetildiğı için ‘tarak’ ismiyle bilinir. Geometrik karakterli, girintili çıkıntılı bir görünüme sahiptir. Zemini art arda iki renkli kontörle ‘tilif’ çevrenmiştir. Halının bordüründe ‘çatıkkaş’ motifi kullanılmış, zemini çevreleyen kontörün aynısı ile çevrilmiştir. Halının uç kısmında yan yana dizilmiş geometrik içerikli ev motifleri yerleştirilmiştir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Güler SAYLAM

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/1957

Öğrenimi: Lise

Mesleğı: Emekli

Açık Adresi:Yenice Mah. Mehmet Akif Ersoy Cad. Saatçi Apt: A Blok Kırşehir

BİLGİ FORMU-92

Çizim no:--

Envanter no:2007/ 114 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1944

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Kırşehir Müzesi

Türü: Yastık

Boyutları:

En:45cm

Boy:95cm

Bordür Eni:3 cm

Bordür Boyu: 85 cm

Hav Yüksekliği:5 mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 23x28

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Yün ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, kırmızı, yeşil, beyaz, açık mavi, açık yeşil, siyah, eflatun, yavruağzı

Bordürde: Kırmızı, siyah, yeşil, gri, açık kahve, eflatun, beyaz, açık mavi

Yöredeki Adı: Kındama Halı Yastığı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, kare, daire, yamuk, üçgen, düz çizgi, zikzak çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Çatıkkaş, elibeline, top

Nesneli Bezeme: Basamak

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Zemin küçük karelerin yan yana gelerek basamak şeklinde daralan altıgen bir yapıdan oluşmaktadır. Halının altıgen formlu göbeğinde gerçekçi çiçek demeti yer almaktadır. Bu demet çiçek, yaprak ve dal motifleri ile dokunmuştur. Göbek altıgen formda stilize bir dalla çevrelenmiş uçları elibeline benzeri bir motifle birleştirilmiştir. Zeminin köşeleri çiçek buketlerini andıran bir yerden çıkan çiçek ve yaprak motiflerinden oluşmuştur. Halının dar bordüründe üçgen şekilli dalların tepelerine yerleştirilen çiçek motifi yer almıştır. Halının başlangıç ve son kısımları iki renkli düz bir kontörle çevrelenmiş zikzaklı sarmaşık bir dalın içlerine çiçeklerin yerleştirilmesi ile oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Doğum Yeri ve Yılı:

Öğrenimi:

Mesleği:

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-93

Çizim no:--

Envanter no:90. 1368

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1959

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir

Türü: Yastık

Boyutları:

En:45 cm

Boy:85 cm

Bordür Eni:3 cm

Bordür Boyu:70 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi:24x28

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Yün ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, açık kahve, yeşil, beyaz, pembe, kırmızı, gri, siyah, eflatun, ten rengi

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, sarı, gri, siyah, yeşil, beyaz, açık kahve

Yöredeki Adı: Kındama Halı Yastığı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, kare, eş kenar dörtgen, beşgen, düz çizgi

Bitkisel Bezeme: Gül, tomurcuk, stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Ayak, el, ev, çatıkkaş, elibeline, top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Zemin küçük karelerin yan yana gelerek basamak şeklinde daralan altıgen bir yapıdan oluşmaktadır. Halının altıgen formlu göbeğinde gerçekçi çiçek demeti yer almaktadır. Bu demet çiçek, yaprak ve dal motifleri ile dokunmuştur. Bu göbek ‘güllü top’ olarak bilinmektedir. Göbek altıgen formda stilize bir dalla çevrelenmiş uçları elibeline benzeri bir motifle birleştirilmiştir. Halının köşelerine yörede ‘el’ ve ‘ayak’ denilen motifler yer almaktadır. El motifi yörede ‘pençe, bayrak’ adıyla da bilinir. Görünüm olarak insan eline veya kartal figürüne benzeyen bu motifin üst kısmı girintili çıkıntılıdır ve içerisi bitkisel süslemelidir. Ayak motifi ise yörede ‘kurt, tarak’ adıyla tanınır. Motif insan ayağına benzediği için ‘ayak’, toprakta yaşayan kurt figürüne benzetildiğinden ‘kurt’, saç bağına benzetildiği için ‘tarak’ ismiyle bilinir. Geometrik karakterli, girintili çıkıntılı bir görünüme sahiptir. Halının bordüründe ‘çatıkkaş’ motifi yer almaktadır. Halının uç kısmında yan yana dizilmiş geometrik içerikli ev figürleri yerleştirilmiştir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-94

Çizim no:--

Envanter no: 2008/ 138 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1955

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir

Türü: Yastık

Boyutları:

En:55 cm

Boy:125 cm

Bordür Eni:3 cm

Bordür Boyu:105 cm

Hav Yüksekliği:5m

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 21x23

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, yeşil, kırmızı, siyah, gri, turuncu, beyaz, sarı

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, sarı, bej, siyah, beyaz, yeşil, gri

Yöredeki Adı: Mucur Halı Yastığı (Pençeli)

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Sekizgen, beşgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, kare, düz çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, dal

Sembolik Bezeme: Ayak, el, ev, elibeline, top

Nesneli Bezeme: Basamak

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Halının göbeği yanları basamak şeklinde daralan uçları elibeline motifi ile birleştirilmiştir. Göbeğin içinde geometrik formda sekiz kollu stilize çiçek motifi, elibeline ve üçgenler yer almıştır. Halının köşelerine yörede ‘el’ ve ‘ayak’ denilen motifler yer almaktadır. Ayak motifi elin iki yanında saç bağına benzetildiği için ‘tarak’ ismiyle bilinir. Geometrik karakterli, girintili çıkıntılı bir görünüme sahiptir. Zemin düz bir kontör çevrelemiştir. Halı birbirini paralel şekilde izleyen dalların arsına çiçek motifinin yerleştirilmesinden oluşmuştur. Halının uç kısımlarına ev şekilleri belli aralıklarla yerleştirilmiştir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-95

Çizim no:--

Envanter no: 2008/137 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1952

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Müftüoğlu Camii

Türü: Yastık

Boyutları:

En:50 cm

Boy:125 cm

Bordür Eni:3 cm

Bordür Boyu:115 cm

Hav Yüksekliği:7mm

Kullanılan Teknikler: Halı, Türk Düğümü

Halının kalitesi: 21x24

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, kırmızı, siyah, mavi, yeşil, açık mavi, beyaz, sarı, açık yeşil, ten rengi, lacivert

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, gri, beyaz, mavi, sarı, siyah, yeşil, açık mavi, açık kahve

Yöredeki Adı: Güllü Halı Yastığı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, beşgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, verev çizgi, üçgen, düz çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, gül, tomurcuk

Sembolik Bezeme: Çatıkkaş, ev, elibeline, top

Nesneli Bezeme: Basamak

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Zemin iki kat kontrolenerek basamak şeklinde daralan altıgen bir yapıdan oluşmaktadır. Halının altıgen formlu göbeğinde gerçekçi çiçek demeti yer almaktadır. Bu demet çiçek, gül, tomurcuk, yaprak ve dal motifleri ile dokunmuştur. Bu göbeğe ‘güllü top’ denilmektedir. Göbek önce açık renk ince bir kontörle ardından koyu renk bir kuşakla çevrelenmiş uçları elibeline benzeri bir motifle birleştirilmiştir. Zeminin köşeleri belli aralıklarla yan yana gelmiş üç adet çiçek motifinden ve stilize çiçek, yaprak motiflerinden oluşmuştur. Zemini ve bordür iki renkli düz bir kontör çevrelemiştir. Halıdaki bordür paralel şekilde dizilmiş yaprakların aralarına çiçek motiflerinin yerleştirilmesi ile oluşmuştur. Halının uç kısımlarındaki bordürde ev şeklinde sembolik ve geometrik bezemeler bulunmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-96

Çizim no:--

Envanter no: 2008/127 E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir

Türü: Yastık

Boyutları:

En:55cm

Boy:110 cm

Bordür Eni:3 cm

Bordür Boyu: 110 cm

Hav Yüksekliği:6 mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 21x23

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, siyah, kırmızı, mavi, yeşil, beyaz, pembe

Bordürde: Siyah, kırmızı, mavi

Yöredeki Adı: Mucur Halı Yastığı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Dikdörtgen, eş kenar dörtgen, düz çizgi, kare

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak

Sembolik Bezeme: El, ayak, elibeline, top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Halının göbeğindeki eş kenar dörtgen geniş dört yapraklı stilize çiçek motifine oturtulmuştur. Göbeği on altı kollu bir rozet çevrelemektedir. Halının köşelerine yörede ‘el’ ve ‘ayak’ denilen motiflere yer verilmiştir. Halıdaki bordür çiçek motifinin belli aralıklarla yerleştirilmesinden oluşmuştur. Halının üst ve altındaki şeritler ev benzeri geometrik şekillerin yan yana gelmesi ile oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Doğum Yeri ve Yılı:

Öğrenimi:

Mesleği:

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-97

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir

Türü: Yastık

Boyutları:

En:50cm

Boy:100 cm

Bordür Eni:5 cm

Bordür Boyu:90 cm

Hav Yüksekliği:4mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 23x23

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, siyah, kırmızı, ten rengi, beyaz, pembe, gri

Bordürde: Siyah, kırmızı, gri, beyaz

Yöredeki Adı: Yöredeki Adı Bilinmiyor

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, kare, üçgen, daire, eş kenar dörtgen, düz çizgi, beşgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, hançerli yaprak

Sembolik Bezeme: Menderes deseni, ev, top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Halını göbeği ortasında sekiz yapraklı çiçekten çıkan hançer şekilli yapraklardan oluşmuş stilize yaprakların altıgen formda sıralanması ile çevrelenmiştir. Zeminin köşeleri stilize çiçek ve yaprak motifleri ile doldurulmuştur. Zemin ‘menderes’ motifli bir bordürle çevrelenmiştir. Halının uçları ev benzeri geometrik şekillerin yan yana gelmesi ile oluşmuş ve iki renkli düz kontörle çevrelenmiştir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Mehmet CEBECİ- Cebeci Halı

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/ 1955

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Esnaf

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-98

Çizim no: 21, 32

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1930

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Cebeci Halı

Türü: Yastık

Boyutları:

En:50cm

Boy:80 cm

Bordür Eni:8 cm

Bordür Boyu:60 cm

Hav Yüksekliği:4mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 21x23

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, siyah, kırmızı, sarı, yavruağzı, pembe, açık mavi, gri

Bordürde: Siyah, kırmızı, sarı, pembe, kahverengi, gri, beyaz

Yöredeki Adı: Ayaklı Halı Yastığı (Hançerli, Taraklı)

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Sekizgen, dikdörtgen, kare, eş kenar dörtgen, düz çizgi, beşgen, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak

Sembolik Bezeme: Çatıkkaş, ev, tarak, elibeline, leblebi, sandık, top

Nesneli Bezeme: Çengel

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Göbeğin ortasında dörde bölünmüş bir kare motif bulunmaktadır. Bu desen içte koyu renk bir birini aynı yönde izleyen çengellerle, dışta açık renk dörtkenarından çıkan elibeline figürlü sekizgen bir kontörle çevrelenmiştir. Göbeğin dört bir yanında ‘tarak’ denilen z şeklinde girintili çıkıntılı bir yapıda desen ve ‘göz’ denilen eş kenar dörtgen formda geometrik şekiller kullanılmıştır. Göbeğin altı ve üstünde küçük çiçekler yan yana sıralanmıştır. Zeminin köşeleri küçük çiçeklerin üçgen şekillerinin iki yanını çevrelemesi ile oluşmuştur. Halının bordüründe çatıkkaş motifi kullanılmıştır. Halının uç kısımları ev benzeri geometrik şekillerin yan yana gelmesi ile oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Mehmet CEBECİ- Cebeci Halı

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/ 1955

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Esnaf

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-99

Çizim no: 33

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1910

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Cebeci Halı

Türü: Yastık

Boyutları:

En:55cm

Boy:90 cm

Bordür Eni: 3 cm

Bordür Boyu: 90 cm

Hav Yüksekliği:2mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 23x27

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Yün ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Gri

Zemin Deseninde: Kahverengi, kırmızı, beyaz, hardal sarısı, siyah, sarı, turuncu, gri

Bordürde: Sarı, kırmızı, beyaz

Yöredeki Adı: Yöredeki Adı Bilinmiyor

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Sekizgen, dikdörtgen, üçgen, kare, eş kenar dörtgen, düz çizgi, verev çizgi, zikzak çizgi

Bitkisel Bezeme: Pıtrak

Sembolik Bezeme: Koçboynuzu, sandık, top

Figürlü Bezeme: Örümcek

Nesneli Bezeme: Tarak

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu bu kompozisyonda üç göbeğin yan yana geldiği görülmektedir. Bu göbekler ikisi küçük biri büyük ve aynı motiflerden oluşmuştur. Yörede bu göbeklere ‘sandık’ denilmektedir. Göbekler sekizgen sandıkların ortasına ‘pıtrak’ motifinin köşelerinden çıkan koçboynuzu figürleri doldurulmuştur. Göbeklerin arasına kilimlerde daha çok kullanılan ‘örümcek’ figürü yerleştirilmiştir. Bu üç göbeği çevreleyen bordür değişik ebatlarda ‘tarak’ motiflerinin tersli düzlü tekrarından oluşmuştur. Göbeklerin köşeleri tarak motifi ile doldurulmuştur. Halıyı zikzaklı su motifi çevrelemektedir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Mehmet CEBECİ- Cebeci Halı

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/ 1955

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Esnaf

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-100

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1930

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Cebeci Halı

Türü: Yastık

Boyutları:

En:45 cm

Boy:80 cm

Bordür Eni:5 cm

Bordür Boyu:80 cm

Hav Yüksekliği:2mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 21x23

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Yün ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Koyu vişne, beyaz, sarı, siyah, kırmızı, turuncu, gri,

Bordürde: Kırmızı, sarı, gri, siyah, beyaz

Yöredeki Adı: Ayaklı Halı Yastığı (Hançerli, Taraklı)

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Dikdörtgen, eş kenar dörtgen, kare, yamuk, paralel kenar, düz çizgi, zikzak çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, pıtrak

Sembolik Bezeme: Elma, tarak, top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Halının göbeğinde ‘turunç’ desenine benzer bir motif kullanılmıştır. Bu desenin ortası dört yapraklı haç şeklinde iri bir çiçekten oluşmaktadır. Bu çiçeği eş kenar dörtgen şeklinde bir dal üzerinde on iki elma motifli çiçekler çevrelemiştir. Göbeğin uçları üç adet dala takılmış pıtraklarla bitirilmiştir. Göbeğin dört bir tarafında tarak ve pıtrak motifleri kullanılmıştır. Halının bordürü zikzaklı su motifinin aralarına tersli düzlü üçgenlerin yerleştirilmesinden oluşmuştur. Halıyı iki renkli birbirini düz bir şekilde izleyen kontör çevrelemiştir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Mehmet CEBECİ- Cebeci Halı

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/ 1955

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Esnaf

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-101

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1941

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Cebeci Halı

Türü: Yastık

Boyutları:

En:50 cm

Boy:80 cm

Bordür Eni:10 cm

Bordür Boyu:70 cm

Hav Yüksekliği:4mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 21x24

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, kırmızı, yeşil, beyaz, turuncu, gri, açık yeşil

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, açık mavi, yeşil, turuncu, açık kahve, beyaz, gri

Yöredeki Adı: Ayaklı Halı Yastığı (Hançerli, Taraklı)

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, daire, kare, beşgen, sekizgen, eş kenar dörtgen, düz çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Pıtrak, stilize çiçek, dal, yaprak

Sembolik Bezeme: Tarak, ev, çatıkkaş, top

Nesneli Bezeme: Basamak, çengel, ok

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Göbeğin ortası kare şeklinin dört tane ‘ok’ motifiyle kesişmesinden oluşmuştur. Göbeğin çevresi önce çengellerin birbirini altıgen formu oluşturacak şekilde izlemesi ile sonra küçük çiçeklerin birbirini izlemesinden oluşmuştur. Göbeğin uçları birer pıtrak motifi ile birleştirilmiştir. Göbeğin dört bir yanı ‘tarak’ denilen z şeklinde girintili çıkıntılı bir yapıdadır. Zenimin içi tek renk bir kuşakla çevrelenmiştir. Zeminin köşeleri küçük çiçeklerin üçgen şekillerinin iki yanını çevrelemesi ile oluşmuştur. Zemini ve halıyı çevreleyen kontör iki renkli düzdür. Halının bordüründe çatıkkaş motifi kullanılmıştır. Halının uç kısımları içleri pıtrak motifi ile doldurulmuş ev benzeri geometrik şekillerin yan yana gelmesi ile oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Mehmet CEBECİ- Cebeci Halı

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/ 1955

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Esnaf

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-102

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1954

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Cebeci Halı

Türü: Yastık

Boyutları:

En:55cm

Boy:100 cm

Bordür Eni: 7 cm

Bordür Boyu:90 cm

Hav Yüksekliği:4mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 23x23

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, siyah, kırmızı, beyaz, pembe, açık yeşil, hardal sarısı, sarı, açık mavi, gri

Bordürde: Kahverengi, siyah, kırmızı, eflatun, sarı, gri, beyaz

Yöredeki Adı: Güllü Halı Yastığı

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, düz çizgi, üçgen, daire, beşgen, kare, daire

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal,

Sembolik Bezeme: Elma, elibelinde, çatıkkaş, ev, top

Nesneli Bezeme: Ok, çengel

Kompozisyon Özellikleri: : Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Halının göbeğinin ortasındaki çiçek, açık renk bir zemine oturtulmuştur. Göbeği on altı çengelli eş kenar dörtgen formda bir rozet çevrelemektedir. Bu dörtgenin üst köşelerinden ‘ok’ deseni yanlarından ise ‘elibeline’ motifi çıkmıştır. Halının köşelerine yörede elma ağacı çiçeğine benzetilen birer ‘elma’ motifi yerleştirilmiştir. Göbeğin etrafı açık renk bir dal üzerine köşelere beş adet elma motifi gelecek şekilde bir kuşakla çevrelenmiştir. Bu kuşağın içinde göbeğin altında ve üstünde kalın bölüme birer halka şeklinde çiçek demeti yerleştirilmiştir. Zemini çevreleyen ince bordür çatıkkaş motifi ile oluşmuştur. Halının üst ve altındaki yerler ‘ev’ motifi ile bilinen geometrik bezemelerin yan yana gelmesinden oluşmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Mehmet CEBECİ- Cebeci Halı

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/ 1955

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Esnaf

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-103

Çizim no: 39, 47

İnceleme tarihi: 2008

Üretim tarihi: 1941

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Medrese Mahallesi

Türü: Minder

Boyutları:

En: 35 cm

Boy: 40 cm

Bordür Eni: 2,5 cm

Bordür Boyu: 35 cm

Hav Yüksekliği: 5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 21x23

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Yavruağzı

Zemin Deseninde: Koyu vişne, kırmızı, siyah, açık kahve

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, gri, beyaz, siyah

Yöredeki Adı: Sandalye Minderi

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Kare, daire, düz izgi

Bitkisel Bezeme: iek

Figürlü Bezeme: Aslan, kuş

Nesneli Bezeme: Çengel

Kompozisyon zellikleri: Serpme motifli kompozisyona sahip bir örnektir. Halının zeminini gerçekçi ayakta duran bir aslan figürü tamamen kaplamıştır. Aslanın kalkık kuyruğuna kuş konmuş, n ve arkasına dörde bölünmüş daireler yerleştirilmiştir. Zemin önce koyu renkle tiliflenmiş, ardından Çengellerin arasına küçük çiçekler gelerek dar bir bordürle çevrelenmiştir. Bu iki örnek aynı tezgahda dokunmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Harika KAPLAN

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/ 1957

ğrenimi: Lise

Mesleği: Emekli

Açık Adresi: Aşıkpaşa Mah. Kazım Karabekir Cad. Sağlam Apt:15/11

BİLGİ FORMU-104

Çizim no: 3

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1935

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Medrese Mah.

Türü: Minder

Boyutları:

En:35cm

Boy:40 cm

Bordür Eni:3 cm

Bordür Boyu: 40 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 21x24

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Hardal sarısı

Zemin Deseninde: Kahverengi, kırmızı, beyaz, pembe, siyah

Bordürde: Kırmızı, pembe, beyaz, siyah, açık kahverengi, yeşil, gri

Yöredeki Adı: Sandalye Minderi

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Kare, üçgen, düz çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, tomurcuk

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Kare formdan oluşan bu örnekte zeminin ortasına daire formunda gerçekçi bir çiçekten çıkan yaprak ve tomurcuğu yerleştirilmiştir. Bu göbek yörede ‘güllü top’ olarak bilinmektedir. Zeminin dört köşesinden de tomurcuk güller çıkmıştır. Halıyı saran bordürde ise uzun saplı çiçek, yaprak ve tomurcuğunun alt alta geldiği görülmektedir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Harika KAPLAN

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/1957

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Emekli

Açık Adresi: Aşıkpaşa Mah. K. Karabekir Cad. Sağlam Apt. 2/11

BİLGİ FORMU-105

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Yenice Mahalle

Türü: Minder

Boyutları:

En:40 cm

Boy:45 cm

Bordür Eni:2,5 cm

Bordür Boyu: 45 cm

Hav Yüksekliği: 1cm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 23x25

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Yavruağzı

Zemin Deseninde: Kahverengi, kırmızı, koyu vişne, yeşil, sarı, pembe, mavi, açık mavi, beyaz

Bordürde: Eflatun

Yöredeki Adı: Sandalye Minderi

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Kare, daire, düz çizgi

Bitkisel Bezeme: Çiçek, yaprak, dal, gül, tomurcuk, top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Kare formdan oluşan bu örnekte zeminin ortasına daire formunda gerçekçi bir çiçek demetinden oluşmuştur. Bu demette; çiçekler, yapraklar ve tomurcukları yer almıştır. Bu göbeğe yörede ‘güllü top’ denilmektedir. Zeminin dört köşesinde de tomurcuk güller çıkmıştır. Halıyı saran bordür tek renkli düz bir şekildedir. Batı Anadolu’da faaliyet gösteren yabancı sermayeli şirketlerin İngilizlerin zevkine göre hazırladıkları, Barok karakterli bitkiler ve lahanaya benzer, kocaman çiçekler moda haline gelmiştir. Bu minder halısı da ortasındaki Barok üslupta güller ile o dönemde üretilen halılar ile benzerlik göstermektedir.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Berrin BARIŞ GÜNDAŞ

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/1978

Öğrenimi: Lisans

Mesleği: Öğretmen

Açık Adresi: Yenice Mah. Kılıçoğlu Apt. 2/11

BİLGİ FORMU-106

Çizim no:--

Envanter no:2

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir

Türü: Sedir Halısı

Boyutları:

En:115 cm

Boy:450 cm

Bordür Eni:20 cm

Bordür Boyu:430 cm

Hav Yüksekliği:6mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 28x32

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, beyaz, siyah, sarı, açık kahve, yeşil, bej, kırmızı, pembe, ten rengi, gri

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, siyah, yeşil, gri, açık mavi, açık kahve, bez, koyu vişne

Yöredeki Adı: Yolluk

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Dikdörtgen, eş kenar dörtgen, altıgen, düz çizgi, verev çizgi, daire, üçgen

Bitkisel Bezeme: Lale, stilize çiçek, yaprak, dal, hatai

Sembolik Bezeme: Çatıkkaş, top

Nesneli Bezeme: Testere dişi

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bu örnekte altıgen yapının içine geçmiş yan yana üç altıgen form görülmektedir. Zemine eşit aralıklarla dağıtılmış göbeklerin içinde müftü topu motifi dışında dallar üzerinde dağılan çiçek, stilize çiçek ve yaprak motifleri görülmektedir. Halıdaki göbeklerin aralarına ikişer adet çiçek rozetlerine yer verilmiştir. Zemindeki köşeleri çiçek, stilize çiçek ve yaprak motifleri yerleştirilmiş ve testere dişi motifi ile birbirlerine bağlanmıştır. Halı da ikisi dar biri enli üç bordür bulunmaktadır. Halıdaki dar bordürler birbirinin aynı ve ‘çatıkkaş’ motifi yer almaktadır. Halıdaki enli bordür hataiden çıkan dal ve yaprakların arasına stilize çiçek motifine yer verilmesi ile oluşmuştur. Bordürler arası geçiş iki renkli verev kontörlerle yapılmıştır. Halının başında ve sonunda yer alan bordürde ise stilize çiçek motifinden çıkan dal ve yaprakların arasına dört yapraklı çiçeklerin gelmesinden oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-107

Çizim no:--

Envanter no:3

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1954

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir

Türü: Sedir Halısı

Boyutları:

En:150cm

Boy:500 cm

Bordür Eni:20 cm

Bordür Boyu:460 cm

Hav Yüksekliği:7 mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 27x33

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, yeşil, beyaz, kırmızı, pembe, açık kahve, açık mavi, siyah, gri

Bordürde: Kırmızı, Açık kahverengi, kahverengi, siyah, gri, sarı, koyu vişne

Yöredeki Adı: Yolluk

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, düz çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, hatai

Sembolik Bezeme: Elibelinde, koçboynuzu, çatıkkaş, top

Nesneli Bezeme: Testere dişi, ok

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Zemine eşit aralıklarla dağıtılmış üç göbek bulunmaktadır. Halının göbeği eşkenar dörtgenin köşelerinden ve aralarından çıkan sekiz kollu dalların stilize çiçeklerle ve yapraklarla son bulması ile doldurulmuştur. Çevresi altıgen şekilde açık renk kontörlenmiş yan kenarları koçboynuzu motifi ile içe doğru çevrilmiştir. Göbeklerin uçları elibelinde benzeri bir motifle birleştirilmiştir. Göbeklerin aralarına ikişer adet çiçek rozetlerine yer verilmiştir. Köşeleri göbeğin dörtte biri şeklinde döşenmiş testere dişi motifi ile birbirine bağlanmıştır. Halıda ikisi dar biri enli üç bordür bulunmaktadır. Halıdaki dar bordürlerde ‘çatıkkaş’ motifi kullanılmıştır. Halıdaki enli bordür ise hatai motifinin yanlarından çıkan dal ve yaprakların aralarına stilize çiçek motiflerinin gelmesi ile oluşmuştur. Halıdaki bordürler arası geçişler üçgenli suyla birbirini izleyen üçgen şekillerine yer verilmiştir. Halının uçları hataiden çıkan dalların arasına çiçek motifinin yerleştirilmesi ile olmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-108

Çizim no:--

Envanter no:4

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1948

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir

Türü: Sedir Halısı

Boyutları:

En:120cm

Boy:400 cm

Bordür Eni:20 cm

Bordür Boyu:350 cm

Hav Yüksekliği:6mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 28x33

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, açık kahve, yeşil, beyaz, pembe, kırmızı, açık mavi, siyah, sarı, gri

Bordürde: Kırmızı, siyah, gri, yeşil, açık mavi, beyaz, mavi

Yöredeki Adı: Yolluk

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, düz çizgi, verev çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Elibelinde, koçboynuzu, çatıkkaş, havabaşı, top

Nesneli Bezeme: Ok

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Zemine eşit aralıklarla dağıtılmış üç göbek bulunmaktadır. Halının göbeği eşkenar dörtgenin köşelerinden ve aralarından çıkan sekiz kollu dalların stilize çiçeklerle ve yapraklarla son bulması ile doldurulmuştur. Çevresi altıgen şekilde açık renk kontörlenmiş yan kenarları koçboynuzu motifi ile içe doğru çevrilmiştir. Göbeklerin uçları elibelinde deseni benzer bir motifle birleştirilmiştir. Göbeklerin aralarına ikişer adet çiçek rozetlerine yer verilmiştir. Zemindeki köşeleri göbeğin dörtte biri şeklinde döşenmiştir. Halıda ikisi dar biri enli üç bordür bulunmaktadır. Halıdaki dar bordürlerde ‘çatıkkaş’ motifi kullanılmıştır. Halıdaki enli bordür ise zikzak çizen yapraklı, tomurcuklu dalın içlerine stilize çiçek motifleri yerleştirilmiştir. Halının uçları önce iki renkli kesikli ince kontörle çevrelenmiş içleri ‘havabaşı’ motifinden oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-109

Çizim no:--

Envanter no:5

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1959

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir

Türü: Sedir Halısı

Boyutları:

En:120 cm

Boy:400 cm

Bordür Eni:25 cm

Bordür Boyu:350 cm

Hav Yüksekliği:6 mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 29x31

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, yeşil, beyaz, pembe, kırmızı, mavi, açık mavi, sarı, yavruağzı, eflatun, ten rengi, gri

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, gri, sarı, yeşil, beyaz, açık mavi, koyu vişne

Yöredeki Adı: Yolluk

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, daire, eş kenar dörtgen, düz çizgi, verev çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, hatai, lale, tomurcuk

Sembolik Bezeme: Ayna, çatıkkaş, top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Zemine eşit aralıklarla dağıtılmış üç göbek bulunmaktadır. Halının göbek kısmında ‘ayna’ motifi kullanılmıştır. Bu motif daire şekli oluşturarak birbirini takip eden çiçeklerle süslenmiş bir rozetten meydana gelmiştir. Göbeğin içi rozetin sağ ve soluna birer hatai motifi yerleştirilerek ve etrafı stilize edilmiş yaprak, çiçek ve dal motifleri ile süslenerek tamamlanmıştır. Rozetin üst ve altı birer lale motifi ile bağlanmıştır. Altıgeni çevreleyen ince sınır kontörü küçük kare motiflerden oluşmaktadır. Kenardaki göbeklerin uçları stilize çiçek motifi birleştirilmiştir. Zemindeki köşeleri stilize çiçek ve geniş yapraklarla döşenmiştir. Halıda ikisi dar biri enli üç bordür bulunmaktadır. Halıdaki dar bordürlerde kesintisiz zikzaklı dalların içlerine stilize çiçek motiflerinin yerleştirilmesinden oluşmuştur. Halıdaki enli bordürde ise birbirini paralel şekilde takip eden çiçek, yaprak ve dal motifleri bulunmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-110

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1962

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Medrese Mahallesi

Türü: Sedir Halısı

Boyutları:

En:120cm

Boy:350 cm

Bordür Eni:20 cm

Bordür Boyu:350 cm

Hav Yüksekliği:6mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 29x34

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, yavruağzı, yeşil, beyaz, pembe, kırmızı, ten rengi, gri, açık mavi, siyah

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, açık mavi, siyah, yeşil, açık kahve, eflatun, koyu vişne, mavi, beyaz

Yöredeki Adı: Yolluk

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, kare, eş kenar dörtgen, daire, düz çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal, hatai

Sembolik Bezeme: Elibelinde, koçboynuzu, top

Nesneli Bezeme: Ok

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip zemine eşit aralıklarla dağıtılmış üç göbek bulunmaktadır. Halının göbeği eşkenar dörtgenin köşelerinden ve aralarından çıkan sekiz kollu dalların stilize çiçeklerle ve yapraklarla son bulması ile doldurulmuştur. Göbek altıgen şekilli koçboynuzu motifi ile içe doğru çevrilmiş, uçları elibelinde benzeri bir motifle birleştirilmiştir. Göbeklerin aralarına ikişer adet çiçek rozetlerine yer verilmiş, köşeleri göbeğin dörtte biri şeklinde döşenmiştir. Halıda ikisi dar biri enli üç bordür bulunmakta, dar bordürlerde birbirini paralel bir dal ve yaprak üzerinde izleyen çiçek motifleri, enli bordür ise hatai motifinin üst ve altından çıkan dal ve yaprakların aralarına stilize çiçek motiflerinin gelmesi ile oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Meryem Yaşar SÜEL

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/1945

Öğrenimi: İlköğretim

Mesleği: Ev hanımı

Açık Adresi: Medrese Mah. Fatih Apt:4/8

BİLGİ FORMU-111

Çizim no:--

Envanter no:2008/93E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Dulkadir Hashöyük Köyü Cami

Türü: Sedir Halısı

Boyutları:

En:105 cm

Boy:325 cm

Bordür Eni:20 cm

Bordür Boyu: 325 cm

Hav Yüksekliği:7mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 27x33

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, açık kahve, yeşil, beyaz, siyah, pembe, gri

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, siyah, gri, yeşil, koyu vişne, beyaz

Yöredeki Adı: Yolluk

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, üçgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, düz çizgi, verev çizgi, zikzak çizgi

Bitkisel Bezeme: Tomurcuk, stilize çiçek, yaprak, dal

Figürlü Bezeme: Sinek

Nesneli Bezeme: Basamak

Sembolik Bezeme: Çatıkkaş, koçboynuzu, top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip, zemine eşit aralıklarla dağıtılmış üç göbek bulunmaktadır. Halının göbeği eşkenar dörtgenin köşelerinden ve aralarından çıkan sekiz kollu dalların stilize çiçeklerle ve yapraklarla son bulması ile doldurulmuştur. Çevresi altıgen şekilde açık renk kontörlenmiş yan kenarları koçboynuzu motifi ile içe doğru çevrilmiştir. Kenardaki göbeklerin uçları stilize çiçek motifi ile birleştirilmiştir. Göbekler eş kenar dörtgen şekliyle birbirine bağlanmıştır. Zemindeki köşeler 'sinek' motifi ile doldurulmuştur. Halıda ikisi dar biri enli üç bordür bulunmakta, dar bordürlerde 'çatıkkaş' motifi, enli bordür ise zikzak çizen yapraklı, tomurcuklu dalın içlerine stilize çiçek motifleri yerleştirilmiştir. Halıdaki bordürler arası geçişlerdeki kuşaklar için üçgenli su motifi kullanılmıştır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-112

Çizim no:--

Envanter no:2008/47E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1960

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Zemin Hatun Cami

Türü: Sedir Halısı

Boyutları:

En:110 cm

Boy:345 cm

Bordür Eni:20 cm

Bordür Boyu:345 cm

Hav Yüksekliği: 5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 29x34

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kırmızı, Kahverengi, koyu vişne, yeşil, beyaz, pembe, yavruağzı, siyah, gri, mavi, eflatun

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, siyah, yeşil, beyaz, koyu vişne, mavi

Yöredeki Adı: Yolluk

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, düz çizgi, verev çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Koçboynuzu, çatıkkaş, top

Nesneli Bezeme: Ok

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip, zemine eşit aralıklarla dağıtılmış üç göbek bulunmaktadır. Halının göbeği eşkenar dörtgenin köşelerinden ve aralarından çıkan sekiz kollu dalların stilize çiçeklerle ve yapraklarla son bulması ile doldurulmuştur. Çevresi altıgen şekilde açık renk kontörlenmiş yan kenarları koçboynuzu motifi ile içe doğru çevrilmiştir. Göbeklerin uçları elibelinde motifi benzer bir desenle birleştirilmiştir. Göbeklerin aralarına ikişer adet çiçek rozetlerine yer verilmiştir. Zemindeki köşeleri göbeğin dörtte biri şeklinde döşenmiş açık renk bir kontörle birbirine bağlanmıştır. Halıda ikisi dar biri enli üç bordür bulunmaktadır. Zemini çevreleyen dar bordür açık renk düz bir kuşakla çevrelenmiştir. Halıdaki enli bordür ise zikzak çizen dallı yaprakların aralarına çiçek motiflerinin gelmesi ile oluşmuştur. Halının ikinci dar bordüründe ‘çatıkkaş’ motifi kullanılmıştır. Halının uçları birbirini paralel izleyen hançer benzeri geniş yaprakların aralarına stilize çiçek motiflerinin yerleştirilmesi ile olmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-113

Çizim no:--

Envanter no:2008/50E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1952

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Karlıoğlu Cami

Türü: Sedir Halısı

Boyutları:

En:125 cm

Boy:460 cm

Bordür Eni:20 cm

Bordür Boyu: 460 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 26x33

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Yün ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kırmızı, eflatun, yeşil, siyah, beyaz, sarı, mavi, lacivert

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, hardal sarısı, mavi, beyaz, yeşil, eflatun, lacivert,

sarı

Yöredeki Adı: Yolluk

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, üçgen, dikdörtgen, beşgen, eş kenar dörtgen, daire, kare, düz çizgi

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Elibelinde, tavşantopuğu, sandık, top

Figürlü Bezeme: Ejder

Nesneli Bezeme: Çengel, yıldız

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bu örnekte dikdörtgen yapının içine geçmiş yan yana dört altıgen form görölmektedir. Zemine eşit aralıklarla dağıtılmış altıgenlerin içinde göbekteki küçük altıgene bağlı üreyen altıgenler ve farklı geometrik formlar yer almaktadır. Zemindeki altıgenin köşe kısımlarında bulunan üçgen formların iç kısımlarında ve altıgen formların aralarına sembolik bezemeler yerleştirilmiştir. Tüm halıyı çevreleyen bordürde birbirini izleyen stilize çiçek, yaprak motiflerine ve geometrik bezemelerine yer verilmiştir. Dış kısımdaki ince bordürde ise tersli düzlü yerleştirilmiş üçgen formlar yer almıştır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-114

Çizim no:--

Envanter no:2008/53E

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1952

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Zemin Hatun Cami

Türü: Sedir Halısı

Boyutları:

En:110cm

Boy:325 cm

Bordür Eni:20 cm

Bordür Boyu:325 cm

Hav Yüksekliği:5mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 32x34

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, açık kahve, yeşil, beyaz, kırmızı, pembe, siyah, ten rengi, gri

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, mavi, siyah, yeşil, gri, açık mavi, beyaz, koyu vişne

Yöredeki Adı: Yolluk

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, düz çizgi, üçgen

Bitkisel Bezeme: Tomurcuk, stilize çiçek, yaprak, dal

Sembolik Bezeme: Çatıkkaş, koçboynuzu, top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Zemine eşit aralıklarla dağıtılmış üç göbek bulunmaktadır. Halının göbeği eşkenar dörtgenin köşelerinden ve aralarından çıkan sekiz kollu dalların stilize çiçeklerle ve yapraklarla son bulması ile doldurulmuştur. Çevresi altıgen şekilde açık renk kontörlenmiş yan kenarları koçboynuzu deseni ile içe doğru çevrilmiştir. Kenardaki göbeklerin uçları elibelinde motifi benzer bir desenle birleştirilmiştir. Zemindeki köşeleri göbeğin dörtte biri şeklinde döşenmiş açık renk bir kontörle birbirine bağlanmıştır. Halıda ikisi dar biri enli üç bordür bulunmaktadır. Halının dar bordürlerinde ‘çatıkkaş’ motifi kullanılmıştır. Halıdaki enli bordür ise zikzak çizen dallı yaprakların aralarına çiçek motiflerinin gelmesi ile oluşmuştur. Halının bordürler arası geçişleri üçgenli su motifli kuşaklarla yapılmıştır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Kırşehir Müzesi

Açık Adresi: Ahi Evran Mah. Emniyet Müd. Arkası

BİLGİ FORMU-115

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1950

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Cebeci Halı

Türü: Sedir Halısı

Boyutları:

En:115 cm

Boy:325 cm

Bordür Eni:20 cm

Bordür Boyu: 325 cm

Hav Yüksekliği:6mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 32x34

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Kahverengi, koyu vişne, yavruağzı, yeşil, beyaz, pembe, kırmızı, siyah, sarı, ten rengi, gri

Bordürde: Kahverengi, kırmızı, pembe, hardal sarısı, yeşil, beyaz, bej, sarı, gri, koyu vişne

Yöredeki Adı: Yolluk

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, daire, kare, düz çizgi, üçgen,

Bitkisel Bezeme: Lale, tomurcuk, stilize çiçek, yaprak, dal, hatai

Sembolik Bezeme: Ayna, gelinağlatan, top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Zemine eşit aralıklarla dağıtılmış üç göbek bulunmaktadır. Halının göbek kısmında ‘ayna’ motifi kullanılmıştır. Bu desen daire şekli oluşturarak birbirini takip eden çiçeklerle süslenmiş bir rozetten meydana gelmiştir. Göbeğin içi rozetin sağ ve soluna birer hatai motifi yerleştirilerek ve etrafı stilize edilmiş yaprak, çiçek ve dal desenleri ile süslenerek tamamlanmıştır. Rozetin üst ve altı birer lale ile bağlanmıştır. Altıgeni çevreleyen ince sınır kontörü küçük kare motiflerden oluşmaktadır. Göbeklerin uçları stilize çiçek motifi birleştirilmiştir. Göbekler arasında ikişer çiçek rozetleri bulunmaktadır. Zemindeki köşeleri stilize çiçek ve geniş yapraklarla döşenmiştir. Halıda ikisi dar biri enli üç bordür bulunmaktadır. Halıdaki dar bordürlerde çiçek bir ucundan çıkan daire şeklinde bir dalla çevrelenmiş bu motifin bitişik tekrarından oluşmaktadır. Halıdaki enli bordürde ise birbirini paralel şekilde takip eden çiçek, yaprak ve dal motifleri bulunmaktadır.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Mehmet CEBECİ- Cebeci Halı

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/ 1955

Öğrenimi: Lise

Mesleği: Esnaf

Açık Adresi: Ahi Evran Mah.

BİLGİ FORMU-116

Çizim no:--

İnceleme tarihi:2008

Üretim tarihi:1965

Bulunduğu yer: Merkez/Kırşehir- Aşıkpaşa Mah.

Türü: Sedir Halısı

Boyutları:

En:110 cm

Boy:325 cm

Bordür Eni:20 cm

Bordür Boyu:325 cm

Hav Yüksekliği:3mm

Kullanılan Teknikler: Türk Düğümü

Halının kalitesi: 23x27

Kullanılan İplik türü:

Atkıda: Yün ipliği

Çözüde: Pamuk ipliği

İlmede: Yün ipliği

Kullanılan renkler:

Zeminde: Kırmızı

Zemin Deseninde: Koyu vişne, kırmızı, siyah, beyaz, mavi, açık kahve, ten rengi, krem rengi, pembe

Bordürde: Kırmızı, pembe, beyaz, siyah, açık kahve, krem rengi, koyu vişne

Yöredeki Adı: Yolluk

Seçilen Konu:

Geometrik Bezeme: Altıgen, dikdörtgen, eş kenar dörtgen, daire, kare, düz çizgi, verev çizgi, üçgen, paralel kenar

Bitkisel Bezeme: Stilize çiçek, yaprak, dal

Nesneli Bezeme: Basamak

Sembolik Bezeme: Çatıkkaş, sandık, top

Kompozisyon Özellikleri: Madalyonlu kompozisyona sahip bir örnektir. Zemine eşit aralıklarla dağıtılmış üç göbek bulunmaktadır. Halının göbek kısmında kare şeklinin içerisine stilize çiçek ve yaprak motifleri yerleştirilmiş etrafı sekiz yapraklı çiçeklerle çevrelenmiştir. Zeminin köşeleri iki kat kontörlenmiş stilize çiçek motifi ile döşenmiştir. Halıda ikisi dar biri enli üç bordür bulunmaktadır. Halıdaki dar bordürlerde ‘çatıkkaş’ motifi kullanılmıştır. Halıdaki enli bordür küçük karelerin verev şeklinde kaydırılarak yerleştirilmesi ile aralarına çiçek ve yaprak motiflerinin gelmesinden oluşmuştur.

Kaynak Kişi ve Künyesi

Adı ve Soyadı: Dönüş KARTAL

Doğum Yeri ve Yılı: Kırşehir/ 1968

Öğrenimi: İlköğretim

Mesleği: Ev Hanımı

Açık Adresi: Aşıkpaşa Mah. Kazım Karabekir Cad. Sağlam Apt: 15/11

4.2.Bilgi Formlarının Değerlendirilmesi

Bilgi formları kaynak kişilerin bireysel özellikleri, halıların kimlik, boyut ve kalite, teknik, kullanılan malzeme, renk, desen ve kompozisyon özellikleri değerlendirilerek tablolar oluşturulmuş ve yorumları yapılmıştır.

4.2.1. Kaynak Kişilerin Bireysel Özellikleri

Örnekleme oluşturan halıları elinde bulunduran kaynak kişilerin özellikleri bu bölümde verilmiştir. Müzeden alınan örnekler içinde Kırşehir Müzesi kısaca tanıtılmıştır.

Kaynak kişilerin meslek ve eğitim durumları ile ilgili veriler değerlendirilerek elde edilen sonuçlar tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Meslek ve Eğitim Durumları Dağılımı

Meslek/ Eğitim	EvHanımı		Emekli		Muhtar		Esnaf		Öğretmen		Avukat		Toplam	
Durumu	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
İlkokul	3	60,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	16,66
Lise	2	40,00	7	100,00	1	100,00	2	100,00	-	-	-	-	12	
Lisans	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100,00	1	100,00	3	16,66
TOPLAM	5	100,00	7	100,00	1	100,00	2	100,00	2	100,00	1	100,00	18	100,00

N: 18

Tablo 1’de kaynak kişilerin meslekleri incelendiğinde en çok % 38,88’inin emekli olduğu görülmüştür. Bunu sırasıyla ev hanımı, öğretmen, esnaflar, muhtar ve avukat takip etmiştir.

Tablo 1’de kaynak kişilerin eğitim durumları incelendiğinde en çok % 61,11’inin lise mezunu sırasıyla ilkokul ve lisans mezunu oldukları görülmektedir.

Tablo 1 incelendiğinde muhtar, emekli ve esnafların tamamının lise, avukat ve öğretmenlerin tamamının üniversite, ev hanımlarının %60’ının ilkokul, %40’ının ise lise mezunu olduğu görülmüştür.

Kaynak kişilerin doğum yılları ile ilgili veriler değerlendirilerek elde edilen sonuçlar tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Doğum Yılları Dağılımı

Doğum Yılları	f	%
1931-1940	1	5,55
1941-1950	3	16,66
1951-1960	11	61,11
1961-1970	4	22,22
1971-1980	1	5,55
TOPLAM	18	100,0

N: 18

Tablo 2 incelendiğinde en çok % 61,11’ i 1951-1960 yıllarında , %22,22’si ise 1941-1950 yılları arasında doğdukları görülmüştür. Bunu sırasıyla 1961-1970, 1931-1940 ve 1971-1980 yılları takip etmiştir. Tablo 2’ye göre elinde Kırşehir halısı bulunduran kaynak kişilerin genellikle 1951- 1960 yıllarında doğduğu görülmektedir.

Örneklemdaki halıların üretim tarihleri ile kaynak kişilerin doğum yılları kıyaslandığında, özel arşivdeki kaynak kişilerin doğduğu yıllarda Kırşehir halılarının en çok dokunduğu yıllar olduğu tespit edilmiştir.

4.2.2. Yörede Dokunmuş Halılardaki Kimlik Özellikleri

Örneklem olarak alınan halıların üretim tarihleri ile ilgili veriler değerlendirilerek elde edilen sonuçlar tablo 3’de gösterilmiştir.

Tablo 3. Üretim Tarihleri Dağılımı

Üretim Tarihleri	f	%
1910-1920	2	1,72
1921-1930	2	1,72
1931-1940	3	2,58
1941-1950	53	45,68
1951-1960	40	34,48
1961-1970	13	11,20
1971-1980	2	1,72
1981-1990		
1991-2000	1	0,86
TOPLAM	116	100,00

N: 116

Tablo 3 incelendiğinde halıların en çok % 45,68’i 1941-1950 yılları arasında üretildiği, bunu sırasıyla 1951-1960, 1961-1970, 1931- 1940, 1911-1920, 1921- 1930, 1971- 1980, 1991- 2000 yılları takip ettiği görülmüştür. Tablo 3’e göre Kırşehir ilinde halı dokumanın % 80,16’sı 1941-1960 yılları arasında yaygın olarak üretildiği görülmüştür.

Deniz (1984b, 2000) Türk dünyasında halı ve düz dokuma yaygıları ve Kırşehir halıları adlı çalışmalarında yörede halıcılığın 17. ve 18. yy’ a kadar uzandığını, 19. ve 20. yy boyunca dokunduğunu belirtmiştir. 1950 yılından sonra, kırsal kesimdeki dokuyucuların, işçi olarak şehir dışına ve Avrupa ülkelerine göç etmeleri sonucu sayılarının azaldığını, 1960 yılından itibaren halıcılığın dokuyucular tarafından tamamen terkedildiğini belirtmiştir.

Örnekleme olarak alınan halılar ürün çeşitleri yönünden, bulundukları yerlerle ilgili değerlendirilmiş ve elde edilen sonuçlar tablo 4’de gösterilmiştir.

Tablo 4. Ürün Çeşitleri Dağılımı

Ürün Çeşitleri	Müze		Özel Arşiv		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Yastık	8	10,66	15	36,58	23	19,82
Minder	16	21,33	9	21,95	25	21,55
Namazlık	27	36	3	7,31	29	25,00
Karyola Halısı	3	4,00	4	9,75	7	6,03
Sedir Halısı	10	13,33	3	7,31	13	11,20
Seccade	13	17,33	6	14,63	19	16,37
TOPLAM	75	100,00	41	100,00	116	100,00

N: 116

Tablo 4 incelendiğinde Kırşehir müzesindeki halıların en çok %36’sının namazlık halısı, bunu sırasıyla minder, seccade, sedir halısı, yastık ve karyola halısı olduğu görülmüştür.

Özel arşivlerde ise en çok %36,58’i yastık bunu minder, seccade, namazlık ve sedir halısı takip etmiştir. Genel olarak en çok % 25,86’sı namazlık bunu sırasıyla minder, yastık, seccade, sedir halısı ve en az karyola halısı takip ettiği görülmektedir.

4.2.3. Yörede Dokunmuş Halılardaki Boyutsal ve Kalite Özellikleri

Örnekleme olarak alınan halıların genel boyutları ve bordür boyut ölçütleri ürün çeşitlerine göre değerlendirilerek elde edilen sonuçlar Tablo 5’de gösterilmiştir.

Tablo 5. Ürün Çeşitlerine Göre Boyut Ölçülerinin Dağılımı

[illegible]

N: 116

Tablo 5 incelendiğinde seccade cinsi halıların en ölçülerinin en çok %26,31'inin 100 cm olduğu ve en az %5,26'sının 95,97,114,122 cm olduğu, boy ölçülerinin ise en çok %15,78'inin 160,175,190,200 cm olduğu ve en az %5,26'sının 150,165,167,168,170,173,220 cm olduğu görülmüştür. Bordür en ölçülerinin en çok %26,31'inin 25,30 cm ve en az %5,26'sının 3,10,35 cm olduğu, bordür boy ölçülerinin ise en çok %15,78'inin 160,190,200 cm ve en az %5,26'sının 85,150,155,165,170,173,220 cm olduğu görülmüştür.

Namazlık cinsi halıların en ölçülerinin en çok % 17,24'ünün 75 cm olduğu ve en az %3,44'ünün 10,73,84,89,95,102 cm olduğu, boy ölçülerinin ise en çok %20,68'inin 125 cm ve en az %3,44'ü 104,105,107,112,115,160 cm olduğu görülmüştür. Bordür en ölçülerinin en çok %62,68'inin 125 cm olduğu ve en az %3,44'ünün 5,8 cm olduğu, bordür boy ölçülerinin ise en çok % 20,68'inin 125 cm olduğu ve en az %3,44'ünün 100,104,105,112,115,160 cm olduğu görülmüştür.

Sedir cinsi halıların en ölçülerinin en çok % 23,07'sinin 110,120 cm olduğu ve en az %7,69'unun 105,128,150 cm olduğu, boy ölçülerinin ise en çok %30,76'sinin 325 cm ve en az %7,69'unun 160,283,345,350,450,460,500 cm olduğu görülmüştür. Bordür en ölçülerinin en çok %79,92'sinin 20 cm olduğu ve en az %7,69'unun 10,25,30 cm olduğu, bordür boy ölçülerinin ise en çok % 30,76'sının 325 cm olduğu ve en az %7,69'unun 160,283,345,430 cm olduğu görülmüştür.

Karyola cinsi halılarının en çok % 58,57'sinin 135,150,200 cm olduğu ve en az %14,28'inin 130 cm olduğu, boy ölçülerinin ise en çok %58,57'sinin 300,350 cm ve en az %14,28'inin 216,225,234 cm olduğu görülmüştür. Bordür en ölçülerinin en çok %42,85'inin 5 cm olduğu ve en az %14,28'inin 20,30 cm olduğu, bordür boy ölçülerinin ise en çok %58,57'sinin 300,350 cm olduğu ve en az %14,28'inin 216,225,234 cm olduğu görülmüştür.

Yastık cinsi halıların en çok % 34,78'inin 50 cm olduğu ve en az %4,34'ünün 57,86 cm olduğu, boy ölçülerinin ise en çok %21,73'ünün 100 cm ve en az %4,34'ü

70,102 cm olduğu görülmüştür. Bordür en ölçülerinin en çok %47,82'sinin 3 cm olduğu ve en az %4,34'ünün 1,6,7,8,10,15 cm olduğu, bordür boy ölçülerinin ise en çok %30,43'ünün 90 cm olduğu ve en az %4,34'ünün 60,80,105,110,117,125 cm olduğu görülmüştür.

Minder cinsi halıların en çok % 24'ünün 65 cm olduğu ve en az %4'ünün 40,45,57,75 cm olduğu, boy ölçülerinin ise en çok %20'sinin 70 cm ve en az %4'ü 45,90,95 cm olduğu görülmüştür. Bordür en ölçülerinin en çok %32'sinin 15 cm olduğu ve en az %4'ünün 8,20 cm olduğu, bordür boy ölçülerinin ise en çok % 20'sinin 70 cm olduğu ve en az %4'ünün 35,40,45,90,95 cm olduğu görülmüştür.

Araştırmanın halıların kullanım alanlarında verilen, Deniz (2000, 1984b) Türk Dünyasında Halı ve Düz Dokuma yaygıları ve Kırşehir halılarını incelediği ve Aytaç (1982) El Dokumacılığını incelediği çalışmalarında belirttikleri ürün cinslerinin boyut ölçüleri ile tablo 5'te çıkan sonuçlar yaklaşık olarak benzerlik göstermektedir.

Örneklem olarak alınan halıların kaliteleri ile ilgili veriler değerlendirilerek elde edilen sonuçlar tablo 6'de gösterilmiştir.

Tablo 6. Kalitesi Dağılımı

Kalite	f	%
20x20	1	0,86
21x23	6	5,17
21x24	3	2,58
23x23	3	2,58
23x25	4	3,44
23x27	8	6,89
23x28	3	2,58
24x25	1	0,85
24x27	7	6,03
24x28	7	6,03
25x27	2	1,72

25x28	7	6,03
25x32	1	0,85
25x33	2	1,72
26x30	4	3,44
26x33	4	3,44
27x33	9	7,75
28x28	7	6,03
28x30	2	1,72
28x32	6	5,17
28x33	8	6,89
28x34	3	2,58
28x36	2	1,72
29x31	3	2,58
29x34	5	4,31
30x32	2	1,72
32x32	1	0,86
32x34	4	3,44
32x38	1	0,86
TOPLAM	116	100,00

N:116

Tablo 6 incelendiğinde halıların en çok % 7,75'i 27x33 olduğu ve en az % 0,85'inin 20x20 ve 24x25 ve 25x32 ve 32x32 ve 32x 38 olduğu görülmüştür.

Haack (1975) ve Aytaç (1982) halıcılık ile ilgili eserlerinde halıların kalitelerini 10cm ende ve 10cm boyda ilmeli halıları 60x60, 50x50, 40x50 ince kaliteli, 10cm ende ve 10cm boyda ilmeli halıları 38x38, 32x40, 30x50, 26x33 orta kaliteli, 10cm ende ve 10cm boyda ilmeli halıları 22x28, 22x22, 18x24, 18x19 kaba kaliteli halı olarak gruplandırmışlardır. Buna göre Kırşehir halılarında en çok 27x33 kalitede orta kalitede halı dokunduğu görülmüştür.

Kırşehir halılarının kaliteleri 1959 yılına kadar 32x34 ile 32x40 arasında değiştiği, 1978- 1980 yıllarında ise 28x28 veya 28x30 düğüm görüldüğü belirtilmiştir. (Anonim, 1959 s.17; Anonim, 2000 s.78)

Örneklem olarak alınan halıların hav yükseklikleri ile ilgili veriler değerlendirilerek elde edilen sonuçlar tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7. Hav Yüksekliği Dağılımı

Hav Yüksekliği (mm)	f	%
2	2	1,72
3	1	0,86
4	19	16,37
5	46	39,65
6	19	16,37
7	12	10,34
8	8	6,89
9	4	3,44
10	1	0,86
13	4	3,44
TOPLAM	116	100,00

N: 116

X: 6,7mm

Tablo 7 incelendiğinde hav yükseklikleri en çok % 39,65’inin 5 mm, %16,37’si 4 mm, %16,37’si 6 mm hav yüksekliğinde olduğu tespit edilmiş, en az % 0,86 ile 3 ve 10mm olduğu görülmüştür. Buna göre Kırşehir ilinde dokunan halıların hav yükseklikleri çoğunlukla 5 mm olduğu 4, 6 ve 7 mm hav yüksekliklerinin de kullanıldığı anlaşılmaktadır. Tablo 7’de belirtilen hav yüksekliklerinin ortalamaları alındığında 6,7 mm hav yüksekliği ortalamasının çıktığı görülmüştür.

Anonim (1959) ve Deniz (1984b) yaptıkları Kırşehir yöresi ile ilgili çalışmalarında 1959 yıllarında hav yüksekliğinin 8-12 mm. arasında değiştiğini 1978-

1980 yıllarında ise 1cm olduğunu belirtilmiştir. Bu çalışmada ise 6,7 mm hav yüksekliğinin olduğu belirlenmiştir.

4.2.4. Yörede Dokunmuş Halılardaki Teknik Özellikler

Örneklem olarak alınan halıların teknik özellikleri değerlendirildiğinde %100' ünün Türk düğümü tekniği ile dokunduğu, her ilme sırasının bir altına ve bir de üstüne olmak üzere iki atkı geçirildiği ve her atkı geçirilişte kirkitlendiği tespit edilmiştir.

İl Özel İdare Müdürlüğü (2000) Kırşehir il turizm envanteri çalışmasında da Türk düğüm tekniği kullanıldığı belirtilmiştir.

4.2.5. Yörede Dokunmuş Halıların Yapımında Kullanılan Gereçler

Örneklem olarak alınan halıların yapımında atkıda, çözgüde ve ilmede kullanılan gereçler ile ilgili veriler değerlendirilerek elde edilen sonuçlar tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8. Yapımda Kullanılan Gereçlerin Dağılımı

Kullanılan Araç Gereçler	Atkı		Çözgü		İlme	
	f	%	f	%	f	%
Yün	114	98,27	43	37,06	116	100,00
Pamuk	2	1,72	73	62,93	0	0
TOPLAM	116	100,00	116	100,00	116	100,00

N:116

Tablo 8 incelendiğinde halıların en çok atkısında % 98,27'si yün, çözgüsünde % 62,93'ü pamuk, ilmesinde %100 yün kullanıldığı görülmüştür.

Sözen ve Güner' e (1998) göre ülkemizde geleneksel türk el sanatlarını incelediği çalışmalarında Ladik, Taşpınar, Kırşehir, Yağcıbedir, Döşemaltı, Musul, Kula, Yahyalı gibi Anadolu halılarının çözgü ve atkı ipliklerinin yünden yapıldığını belirtmişlerdir. Bu çalışmada atkı ve ilme ipliklerinde yün iplik kullanıldığı, çözgü ipliklerinde ise genellikle pamuk iplik kullanıldığı tespit edilmiştir.

4.2.6. Yörede Dokunmuş Halılardaki Renk, Motif ve Kompozisyon Özellikleri

Örneklem olarak alınan halıların yöresel isimleri ile ilgili sonuçlar tablo 9'da gösterilmiştir.

Tablo 9. Yörede Halılara Verilen İsimler Dağılımı

Yöredeki Halıların İsimleri	f	%
Türk Ocağı Toplu	3	2,58
Toplu (Göbekli)	5	4,31
Müftü Toplu	5	4,31
Leblebili	3	2,58
Kollu Göbekli	1	0,86
Mihraplı Seccade	6	5,17
Kandilli Seccade	20	17,24
Hayatağaçlı Seccade	2	1,72
Toplu Seccade	5	4,31
Güllü Toplu	1	0,86
Güllü Halı Yastığı	4	3,44
Mucur Halı Yastığı	5	4,31
Ayaklı Halı Yastığı	5	4,31
Kındama Halı Yastığı	5	4,31
Köşe Minderi	22	18,96
Sandalye Minderi	3	2,58
Yolluk	13	11,20
Güllü Halı	1	0,86

Duvar Halısı	1	0,86
Yöredeki İsimleri Bilinmiyor	6	5,17
TOPLAM	116	100,0

N: 116

Tablo 9 incelendiğinde halıların en çok %18,96'sı halk arasında köşe minderleri olarak adlandırılmıştır. Bunu sırası kandilli seccade, yolluk, mihraplı seccade, müftü topu, toplu seccade, mucur, ayaklı ve kındama halı yastığı, güllü halı yastığı, sandalye minderleri, türk ocağı toplu, toplu ve leblebili halı, hayatağaçlı seccade, kollu göbekli, güllü top ve güllü halı takip etmiştir.

Yörede minderler; odaların köşelerine oturmak için hazırlanılan bölümlerde yer aldığından köşe minderleri adıyla anılmaktadır. Örneklemdaki minderler kullanımlarına ve boyutlarına göre sandalye minderleri ve köşe minderleri olarak adlandırılmışlardır. Buna göre % 21,54 minder olan halıların %18,96'sı yörede köşe minderleri (Bkz. Bilgi Formu: 60,61,62,63,64,65,66,67,68,69,70,71,72,73,73,75,76,77,78,79,80,81), %2,58'i ise sandalye minderleri olarak adlandırılmaktadır. (Bkz. Bilgi Formu: 103,104,105)

Sedir halıları %11,20'si halk arasında yolluk olarak anılmaktadır. Sedir halıları Eskiden 'serendaz ve baş' halı olarak anıldığı yazılı kaynaklardan öğrenilmişse de araştırmada yörede ikiden fazla göbeğin kullanıldığı halılara yolluk denilmektedir. (Bkz. Bilgi Formu: 19,22,106,107,108,109,110,111,112,113,114,115,116,117,118)

Örnekleme olarak alınan halılarda kullanılan renkler; zeminde, zemin deseninde ve bordürde ayrı ayrı incelenerek sonuçlar tablo 10'da gösterilmiştir.

Tablo 10. Zeminde, Zemin Deseninde ve Bordürde Kullanılan Renkler Dağılımı

Renkleri	Zemin Renkleri		ZeminDeseni Renkleri		Bordür Renkleri	
	f	%	f	%	f	%
Kahverengi	1	0,68	91	78,44	90	77,58

Yavruağzı	2	1,72	13	11,20	7	6,03
Kırmızı	102	82,85	110	94,82	107	92,24
Krem Rengi	1	0,68	5	4,31	6	5,17
Açık Kahve	1	0,68	49	42,24	28	24,13
Koyu Vişne	3	2,58	98	84,48	42	36,20
Açık Gri	1	0,68	-	-	-	-
Fıstık Yeşili	1	0,68	-	-	-	-
Devetüyü	2	1,72	-	-	-	-
Turuncu	2	1,72	18	15,51	17	14,65
Yeşil	-	-	91	78,44	80	68,96
Beyaz	-	-	107	92,24	100	86,20
Pembe	-	-	92	79,31	83	71,55
Mavi	-	-	53	45,68	49	42,24
Açık Mavi	-	-	40	34,48	38	32,75
Hardal Sarısı	-	-	7	6,03	7	6,03
Siyah	-	-	66	56,89	101	87,06
Mor	-	-	1	0,68	1	0,68
AçıkMor(Lila)	-	-	1	0,68	-	-
Sarı	-	-	59	50,86	53	45,68
Eflatun	-	-	23	19,82	34	29,31
Turkuaz	-	-	1	0,68	-	-
Bej	-	-	36	31,03	24	20,68
Haki Yeşil	-	-	3	2,58	5	4,31
Ten Rengi	-	-	21	18,10	-	-
Gri	-	-	47	40,51	35	30,17
Lacivert	-	-	7	6,03	5	4,31
Taba	-	-	2	1,72	1	0,68

N: 116

Tablo 10 zeminde kullanılan renklere göre incelendiğinde en çok % 82,85’ inde zemin rengi olarak kırmızı tercih edilmiş bunu sırasıyla koyu vişne, yavruağzı, devetüyü, turuncu, kahverengi ve tonu, krem rengi, açık gri ve fıstık yeşili takip etmiştir. Kırşehir halılarının zemininde yoğun olarak kırmızı renk kullanıldığı görülmektedir.

Halıların desenlerinde kullanılan renkler incelendiğinde en çok; %120,68’i kahverengi ve tonları, sırası ile kırmızı, beyaz, koyu vişne, yeşil ve mavi tonları, pembe, siyah, sarı, gri, bej, eflatun, ten rengi, turuncu, yavruağzı, lacivert, hardal sarısı, krem rengi, turkuaz, mor ve tonu takip ettiği görülmüştür.

Bordürde kullanılan renklere göre incelendiğinde en çok %101,71’i kahverengi ve tonu sırasıyla kırmızı, beyaz, siyah, mavi, yeşil ve tonları, pembe, sarı, koyu vişne, gri, eflatun, bej, turuncu, yavruağzı, hardal sarısı, krem rengi, lacivert, mor ve tonu takip ettiği görülmüştür.

Deniz (2000) Halı ve düz dokuma yaygıları incelediği çalışmasında Kırşehir yöresi halılarının eski örneklerinin kırmızı, kahverengi, mavi, lacivert, yeşil, beyaz ve sarı renkleriyle karakteristikleştiğini belirtmiştir. Araştırmada halıların zemin renklerinde kırmızı, zemin deseni ve bordür deseninde kahverengi tonları, kırmızının kullanıldığı görülmüştür.

Örneklem olarak alınan halılarda kullanılan geometrik bezemeler ile ilgili veriler değerlendirilerek elde edilen sonuçlar tablo 11’ de gösterilmiştir.

Tablo 11. Geometrik Bezemelerin Dağılımı

Geometrik Bezemeler	f	%
Altıgen	114	98,27
Dikdörtgen	96	82,75
Daire	104	89,65
Yarım Daire	2	1,72
Düz Çizgi	116	100

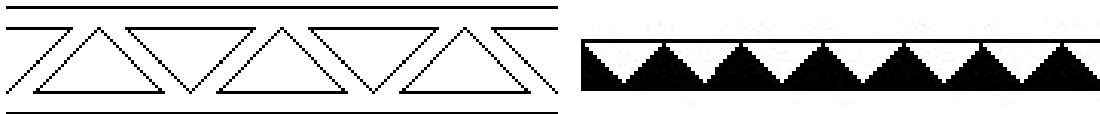
Üçgen	101	87,06
Eş Kenar Dörtgen	90	77,58
Kare	64	55,17
Verev Çizgi	47	40,51
Yamuk	29	25
Beşgen	47	40,51
Paralel Kenar	7	6,03
Sekizgen	22	18,96
Çarpı	6	5,17
Yedigen	2	1,72
Oval	16	13,79
Zikzak Çizgi	32	27,58

N: 116

Tablo 11 incelendiğinde en çok %100'ünde düz çizgi kullanılmış, sırasıyla altıgen, daire, üçgen, dikdörtgen, eşkenar dörtgen, kare, verev çizgi ve beşgen, zikzak çizgi, yamuk, sekizgen, oval, paralel kenar, çarpı, yedigen ve yarım daire takip etmiştir. Halıların çoğunlukla altıgen şeklinin tercih edilmesi yöredeki kompozisyon özellikleri ve madalyonları ile ilgili olduğunu söyleyebiliriz.

Geometrik bezemeler olarak kullanılan motiflerin özellikleri ve çizimleri şöyledir.

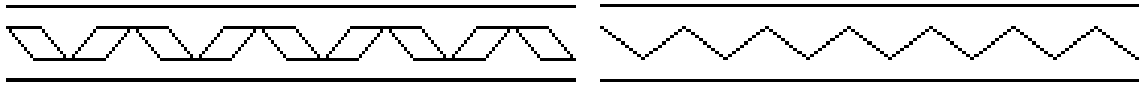
Üçgen; halıların kuşaklarında da birbirine dönük karşılıklı dayanmış, içleri dolgulu veya dolgusuz şeklinde 'üçgenli su' adını alarak yer almıştır. (Bkz. Bilgi Formu:2,4,7,8,13,19,20,22,23,25,32,33,34,37,41,48,49,50,51,52,55,56,58,59,71,81,89,100,107,111,113,114)

Çizim 1. Kuşaklardaki Üçgen Örnekleri

Verev çizgi; halıların % 40,51’inde kuşaklarda kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu:2,5,6,7,9,10,11,14,16,18,19,20,22,26,27,29,31,34,35,36,37,38,39,43,48,50,54,55,57,63,67,70,72,79,80,81,85,91,95,99,106,108,109,112,116)

Zikzak çizgi; halıların %27,58’inde tamamı kuşaklarda kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 6,8,13,15,17,20,30,38,43,45,48,50,53,59,62,81,89,100,111)

Çizim 2. Zikzak Çizgi

Örnekleme olarak alınan halılarda kullanılan bitkisel bezemelerin dağılımı ile ilgili veriler değerlendirilerek elde edilen sonuçlar tablo 12’de gösterilmiştir.

Tablo 12. Bitkisel Bezemelerin Dağılımı

Bitkisel Bezemeler	f	%
Stilize Çiçek	114	98,27
Stilize Yaprak	110	94,82
Stilize Dal	101	87,93
Hatai	24	20,68
Ladik Gülü	5	4,31
Gül	14	12,06
Lale	10	8,62
Karanfil	5	4,31
Tomurcuk	23	19,82
Çiçek Demeti	2	1,72
Çiçek Tomurcuğu	4	3,44
Hançerli Yaprak	6	5,17
Salkımsöğüt	15	12,93
Sümbül	4	3,44
Pıtrak	9	7,75

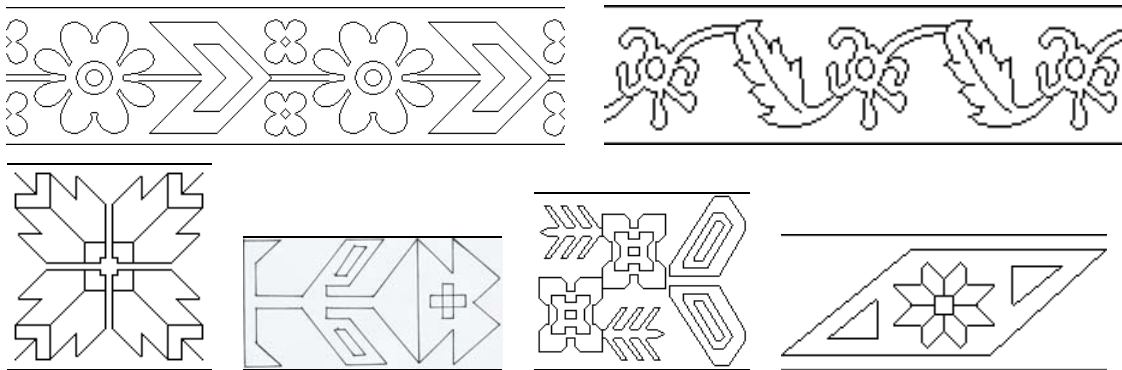
N: 116

Tablo 12 incelendiğinde en çok %98,27'sinde çiçek, % 94,82'sinde yaprak, %87,93'ünde dal deseni kullanılmış, bunu sırası ile hatai, tomurcuk, yıldız çiçek, salkımsöğüt, gül, lale, çiçek demeti takip etmiştir.

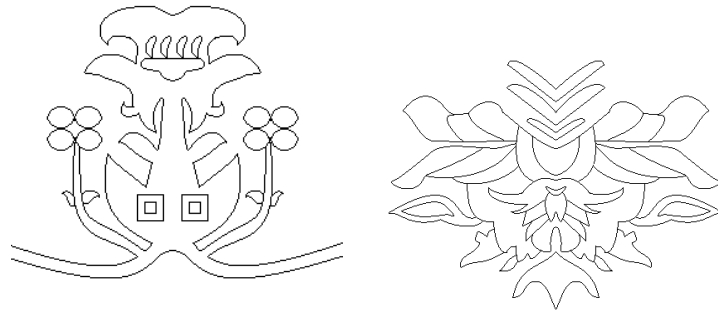
Halılarda kullanılan bitkisel motifler ya tabiatta bulunduğu şekilde ya da stilize edilerek aktarılmıştır. Yazıcıoğlu (1992) El Dokusu Halıcılık ile ilgili yaptığı çalışmada dokuyucunun bir halı desenini oluştururken yaşadıkları çağı gelecek kuşaklara aktarabilecek o dönemin kültür ve özelliklerini anlatacak şekilde oluşturulması gerektiğini belirtmiş ve bu desenlere kaynak olarak bitkiler, hayvanlar ve doğadaki diğer varlıklar olduğunu belirtmiştir. Bu desenleri meydana getiren her bir bağımsız öge olan, kendi başlarına çoğunlukla bir anlam taşıyan parçacıkların motif olduğundan bahsetmiştir.

Halılarda bitkisel bezeme olarak kullanılan motiflerin özellikleri ve çizimleri şöyle açıklanmıştır.

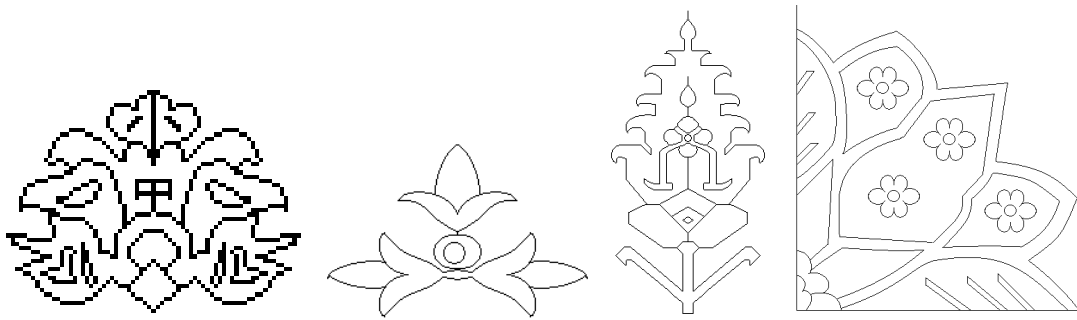
Çiçek, yaprak, dal motifleri, en çok tercih edilen bitkisel bezemelerdir. Bu bezemeler bazı halılarda doğada olduğu şekliyle bazılarında ise stilize edilerek kullanılmıştır. Çiçek, yaprak ve dal motifleri halılarda birlikte kullanıldığı gibi bazen de tek başlarına kullanılmıştır.

Çizim 3. Çiçek, Dal ve Yaprak Motifli Bordür Örnekleri

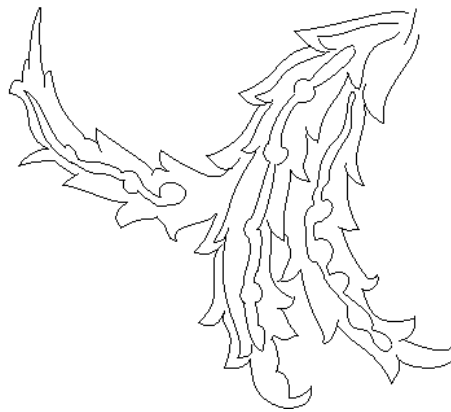

Çizim 4. Sütunlar Arasındaki Stilize Çiçek, Yaprak ve Dal Motifleri

Çizim 5. Göbek ve Köşede Çiçek, Stilize Çiçek ve Yaprak Motifleri

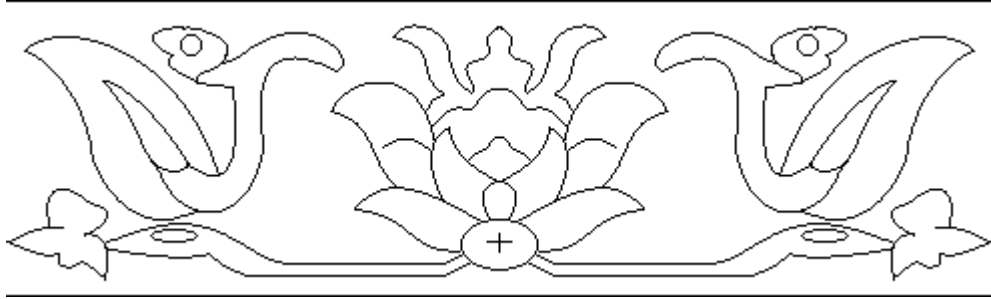
Halıların % 94,82'sinde yaprak deseni kullanılmıştır. Halılarda yaprak deseninin kullanılmadığı örnekler % 5,17'sini oluşturmaktadır. (Bkz. Bilgi Formu: 47,52,56,94,99,103)

Çizim 6. Yaprak Motifi

Hatai motifi; halıların birçoğunda stilize çiçek ve yaprak motifii ile birlikte yer almıştır. Genellikle kalın bordürde hataiden sağlı sollu çıkan stilize dallar ve aralarına stilize çiçeklerle bir kombin oluşturmuştur. Aynı kombin sandık bölümünde ve tek

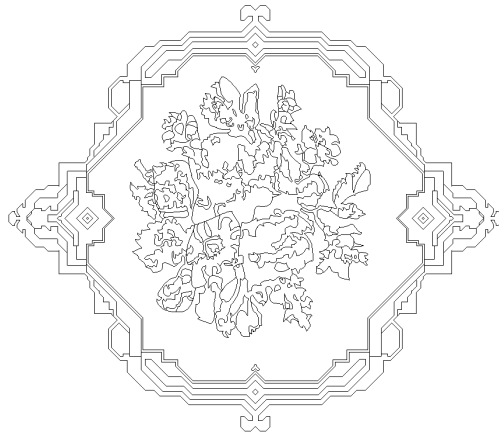
başlarına köşe bölümlerinde azda olsa yer almıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 1,4,5,6,29,30,32,33,36,38,41,45,46,51,53,55,59,65,74,106,107,109,110,115)

Çizim 7. Hatai Motifi

Tomurcuk; halıların % 19,82'sinde kullanılmış, % 12,06'sı gerçekçi bir şekilde dokunmuş 'güllü top' lar da gül goncası (tomurcuğu) olarak yer almıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 14,23,61,65,78,80,81,84,87,93,95,104,105) Yine yöredeki adıyla türk ocağı toplarında içlerindeki bitkisel bezemenin uçlarındaki açmamış çiçekler olarak da kendini göstermiştir. (Bkz. Bilgi Formu: 1,5,6,74,109,115) %1,72'sinde mihrap kontörünün içinde (Bkz. Bilgi Formu: 36,41), %1,72'si bordürlerde yer almıştır.(Bkz. Bilgi Formu: 36,41)

Gül motifi, halıların %12,06'sında yörede güllü top adıyla bilinen gerçekçi gül demetlerinin içinde doğada olduğu gibi yer almıştır. Her türlü halı cinsinde tercih edilmiştir. (Bkz. Bilgi Formu: 14,23,38,61,65,71,78,80,81,84,87,93,95,105)

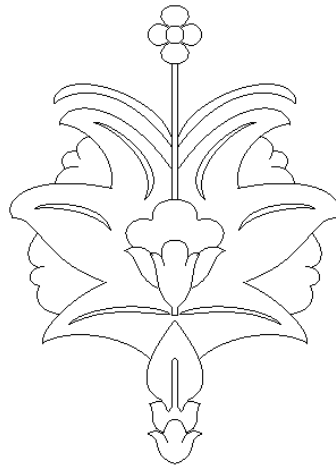
Çizim 8. Gül Motifi ve Gülü Top Örneği

Salkım söğüt; Halıların %12,93'ünde bir daldan çıkan çiçek ve yapraklar motiflerinden oluşmuş şekilde kullanılmıştır. % 6,03'ü tek yönlü mihraplı namazlıkların köşelerinde (Bkz. Bilgi Formu: 27,28,30,33,38,41,55,67,84), %0,89'ar ında minder ve yastık köşelerinde yer almıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 67,84) Halıların %2,58'inde türk ocağı toplu halıların göbek içlerinde kullanılmış (Bkz. Bilgi Formu: 1,5,6,), %2,58'inde zemini süslemişlerdir. (Bkz. Bilgi Formu: 1,65,72)

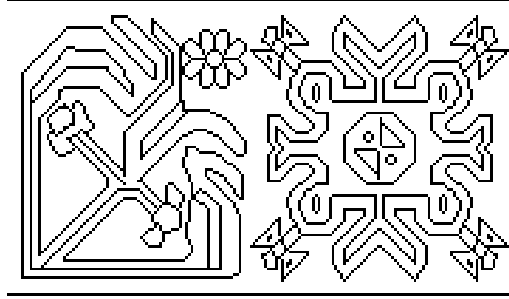
Çizim 9. Salkım Söğüt Motifi

Lale motifi halıların %8,62'sinde kullanılmış, %5,17'si türk ocağı topu içerisinde geniş yapraklı şekilde (Bkz. Bilgi Formu:1,5,6,74,109,115), %3,44'ü göbek içinde dar yapraklı daha gerçekçi şekilde yer almıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 59,77,79,116)

Çizim 10. Lale Motifi

Ladik gülü; halılardan %4,31’inde görülmüştür. Ladik halılarından esinlenerek birebir aynı şekilde kullanılmış ve gelenekselleşmiştir. Bunların tamamı enli bordürlerde yer almıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 4,15,17,57,58)

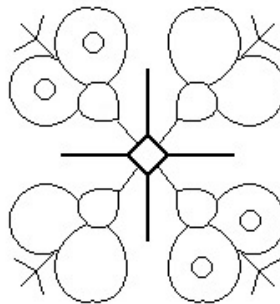
Çizim 11. Ladik Gülü Motifi

Pıtrak motifi halıların %7,75’inde yer almış, %4,31’i göbek motifinin uçlarında(Bkz. Bilgi Formu: 16,48,57,100,101), %1,72’si köşe bölümünde(Bkz. Bilgi Formu: 19,21), %0,86’si ise göbeğin ortasında kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 99)

Çizim 12. Pıtrak Motifleri

Çiçek tomurcuğu halıların %3,44’ünde kullanılmış, %1,72’si enli bordürde (Bkz. Bilgi Formu: 48,56), %1,72’si köşelerde görülmüştür. (Bkz. Bilgi Formu: 18,57)

Çizim 13. Çiçek Tomurcuğu Motifi

Çiçek demetleri; halıların %1,72'sinde saksı, vazo veya sepet içerisinde gerçekçi şekliyle yer almıştır. Daha açıklayıcı tanımını aşağıda saksı, vazo ve sepeti anlatırken inceleyebilirsiniz.

Örneklem olarak alınan halılarda kullanılan sembolik bezemeler ile ilgili veriler değerlendirilmiş elde edilen sonuçlar tablo 13'de gösterilmiştir.

Tablo 13. Sembolik Bezemelerin Dağılımı

Sembolik Bezemeler	f	%
Hayat Ağacı	4	3,44
Elibeline	43	37,06
Koçboynuzu	32	27,58
Ayna	9	7,75
Ev	16	13,79
Bahçe	1	0,86
Elma	15	12,93
Sandık	3	2,58
Turunç Deseni	3	2,58
Kandil	21	18,10
Sütun	18	15,51
Gelin	1	0,68
Ayak	8	6,89
Müftü Topu	10	8,62
Top (Madalyonlu)	83	71,55
El	8	6,89
Arapeli	11	9,48
Gelinağlatan	5	4,31
Devetabanı	2	1,72
Göz	3	2,58
Tavşantopuğu	1	0,86
Çatıkkaş	46	39,65
Parmak	1	0,86

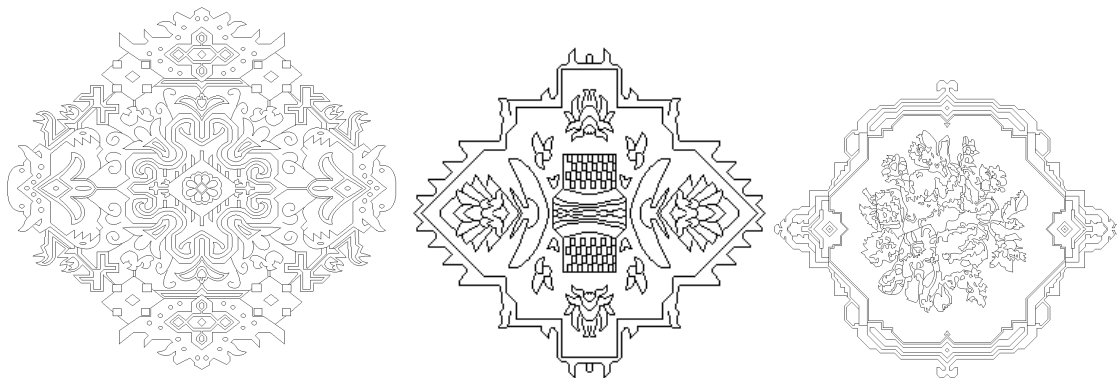
Kariboşatan	1	0,86
Leblebi	4	3,44
Tarak	3	2,58
Bağbaşı (Havabaşı)	7	6,03
Menderes Deseni	3	2,58

N: 116

Tablo 13 incelendiğinde en çok %71,55'i top (madalyon) kullanılmış, bunu sırasıyla çatıkkaş, elibelinde, koçboynuzu, kandil, sütun, elma, ev deseni, arapeli ve turunç deseni, müftü topu, ayna, el ve ayak, bağbaşı, kariboşatan, tavşantopuğu, gelin, parmak ve bahçe sembolik bezemeleri olduğu görülmüştür.

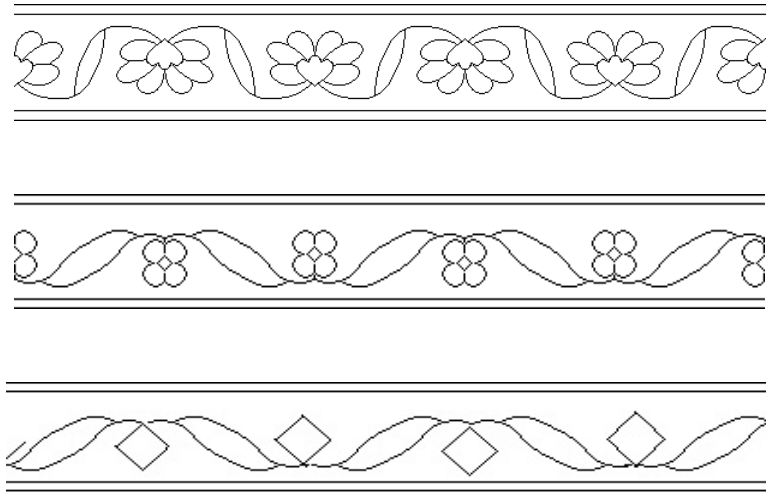
Halılarda sembolik bezeme olarak kullanılan motiflerin özellikleri ve çizimleri kısaca şöyle açıklanmıştır.

Top motifi; halıların %71,55'inde top (göbek) deseni kullanılmıştır. Yörede zeminin ortasını süsleyen madalyonlara 'top' denilmektedir. Halıların yastık ve minder cinslerinin tamamında top kullanılmıştır. Örneklemedeki top deseni olmayan halıların %0,86'si aslanlı (Bkz. Bilgi Formu: 103), %24,13'ü tek yönlü mihraplı seccade (Bkz. Bilgi Formu: 24, 25, 26, 27, 28, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 45, 46, 47, 48, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 58), %2,58'i göbeksizdir. (Bkz. Bilgi Formu: 3, 14, 56).

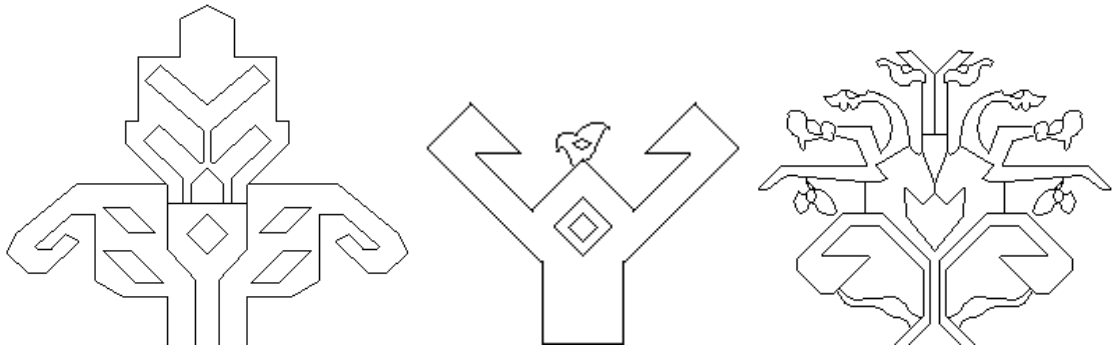
Çizim 14. Top Örnekleri

Çatıkkaş motifi; halıların % 39,65’inde zikzak çizgilerin arasına yerleştirilen çiçek motifleri şeklinde yer almıştır. Bu motif halıların % 34,48’i ile genellikle dar bordürde kullanılmış (Bkz. Bilgi Formu: 1, 5, 7,18,21,28, 30, 31,33, 36, 43, 45, 53, 57,59, 85, 87, 90, 91,92, 93,95, 98, 101, 102, 106, 107, 108, 109, 111, 112, 114, 116), % 12,06’sı ise enli bordürde motif büyütülerek kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 4, 6,16,24,42,43,50,55,64,68,71,77,78,79)

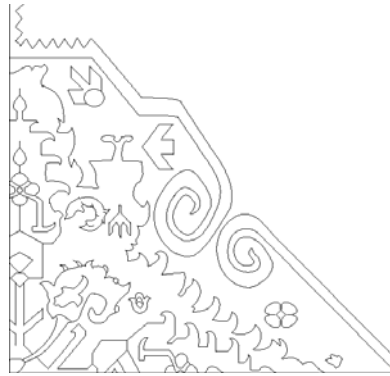
Çizim 15. Çatıkkaş Motifinin Değişik Uygulanmış Şekilleri

Elibelinde motifi; halıların % 37,06’sında bulunmakta kadını, doğurganlığı, bereketi temsil etmektedir. Her yörede aynı adla bilinen ve sıklıkla kullanılan elibelinde motifinin %31,03’ü göbek deseninde (Bkz. Bilgi Formu: 2,4,9,10,11,12,20,35, 60,64,68,69,73,75,76,77,78,79,80,81,84,85,87,88,90,91,92,93,94,95,96,98,102,107,108, 110), %3,44’ü mihrap tepesinde (Bkz. Bilgi Formu:23,25,41,58), %2,58’inde enli bordürde kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 16,43,113)

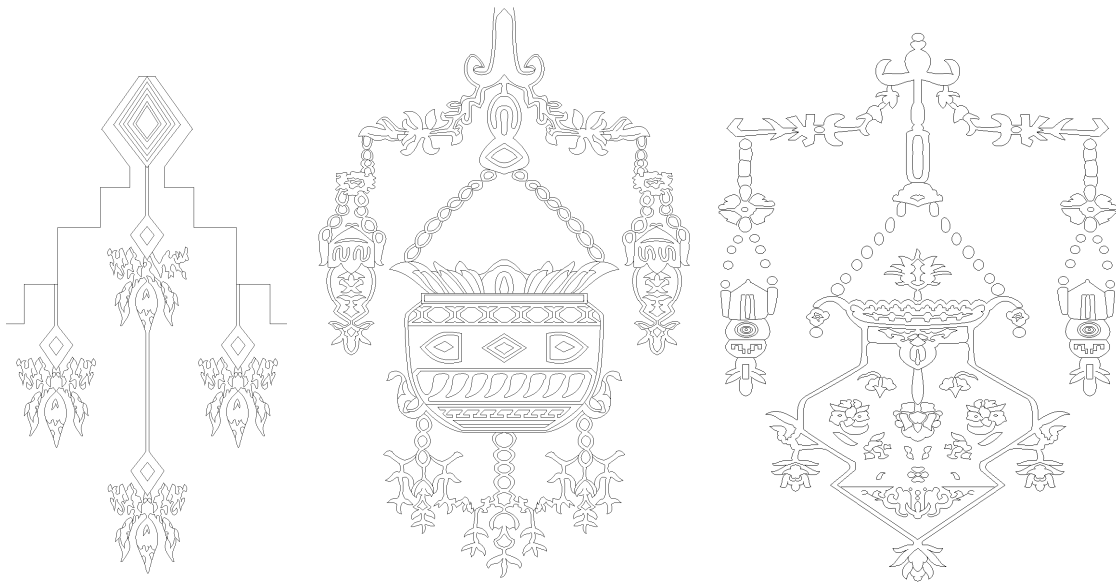
Çizim 16. Elibelinde Motifi

Koçboynuzu motifi; halıların %27,58 'inde kullanılmış, yüzyıllar boyu güç, kudret, kuvvet ve korumayı sembolize etmiştir. Bu motif genellikle göbek kontörlerinin kenarlarında içe veya dışa kıvrılmış şekilde yer almış (Bkz. Bilgi Formu: 4,7,10,11,12,29,60,61,66,68,70,71,78,80,89,107,108,110,111,112,114), göbekte (Bkz. Bilgi Formu: 69,73,77,79,83,85) ve mihrap tepelerinde de kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 28,35,52,58)

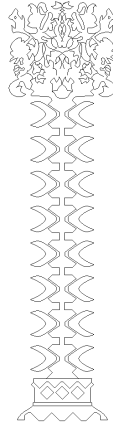
Çizim 17. Koçboynuzu Motifi

Kandil motifi; halıların %18,10'unda, Tanrı'nın ışığını temsil ettiğine inanılmış çoğunluğu asma kandil şeklinde kullanılmış aynı zamanda bulunduğu halılara yörede ismini vermiştir. Tek yönlü mihraplı kompozisyonlarda mihrap tepesinden mihrap içine sarkar şekilde yer almıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 27,28,30,32,33,34,36,37,38,39,41,42,45,46,49,51,52,53,54,55)

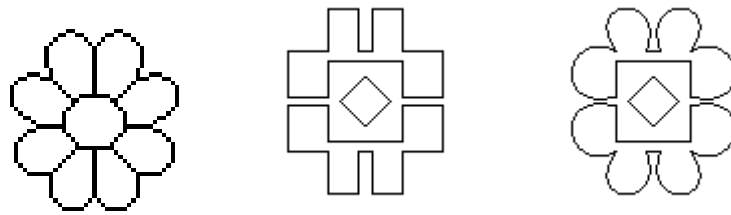
Çizim 18. Kandil Motifi Örnekleri

Sütun motifi; halıların %15,51'inde mihrabın tepe noktasından sarkan kandillerin iki yanında yani zeminin iki tarafından boydan boya çıkmış şekilde kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 26,27,28,30,33,34,36,37,38,39,41,42,45,46,51,53,54,55)

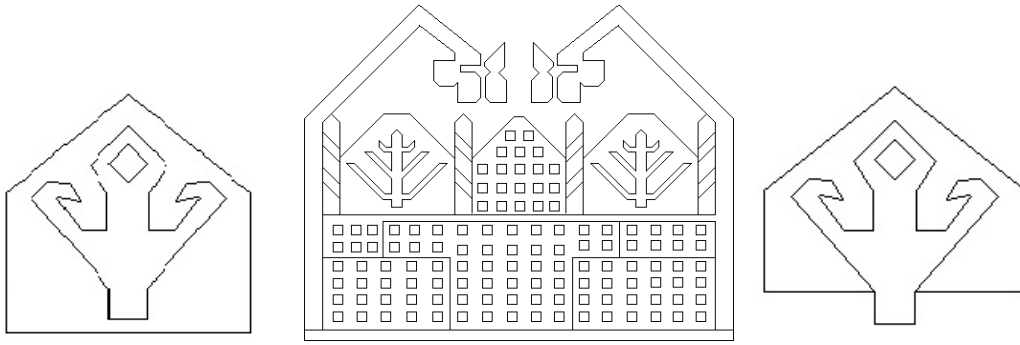
Çizim 19. Sütun Motifi

Elma motifi; halıların %12,93'ünde kullanılmış, çok yapraklı çiçek şeklinde işlenmiş, yöredeki elma ağaçlarının çiçeklerinden esinlenerek ortaya çıkmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 2,16,18,21,48,52,57,62,63,81,82,83,89,100,102) Bunların % 4,31'i bordürlerde (Bkz. Bilgi Formu: 2,18,21,52,81), % 3,44'ü göbek kontöründe (Bkz. Bilgi Formu: 16,48,57,100), %2,58'i göbek içinde (Bkz. Bilgi Formu: 62,63,83) ve % 2,58'ininde köşelerde kullanıldığı görülmüştür. (Bkz. Bilgi Formu: 82,89,102)

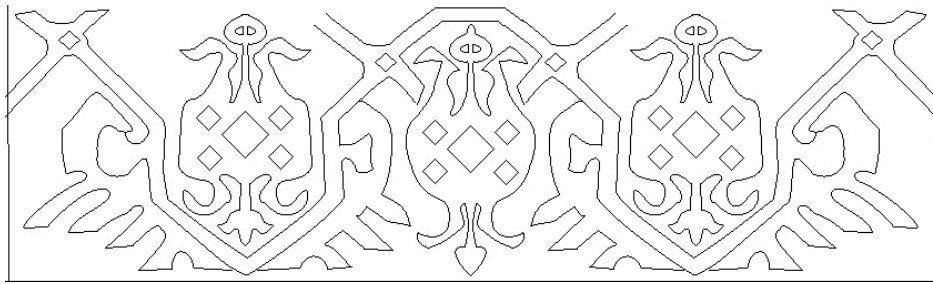
Çizim 20. Elma M*otifleri

Ev motifi; halıların %13,79'unda, %13,06'sı yastık cinsi halıların kısa kenarlarında (Bkz. Bilgi Formu: 30,31,33,50,82,85,91,93,94,95,97,98,101,102), %0,86'sı tek yönlü mihraplı halının zemininde (Bkz. Bilgi Formu: 50), %0,86'sı yolluk cinsi halının kısa kenarlarında kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 113)

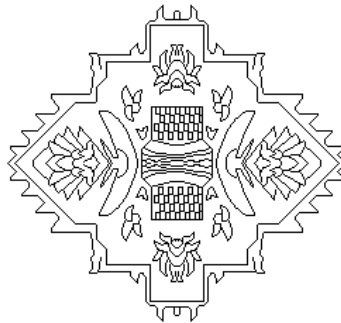
Çizim 21. Ev Motifleri

Arapeli motifi; halıların %9,48’ inde, zikzak şekilli bir dal motifinin bir altına bir üstüne yerleştirilmiş alt taraflarında ise sırt sırta vermiş iki kuş motifi bulunmaktadır. % 8,62’si sandık bölümünde (Bkz. Bilgi Formu: 7,8,13,15,32, 47,48,49,57,59) % 0,86’sı ise enli bordürde kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 35)

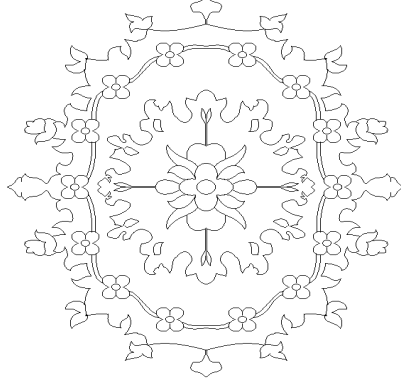
Çizim 22. Arapeli Motifinin Sandık Bölümündeki Şekli

Müftü topu; halıların % 8,62’sinde kullanılmıştır. Kırşehir yöresine ait ve halıların zeminini kaplayan yanları basık, iki ucundan daralan şekildedir. Bu motif halıların göbek desenlerinde kullanılmıştır.(Bkz. Bilgi Formu:13,15,17,31,106).

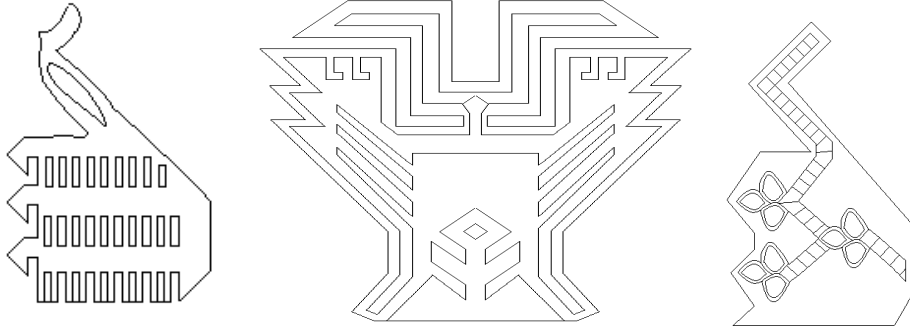
Çizim 23. Müftü Topu

Ayna motifi; bulunduğu halıların tamamında yörede türk ocağı adı ile anılan topların merkezlerinde kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 1,5,6,74,86,89,91,109,115)

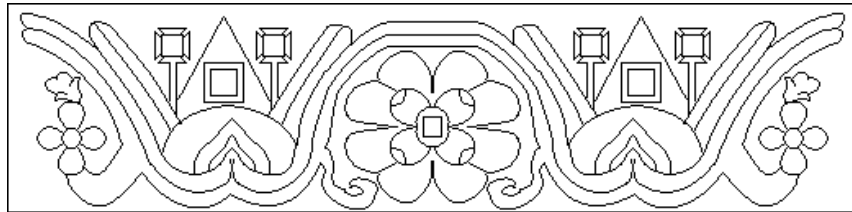
Çizim 24. Ayna Motifi

Ayak ve el motifi; Mucur halı yastıklarına özgüdür. İnsan eline benzetildiği için bu ismi almış ve yastıkların köşe süslemesi olarak kullanılmıştır.(Bkz. Bilgi Formu: 83,85,91,93,94,96)

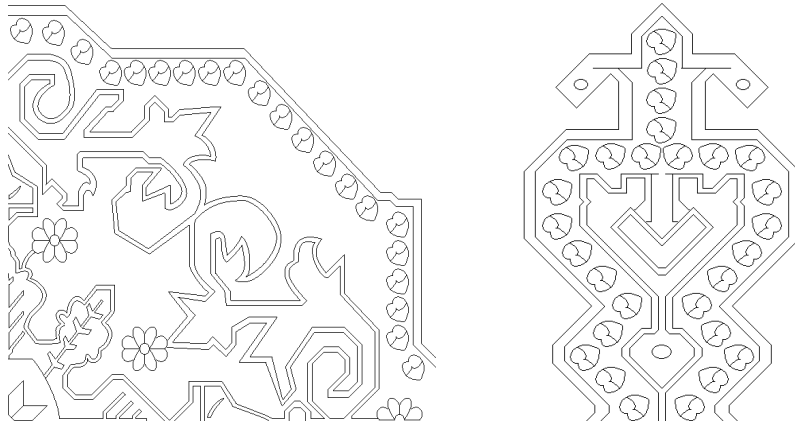
Çizim 25. Ayak ve El Motifleri

Havabaşı motifi; halıların % 6,03'ünde yörede 'Hava' adlı gelinin başını bağlamasından bu ismi almıştır. Genellikle sandık bölümünde (Bkz. Bilgi Formu: 23,53,54), yolluk cinsi halıların dar kenarındaki enli bordürde kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 108)

Çizim 26. Havabaşı Motifi

Leblebili motifi; halıların %6,03'ünde; %1,72'si köşeleri birbirine birleştirmede, göbek ve köşe çevresinde (Bkz. Bilgi Formu: 10,12), %1,72'si yalnız köşe çevresi ve köşeleri birleştirmede kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi formu: 2,98) %0,86'sarında ise göbek çevresinde (Bkz. Bilgi Formu: 11), köşelerin çevresinde (Bkz. Bilgi formu: 32), tek yönlü mihraplı halının zemin kontöründe kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi formu: 32)

Çizim 27. Leblebi Motifinin Göbek İçerisindeki Şekli

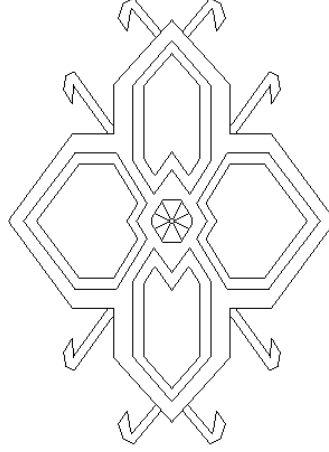
Çizim 28. Leblebi Motifi

Gelinağlatan motif; halıların % 4,31'inde, bir ters bir düz çiçek ve yaprak motiflerinden meydana gelmiş, yeni gelinin halı dokumayı öğrenmesi sırasında, çektiği zorluklar karşısında ağlamasından bu adı almıştır. Tamamı dar bordürlerde kullanılmış karakteristik bir motiftir. (Bkz. Bilgi Formu: 18,25,57,86,115)

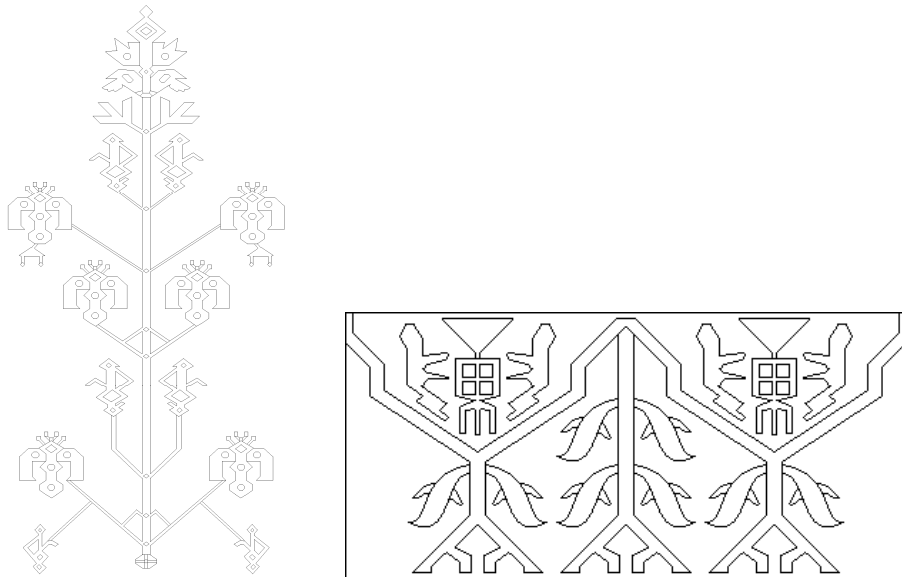
Çizim 29. Gelinağlatan Motifi

Turunç motifi; halıların %2,58'inde göbek motifi olarak kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 16,52,100)

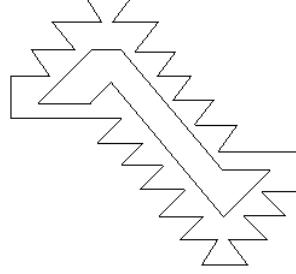
Çizim 30. Turunç Motifi

Hayatağacı motifi; halıların %2,58'inde, iki dünya arasındaki geçişi sağlayan cennetin ve ebedi hayatın sembolü olarak kullanılmıştır. % 1,72'si tek yönlü mihraplı kompozisyonlu halıların zemininde (Bkz. Bilgi Formu: 35,50), %0,86'sı ise sandık bölümünde kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 47)

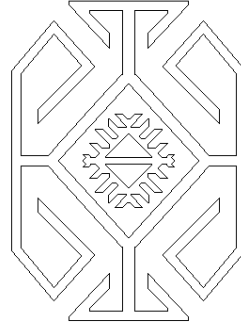
Çizim 31. Hayatağacı Motifi

Tarak motifi; halıların % 2,58’inde yastık cinsi halıların köşe bölümünde kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 98,100,101)

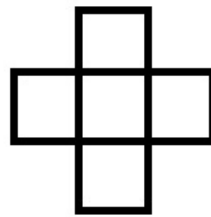
Çizim 32. Tarak Motifi

Sandık motifi; halıların % 2,58’inde, göbek desenlerinde yer almıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 88, 98, 99,)

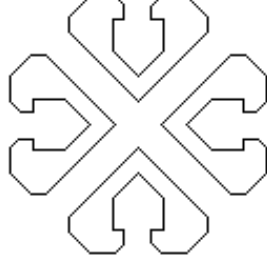
Çizim 33. Koçboynuzlu Sandık Motifi

Göz motifi; halıların %2,58’inde, kötü gözden korunmayı sembolize eden, % 1,72’si göbek içerisinde (Bkz. Bilgi Formu: 19,21), %0,86’sı köşe bölümünde kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 20)

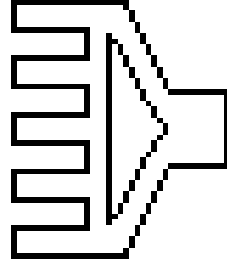
Çizim 34. Göz Motifi

Devetabanı motifi; halıların %1,36'sında, devenin yere bastığı ize benzetilmiş, %0,86'sı sandık %0,86'sı köşe bölümünde yer almıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 20,57)

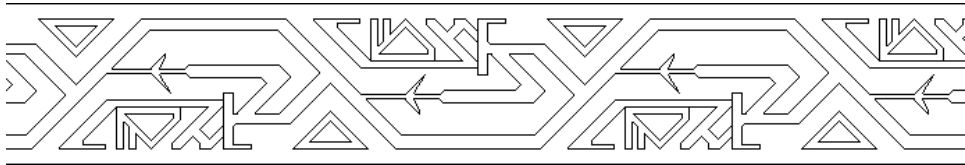
Çizim 35. Devetabanı Motifi

Parmak motifi; halıların %0,86'sında, kem göze karşı korumayı sembolize ettiğine inanılmıştır. Zemin köşesinde yer almıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 21)

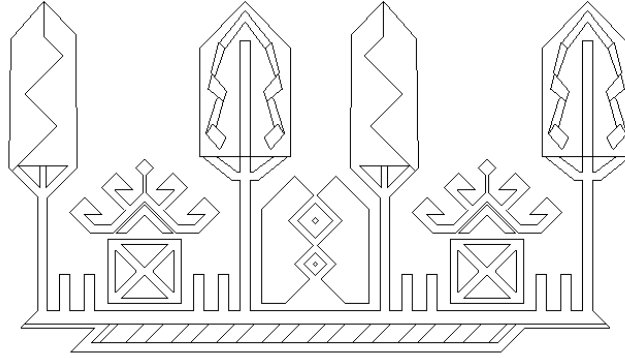
Çizim 36. Parmak Motifi

Karıboşatan motifi; %0,86'sında serbest tasarımlı kompozisyona sahip halıda bordür de kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 56)

Çizim 37. Karıboşatan Motifi

Bahçe motifi; halıların %0,86'sında, tek yönlü mihraplı halıların mihrap içlerinde kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 56)

Çizim 38. Bahçe Motifi

Örnekleme olarak alınan halılarda kullanılan figürlü bezemeler ile ilgili veriler değerlendirilerek elde edilen sonuçlar tablo 14'de gösterilmiştir.

Tablo 14. Figürlü Bezemelerin Dağılımı

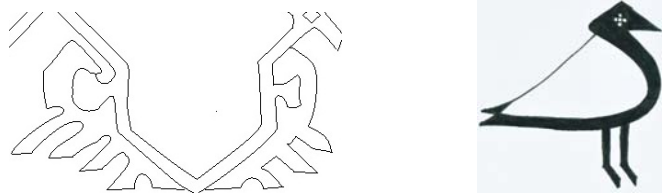
Figürlü Bezemeler	f	%
Ejder	9	7,75
Sinek	10	8,62
Akrep	4	3,44
Kelebek	1	0,86
Kuş	10	8,62
İnsan	2	1,72
Aslan	1	0,86
Örümcek	1	0,86

N: 116

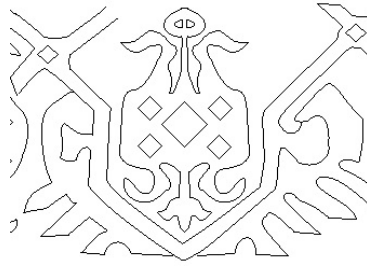
Tablo 14 incelendiğinde en çok % 8,62'si kuş ve sinek figürü kullanılmıştır. Bunu sırasıyla %7,75'inde ejder, %3,44'ü akrep, %1,72'sinde insan figürü kullanılmış, en az aslan, örümcek ve kelebek olduğu görülmüştür.

Halılarda figürlü bezeme olarak kullanılan motiflerin özellikleri ve çizimleri kısaca şöyle açıklanmıştır.

Kuş figürü; halıların %8,62'sinde, mutluluk, sevinç, haber, insan ruhu ve özgürlüğü sembolize etmiş, %7,75'i arapeli deseninin içinde sırt sırta vermiş şekilde sandık bölümlerinde kullanılmış (Bkz. Bilgi Formu: 7,8,13,15,32,47,48,57,59), %0,86'i ise poz veren aslanın kuyruğuna konmuş gerçekçi bir şekilde yer almıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 103)

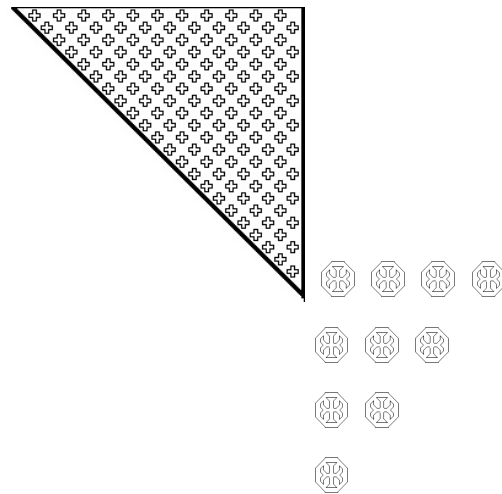

Çizim 39. Kuş Motifleri

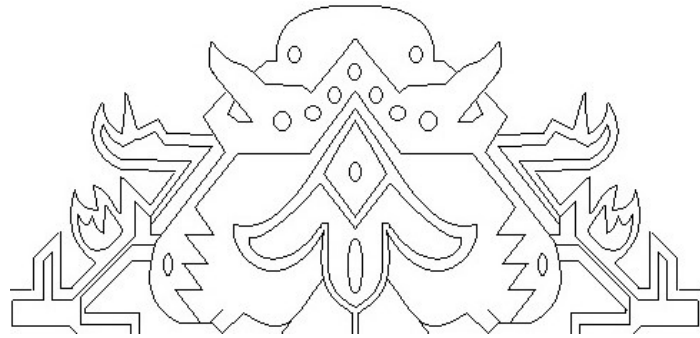
Çizim 40. Arapeli Deseniyle Birlikte Kuş Motifi

Sinek motifi; halıların %8,62'sinde tamamı mihrap köşelerinde küçük benekler şeklinde kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 8, 11, 13, 29, 35, 47, 63, 64, 134)

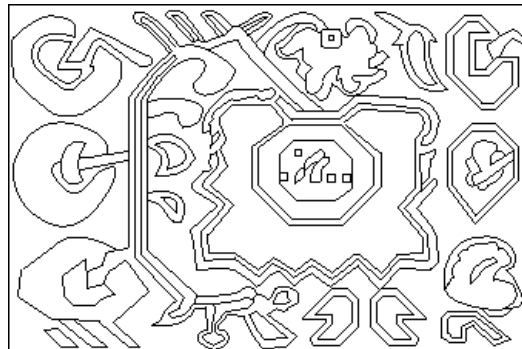
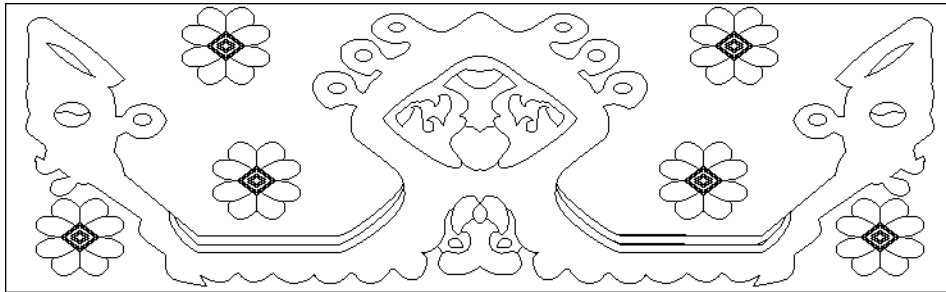

Çizim 41. Sinek Motifi Örnekleri

Ejder figürü; halıların % 7,75’inde, koruyucu özelliği olan, kahramanlık ve sağlığı sembolize etmiş, % 1,72’si yek yönlü mihraplı halıda sandık bölümünde farklı şekillerde, % 0,86’sı arapeli deseni ile diğeri ise çok kollu ve çok başlı, tamamen stilize olmuş şekilde yer almıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 49,58) % 0,86’sı ise çift yönlü mihraplı halıların sandık bölümünde ortada boğum yapan iki ejder başı aşağı doğru sarkmış (Bkz. Bilgi Formu: 17), % 5,17’si göbek desenlerinde iki yanında başları iki tarafa sallanmış şeklinde yer almıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 29,64,69,77,79,113)

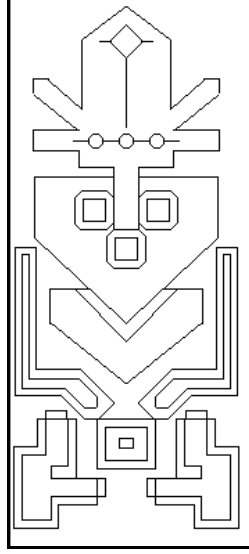
Çizim 42. Göbek Bölümündeki Ejder Motifi

Çizim 43. Sandık Bölümündeki Ejder Motifleri

Akrep motifi; halıların %3,44'ünde, koruyucu olarak sembolize edilmiş, %0,86'sı köşe bölümünde, %0,86'sı ise ince dar bordürde, %0,86'sı yolluk cinsi halıların göbeklerinin arasında kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 64,15,113)

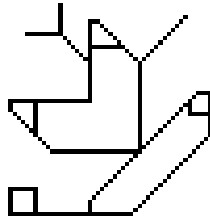
İnsan figürü; halıların % 1,72'sinde enli bordürlerde tamamen stilize edilerek kullanıldığı görülmüştür. (Bkz. Bilgi Formu: 4,7)

Çizim 44. İnsan Motifi

Aslan figürü; halıların %0,86'sında, gerçekçi haliyle poz verir şekilde sandalye minderinde kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 103)

Kelebek motifi; halılarda %0,86'sında köşe bölümünde kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 23)

Çizim 45. Kelebek Motifi

Örnekleme olarak alınan halılarda kullanılan nesneli bezemeleri ile ilgili veriler değerlendirilerek elde edilen sonuçlar tablo 15’de gösterilmiştir.

Tablo 15. Nesneli Bezemelerin Dağılımı

Nesneli Bezemeler	f	%
Basamak	40	34,48
Saksı, sepet, vazo	2	1,72
Çengel	38	32,75
Küpe	4	3,44
Ok	20	17,24
İbrik	3	2,58
Testere Dişi	15	12,93
Zincir	5	4,31
Tarak	1	0,86
Sandık	35	30,17
Yıldız	17	14,65

N: 116

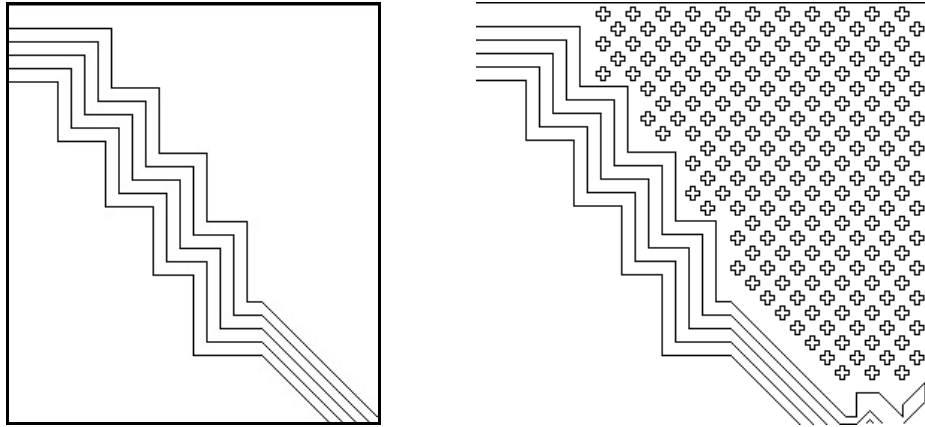
Tablo 15 incelendiğinde en çok %34,48’inde basamak, %32,75’inde çengel, %30,17’sinde sandık, %17,24’ ü ok, %14,65’i yıldız, %12,93’ünde ise testere dişi motifii kullanılmış, en az %0,86’sı tarak olduğu görülmüştür.

Halılarda kullanılan nesneli bezemelerin anlamları ve çizimleri kısaca şöyle açıklanmıştır.

Basamak motif; halıların %34,48’inde kullanılmış,% 12,06’sı mihraplı halılarda mihrap kemerinde iki, üç kontör şeklinde yer almış (Bkz. Bilgi Formu: 8,13,15,17,21,22,23,24,25,35,47,52,57,58), %1,72’si çift yönlü mihraplı halıların göbek deseninin çevresinde, %0,86’sı ise mihrap kemerinde tek kontör olarak kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 18,44,31) Basamak motifinin % 6,89’unda tek yönlü mihraplı

halılarda tek kontör şeklinde (Bkz. Bilgi Formu: 28,34,38,40,41,49,51,54), madalyonlu halılarda % 9,48'inin köşe bölümünde kullanılmış (Bkz. Bilgi Formu: 19,20,22,67,84,90,92,95,101,111,116), % 3,44'ü göbek kontöründe yer almıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 62,76,91,94)

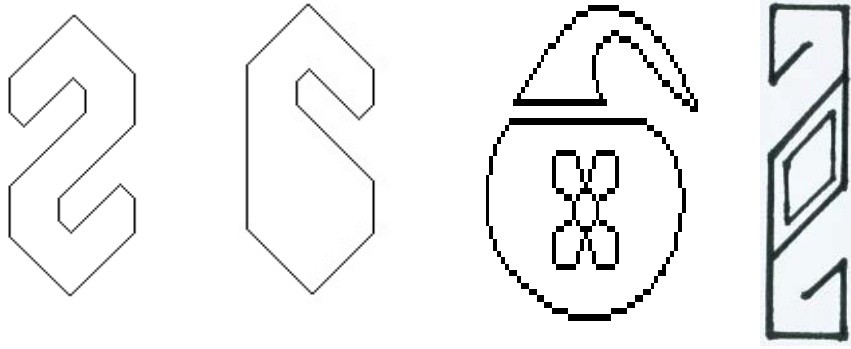
Kısacası bu motif, %20,68'i mihraplı kompozisyonlu halılarda genellikle mihrap kemerinde (Bkz. Bilgi Formu: 8,13,15,17,18,21,23,24,25,28,31,34,35,37,38,40,41,44,47,49,51,52,54,57,58), %13,79'u madalyonlu kompozisyonlu halılarda göbek kontörlerinde kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 19,20,22,62,67,76,84,90,91,92,94,95,101,11,116)

Çizim 46. Basamak Motifi

Çengel motifi; halıların % 32,75'inde görülmüş, uğur ve bereketi sembolize etmiş, % 9,48'i mihraptan sarkan kandilleri tutar şekilde (Bkz. Bilgi Formu: 27,28,29,30,32,33,38,41,45,51,53,54), % 3,44'ü sadece mihrap tepeliğinde (Bkz. Bilgi Formu: 37,42,47,59), % 7,75'i mihrabın köşe bölümlerinde (Bkz. Bilgi Formu: 15,17,19,22,29,35,44,48,87), %3,44'ü sadece mihrap kemerinde (Bkz. Bilgi Formu: 16,35,40,71), % 2,58'i göbek içlerinde (Bkz. Bilgi Formu: 4,98,102), %1,72'sinde göbek kontöründe (Bkz. Bilgi Formu: 101,113), % 4,31'inde kuşaklarda kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 46,81,82,84,103)

Bu motifin %4,31'i aynı zamanda hem kandilleri tutar şekilde hem de mihrap tepeliğinde (Bkz. Bilgi Formu: 28,30,45,53,54), %0,86'sı hem köşede hem de mihrap kemerinde yer almıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 35)

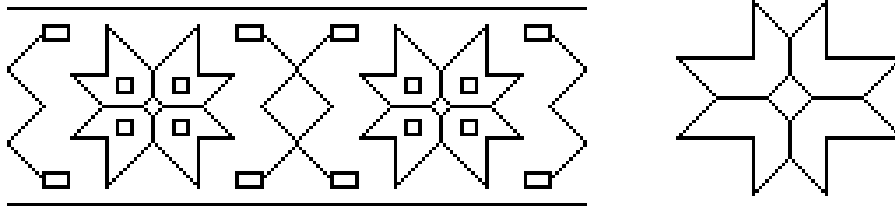
Çizim 47. Çengel Motifleri

Sandık motifi; halıların %30,17'sinde, % 25,86' sını mihraplı halılarda mihrap nişinin üstünde ve zeminin altında yatık dikdörtgen şeklinde kullanılmış,(Bkz. Bilgi Formu:6,7,8,13,15,17,20,23,25,27,28,29,30,32,33,36,37,38,41,42,45,46,47,48,49,51,53, 57,58,59) %0,86'sı ise karyola cinsi halıda aynı şekilde kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi formu: 1)

Bu motif halıların % 15,51'i tek yönlü mihraplı halılarda hem ayaklık hemde alınlıklar şeklinde kullanılmış (Bkz. Bilgi Formu: 25,27,28,30,32,33,36,37,38,41,42,45,46,47,49,51,53,58), % 1,72'sinde ise sadece ayaklık olarak kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 54,55). Sandık bölümü %10,34'ünde çift yönlü kompozisyonlu halılarda hem ayaklık hem alınlık bir arada kullanılmış (Bkz. Bilgi Formu: 6,7,8,13,15,17,20,23,29,48,57,59), %1,72'sinde seccade ayaklık şeklinde kullanılmıştır.(Bkz. Bilgi Formu: 16,43)

Ok motifi; halıların %17,24'ünde kullanılmış, % 11,20'si göbek deseninin içlerinde bazen bağımsız bazen de merkez desene bağlı olarak (Bkz. Bilgi Formu:4,7,62,64,75,76,79,101,102,107,108,110,112), %2,58'i göbeklerin uçlarındaki alem denilen yerlerde (Bkz. Bilgi Formu:10,19,82), %1,72'si zemin içinde (Bkz. Bilgi Formu: 35,42), %1,72'si ise mihrabın tepesinde yer almıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 32,40)

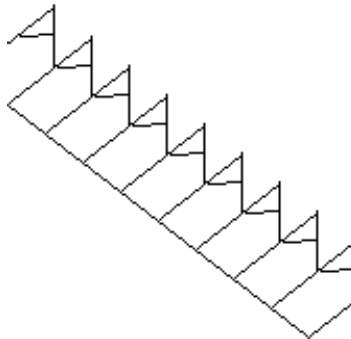
Yıldız motifi; halıların %14,65'inde, % 9,48'i göbek içi ve merkezlerinde (Bkz. Bilgi Formu: 10,11,12,18,19,20,21,22,29,89,113), % 4,31'i enli bordürlerde (Bkz. Bilgi Formu: 8,13,25,47,75), %0,86'sı ise köşe bölümünde kullanılmıştır.(Bkz. Bilgi Formu: 57)

Çizim 48. Yıldız Şeklinin Bordürde Yer Almış Şekli ve Göbekteki Şekli

Testere dişi motifi; halıların % 12,93'ünde, adından da anlaşılacağı üzere testere dişine benzetildiği için kullanılmıştır. % 8,62'si köşe desenlerini birleştirmek için (Bkz. Bilgi Formu: 4,9,11,29,31,43,48,59,106,107), %1,72'si göbek kontörlerinde (Bkz. Bilgi Formu: 15,19), %0,86'sı mihrap kontöründe (Bkz. Bilgi Formu: 26), %0,86'sı göbek desenlerinde (Bkz. Bilgi Formu: 2), %0,86'sı ise bordürde kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 47)

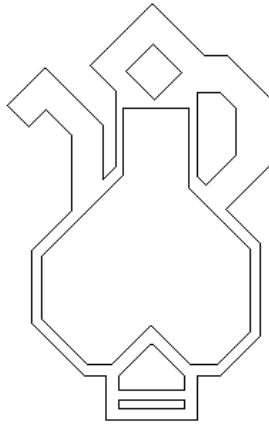
Bu motifin %3,44'ü hem köşe bölümlerini birleştirmede hem de köşe kontörlerinde yer almıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 29,43,48,59)

Çizim 49. Testere Dişi

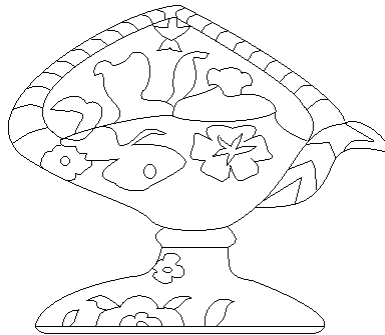
Zincir motifi; halıların % 4,31’inde mihrap tepesinden sarkan kandilleri tutmak için tek yönlü mihraplı halılarda kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 43, 45, 50, 56, 57)

İbrik motifi; halıların % 2,58’inde kullanılmıştır. Bu motif abdest almayı ve temizliği işaret etmektedir. Tamamı tek yönlü mihraplı halılarda görülmüştür. %0,86’sı hem köşe ve mihrap içinde (Bkz. Bilgi Formu: 35), %0,86’sı yalnız mihrap içinde (Bkz. Bilgi Formu: 50), %0,86’sı ise yalnız köşede kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 52).

Çizim 50. İbrik Motifi

Saksı, sepet, vazo motifi; halıların % 1,72’sinde, gerçekçi çiçekler şeklinde görülmüştür. Bunlardan %0,86’sı tek yönlü mihraplı seccadenin, mihrap ve zemin köşelerinde sepet veya vazo içerisine yerleştirilmiş şekilde yer almış (Bkz. Bilgi Formu: 44), %0,86’sı göbekli halının zemin köşelerinde saksıda çiçekler şeklinde kullanılmıştır. (Bkz. Bilgi Formu: 12)

Çizim 51. Saksı Motifi

Örnekleme olarak alınan halılarda birlikte kullanılan bezemelerle ilgili veriler değerlendirilerek elde edilen sonuçlar tablo 16’da gösterilmiştir.

Tablo 16. Birlikte Kullanılan Bezemelerin Dağılımı

Bezeler	f	%
Geometrik-Bitkisel-Sembolik-Nesneli Bezeler	58	50,00
Geometrik-Bitkisel- Sembolik- Nesneli- Figürlü Bezeler	27	23,27
Geometrik- Bitkisel- Sembolik Bezeler	24	20,68
Geometrik- Bitkisel Bezeler	5	4,31
Geometrik- Bitkisel- Nesneli Bezeler	1	0,86
Geometrik- Bitkisel- Nesneli- Figürlü Bezeler	1	0,86
TOPLAM	116	100,0

N:116

Tablo 16 incelendiğinde en çok %49,13’ünde Geometrik- Bitkisel- Sembolik- Nesneli bezemenin birlikte kullanıldığı bunu sırasıyla Geometrik- Bitkisel- Sembolik- Nesneli- Figürlü bezeme, Geometrik- Bitkisel- Sembolik bezeme, Geometrik- Bitkisel bezeme, Geometrik- Bitkisel- Nesneli bezeme ve Geometrik- Bitkisel- Nesneli- Figürlü bezemenin takip ettiği görülmüştür.

Örnekleme oluşturan halılar desen ve kompozisyon özellikleri ürün çeşitlerine göre değerlendirilmiş elde edilen sonuçlar tablo 17’de gösterilmiştir.

Tablo 17. Kompozisyon ve Desen Özellikleri

Ürün Çeşitleri	Namazlık		Minder		Seccade		Yastık		Sedir Halısı		Karyola Halısı		Toplam	
Kompozisyon Özellikleri	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Madalyonlu Halılar	-	-	24	96,00	2	10,52	23	100,00	13	100,00	6	85,71	68	58,62
Çift Yönlü Mihraplı Halı	3	10,34	-	-	13	68,42	-	-	-	-	-	-	16	13,79
Tek Yönlü Mihraplı Halı	26	89,65	-	-	2	10,52	-	-	-	-	-	-	28	24,13
Serbest Tasarımlı Halı	-	-	1	4,00	2	10,52	-	-	-	-	1	14,28	4	3,44
TOPLAM	29	100,00	25	100,00	19	100,00	23	100,00	13	100,00	7	100,00	116	100,00

N:116

Tablo 17 incelendiğinde en çok % 58,62 ile madalyonlu (göbekli) halılar oluşturmuştur(Bkz. Bilgi Formu: 1,2,4,5,6,9,10,11,12,18,19,22,60,61,62,63,64,65,66,67,68,69,70,71,72,73,74,75,76,77,78,79,80,81,82,83,84,85,86,87,88,89,90,91,92,93,94,95,96,97,98,99,100,101,102,104,105,106,107,108,109,110,111,112,113,114,115,116). Halılar en az %3,44’ü serbest tasarımlı (serpme) halılardır(Bkz. Bilgi Formu: 3,14,56,103). Mihraplı halılar kendi içinde çift yönlü mihraplı halı ve tek yönlü mihraplı olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Mihraplı halılardan örneklem içinde en çok %24,13 ile tek yönlü mihraplı halılar oluşturmaktadır. (Bkz. Bilgi Formu: 24,25,26,27,28,30,32,33,34,35,36,37,38,39,40,41,42,45,46,47,49,50,51,52,53,54,55,58,) Çift yönlü mihraplı halılar ise örneklemin % 13,79’unu oluşturmuştur. (Bkz. Bilgi Formu:7,8,13,15,16,17,20,21,23,29,31,43,44,48,57,59)

Yastık ve sedir halılarının %100'ü (Bkz. Bilgi Formu:18,19,22,31,82,83,84,85,86,87,88,89,90,91,92,93,94,95,96,97,98,99,100,101,102,106,107,108,109,110,111,112,113,114,115,116), minder halılarının %96,00'ı, karyola halılarının % 85,71'i madalyonlu kompozisyona sahiptir(Bkz. Bilgi Formu:1,2,4,9,10,11,12,60,61,62,63,64,65,66,67,68,69,70,71,72,73,74,75,76,77,78,79,80,81,104,105). Minderlerin %4,00'ı ve karyola halılarının %14,28'i serbest tasarımlı kompozisyona sahip oldukları görülmüştür(Bkz. Bilgi Formu: 3,103). Örnekleme'deki %10,52'si seccade cinsindeki halının da madalyonlu kompozisyonda dokunduğu tespit edilmiştir(Bkz. Bilgi Formu: 6,21). Örnekleme alınan halılara göre Kırşehir'de yastık, minder, sedir ve karyola cinsi halılar madalyonlu kompozisyona sahiptir denilebilir.

Mihrap şekillerinin namazlık ve seccade cinsi halılarda kullanıldığı görülmüştür. Halıların %8,65'i tek yönlü mihraplı kompozisyona sahip (Bkz. Bilgi Formu:24,25,26,27,28,30,32,33,34,35,36,37,38,39,40,41,42,45,46,49,50,51,52,53,54,55), %10,34'ü çift yönlü mihraplı kompozisyona sahiptir.(Bkz. Bilgi Formu: 21,43,44) Yörede namazlıkların genellikle tek yönlü mihraplı kompozisyon özelliklerine uygun olarak dokunduğu söylenebilir.

Yörede madalyonlu kompozisyonlar zemin düzenlemeleri; göbek, köşe, sandık bölümlerinden oluşmuştur.

Göbek desenleri; madalyonlu kompozisyonlu halılarda çeşitli geometrik formların içerisinde yer almışlar ve yörede adlandırıldıkları şekilde anılmışlardır.(Bkz. Tablo 9)

Köşe desenleri; madalyonlu kompozisyonlu halıların %3,44'ünde köşe bölümü yer almamıştır (Bkz. Bilgi Formu: 60,70,76,77)

Sandık desenleri; madalyonlu kompozisyonlu halılarda az sayıda %1,72'sinde kullanılmış (Bkz. Bilgi Formu: 1,6), % 18,96'sında minder, yastık, sedir halısı cinslerinde sandık bölümü yerine halının kısa kenarlarında (baş ve son kısmında) bulunan dikdörtgen parçalar şeklinde yer almış ve çoğunlukla 'ev' motifi kullanılmıştır.

(Bkz. Bilgi Formu: 65,72,82,84,85,86,87,90,91,92,93,94,95,97,98,101,102,106,107,108,112,113)

Yörede mihraplı kompozisyonların zemin düzenlemeleri; tek yönlü mihraplı halılarda; zemin, mihrap kemeri, mihrap köşeleri, sandık bölümlerinden çift yönlü mihraplı halılarda; göbek, mihrap köşeleri, sandık bölümlerinden oluşmuştur.

Halılar bordür düzenlemelerine göre incelediğinde kompozisyon özelliklerine göre farklı düzenlemelere sahip oldukları görülmüştür.

Madalyonlu kompozisyona sahip halıların bordür düzenlemelerine göre incelendiğinde, %18,10'unda sadece dar bordür kullanılmıştır (Bkz. Bilgi Formu: 9, 10, 11, 12, 82, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 92, 93, 96, 97, 98, 99, 102, 104, 105). %11,20'si iki dar bordür arasına enli bordürün gelmesi ile oluşmuştur (Bkz. Bilgi Formu: 1, 5, 18, 19, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 114, 115, 116). Bir başka bordür düzenlemesi ise, %6,03'ünde bu düzenlemeye ek enli bordürün kenarlarına kuşaklar da gelmiş (Bkz. Bilgi Formu: 5, 18, 106, 107, 109, 111, 114), %0,86'sında kuşaklar dıştaki dar bordürün yanlarına gelmiş (Bkz. Bilgi Formu: 1), %0,86'sında (Bkz. Bilgi Formu: 19) kuşak zemini çevrelemiş dar enli dar bordür şeklinde düzenlenmiştir. Bordür düzenlemelerine göre incelenmeye devam edildiğinde, %7,75'inde kuşak ve enli bordür (Bkz. Bilgi Formu: 22, 64, 67, 68, 72, 73, 77, 78, 79), %6,03'ünde ise kuşak ve dar bordür şeklinde kullanılmıştır (Bkz. Bilgi Formu: 60, 62, 66, 70, 76, 94, 100). Diğer bir bordür düzenlemesi de %3,44'ünde iki kuşak arasına enli bordür (Bkz. Bilgi Formu: 2, 6, 80, 81), %2,582'inde iki kuşak arasına dar bordür şeklindedir (Bkz. Bilgi Formu: 91, 95, 101). İnceleme devam ettiğinde %1,72'sinde kuşak, enli ve dar bordür (Bkz. Bilgi Formu: 63, 112), %1,72'sinde yalnız enli bordürden oluşmuş (Bkz. Bilgi Formu: 69, 75). %0,86'unda kuşak, enli ve dar (Bkz. Bilgi Formu: 71), %0,86 enli ve dar bordür yan yana gelmiştir. (Bkz. Bilgi Formu: 113)

Tek yönlü mihraplı kompozisyon da halının bordür düzenlemelerine bakıldığında; %10,34'ünde kuşak enli bordür ve kuşaktan oluşmaktadır (Bkz. Bilgi Formu: 24, 27, 32, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 52, 54, 55). %7,75'inde iki dar bordür

arasında enli bordür(Bkz. Bilgi Formu: 25, 30, 33, 36, 45, 46, 49, 53, 58), %1,72'si dar bordür, dar bordür(Bkz. Bilgi Formu: 26, 34), %0,86'sında kuşak, enli bordür, dar bordür(Bkz. Bilgi Formu: 28), %0,86'sında üç enli bordür arasında kuşaklar(Bkz. Bilgi Formu: 47), %0,86'sı yan yana iki dar bordür ve enli bordür(Bkz. Bilgi Formu: 35), %0,86'sında ise iki enli bordür arasına iki dar bordür(Bkz. Bilgi Formu: 50), bir adetinde enli bordür ve kuşaktan oluşmuştur.

Çift yönlü mihraplı kompozisyonadaki halı örnekleri bordür düzenlemesi olarak incelenmiş, %6,03'ünde dar bordür enli bordür ve dar bordür düzenlemesi şeklindedir(Bkz. Bilgi Formu: 7, 15, 17, 29, 43, 48, 59). Bu düzenlemenin %3,44'ünde dar, enli, dar bordürlerin arasına kuşaklar yerleştirilmiştir(Bkz. Bilgi Formu: 7, 15, 17, 59). %1,72'sinde dar, enli, dar bordür düzenlemesi kuşak ile başlamış ve bordürlerin aralarına kuşaklar yerleştirilmiştir(Bkz. Bilgi Formu: 43, 48). %1,72'sinde ise dar, dar, dar bordür düzenlemesi kuşak ile başlamış ve bordürlerin aralarına kuşaklar yerleştirilerek tamamlanmıştır(Bkz. Bilgi Formu: 8, 13). Bir başka bordür düzenlemesi ise %1,72'sinde sadece dar bordür(Bkz. Bilgi Formu: 21, 31), %0,86'sında sadece enli bordür kullanılmıştır(Bkz. Bilgi Formu: 44) . Farklı bordür düzenlemeleri ise yine %0,86'sında enli bordür ve dar bordür(Bkz. Bilgi Formu: 57), %0,86'sında ise iki kuşak arasında enli bordür yer almıştır(Bkz. Bilgi Formu: 23).

Serbest tasarımlı halılar bordür düzenlemesi ve süslemesine göre incelendiğinde %50'sinde (3, 14) düz bordür kullanıldığı görülmüştür. %25'inde (103) birbirini izleyen çiçek ve paralel kenar şeklindeki yaprak desenli bir dar bordür, %25'inde (54) üçgenli sulu kuşakla başlayarak üç değişik desenli dar bordür arasına yine kuşaklar yerleştirilmiştir.

5.SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1.Sonuç

Türk halı dokumacılığı içinde önemli bir yere sahip olan Kırşehir el dokuması halıcılığı, Beylikler dönemi, Anadolu Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerinde üretilmiştir.

Kırşehir ilinde el dokusu halıcılık geçmişten günümüze özellikle kadın bireylerin, ihtiyaçlarını karşılamak, çeyiz hazırlamak ve aile bütçesine az da olsa katkı sağlamak için sürdürülmüştür. Günümüzde evlerde yapılan el dokusu halı üretimi yok olmaya yüz tutmuştur.

Örnekleme grubundaki bireylerin çoğunluğu 1951- 1960 yılları doğumlu, emekli ve lise mezunudur. (Tablo 1,2)

Yörede el dokuması halılarda kullanılan araçlar tezgah, bıçak, makas (sındı), ıstar tarağı (kirkit) ve taraktır. Dokuma ilk olarak ‘gömme ıstar veya seyyar tezgah’ denilen ilkel bir ucu tavana tutturulmuş, bir ucu toprağa gömülmüş sabit tezgahlarda daha sonra ise sarma ve germe tezgahlar da yapılmıştır. Halılarda atkı ve ilme ipliklerinde yün iplik, çözgü ipliklerinde pamuk iplik kullanılmıştır. (Tablo 8)

Yörede halılarında Türk düğüm (Gördes) tekniği kullanılmıştır. Halıların enlerinin genellikle 41-50 cm, boylarının ise 121-130 cm olduğu, bordür enlerinin 1-10 cm bordür boylarının 81-90 cm olduğu görülmüştür. (Tablo 5) Halıların kalitelerinin çoğunlukla 27x33 orta kalitede dokunduğu, hav yüksekliklerinin 5mm bırakıldığı tespit edilmiştir. (Tablo 6, 7)

Yöredeki el dokusu halıların 1941-1960 yıllarında çoğunlukla namazlık, minder, yastık olarak dokunduğu anlaşılmıştır. (Tablo 3)

Araştırma yöresinde el dokusu halıların genellikle zemin renklerinde kırmızı, desen ve bordür renklerinde kahverengi ve tonları, kırmızı kullanılmıştır. (Tablo 10) Kırşehir

ilinde dokunmuş halılarda kullanılan motifler geometrik, bitkisel, sembolik, nesneli ve figürlü bezemelerdir, çoğunlukla geometrik bezemelerden düz çizgi, altıgen, bitkisel bezemelerden çiçek, yaprak, dal motifleri, sembolik bezemelerden top, çatıkkaş motifi, nesneli bezemelerden basamak, çengel motifi, figürlü bezemelerden kuş ve sinek motifi yer almıştır. (Tablo 11, 12, 13, 14, 15) Bu bezemelerden genellikle geometrik, bitkisel, sembolik ve nesneli bezemeleri bir arada kullanılmıştır. (Tablo 16)

Örnekleme yoğun olarak kullanılan bezemelerin dışında yöreye ait bazı motiflerde bulunmaktadır. Bitkisel bezemelerden salkım söğüt motifi, sembolik bezemelerden top motifleri, müftü topu, ayna, arapeli, havabaşı, gelinağlatan, ev, bahçe ve elma motifleri, özellikle Mucur halı yastığında kullanılan el, ayak motifleri, figürlü bezemelerden ejder ve sinek motifleri kullanılmıştır. (Tablo 12, 13, 14) (Şekil 16, 21, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 37, 46, 49,50)

Halılarda kompozisyon madalyonlu (göbekli), mihraplı ve serbest tasarımlı olarak tespit edilmiştir. Genellikle yastık, sedir, minder ve karyola halıları madalyonlu kompozisyon, namazlık cinsi halıları tek yönlü mihraplı, seccade cinsi halıları ise çift yönlü mihraplı, serbest tasarımlı (serpme) halı kompozisyonları ise çeşitli ürünlerde az sayıda görülmüştür. (Tablo 17)

Yörede çoğunlukla madalyonlu halılar, göbek, köşe, dar, enli, dar bordür şeklinde; tek yönlü mihraplı halılar, iki, üç kontör, mihrap nişli, mihrap köşesi, mihrap zemini, sandık, dar, enli, dar bordür şeklindedir. Çift yönlü mihraplı halılar ise göbek, çift mihrap nişi, mihrap köşesi, sandık, dar- enli- dar, enli- enli- enli bordür şeklinde; serberst tasarımlı ise boş zenim veya değişik simetrik düzenlerde yerleştirilmiştir.

Yörede dokunmuş halıların zaman içerisinde desen ve kompozisyon özelliklerinde yozlaşma görülmemiş, motif özelliklerinde sadeleşme, renklerde fazlalaşma, kullanılan gereçlerde ise eski örneklerde yün malzeme, daha sonraki örneklerde pamuk malzeme kullanıldığı görülmüştür.

Kırşehir ilinde günümüzde el dokuması halı üretilmemekte, ancak müze ve özel arşivlerde birbirinden farklı çok sayıda örnek bulunmaktadır.

5.2.Öneriler

1. Orijinal Kırşehir halıları uzman kişiler tarafından kayıt altına alınması ve dokuyuculara doğru bilgilerin ulaştırılma çalışmalarının yapılması.

2. Yörede özel arşivlerde de çok çeşitli ve zengin şekilde bulunan halıların korunması için çalışmaların yapılması ve bu konuda bireylerin bilinçlendirilmesi var olan eski örneklerin gelecek kuşaklara kalmasının sağlanması.

3. Geçmiş yıllardan beri Anadolu'nun bilinen halı merkezlerinden olmuş Kırşehir ilinin el dokusu halılarının Kırşehir müzesi içerisinde uzman kişiler yardımıyla envanter bilgilerinin düzenlenmesi ve kategorilerine ayrılıp teşhir edilmesi yöre halkının unuttuğu değerlerin hatırlatılması ve yaşatılması.

4. Kırşehir ilinde günümüze ulaşan çok zengin el dokumaları örnekleri için ilgili kurum ve kuruluşların bu konuda projeler ve araştırmalar yaparak somut olmayan kültür mirasımız olan Kırşehir halılarının yeniden yaşatılması.

5. Kırşehir halılarının yaşatılması için özel ve kamu kuruluşlarının (üniversite, halk eğitim merkezi ve aile yaşam merkezi) Kırşehir halıları ile ilgili kursların, sergilerin açılması.

KAYNAKÇA

- Acar, B. (1982). *Kilim- Cicim- Zili- Sumak Türk Düz Dokuma Yaygıları*. İstanbul: Eren Yayınları.
- Aslanapa, O. (1972). *Türk Halı Sanatı*. İstanbul: Binbirdirek Matbaacılık sanayi A.Ş. Basımevi 15S.
- Aslanapa, O. (1984). *Türk Sanatı I-II*. İstanbul: Kervam Yayınları.
- Aslanapa, O. (1987). *Türk Halı Sanatının Bin Yılı*. İstanbul: Eren Yayınları.
- Aslanapa, O. (1993). *Türk Sanatı*. İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Aslanapa, O. (2007). *Türk Sanatı*. İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Aslanapa, O; Durul, Y. (1973). *Selçuklu Halıları*. İstanbul: Ak Yayınları.
- Akpınarlı, H. F.(1996). *Şanlıurfa Cülha Dokumacılığı*. Şanlıurfa İli Kültür Eğitim Sanat ve Araştırma Vakfı Yayınları. Güneydoğu Ofset.
- Akpınarlı, H. F.(1997). *Eşme Kilimleri ile Van Kilimlerinin Ortak Özellikleri. II. Uluslararası Eşme Kilim ve Sanat Festivali Bildirileri*. 5174 Turizm Geliştirme Vakfı, Ankara, Eşme Uşak
- Akpınarlı, H. F. (2004). *Kırım El Sanatlarının Dünü ve Bugünü*. Ankara: AYK Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları 306.
- Anmaç, E. (1997). *Geçmişten Günümüze Kula Halılarının Teknik ve Sanatsal Özellikleri ve Yeni Tasarımlar*. Yayımlanmış Sanatta Yeterlilik Tezi, T.C. Sosyal Bilimler Enstütüsü Geleneksel Türk El Sanatları Anasanat Dalı, İzmir. T. 63603
- Anonim. (1959). *Kırşehir Vilayetinde Halıcılık- Kilimcilik Yapağı ve Tiftik*. Ankara: Türkiye Ticaret Odaları Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaası.
- Anonim. (1989). *Türk El Sanatları Araştırma Raporu*. Ankara: T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Küçük Sanatlar ve Sanayi Bölgeleri ve Siteleri Genel Müdürlüğü. Öztürk Matbaası.

- Anonim. (2000). *Kırşehir İli Turizm Envanteri*. T.C. Kırşehir Valiliği İl Turizm Müdürlüğü. İl Özel İdare Müdürlüğü.
- Anonim. (2007). *Kırşehir müzesi*. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Vakıfları ve Müzeler Genel Müdürlüğü. DÖSİM Basımevi.
- Aydoğ, T. (1967). *Halıcılık ve Halı Hammaddesinin Boyamada Kullanılan Bitkisel Boyalar İle Bunlardan Elde Olunan Renklerin Çeşitli Müessirlere Karşı Haslık Dereceleri*. Ankara: T.C. Köy İşleri Bakanlığı Kooperatifleri Eğitim Ve El Sanatları Genel Müdürlüğü Yayınları 38.
- Aytaç, Ç. (1982). *El Dokumacılığı*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Ayyıldız, U. (1985). *Zeltgenöss, echç Turkische Teppiche*. İzmir.
- Barişta, Ö. (1998a). *19-20 Yüzyıl İç Anadolu ve Orta Akdeniz Bölgesi Türk Kirkitli Dokumaları Üzerine, Türk Soylu Halkların Halı, Kilim ve Cicim Sanatı Uluslararası Bilgi Şöleni Bildirileri Dizisi*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları 11.
- Barişta, Ö. (1998b). *Türk El Sanatları*. Ankara: T.C. Turizm Bakanlığı, Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Batkara, T. (1998). *Kökboya, Arış*. Üç Aylık Halı Dokuma ve İşleme Sanatları Dergisi 4.
- Bayındır, Z. (2007). *Günümüzde Avanos'ta (Nevşehir) El Halısı Üretimi ve Özellikleri*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, T.C. Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Geleneksel Türk El Sanatları Anasanat Dalı, İzmir: 219430
- Bayrakçı, B. (1997). *Meslek Yüksek Okulları İçin El Dokusu Halıcılık*. Kayseri: Erciyes Üniversitesi Yayınları 102.
- Cihan, A. (1990). *Kırşehir ve ilçeleri*. Ankara: Özgün Matbaacılık.
- Deniz, B. (1984a). *Geçmişten Günümüze Halıcılık*, İzmir: Bilim Birlik Başarı 40.
- Deniz, B. (1984b). *Kırşehir Halıları*. İzmir: Arkeoloji-Sanat Tarihi Dergisi III.
- Deniz, B. (1986). *Kırşehir Halıları*. İzmir: Bilim Birlik Başarı 47.

- Deniz, B. (1991). *Ayvacık (Çanakkale) Yöresi Düz Dokuma Yaygıları*. İzmir.
- Deniz, B. (2000). *Türk Dünyasında Halı ve Düz Dokuma Yaygıları*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayını 215.
- Diyarbakirli, N. (1974). *İlk Türk Halısı*. Ankara: I. Uluslararası Türk Folklor Semineri Bildirileri 263.
- Diyarbakirli, N. (1984). *Pazırık Halısı*. Türk Dünyası Araştırmaları, Türk Halıları Özel Sayısı 32.
- Durul, Y. (1969). *Baraj Gölü Çevresi Dokuma Sanatları*. Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Keban Projesi Yayınları. Seri: II. Etnografya Araştırmaları Yayın: I. Türk Tarih Kurumu 64.
- Erdmann, Kurt. (1960). *15. Asır Türk Halısı*. (Çev. H. Taner) İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları 715.
- Gülal, E. (1991). *Halı Dokuma Tekniği*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Basım Evi.
- Haack, H. (1975). *Doğu Halıları*. (Çev. Neriman Girişken) Ankara: Baylan Matbaası.
- İslimyeli, N. (1973). *Sanat Terimleri Ansiklopedisi I-II*. Ankara: Doğuş Ltd. Şti. Matbaası.
- Kafalılar, A. (1981). *Halıcılık ve Teknolojisi*. Ankara: T.C. Köy İşleri ve Koop. Bakanlığı Kooperatifler Destekleme Genel Müdürlüğü Yayınları 3.
- Karahan, K. (1989). *Halıcılığın Tarihi İçinde Türk Halıcılığının Yeri ve Yapısı*. Kayseri: Kayseri Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 3.
- Karahan, R. (1992). *Konya Müzesinde Bulunan Kilimler*. Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi.
- Karamağralı, B.(1998). *Halı Sanatı Üzerine, Türk Soylu Halkların Halı, Kilim ve Cicim Sanatı Uluslararası Bilgi Şöleni Bildirileri Dizisi*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları 11.
- Karatay, Ç. (2011). *Ankara Etnografya Müzesi 'sindeki Kırşehir Halıları*. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, T.C. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sanat Tarihi Anabilim Dalı, Ankara.

- Karavar, G. (1997). *Bergama Halılarının Tasarım Özellikleri Ve Yeni Halı tasarımları*. Yayımlanmış Sanatta Yeterlilik Tezi, T.C. Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk El Sanatları Anasanat Dalı, İzmir.237
- Kaya, F; Ergenekon, C. (1989).*Mekikli El Dokumacılığı*. Ankara: G.Ü.M.E.F. Yayınevi.
- Kayabaşı, N; Dellal, G. (2004). *Koyun Irklarından Elde Edilen Yünlerin Kökboya (Rubia tinctorum L.) ile Verdikleri Renklerin Işık Haslık Değerleri Üzerine Bir Araştırma, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Bilimleri Dergisi*. 14(2)
- Kayıpmaz, F; Kayıpmaz, N. (1999). *Anadolu Köy El Halılarının Gelenekli Alışkanlıkları ve Aykırı Bir Üslup, ERDEM Halı Özel Sayısı II*. Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Kültür Merkezi 29. Dumat Ofset.
- Kırzioğlu, N. (1994). *Türk Halk Kültüründe Doğu- Anadolu Dokumaları ve Giysileri*. Ankara: Türk Halk Kültürünü Araştırma ve Tanıtma Vakfı Yayınları 7.
- Kırzioğlu, N.(1998). *Altaylarda Pazarık Kuganı 'nundan Çıkan Motiflerin Anadolu ve Türk Cumhuriyetleri 'nde Yaşayan İzlerinden Bazı Örnekler. Türk Soylu Halkların Halı, Kilim ve Cicim Sanatı Uluslararası Bilgi Şöleni Bildirileri Dizisi*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları 11.
- Kırzioğlu, N. (2001). *Altaylar 'dan Tunaboyu 'na Türk Dünyası 'nda Ortak Yanışlar (Motifler)*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları 2753.
- Onuk, T; Akpınarlı, F. (2003). *Şanlıurfa Karakeçili Kilimleri*. Ankara: Atatürk Yüksek Kurumu Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayını 295.
- Ölmez, F. N. (1999). *Niğde İlinde El Dokusu Halıcılık ve Üretilen Halıların Bazı Teknolojik Özellikleri Üzerine Bir Araştırma*. Yayımlanmış Doktora Tezi, T.C. Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Ev Ekonomisi Anabilim Dalı, Ankara: 090554
- Önder, M. (1969). *Halılar, Kilimler Ve Bir Yazılı Halı*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, XI.
- Önder, M. (1976). *Kırşehir Güldestesi*. Ankara: Filiz Yayınları 7.
- Önder, M. (1998). *Antika ve Eski Eserleri Klavuzu*. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları 341. Edebiyat Dizisi 46. MİNPA Matbaacılık.

- Önder, M. (1999). *Türkiye Müzeleri*. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları 175. Sanat Dizisi 27. Tisimat Basım Sanayi.
- Önder, T. (2004). *Osmanlı'dan Günümüze Türk Halı Sanatı*. İstanbul: Klasik Halı A.Ş. Promat Basımevi.
- Öney, G; Erginsoy, Ü. (1988) *Anadolu Selçuklu Mimari Süslemesi ve El Sanatları/ Maden Sanatı*. İzmir: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Özel, A. (1990). *El Halısı Dokumacılığı*. Ankara: Devlet Bakanlığı. Başbakanlık Basımevi. Yayın no 44.
- Özkartal, M. (2012). *Türk Destanlarında Geçen Halı Anlatımları, Halılardaki Hayvan Motifleri ve Renklerin Dili, Arış*. Ankara: Halı, Düz Dokuma, Kumaş, Giyim, Kuşam ve işleme Sanatları Dergisi 8.
- Öztürk, Z; Oran, A. (2012). *Konya Karapınar Yöresi Halı Minderlerinin Görsel ve Teknik Özelliklerinin İncelenmesi*. İstanbul: İstanbul Ticaret Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi 20. Yıl 10.
- Say, N. (2011). *Çiğeli (Kene) Halı*. Milli Folklor 89. Yıl 23.
- Soysaldı, A. (2009). *Düz Dokuma Teknikleri ve Teknik Desen Çizimleri*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları 379.
- Sözen, M; Güner, Ş. (1998). *Geleneksel Türk El Sanatları*. İstanbul: Golden Horn
- Sözen, M; Tanyeli, U. (1992). *Sanat Kavram Ve Terimler Sözlüğü*. İstanbul: Remzi Yayınevi.
- Sürmeli, İ. (1977). *Kırşehir Tarihi*. Kırşehir: Azim Matbaacılık.
- Şahin, H. (2007). *Geçmişten Bugüne Kırşehir*. Ankara: Kır- Der Kırşehir ve İlçeleri Dayanışma Kültür Derneği Genel Merkezi. Sarıyıldız Basımevi.
- Tarım, H. (1948). *Tarihte Kırsehri-Gülsehri ve Babailer-Ahiler- Bektaşiler*, İstanbul: 3. Baskı.
- Tozun, H. (1999). *İşlev ve Motif Açısından Gelenek Dışı Halılar, ERDEM Halı Özel Sayısı III*. Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Kültür Merkezi 30. Dumat Ofset.

Yazıcıoğlu Y. (1992). *El Dokusu Halıcılık*. Ankara: Menekşe Yayıncılık

Yağmacı, H. (2010). *Ağrı İli Doğubeyazıt İlçesi El Dokuması Halı Geleneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, T.C. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü El Sanatları Eğitimi Anabilim Dalı Dokuma- Örgü Eğitimi Bilim Dalı, Ankara.

Yetkin, Ş. (1991). *Türk Halı Sanatı*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

EKLER**EK- 1 Bilgi Formu****BİLGİ FORMU-****Çizim no:****İnceleme tarihi:****Üretim tarihi:****Bulunduğu yer:****Türü:****Boyutlar:**

En:

Boy:

Bordürün Eni:

Bordürün Boyu:

Hav Yüksekliği:**Kullanılan Teknikler:****Halının kalitesi:****Kullanılan İplik türü:**

Atkıda:

Çözüde:

İlmede:

Kullanılan renkler:

Zeminde:

Zemin Deseninde:

Bordürde:

Yöredeki Adı:**Seçilen Konu:**

Geometrik Bezeme:

Bitkisel Bezeme:

Sembolik Bezeme:

Nesneli Bezeme:

Figürlü Bezeme:

Kompozisyon Özellikleri:**Kaynak Kişi ve Künyesi**

Adı ve Soyadı:

Doğum Yeri ve Yılı:

Öğrenimi:

Mesleği:

Açık Adresi: